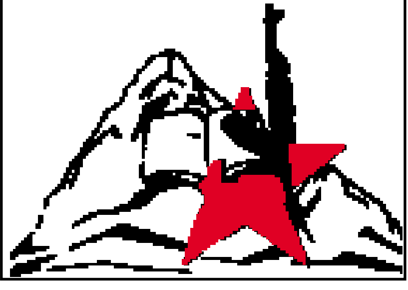
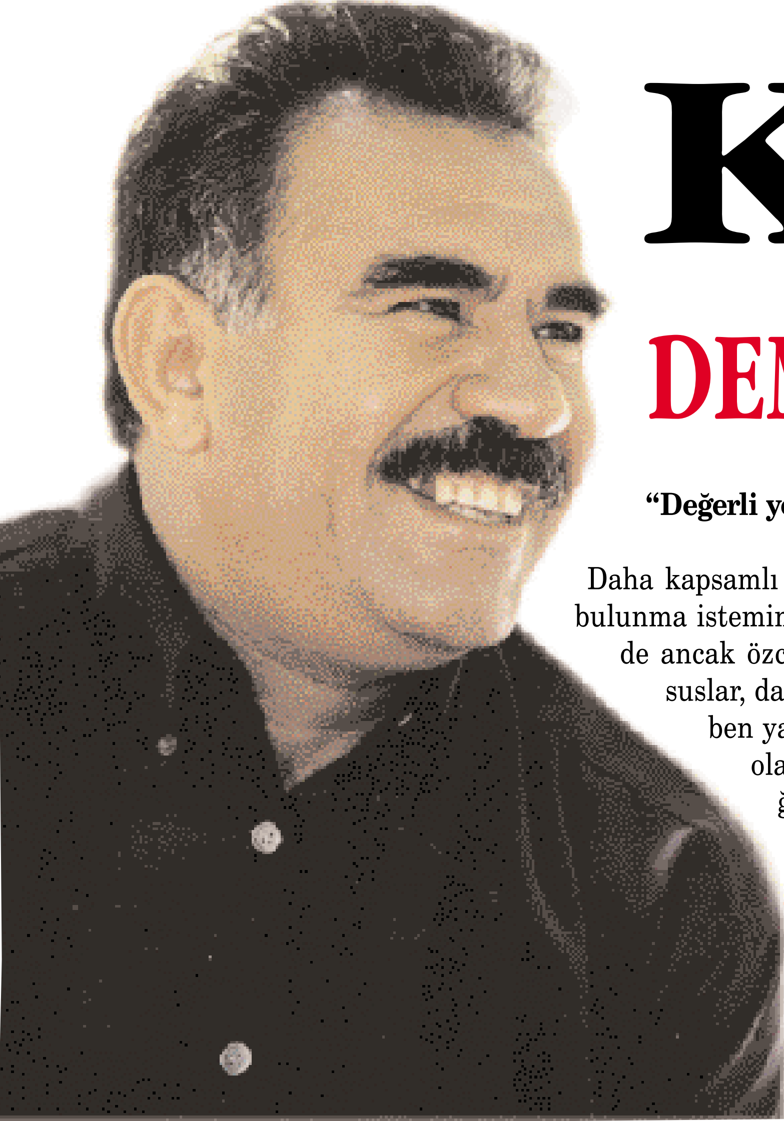

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 19 / Sayı: 217 / Ocak 2000

KÜRTLER

DEMOKRASİNİN MOTOR GÜCÜDÜR

"Değerli yoldaşlar!

Daha kapsamlı bir değerlendirme ile kongrenize katkıda bulunma istemimi, mevcut imkanlar ve zaman çerçevesinde ancak özce sunmaya çalışacağım. Değineceğim hususlar, daha önceki savunmalarım ve Konsey'e hitaben yazdığım mektupların derli toplu bir ifadesi olacaktır. Bunlar sizlerin oldukça yoğunlaştığınız ve Kongre'de kapsamlı tartışmalarla aydınlatıp, kararlaştıracağınız temel konulardır. Yapmaya çalıştığımız açılım; dünya çapında meydana gelen değişimin, önümüzdeki dönemin program, stratejik ve taktik çizgisine, ne tür bir değişiklik getireceğine ilişkin olacaktır. Çok kısa bir taslağını sunmaya çalışacağım ..."

"**Halen** içinde bulunduğumuz barış sürecinin derinleştirilmesi ve sonuca doğru götürülmeye çalışılmasına devam edilmelidir. Atılan adımlar ortamı yumuşattı ve daha elverişli adımlara inanç getirdi. Ama yetmediği de açıktır. Objektif olarak bakıldığında devlet üzerinde yaratılacak en önemli etki ve dolayısıyla beraberinde yol açacağı önemli gelişmeler, kongrenizin bütün dünyaya silahlı mücadeleye son verme ve barış yapma kararlılığında olduğunu ilan etmesidir. Yine bununla birlikte, anayasal demokratik bir süreç temelinde devletle, toplum yapısında yasal bütünleşme kararlılığınızı da geliştirmelisiniz. Tek taraflı da olunsa kararlılığınız bu yönde oluşmalıdır. Bunu hedefleyen ayrıntılı bir barış planına ulaşmalısınız. Yani kongreniz somut, bahsedilen çerçevede kapsamlı, uygulanabilir bir barış planında karara ulaşmalıdır..."

Sayfa 12-13'te

YENİ YÜZYILA VE BİN YILA GİRERKEN

İnsanlık yeni bir yüzyıla ve bin yıla, ortaya çıkardığı büyük kazanımlar, yaşam imkanları ve doğa üzerinde sağladığı önemli hakimiyet temelinde girmektedir. Bunlardan çıkardığı dersler ışığında büyük bir güven ve umut içinde, büyük gelişmelerle birlikte, birçok alanda baskının, sömürünün, adaletsizliğin, acının ve zorluğun yaşandığı gerçeğiyle de giriş yapmaktadır. Ancak yeni yüzyıl insanlık için daha güvenli ve gelecek bakımından umut vaat ediyor.

21. yüzyıla girerken ekonomik, sosyal, siyasal, askeri, kültürel her alanda yaşanan büyük gelişmeler sentezleniyor, iç içe geçiyor. Yeni bir sistem ve yeni çözüm yöntemleri ortaya çıkıyor. Günümüzde yaşanan gelişmeleri bazı güçlerin yengisi, bazılarının yenilgisi biçiminde değerlendirmekten ziyade, aslında büyük mücadelelerin ortaya çıkardığı gelişmelerin harmanlanması ve yeni bir sistemin doğması olarak değerlendirmek gerekir.

PKK Başkanlık Konseyi'nin değerlendirmesi *sayfa 5'te*

Özgür düşüncenin komuta merkezi

SERXWEBÛN 22 YAŞINDA

Yazısı 3'te

Yok etmenin en kolay yöntemi değişimi önlemektir

21. yüzyıl ulusal ayrılmalar yerine uluslararasılaşma, insanlığın bütünleşmesi yüzyılı olacak. Bunlar yüzyıla giriş ile birlikte var. Mevcut toplumsal gelişme düzeyi ve dünyada insanlığın ulaştığı düzey bunu daha çok zorunlu kılıyor. Artık insanlığı kimse parçalayamaz. Böyle uluslarmış, devletlermiş yok. Belki bir süre; Avrupa, Ortadoğu, Asya, Orta Asya ve Afrika gibi bölgesel yapılar sürebilir ama bunlar da hızla aşılacak.

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran Kalkan yoldaşla yapılan röportaj Sayfa 14'te

Onlar Başkan Apo'nun fedaisi olmanın özlemiyle doluydular

Hozan Serhat, Eşref, Şero, Rojda, Beritan, Ali Amed, Delil ve Zınar yoldaşların anı yazıları

19-23. sayfalarda

PKK, Başkan APO'nun belirleyeceği stratejiyi ve taktiği uygulamaktan sorumludur

Bu stratejinin yaratıcısı Önderliktir, varlığı da Önderliğe bağlıdır. Zaferi de Önderliğe bağlı olacaktır. Dolayısıyla bizim için Önderliğin yaşaması; gündemden sapmamak, gündemin gerisine düşmemek, zafer kazanmak, tehlikeleri önlemek için bağlı kalmamız gereken tek hedeftir. Önderliğin yaşatılması bu çizginin zaferidir. Böyle anlamak gerekiyor.

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Nizamettin TAŞ yoldaşın değerlendirmesi Sayfa 17'de

Yeni süreçte legal partinin işlevi üzerine

Mehmet Tigris'in yazısı **sayfa 10'da**

Geçmişle hesaplaşma geleceğin teminatıdır

"Türkiye, 12 Ocak Zirvesi ile bir dönemece girmiştir. Böylece en temel sorun olarak Kürt sorunu, Başkan APO'ya endekslenmiştir. Geleneksel imha politikasının önünün kesildiği ortaya çıksa da, devletin çözümden de uzak olduğu görülmüştür. Çözüm, imha politikasının da önünü kesen, mücadelenin kazanımlarım yeni stratejik açılımla birleştirmeye devam ederek siyasal süreci daha da derinleştirmektir!"

Türkiye'de yeni yılın siyasal gündemi zirveyle başladı. 12 Ocak'ta yapılan Liderler Zirvesi'nde AİHM'in yürütmeyi durdurma kararına uyularak, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan hakkındaki dosyanın Başbakanlıkta bekletilmesi kararlaştırıldı. Buna göre, 'eğer süreç, PKK ve yandaşı çevreler tarafından Türkiye'nin yüksek çıkarlarına zarar verecek şekilde kullanılırsa, hükümet konuyu tekrar gözden geçirerek dosyayı Meclis'e gönderecek.' Tüm kamuoyunun pür dikkat izlediği, oldukça yoğun ve tartışmalı geçtiği anlaşılan zirve ve sonunda alınan karar, Türkiye'nin en temel meselesinin Kürt sorunu olduğu, bunun da gelinen noktada esas olarak PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'a endekslendiği gerçeğini ortaya koymuştur. Ayrıca karar, Kürt sorununda açıkça itiraf edilmese de varolan iki taraf ile aralarındaki güç durumunu da gözler önüne serecek niteliktedir. Zirvede, öncesinde ve sonrasında yapılan tartışmalar, kararda esas alınan kriterin iç barış olduğu, bunun da savaşın durdurulmasıyla bağlantılı olduğunu belli etmiştir. Karar ve hükümetin açıklamasında yeralan, 'süreç, PKK'nin bundan sonraki yaklaşımlarına bağlıdır' kaydı, 25 yıllık mücadele ve bunun yarattığı potansiyelin sonucudur. Kürtlerin mücadelesi, yarattığı mevzilerin geleneksel imha politikasının önünü kestiği bu kararla da açıkça görülmektedir. Bu ise yalnız 25 yıllık mücadele süresinin değil, özellikle bu birikimin korunarak son altı ay içinde geliştirilen yeni demokratik siyasal açılımın yarattığı bir sonuçtur. Bu noktada Başkan APO'nun İmralı'da geliştirdiği Demokratik Cumhuriyet projesinin geçmiş birikimlerin bugüne ulaştırılmasında temel köprü olduğunu, imha sürecinin de ancak böylece önünün alındığını görmek gerekiyor. Ancak mevcut durumda henüz kesin bir çözüm yaratılma noktasından da uzaktayız. Nitekim, TC de, diğer güçler de mücadelemizin 25 yıllık kazanımları ile son süreçte geliştirdiği stratejik açılımın neden olduğu bir dönüm noktasındalar. Ancak tüm sorunların temeli olduğu bugün daha açıkça kabul edilen Kürt sorununa yönelik ciddi bir çözüm planına da sahip değiller. Türk devleti daha çok da savaşın durdurulup siyasal çözümün imkan dahiline sokulmasının doğurduğu ortamdan Kürt halkının temel kimlik haklarını kabul etmeden faydalanmak istemektedirler. Bu durumu daha çok Kürt sorunun çözümsüzlüğe mahkum edilmesinden kaynaklı biriken bütün sorunların halledilmesi için fırsat olarak kullanmayı amaçlanıyor.

Geç kalmış bir hesaplaşma

Bu çerçevede Türk devletinin, AB adaylığının ilanı ve ardından da 12 Ocak zirvesi ile Kürt sorununu belli bir takvime yaymayı hedefleyerek kendisini yeni bir düzenlemeye soktuğu gözlemlenmektedir. Bunun için her türlü istikrar arayışının temeli olan savaşın durdurulmasından azami derecede yararlanmaya çalışmaktadır. Nitekim zirvenin hemen ardından geliştirilen ve gündeme oturan Hizbullah operasyonları da, bir yandan devletin yeniden düzenlenişinin ilk perdesi olurken, öte yandan da mücadelemiz ve Başkan APO odaklı gelişmelerin Türkiye ve bölge gündemini nasıl belirlediğini ortaya koymaktadır.

İstanbul'da başlayan, giderek Kürdistan ve Türkiye'nin neredeyse tamamına yayılan operasyonlar ocak ayının ikinci yarısının gündemini belirlemiştir. Operasyonların, zirve sonrası Başkan APO'ya kilitlenen gündemi değiştirmek, iran Dışişleri Bakanı ile israil askeri yetkililerinin eşzamanlı Ankara ziyaretlerine denk getirilmesi gibi zamanlama "ustalıklarının yanı sıra asıl olarak Kürt meselesini doğru temelde çöz(e)meyen bir Türkiye tablosunun ne anlama geldiğini bütün açıklığıyla ortaya koyduğunu söylemek gerekiyor. Çünkü ne kadar tek bir yöne kanalize edilmek istense de, kamuoyunda devletin çeteleşmesi (Susurluk), her türlü suç şebekesinin yanı sıra 'din ideolojisi' ve/veya 'dış istihbarat' güçlerince rahatlıkla kullanılan örgütlerle (Hizbullah) yapılan işbirliğinin altında Kürt sorununda devletin saplandığı çıkmazın yattığı görüşü daha net dile getirilmeye başlandı. Bu noktada, Hizbullah olayını din-devlet-dış istihbarat güçleri bağlamında ele alma bir zorunluluk haline gelmiştir. Buna bir de son 25 yıldır PKK'nin yürüttüğü demokratikleştirme mücadelesine karşı devletin nasıl aşiret-tarikat ilişki ağını geliştirdiği gerçeği de eklene bilir.

Kürdistan ulusal mücadelesi her şeyden önce, iç gericiliği yabancı egemenliğin sürekli yeniden üretimini sağlayan en önemli mekanizma olarak değerlendirmiş, bu nedenle de öncelikli hedef saymıştır. Nitekim ulusal mücadelenin doğuşunda egemen ulus kökenli "sol" anlayışların yanı sıra iç gericiliğin engelleme duvarına çarpması rastlantı değildir. İç gericiliğin en önemli ideolojik ve örgütlenme zemini de çarpıtılmış bir din yorumu olmaktadır. Aşiret-tarikat bağlarının geleneksel olarak güçlü olduğu toplumda, bunların önemli oranda demokratik bir yeniden yapılanmaya karşı direnmesi belli ölçülerde normaldir. Ancak Kürdistan'da yabancı egemenliğin bu bağları kendi otoritesini hakim kılacak şekilde denetime aldığı gerçeği gözönüne getirilirse, mücadelemizin ilk dönemden itibaren karşılaştığı engeller daha iyi anlaşılabilir. Aynı dönemin sosyal şoven anlayışları gibi bu iç gericilik de öncelikle ulusal kurtuluşun imkansız ve gereksiz olduğu yönünde ideolojik-düşünsel bir karşı atak geliştirmişler, bunu geleneksel güçleri temelinde pratiğe dönüştürmüşler, üstelik de bunu çoğunlukla sömürgecilikle işbirliği içinde, (en azından onun hayırhah desteğini alarak) yürütmüşlerdi. Bu durum mücadelemizin askeri olarak gelişim sürecinde ise önce koruculuk, ardından da bilinen Hizbullah örneklerinde olduğu gibi doğrudan özel savaşın denetimindeki oluşumlara kadar gitmiştir. Özellikle 1991'den sonra mücadelenin önünü kesmek amacıyla devreye giren. Hizbullah, bu oluşumların en tehlikelisi olmuştur. Bu açıdan öncelikle ortaya çıkan tablodan, Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmak adına ne tür canavarlıkların yaratıldığını görmek gerekiyor.

Kurban Kürtler idi

Açıktır bugün herkesi dehşete düşüren tablonun kurbanları Kürtlerdi, çoğunlukla da yurtsever, ulusal mücadeleyi destekleyen Kürtler. Yıllarca Kürdistanlı yurtseverler bu cinayet şebekesi eliyle katlettirilmişler ve bu katliam korkunç bir sessizlikle karşılanmıştı. Böylece hem şu anda herkesin rahatsız olduğu şiddet ortamı pompalanmış (ki bu, devletin sınırsız şiddetinin meşrulaştırılmasının da temeli haline getirilmişti) hem de Kürt hareketinin şehirlere uzanma, yasal siyasal mücadele yürütme potansiyelini ortadan kaldırmak böylece de etkisiz hale getirmek istenmiştir. 1992 sonrası Kürdistan şehir ve kasabalarında yaşanan "sator katliamına sessiz kalanlar, bugün aynı vahşetin kendilerine olmasa bile yaşadıkları şehirlere gelmesinden ürküntü duyuyorlar. Yaratılan canavar aynada görünce duyulan ürküntüye benziyor bu. Ancak söz konusu olan sadece bir şiddet örgütlenmesinin ortaya çıkarılması değil. Bugün sözkonusu cinayet şebekesinin bir ucunda DYP ve FP gibi siyasal geleceğini savaş rantçılığına bağlayan partiler ile Çatlı'sından Yeşil'ine kadar çeteleri, korucu ağalarını içeren suç şebekeleri, öte yanda ise çeşitli dış istihbarat ağları olduğu daha net ortadadır. Tabii ki tablonun ortasında da giderek çeteleşen bir devlet gerçeği yatıyor.

Daha önce de çeşitli kezler dile getirilen bu tablo, şimdi çözülmeye başlıyor. Susurluk ile ucu gözüken ama bir türlü açılmayan bu perdenin arkasındakiler bugün her zamankinden daha çok gündeme geliyor: Hizbullah, çeteler ve devlet; Velioğlu, Yeşil vb.... işte esas sorun biraz da perdenin bu kısmının hala gizlenmek istenmesinden kaynaklanıyor. Her ne kadar üstü kapalı olarak Mustafa Muğlalı olayından söz edilse de, aslında özellikle devletin hesaplaşmayı buraya kadar getirmeden defteri kapatma niyetinde olduğu görülüyor. Gerek bu hesap, gerekse de her ne kadar belli bir destek bulsa da, Hizbullah türü paramiliter örgütlenmelerin kitlesel nitelikler kazanamayacağı gerçeği devlete, daha çok operasyonel biçimde bu örgütü tasfiye etme imkanını veriyor.

Kürt aydınlanmasına karşı gericilikle ittifak

Bu tablodaki kendi rolünün ortaya çıkacağı kaygısı ve Hizbullah'ın şişirildiğinin aksine kitlesel siyasal güç olmaktan çok, paramiliter bir güç olması gerçeği, devletin sözkonusu hesaplaşmayı siyasal eksene kaydırmadan yürütmesine imkan veriyor. Örneğin bir PKK ile hesaplaşmanın siyasal eksen dışında tutulmasının imkansızlığını gören, bu nedenle de zirvedeki kararı alıp en temel çıkmazı olan Kürt sorununu zamana yaymayı hesabına uygun gören devlet, ikinci temel sorunu olan islam ile hesaplaşmasının siyasal boyutunu da Hizbullah üzerinden Fazilet Partisi olarak adlandırılan çizgiyle yapmaya hazırlanıyor. Nitekim operasyonlar karşısında sıkışan ve hazır olmadığı zaman ve zeminde FP'nin ordu ile tekrar zıtlaşmaya girmesi bu hesaplaşmanın başladığını gösteriyor.

Bu noktada FP'nin geçmişte olduğu gibi, özellikle de zirve öncesi ve sonrasında Kürt sorununda en ikiyüzlü ve tehlikeli role soyunan bir oluşum olduğunu hatırlamak gerekiyor. MHP'yi kışkırtmaya çalışan, "APO aşılmalı" diyerek Kürt sorununa gerçek yaklaşımını ortaya koyan FP aslında Hizbullah ile temsil edilen yönünü gözler den saklamaya çalışıyordu. Çatışmayı derinleştirerek kendisine politika alanı açmaya çalışan bu oluşumun, aynı zamanda "din kardeşliği" adı altında Kürt halkının temel hak ve mücadelesini de örtbas etmek istediği açıktır. Bu noktada ulusal mücadelenin yarattığı aydınlanma ve demokratikleşmeye karşı, geçmişte devletin ve bu odakların işbirliğine girmesi de anlamlıdır. Halkın dini duygularını istismar edenlerin, bunu nasıl bir çıkar ve suç şebekesine dönüştürdükleri, Kürt sorununa doğru bir yaklaşım geliştirmeyen devletin de bunlarla birleştiği gerçeği ortaya çıkıyor. "Dini PKK'ye karşı örgütleyelim veya halkın dini duygularından bu yönlü yararlanalım" yaklaşımın sonuçları bunlar oluyor. Sonuçta gelinen noktada, PKK'nin savaşı durdurması bir yandan Hizbullah gibi oluşumların tasfiyesine imkan verirken, diğer yandan da Fazilet Parti şahsında siyasal hesaplaşmayı da gündeme getiriyor. Yalnızca bu durum bile, FP'nin niye ısrarlı bir şekilde Başkan APO'nun idamını, böylece de çatışmayı dayattıklarını anlamaya yeter. Ancak mevcut durum da gözüken, FP-Genelkurmay arasındaki zıtlaşmanın 28 Şubat sürecinin parçası olarak devam edeceğidir. FP'nin bilinen oportünizmini de gözönüne getirince, böylesi bir zıtlaşmanın fazla uzatmadan bir kenara bırakılabileceği söylenebilir. Ancak asıl olan ana sorun konumundaki Kürt sorununa çözüm bulma hususudur. Bu son gelişmelerin de açıkça gösterdiği gibi, çetecilik, savaş rantçılığı, Hizbullah şeklindeki taşeron oluşumlarla yürütülen inkar ve imha politikasının etki alanı yalnız bazı küçük gruplarla sınırlı kalmamış, tüm toplumu sarar hale gelmiştir. Bu açıdan da Kürt sorununa demokratik yaklaşım Türkiye'nin her tür sorununun çözümü için birinci şart niteliğindedir.

Gerçek çözüme doğru

Kürt halkı başta olmak üzere tüm toplum böylesi bir çözüme adım atılmasına giderek daha fazla hazır hale gelmektedir. Uluslararası planda da koşullar bunun için uygundur. Nitekim çeşitli çevreler "Türk devletinin bu tür operasyonlarla, AB yolunda bağırsaklarını temizlediği" yorumları yapmaktadır. Böylesi operasyonlarla iç barış önündeki engellerden birinin daha kalkabileceğini vurgulamaktadırlar. Yalnız özellikle ABD çevrelerinin bu son gelişmelerin "toplumda islamcı-laik gerginliğini mi pekiştirecek yoksa Susurluk olayındaki gibi devletin şeffaflaşması yönünde ortak bir talebi mi öne çıkaracak" yönlü kaygılarını dile getirmesi de dikkat çekicidir. Tabii ki asıl olan, devletin şeffaflaşması, bu temelde geçmişin hata ve suçlarının ortaya konularak gerçek bir iç barış için adım atılmasıdır.

Bu noktada da, başta Kürtler olmak üzere demokrasi ve barış yanlısı tüm çevrelere önemli roller düşmektedir. Toptan ret mantığı ile apolitik çıkışlar yapmak yerine, şeffaflaşmayı, her tür gizli suç odağının dağıtılmasını dayatacak yaklaşımlar geliştirmek en acil görev niteliğindedir. Böylece bir dönemece gelen Türkiye'de, kendisini kendi koyduğu sınırlar içinde "restore" etmeye çalışan geleneksel devleti demokratik bir dönüşüme zorlama imkanı kaçırılmamış olur. Açıktır ki, tüm toplumsal kesimler, hatta uluslararası güçler böylesi bir fırsata dört elle sarılırken, geçmişte sistemin tüm yükünü, eziyetini çekenlerin buna sırtlarını dönme lüksleri yoktur. Geçmişi tüm boyutları ile irdeleme, bunu da kör bir intikamcılık için değil gerçek bir demokratikleşme ve yeniden yapılanma amacıyla yapma görevi en başta Kürt halkı ve Türkiyeli demokratlara düşmektedir. Başta her tür faili meçhul cinayet, katliamlar olmak üzere yıllardır halklarımıza dayatılan tüm antidemokratik uygulamaları ortaya çıkarmanın, böylece de demokratik bir cumhuriyet yaratma yolunda önemli adımlar atmanın tam zamanıdır. Gerçek anlamda demokratikleşmeden yana siyasal partilere, sivil toplum kuruluşlarına mevcut durumda büyük görevler düşmektedir. Yaşanan çatışma sürecinin yaralarının sarılması da ancak geçmişin bu temelde doğru bir biçimde ele alınması ile mümkün olur. Başka toplumlarda örnekleri olan Gerçekleri Araştırma Komisyonları kurulabilir. Böylesi bir çalışma kör intikam veya çatışmayı gündemleştirmek için değil, güncel sorunlara da gerçekçi çözümler bulmak, sağlıklı barış yaratmak için şarttır. Bu ise, "komünizm gerekirse onu da biz yaparız" anlayışındaki devlet geleneğine bırakılamaz. Barışın yaratılmasının temel bir mücadele sorunu olduğu gerçeği de ancak böyle hayat bulabilir. Bunun öncülüğü de ağırlıklı olarak Kürtlere düşmektedir. Demokrasinin motoru olan Kürt halkı, geçmiş mücadelesinde nasıl en başta her tür toplamsal ve siyasal gericiliği, baskıyı aşmayı başardıysa, bugün de demokratik bir toplum yaratmak için geçmişin karanlıklarını sağduyu içinde aydınlatacaktır. Bu şehitlerimize olan borçlarımızı ödemenin bir gereği olduğu gibi, sağlıklı bir gelecek yaratmak için geçmişle doğru hesaplaşma zorunluluğunun da bir sonucudur.

"Yeni dönemi fırsat olarak değerlendiren devlet kendisini de yeniden düzenlemektedir. İlk aşama da Hizbullah operasyonudur. Bu cinayet şebekesi ve suç ortakları ortaya çıkartılarak geçmişin karanlık tüm cinayetleri aydınlatılmalıdır. Bunu da sadece devlet değil, Kürt halkı ve Türkiye demokratları yapabilir. Görev, geçmişin karanlıklarını aydınlatarak sağlam bir gelecek için adım atmaktır!"

Tek yaşayan değer Serxwebûn'daki düşünce gerçekliğimizdir

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın Serxwebûn gazetesinin 16. yıldönümüne ilişkin mesajı

Serxwebûn 16 yaşında rolünü oynamaya devam ediyor.

12 Eylül faşizminin etkisini bütün yönleriyle dayattığı ve her tarafı alacakaranlığa boğduğu günlerde çok az imkanlarla Serxwebûn gazetesini çıkarmaya cesaret etmemiz, başlı başına önemli bir adımdır. Hatta bundan önce de 1978'de ilk defa Serxwebûn'u aylık biçimde çıkarma teşebbüsümüz de çok önemlidir. Dolayısıyla mevcut şekliyle Serxwebûn'u 16 yaşında değerlendiriyorsak da, onun gerçek yaşının 1978 ile başladığını ve 20. yılına girdiğini de belirtmemiz gerekiyor.

Serxwebûn geleneği, bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizde en güçlü sesi olmasından ileri gelmektedir.

Düşüncede bağımsızlığın en yetkin organıdır.

Ve Serxwebûn düşüncesinin bütün yönleriyle özümsendiğini de sanmıyoruz.

Fakat tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir.

Tarih ileride bu rolünün bütün ulusal ve toplumsal yaşamımız üzerindeki değerinin etkisinin ne olabileceğini, belirgin olarak ortaya koyacaktır.

Serxwebûn yolculuğu, ulusal kurtuluş yolculuğudur.

Serxwebûn'un bütün sayılarında yaşanan gerçekler bir halkın dirilişinin adımlarıdır. Hepsini orada görmek, izlemek mümkündür. Ve bu anlamda tarihe ileride ışık tutacak en temel belge niteliğindedir. Şüphesiz ana hatlarıyla bu ortaya konulmuştur. Gönül isterdi ki Serxwebûn'un oldukça güçlü, teorik yönleri daha da güncelleştirme, yaşama geçirilme biçiminde değerlendirilseydi. Aslında Serxwebûn'daki birçok görüş ve tez fazla pratiğe aktarılamadı. Neden? Çünkü üzerinde inceleme ve araştırma geliştirilemedi. Pratikle bağı kurulmadı, hareketin birçok kadrosu bunu yapma imkanına da kavuşamadı, imkanı olanlar da bunun pek derinliğini ve önemini kavramayadı. Bu görev hâlâ önümüzde durmaktadır. Ve bunun yaşadığı tarihi gerçeklik hâlâ güncel önemini korumaktadır. Serxwebûn Kürdistan halkının beynini oluşturduğu gibi, iradesini de giderek geliştirmektedir.

Hiç şüphesiz, bundan sonra Serxwebûn kendisini daha da güncelleştirerek ve dönemin yakıcılığını dile getirerek kendisini ilerletmesini bilecektir.

Hâlâ söylenmesi gereken çok sözümüz vardır.

Düşünce bağımsızlığı bütün bağımsızlıklardan önce gelir!

Serxwebûn, önemini hiçbir şekilde yitirmeksizin bizim için önemini korumaktadır. Biz hayatı, bağımsızlığı özgürce yeni yeni ele alıyoruz. Bu nedenle gerek Serxwebûn olsun, gerek diğer bütün basın-yayın organları olsun, ulusal beynimizin geliştirilmesinde ve halkımızın iradesinin bükülmez hale gelmesinde bu yayın organlarımız Serxwebûn öncülüğünde her zamankinden daha fazla savaşçı rollerini başarıyla yerine getireceklerdir.

Bu kurumlarda faaliyet yürüten bütün değerli çalışanlar işlerini küçümsemesinler. Ben onların çalışmalarını savaşımın en kızgın alanlarınkinden daha az önemli görmüyorum. Basın-yayın çalışması en az savaş kadar önemlidir.

Basın-yayın emekçiliği, günümüzde belki de rolü en gelişkin olan emekçiliktir.

Dolayısıyla çalışanları, onu takdir ederek zorlukları ne olursa olsun, anlam ve önemini bilerek kendilerini daha fazla bu çalışmalara vermeyi ve daha fazla başarmayı esas almalıdırlar.

Kendimizin de, faaliyetimizin de en önemli özelliğinin basın-yayın olduğunu belirtebiliriz.

Mücadele bu silahla büyük kazanmıştır.

En az silahlı savaşım kadar bu basın silahı da halkımıza önemli kazanımlar sağlamıştır. Bundan sonra hiç şüphesiz, daha fazla kazandırmasını da bilecektir. Güncelliği yakalayarak, ayrıntıyı yakalayarak ve en önemlisi de düşmanın medyadaki muazzam savaşımına, kendi medyasını daha da yetkinleştirerek gereken karşılığı verecektir. Dolayısıyla daralma, tıkanma değil, giderek daha da derinleşme ve genişleme ufku altında biz bundan sonrasının görevleri üzerine yürüyeceğiz.

Devrimimiz çok zengindir.

Yaşamımız yeni yeni canlanıyor. En eski bir halkın, çocuklar gibi en yeni yaşama gözlerini açması, o sevinci yaşaması söz konusudur.

Basın-yayın kuruluşlarımız kendilerini dev aynası olarak değerlendirecekler.

Dolayısıyla Serxwebûn geleneğimizi biz 16. yılında bir kez daha değerlendirirken, hem ardımızda bıraktığımız yılların kıvancıyla ve en önemlisi de önümüzdeki sürecin yüksek komutlarıyla daha fazla başarılarla dolu bir sürece girdiğimize eminiz.

Biz de Serxwebûn'un bir yazarı gibiydik. Bundan sonra daha da derinleşmiş çözümlemelerle güçlendirmeye devam edeceğiz.

Işık tutmaya, daha fazla aydınlatmaya çalışılacaktır.

İnancın aydınlatılmasında, inancın geliştirilmesinde, bilincin örgüt gücü haline gelmesinde oynanan rol, fazlasıyla bundan sonra da yerine getirelecektir.

Bu temelde bütün Serxwebûn çalışanlarını başarılı çalışmalarından dolayı kutluyorum. Bundan sonra başarılar diliyor ve selamlıyorum.

30 Ocak 1997

Özgür düşüncenin komuta merkezi

SERXWEBÛN 22 YAŞINDA

Özgürlüğün, devrimci direnişin ve sosyalizmin sesi **Serxwebûn** 22 yaşında.

1982 yılının Ocak ayında Almanya'nın Köln kentinde düzenli olarak yayın hayatına başlayan **Serxwebûn** Gazetesi'nin geçmişi aslında daha eskilere uzanıyor. 1978'den 1980'e kadar çok zor şartlar ve koşullar altında ülke topraklarında illegal olarak yayımlanan **Serxwebûn**, son çeyrek asırdır Kürdistan'da gerçekleşen demokratik ve insan devriminin canlı tanığı ve yansıtıcısı oldu. Bundan ötürü **Serxwebûn**'un resmi başlangıç tarihini 1978'den itibaren düşünmek gerekiyor.

İlk sayı:

Serxwebûn'un ilk sayısı bizzat Başkan Apo, M. Hayri Durmuş ve partimizin öncü kadroları tarafından kaleme alındı. **Serxwebûn**'un ilk sayısını hazırlayan Başkan Apo ve o günleri yaşayanlar '*bu kadar büyük ve değiştirici etki yapacağını tahmin etmiyorduk*' diyeceklerdi yıllar sonra. Sadece ideolojik ve düşünsel alanda değil, aynı zamanda Kürdistan ve Türkiye'de çeyrek asır devam edecek büyük devrimci savaşımın da başlangıcını işaret ediyordu ilk sayı. Kuşkusuz Kürdistan'da en çok okunan bu ilk sayı; Kürdistan Devriminin Yolu Manifesto'dur.

Güçlü geçmişleri, birikimleri ve yazılı bir tarihleri olmayan ulusların sağlam bir gelecekleri ve düşünceleri de olmaz. Bu önerme belki de en çok biz Kürtler için daha geçerli. Çünkü Kürt halkının geçmişinin sadece karanlık, belleksiz ve zaman kadar yaşlı olduğu biliniyordu; yenilgi, ihanet, savaş, başkalarının askeri ve vatansız halk... Kürt tarihi denilince sadece bunlar akla geliyordu ve Kürt tarihi ancak bu kavramlarla ifade edilmeye çalışılıyordu. Bunun dışında hiçbir şey söylenmiyor ve bilinmiyordu.

İşte bu perspektifle harekete geçen 1970'lerdeki Kürt ülkesinin ilk devrimcileri düşünceye, yazılı bir tarihe ve arşiv çalışmasına büyük bir önem verdiler. Elbette karanlık, mirassız bir geçmişten aydınlığa ulaşmak kolay olmadı. PKK ve Başkan Apo'nun devr aldıkları ne güçlü bir miras, ne de onurlu bir mücadele tarihi vardı. Sadece Kürdistan'da varolan gerçekler ve büyük çelişkiler söz konusuydu. ışte PKK, bu çelişkilerin ürünüdür. ılkin düşünsel sahada, ardından mücadelenin en sıcak alanı olan savaş sahasında çelişkiler adım adım çözülmeye çalışıldı.

Özgür düşünce ve özgür bir yaşam uğruna büyük bir savaşım verildi.

Egemenlerin '*kendin için düşünmeyeceksin*' hükmünü boşa çıkarmak için, '*kendim için halk ve halklar için düşüneceğim*' perspektifi ve önermesiyle hareket edildi. Bundan dolayı da en zor savaşım elbette ki düşünce, yani ideolojik alanda verilen savaşım süreci oldu. Hem dış gericiliğe, hem de iç gericiliğe karşı bu savaşım hiç durmadı. ışte **Serxwebûn** bu iç ve dış mücadelenin, diğer bir deyişle her alandan dayatılan tasfiyeciliğe karşı kıyasıya yürütülen mücadelenin tam merkezinde yer alıp şekillenen bir gazete olmuştur.

Bundan ötürü de Kürdistan öncüleri için gerçekliği büyük bir direnme ve ideolojik mücadele gücüyle karşılamaktan başka bir yol yoktu. Gerçeğe ulaşmak, özgür düşünce gücünü geliştirmek ve teoriyi pratiğe dökmek için büyük çabalar sarfedildi bütün bir mücadele tarihi boyunca.

Dikkat edilirse, 1970'lerin başlarından 1980'li yıllara kadar partimiz tarafından yürütülen mücadele ideolojik ve düşünsel alandaki bir savaşımdı. Nitekim PKK'yi PKK yapan, bu kadar güçlü ve yenilmez kılan da bu ilk yıllarda verilen mücadeledir. ışte bugün de yeni bir strateji ve politika belirlenerek, uygulaması gerçekleştirilirken aynı türden bir ideolojik mücadele içerisinde bulunmaktayız. O yıllarda partimize ve özgürlüğün sesi olan **Serxwebûn**'daki düşüncelere saldıran gericiler bugün de aynı saldırı içindeler. O zamanlar '*Hakkari'ye adım atamazsınız, mücadeleyi başlatamazsınız*' diyenler, bugün de barışı, kardeşliği ve demokrasiyi gerçekleştiremezsiniz diyenlerdir. O gün inançsızlığı, umutsuzluğu ve mülteciliği geliştirenler bugünde aynı şeyleri tekrarlıyorlar. Aslında bu kesimlerin mücadele, savaş, barış, Kürdistan ve çözüm diye bir sorunları hiçbir zaman olmamıştır. Kimse gerçeklerden kaçamamış ve **Serxwebûn** bütün bu süreçlerin canlı tanığı ve izleyicisi olmuştur. Nitekim bundan ötürü de bu çevreler hiçbir zaman PKK ve **Serxwebûn**'da dile getirilen görüşlere ideolojik ve siyasal bir yaklaşımla değil, **Serxwebûn**'un ilk sayısı Manifesto'nun önsözünde belirtildiği gibi ancak '*küfür ederek*' yaklaşmışlardır.

Serxwebûn, devrimci pratiğe, gerçeklere ve hayatın kendisine bağlı olduğu ve onun içinde şekillendiği için bugün bir okul ve yol gösterici bir klavuzdur.

Serxwebûn sadece Kürdistan'daki siyasal, ideolojik ve silahlı savaşımı konu alan bir gazete olmamıştır. Sosyalizme inançsızlığın geliştirildiği yıllarda bilimsel sosyalizm ve enternasyonalizmin de güçlü bir savunucu olmuştur. 22 yıldır aralıksız olarak Kürdistan'ın en uzun süreli yayımlanan gazetesi sıfatını elinde bulunduran **Serxwebûn**'un, hiçbir sayfasında dar ulus milliyetçiliğini savunan bir yaklaşıma saplanmamıştır. Aksine demokrasinin, halkların ve dünya uluslarının kardeşliği sürekli işlenmiştir.

Kürdistan halkı, ilk kez kendisini en özgün biçimde **Serxwebûn**'da dile getirmiş, **Serxwebûn**'da kendi özgür düşünce ve diline kavuşmuştur. Elbette, bu büyük bir tutku ve şehitlerin ürünü ile olmuştur.

Kürdistan'da Kişilik, Zorun Rolü, PKK'de Gelişme Sorunları, Tasfiyeciliğn Tasfiyesi, Bir Muhatap Arıyorum, Bağımsız Kürdista'a Doğru, Kürdistan'da Darağaçları ve Kışla Kültürü, Halk Savaşında Militan Kişilik, Nasıl Yaşamalı, Diriliş Tamamlandı Sıra Kurtuluşta, Tarih Günümüzde Gizli Biz Tarihin Başlangıcında Gizliyiz, Sosyalizmde Israr ınsan Olmakta Isrardır ve Kürt Aşkı gibi yüzlerce kitap ve börüşüre de **Serxwebûn** imza atmıştır.

Serxwebûn ulaştığı her yere özgürlük, Apocu bilinci ve mücadele coşkusunu taşımıştır, aydınlığı götürmüştür. Artık, onun halkımız ve parti tarihimizde tuttuğu yer bir kilometre taşıdır. Kürt basın tarihinde hak ettiği yeri çoktan almıştır.

Devrimci aydınlanmanın merkezi olan **Serxwebûn** aynı zamanda şehitleri olan emekçi bir kurumdur.

Mazlum Doğan, Enver Polat, Bedrıye Taş, Emel Çelebi, Proleter Celal, Hasan Kızıler, Zeynep Erdem, Levent, Zafer ve ihanete karşı bombayı kendi bedenlerinde patlatan Çiçek yoldaşlar **Serxwebûn**'un onurlu geçmişinin kahraman şehitleridir. Ve Kürt ülkesinin gerçek aydınlarıdır.

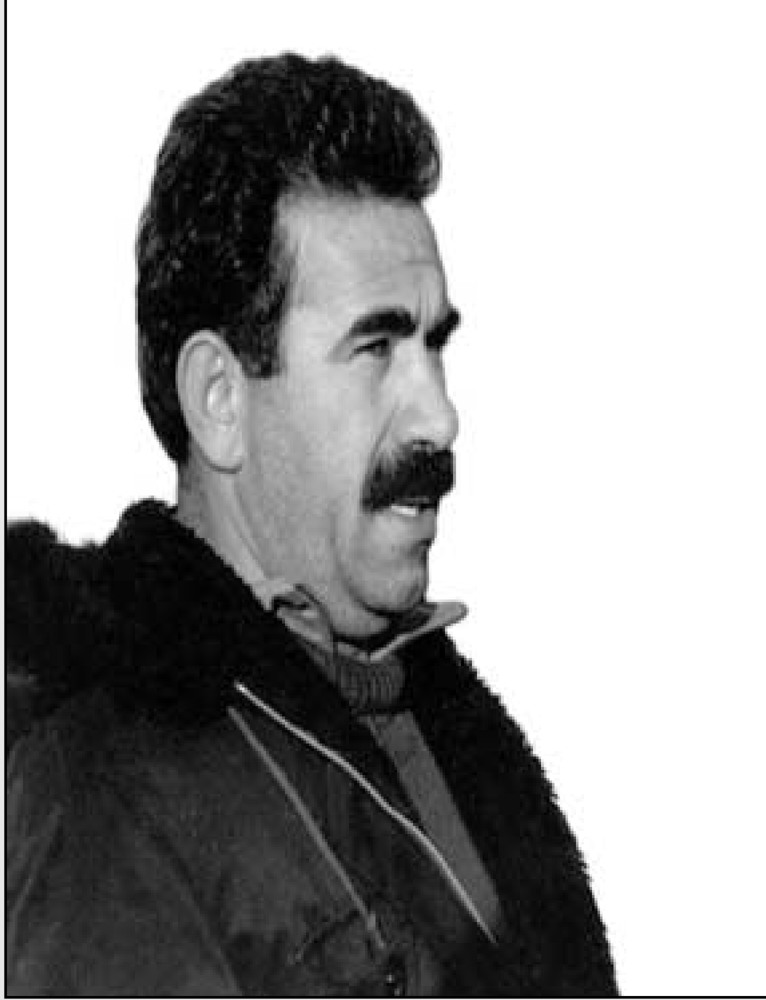
Serxwebûn'un diğer gazete ve dergilerdeki gibi profesyonel bir yazı kurulu vb şeyleri yoktur. Aksine binlerce çalışanı olan porofesyonel bir halk gazetesidir. Gerçekte ise **Serxwebûn**'un en büyük koruyucuları ve halka ulaştıranları fedakar, emekçi Cephe Çalışanlarıdır. Özgürlüğü, demokrasiyi, mücadele coşkusunu onlar Kürdistanlılara taşımışlardır.

Bundan sonraki yayın hayatında **Serxwebûn** dünya, Ortadoğu, Kürdistan ve Türkiye'deki toplumsal, ekonomik ve sosyal gelişmeleri daha iyi yansıtmak, redaksiyon sorunlarından, nizampaja kadar yaşadığı yetmezlikleri gidermek ve Başkan Apo, PKK ve halkına layık olmak için büyük çaba sarfedecektir.

Serxebun bundan sonra da, şehitlerimizin tümünden devralınan '*Özgür gelecek bizimdir*' şiarını taşıyacak ve Kürt halkının aydınlanma öncülüğünü yürütmeye devam edecektir.

PKK Başkanlık Konseyi değerlendiriyor

YENİ YÜZYILA VE BİN YILA GİRERKEN

İnsanlık yeni bir yüzyıla ve bin yıla, ortaya çıkardığı büyük kazanımlar, yaşam imkanları ve doğa üzerinde sağladığı önemli hakimiyet temelinde girmektedir. Bunlardan çıkardığı dersler ışığında büyük bir güven ve umut içinde, büyük gelişmelerle birlikte, birçok alanda baskının, sömürünün, adaletsizliğin, acının ve zorluğun yaşandığı gerçeğiyle de giriş yapmaktadır. Ancak yeni yüzyıl insanlık için daha güvenli ve gelecek bakımından umut vaat ediyor. Çatışmaların kısmen azaldığı, çelişkilerin yeni çözümlerle aşılmaya çalışıldığı, insanlık için umut, refah ve iyi bir yaşam vaat eden günlerin önümüzde olduğu bir çağa giriyoruz. Bu çağın gelişimini Parti Önderliğimiz şöyle değerlendirmektedir: *"iki kutuplu soğuk savaş dünyasının aşıldığını, temelinde bilimsel teknik devrimin rol oynadığını, üretim güç ve ilişkilerinin önemli gelişmelere ve farklılıklara yol açtığı, nükleer enerji ve tekniğin bir dehşet dengesiyle birlikte bolluk için imkan yarattığı, klasik siyasi organizasyonların ve devletin yetmediği, derinden demokratikleşmenin bu değişimlerle daha da hızlandığı, artık 21. yüzyıla demokratik değer yargılarının, ölçülerinin hakim olduğu, sorunların karmaşıklığı kadar çözüm yollarının barış ağırlıklı demokratikleşme ve insan haklarına dayalı geliştiği özgürlük ve demokrasi çağıdır."*

Bilindiği gibi 20. yüzyıl insanlık tarihinde büyük devrimler yüzyılı olarak yer etti. Rusya'da gerçekleşen 1917 Ekim Devrimi, dünyada önemli kazanımlar, büyük mücadeleler ve birikimler ortaya çıkardı. Bu anlamda denilebilir ki, Ekim Devrimi gerçekten bir dünya devrimi gibi rol oynadı. 20. yüzyılda dünyanın her alanında ekonomik, sosyal, siyasal, askeri ve kültürel gelişmelere yol açtı. İster bu devrimle ilişki ve ittifak içinde olsun, ister buna karşı ve onunla çatışma içinde olsun, 20. yüzyıl ulusal, sınıfsal düzeyde büyük mücadeleler ve bunlar temelinde de büyük ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel gelişmelere sahne oldu. Dünya insanlık tarihinin en büyük savaşlarını bu süreçte yaşadığı gibi, en büyük devrimsel gelişmeler de yine bu yüzyıl içinde oldu. Yine bilimsel teknik devrim, bu yüzyılda üretimin ve insanlığın ilişki ve iletişiminin gelişiminde dev adımları ortaya çıkardı.

21. yüzyıla girerken ekonomik, sosyal, siyasal, askeri, kültürel her alanda yaşanan büyük gelişmeler sentezleniyor, iç içe geçiyor. Yeni bir sistem ve yeni çözüm yöntemleri ortaya çıkıyor. Günümüzde yaşanan gelişmeleri bazı güçlerin yengisi, bazılarının yenilgisi biçiminde değerlendirmekten ziyade, aslında büyük mücadelelerin ortaya çıkardığı gelişmelerin harmanlanması ve yeni bir sistemin doğması olarak değerlendirmek gerekir.

19. ve 20. yüzyıl hem sınıf çelişkisi ve çatışması, hem de ulus çelişkisi ve çatışması bakımından baştan sona savaşlarla geçen bir yüzyıl oldu. Modern sınıflar her bakımdan kendilerini ortaya çıkarıp, örgütleyerek, insanlığın gelişimi için dünyanın dörtbir yanındaki halkların ulusal bilinç, uyanış, örgütlülük temelindeki gelişmesini sağlayarak ve her bakımdan ulusal şekillenmesini tamamlayarak, insanlık gelişiminde rol oynayıp, katkı sunmuşlardır. Bir yandan ulus ve sınıf çelişkilerine dayalı baskı, eşitsizlik, sömürü ve haksızlığa karşı ortaya çıkan önemli kurtuluş hareketleri, diğer yandan ise daha fazla çıkar sağlama, ekonomik gelişme yaratma, değerlere hükmetme temelinde büyük bir egemenlik savaşı verilmiştir.

> "21. yüzyıla girerken ekonomik, sosyal, siyasal, askeri, kültürel her alanda yaşanan büyük gelişmeler sentezleniyor, iç içe geçiyor. Yeni bir sistem ve yeni çözüm yöntemleri ortaya çıkıyor. Günümüzde yaşanan gelişmeleri bazı güçlerin yengisi, bazılarının yenilgisi biçiminde değerlendirmekten ziyade, aslında büyük mücadelelerin ortaya çıkardığı gelişmelerin harmanlanması ve yeni bir sistemin doğması olarak değerlendirmek gerekir."

Kapitalist sistem kendini dünyanın dörtbir yanında egemen hale getirip, büyük paylaşım savaşlarını ortaya çıkartarak emperyalist gelişim aşamasını yaşamıştır. Bütün bu tarihsel gelişim süreci içerisinde ortaya çıkan sorunlar birçok yöntemle çözülmeye çalışılmışsa da, savaş sorunların çözümünde başvurulan en önemli yöntem olmuştur. Bu temelde yürütülen mücadele, savaş, devrimsel gelişme ve bunun ortaya çıkardığı ekonomik, kültürel ilerleme ve yine çatışma sürecinin öğretileri sonucunda büyük bir insanlık sentezi yaşanmıştır. İki yüzyıllık gelişmeler ve yürütülen mücadelelerin öğrettikleri, günümüzde yaşanan sentezi oluşturuyor. İki yüzyılda da esas olan ayrılık ve çatışmanın yerini -bu yeni sentez oluşumunda- daha çok birleşme ve uzlaşma alıyor. Değişik uluslar, devletler, siyasal güçler birbirini iten, birbirinden uzaklaşan, aralarındaki çelişkiyi derinleştirip çatışmaya veya savaşa dönüştüren bir yaklaşımın yerine daha çok birbirini anlamaya, daha fazla birlik ve uzlaşmaya yönelmeyi esas alıyorlar.

Sorunların çözüm yolu; çelişkilerin keskinleştirilip ayrılıkların geliştirilmesi ve savaşa dönüştürülmesi biçiminde görülmüyor. Çelişkiler görülmekle birlikte ortak yönlerin öne çıkartıldığı, birlikte ortak çalışma yollarının arandığı, çözüm yöntemi olarak barış içinde demokratik yöntemlerin öne çıkarıldığı bir süreç yaşanıyor. Zaman zaman silahlı çatışma ve silahlı güç kullanma ortaya çıksa da giderek daha fazla demokratik barışçıl çözüm yönteminin gelişeceği anlaşılıyor. Bu doğrultuda sorunları savaşla çözmek yerine barışçıl, demokratik yaklaşım ve siyasal çözüm öne geçiyor. Parçalanma, küçülme, ayrılma, tek başına egemen olma yaklaşımları yerine; birleşme, büyüme, birlikler oluşturma, ortaklaşa hakim olma ve hakimiyetleri de bölüşme yaklaşımları egemen hale geliyor. Böylece uluslar, toplumlar, siyasal güçler iç içe geçiyor. Bu durum, yeni ilişki ve işbirliği sistemlerini ortaya çıkarıyor. Dışta kalmak, kendi çıkarlarını böyle bir bütünleşmenin dışında görmek herkes için artık imkansız hale geliyor. Halklar, uluslar, sınıflar, cinsler, bütün etnik gruplar açısından çıkarlarını ifade etmek ve savunmak bu iç içelik içerisinde ona uygun yöntemlerle yapılıyor. Dünyada 20. yüzyılın sonunda ortaya çıkan gelişmeler, insanlık için böyle bir değişimi açıkça yaratmış bulunuyor.

Yaşanan bu gelişim süreçlerine baktığımızda, kuşkusuz her şeyin temelinde sınıfsal bir çelişki vardı ve bu çelişki kapitalist gelişmeye bağlı olarak büyük çatışmalara yolaçtı. Bu, 20. yüzyılın başında Ekim Devrimi gibi büyük bir devrimin ortaya çıkmasına yolaçtı. Sınıf mücadelesi-örgütlenmesi, kapitalist gelişmeye bağlı olarak dünyanın her tarafına yayıldı ve her alanda sınıf örgütlenmeleri yaşandı. Hakim ve ara sınıflar, kendi çıkarları doğrultusunda partiler, örgütler kurdukları gibi, işçi ve emekçi sınıfların çıkarlarını savunmak amacıyla kurulan sosyalist, komünist partiler hemen her ulusun bünyesinde örgütlenip mücadeleye girişti. Egemen sınıflara ve burjuvaziye karşı sınıf çelişkisi temelinde yürütülen mücadele ve diğer yandan emperyalizmin halklar üzerindeki egemenliğine karşı gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, demokratik mücadelelerle birleşerek sosyalizm ve demokrasi adına mücadele eden tüm güçleri, -Ekim Devrimi temelinde- Sovyetler Birliği önderliğinde birleştirerek, bir bloklaşmaya giderek dünyanın iki kutba, iki bloğa ayrılmasını ortaya çıkardı. Dünyayı kendi aralarında paylaşan büyük emperyalist devletlerin aralarındaki çelişki ve mücadele de keskinleşerek 2. Dünya Savaşı gibi insanlık tarihinin en büyük savaşı bu dönem yaşandı. 2. Dünya Savaşı'nın ardından dünyada daha fazla ortaya çıkan bloklaşma, kutuplaşma ve onlarca yılı içine alan -ki adına soğuk savaş denilen- büyük çelişki ve çatışmaların yaşanmasına yolaçtı. Her alanda sosyalist ve demokratik hareketlere karşı özel savaş mücadelesi geliştirildi.

Soğuk savaş sürecinde, 2. Dünya Savaşı'nda sağlanan kazanımlara uygun olarak kendini yenileyemeyen, uygun hale getiremeyen, daha çok devlet esasları temelinde savunmayı temel alan Sovyet yaklaşımı, giderek bir tıkanmayı, kilitlenmeyi yaşadı. Toplumsal gelişmenin önünde tıkayıcı engel oluşturdu. '90'larla birlikte sosyalist hareket de bir tıkanma ve kilitlenme oldu. Sovyet sistemi demokratikleşme yönünde kendini aşamayınca bir çöküşü yaşadı ve bu çöküş temelinde dünyada yeni bir sistemin, iç içe geçmenin, sentezleşmenin önü açıldı. Yaşanan bu gelişmeyi her ne kadar ABD, Yeni Dünya Düzeni adı altında kendi hakimiyetine almak istiyorsa da, gelişmenin önemli bir yanı bu olsa da, asıl olarak Sovyet Bloğu'nun dağılması temelinde ortaya çıkan iç içe geçme, sentezleşme ve bu temelde yeni bir dünya sisteminin oluşmasıdır. Sınıf mücadelesi; ezilen, sömürülen sınıfların baskıdan ve sömürüden kurtulma, adil, eşit, paylaşımcı ve daha fazla hak alma temelinde, demokratik siyasi yöntemleri esas alma biçiminde bundan sonra da sürecektir.

Sınıf çelişkisi, dünyada oluşan bu yeni sistemde ne 19. yüzyıldaki gibi üretim araçlarını tahrip edecek düzeyde bir mücadeleyi, ne de 20. yüzyıldaki gibi savaşı gündemleştirecektir. İki yüzyıllık yaşanan toplumsal-ekonomik gelişme temelinde yeni yöntemlerle kendisini toplumsal mücadeleye dönüştürecek ve yine toplumsal gelişmenin önemli bir devinim gücü olacaktır.

Geçen çatışmalı sürecin ve savaşların en önemli nedeninin ulusal çelişki olduğu açıktır. 19. yüzyılda hakim sınıf burjuvazi feodal çitleri parçalayarak, büyük bir ulusal uyanış, ulusal örgütlenme ve devlet yarattı. 20. yüzyılda ise yerini daha çok orta ve emekçi sınıfların öncülüğünde, Ekim Devrimi ile ortaya çıkan Sovyetler Birliği ile dayanışma ve müttefik olma biçiminde gelişen bir ulusal kurtuluş savaşı sürecine bırakmıtı. 19. yüzyılda ulusal gelişimini tamamlayan, ulusal devletlerini kuran, yine sanayi devrimini gerçekleştiren ve giderek dünyanın diğer alanlarını sömürmek üzere paylaşım savaşı yürüten ulusal gerçekliklerinin tersine, 20. yüzyılda ulusal savaşlar daha çok dünya üzerinde hakimiyet kuran emperyalist devletlere karşı ulusal bilinç, örgütlenme, bağımsızlık ve özgürlük temelinde ulusal kurtuluş savaşları biçiminde yürütüldü.

19. yüzyılda feodalizme karşı devrimci içerik taşıyan ulusal savaşım, 20. yüzyılda emperyalist hakimiyete ve yerel iç feodalizme karşı devrimci savaşım konumunu almış, her iki yüzyılda da devrimci gelişmenin çok önemli bir ayağı olmuştur. 20. yüzyılın son çeyreğinde, özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra dağılan klasik sömürgecilik çerçevesinde, dünyanın belli başlı bütün ulusları siyasal bağımsızlık ve özgürlüklerini kazanırken, buna ulaşamayan, çeşitli nedenlerle bunun dışında kalan bazı halk toplulukları da daha sonraki süreçte, 20. yüzyılın son çeyreğinde mevcut devrimci gelişmelere bağlı olarak ulusal bilinçlerini, örgütlenmelerini ve mücadelelerini geliştirmişlerdir. 19. yüzyılda ulus sorunu olarak ortaya çıkan, 20. yüzyılda sömürgeler sorunu biçiminde kendini gösteren bu çelişki, 20. yüzyılın sonuna geldiğimizde bazı istisnalar dışında esas olarak ömrünü doldurmuş, çözümünü bulmuş, hemen hemen dünyanın bütün halk toplulukları değişik biçimlerde de olsa ulusal gelişmeleri yaşar bir düzey kazanmışlardır.

Bu anlamda ulusal çelişki 21. yüzyıla, 19. ve 20. yüzyılda insanlık ve top-

> "İkiyüzyıllık gelişmeler ve yürütülen mücadelelerin öğrettikleri, günümüzde yaşanan sentezi oluşturuyor. İki yüzyılda da esas olan ayrılık ve çatışmanın yerini -bu yeni sentez oluşumunda- daha çok birleşme ve uzlaşma alıyor. Değişik uluslar, devletler, siyasal güçler birbirini iten, birbirinden uzaklaşan, aralarındaki çelişkiyi derinleştirip çatışmaya veya savaşa dönüştüren bir yaklaşımın yerine daha çok birbirini anlamaya, daha fazla birlik ve uzlaşmaya yönelmeyi esas alıyorlar."

“Geçmişin mücadele yöntemleri, stratejileri kuşkusuz geride kalıyor. Büyük devrimler, devrimci savaşlar ve yine büyük çıkar savaşlarına sahne olan dünya, artık geride kalmış bulunuyor. Onun yerine, yeni bir evrimsel gelişme süreci insanlığın önüne çıkıyor. Evrimsel gelişme, yine büyük mücadelelerle yürütülecek, ancak bu daha çok, barış ve demokrasi temelinde, siyasi yöntemlerle sürecektir.”

lumların içinde yer ettiği biçimde girmemektedir. Esas olarak aşılmış, tamamlanmış, çözümlenmiş bir çelişki olma durumunu yaşıyor. Geri ulusların gelişmiş büyük devletler karşısındaki duruşları ve çelişkileri, onların değişik biçimlerdeki baskı ve sömürüleri yaşamalarını ifade ediyor.

Ulus çelişkisi, farklı ulusal devletlerin arasındaki sömürü ile ortaya çıkan bir çelişki haline gelmiş bulunuyor. Bazıları buna, Kuzey-Güney çelişkisi diyor, bazıları ise üçüncü dünya ülkeleri ile dünyanın gelişmiş ülkeleri arasındaki çelişki olarak ortaya koyuyor. Tabii bu, ulusal baskı, yeni sömürgecilik biçiminde değildir. Yeni sömürgeciliğin de giderek daha değişik bir biçim aldığı bir sömürü biçimidir. Kuşkusuz bu anlamda ulusal çelişkinin geçmişte olduğu gibi 21. yüzyılda sürmesi mümkün değil. Fakat geri bıraktırılmış güney uluslarıyla, fazla gelişmiş kuzey ulusları arasındaki eşitsizlikten, gelişme farkından doğan çelişki ve mücadele kendi doğasına uygun yol ve yöntemlerle, 21. yüzyılda da sürecektir. Daha çok bu çelişkiyi sınıf çelişkisiyle birlikte görmek, hem geri bıraktırılmış uluslarda ve hem de gelişmiş uluslarda; varolan oligarşi ile geniş emekçi halk kesimleri arasındaki bir çelişki konumunda değerlendirmek daha doğrudur. Bu çelişki 21. yüzyılda en çok mücadeleye sahne olacak, sınıf mücadelesinin de esas yönü olarak ortaya çıkacaktır. Oligarşik egemenliklere karşı demokratik yaşam ve gelişme için mücadele, her alanda toplumsal gelişmenin ilerletici en temel güçlerinden birisi olacaktır.

Büyük kapitalist devletler arasındaki çelişkilerin iki büyük dünya savaşına yol açması yanında, dünyanın bir çok alanında ortaya çıkan ve dünyanın birçok bölgesinde yaşanan savaşlarda da önemli bir payı olmuştur. Büyük devletlerin dünyayı kendi aralarında paylaşma mücadelesi, 20. yüzyılın başında Birinci Dünya Savaşı'na yol açtı. Daha sonraki süreçte Sovyetler Birliği karşısında gelişen faşizmin rol oynamasıyla, dünyanın en büyük savaşı '40'larda yaşandı. Daha sonra adına soğuk savaş dönemi denilen süreç aslında bu tür çelişki ve çatışmanın gelişimi bakımından en büyük zirvenin yaşanması oldu. ABD-Sovyet mücadelesi, nükleer silahlanma ve nükleer savaş tehlikesi, insanlığı topyekün tehdit eden bir olgu haline geldi. Ancak soğuk savaşın sonu göstermiştir ki, insanlığı imha edecek düzeyde silahlanma ve savaş -toplumsal, ekonomik sorunları savaşla çözmenin artık mümkün olmadığı- insanlığı yok olmakla tehdit ettiği gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Bu nedenle Sovyet bloğunun yıkılmasıyla birlikte oluşan Yeni Dünya Düzeninde, büyük devletler arasındaki ilişkiler büyük bir önem arz etmektedir. Sonrasında oluşan düzene çok kutuplu veya çok başlı dünya dengesi de deniliyor. Ancak şu bir gerçek ki; çok kutupluluk içerisinde ABD öncülük konumunda yer alıyor ve rol oynuyor. ABD kendi öncülüğünde ve hakimiyetinde yeni bir dünya düzenini ortaya çıkarmayı hedefliyor ve dünyanın değişik alanlarında yaşanan sorunlara çözüm öncülüğü yaparak bir dünya sistemi yaratmak istiyor. Dünyanın ekonomisini elinde tutan devletlerle -örneğin G7'ler- arasındaki ilişkilerde böyle bir yaklaşım vardır.

Bu çok başlılık içerisinde ABD öncülüğü elde etmiş ve korumak için de büyük bir mücadele veriyor. İngiltere ile her bakımdan bir ilişki ve ittifak içerisinde. Deyim yerindeyse bu öncülüğü biraz da ortak yürütmeyi esas alıyorlar. Fransa-Almanya ittifakı biçiminde gelişen Avrupa Birliği, yeni dünya düzeninde ABD ile yakın ilişki ve işbirliği içinde olsa da, birçok bakımdan onunla çıkar çelişkisini yaşıyor ve kendisini bir güç olarak örgütlemeyi, varolan ekonomik gücünü birleştirerek, bunu siyasi, askeri güç haline getirmeyi de önüne koymuş bulunuyor. Her ne kadar AB, ABD ile çok açık çelişki ve çatışmaya girmese de, yine de her bakımdan önemli farklılıklar yaşıyor.

Yine Japonya, Doğu'da önemli büyük bir ekonomik güç olarak, dünyadaki yerini daha da geliştirmeye çalışıyor. Çin, Rusya ve dünyanın değişik ülkelerinin ekonomik ve siyasi olarak geliştirmeye çalıştığı ilişkiler var.

Geçen yüzyılda, dünyanın bir kutbu olan ve yüzyılın sonuna doğru kendini yenilemeyerek önemli bir çöküşü yaşayan Rusya halihazırda kendini yeterince örgütleyip, dünya sürecine katamasa da, yine de önemli bir ekonomik, askeri potansiyel güç ve sorunlar yumağı olarak ortada duruyor. Bu potansiyel giderek kendisini bir sisteme kavuşturup, aktifleştirebilir. Askeri güç olarak dünyadaki sorunların çözümünde kuşkusuz Rusya'nın bir yeri vardır ve olacaktır. İç sorunlarını ve problemlerini çözemediğinde, Rusya, önümüzdeki süreçte önemli bir çelişki ve çatışma alanı haline gelerek, Yeni Dünya Düzeni'nin ciddi bir problem alanı haline gelmeye adaydır.

20. yüzyılın ortasında büyük bir devrimle kendisini dünyaya yeniden katan Çin; 21. yüzyıla girerken çok büyük bir insan potansiyeli, yine ekonomik ve askeri güç olarak dünyada yer etmiş durumda. Kendi sisteminde reformlar yaparak Yeni Dünya Düzeni'ne katılım sağlamaya ve yine ekonomik, askeri gücüne dayalı olarak dünya sorunlarının çözümünde söz sahibi olmaya çalışıyor. Büyük bir insan gücüne, geniş bir pazar alanına sahip olsa da, Çin kendi içinde büyük sorunların da varolduğu bir ülke ve toplum durumunda. Çin'in iç sorunları, dünya açısından her zaman önemlidir. Eğer doğru, sorumlu yaklaşımlar olmazsa ve sorunları ortak bir çözüme kavuşturulmazsa, önümüzdeki süreçte dünya politik yaşamında önemli bir problem kaynağı olacaktır.

Çok kutuplu dünyanın, kutuplarını oluşturan güçler arasında her zaman belli bir ilişki, çelişki, denge ve mücadele bulunuyor. '90'lardan beri bir sisteme kavuşturmak için bu güçler belli çelişkiler ve uzlaşmalar yaşadılar. Bununla birlikte globalleşen dünyada bu güçler önemli bir ilişki ve işbirliğini de yaşamak zorunda kalacaklardır. Ekonominin geldiği düzey sermayenin dolaşımı ve yatırımı için istikrar istemektedir. Dünyanın üstünde bu güçler, altında ise çok geri kalmış halk toplulukları ve aradaysa yarı gelişmişlik düzeyini yaşayan topluluklar var. Bunlar arasındaki gelişmişlik farkı, çelişkilere ve mücadelelere yol açacaktır. Yani Yeni Dünya Düzeni bu biçimde bir ilişkiyi, çelişkiyi, işbirliği ve mücadeleyi birlikte var eden bir düzendir.

Toplumsal iç çelişkiler varlığını sürdürüyor. Etnik, kültürel, sınıfsal, cins ve çevre sorunlarından doğan farklılıklar, ayrılıklar önemli çelişki ve mücadeleler ortaya çıkaracak, toplumsal gelişmenin motoru olacaktır. Demokratik sosyalizm ve sınıf mücadelesi, önemli bir paylaşım eşitliğini, adalet sistemini ortaya çıkarırken, kadın üzerindeki katmerli baskı ve sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesi de yürütecektir. Özgürlük mücadelesi, toplumlarda barış, demokrasi, eşitlik ve özgürlüğün gelişiminde önemli bir role ve yere sahip olacaktır. Yine insanla doğa arasındaki çelişki, çevre tahribatına karşı mücadele ve diğer çelişkiler temelindeki mücadeleler, önümüzdeki sürecin devrimci, ilerici, özgürlükçü mücadelelerine yol açar. Barış, demokrasi ve özgürlüksel gelişme açısından ekonomik ve sosyal temel önemli bir gelişme zemini haline gelmiştir.

Çağımız kuşkusuz demokrasi ve özgürlükler çağı oluyor.

Bu çerçevede yeni bir yüzyıla girerken, dünya insanlığı önemli bir yaşam sentezine sahiptir ve bunu değerlendirecektir.

Bu çerçevede geçmişin mücadele yöntemleri, stratejileri kuşkusuz geride kalıyor. Büyük devrimler, devrimci savaşlar ve yine büyük çıkar savaşlarına sahne olan dünya, artık geride kalmış bulunuyor. Onun yerine, yeni bir evrimsel gelişme süreci insanlığın önüne çıkıyor. Evrimsel gelişme, yine büyük mücadelelerle yürütülecek, ancak bu daha çok, barış ve demokrasi temelinde, siyasi yöntemlerle sürecektir. Yine belli alanlarda, özellikle çıkar elde etmek isteyen hakim güçler ile kendini savunmak durumunda olan ezilen güçler çatışmaya ve savaşa başvurabileceklerdir. Ancak bu, insanlık yaşamının tali yönünü oluşturup, giderek de azalacaktır. Onun yerine, demokrasi temelindeki siyasi mücadele yöntemleri geçecektir.

Ortado¤u:

Ortadoğu bölgesi 21. yüzyıla henüz çelişkilerini çözememiş olarak giriyor. Dünyada geçen iki yüzyılda yaşanan büyük çelişki ve çatışmalar, günümüzde insanlığın yaşadığı büyük sentezleşmenin önündeki zorlukları ve bunun mutlak gerçekliğini en iyi Ortadoğu'da görmek mümkündür. Parti Önderliğimiz: *"Ağır ortaçağ kalıntıları, bürokratik devlet kapitalizmi, gaspçı ve gelişmemiş burjuvazisi ile büyük tarihiyle adeta cücelik biçiminde bir çelişkiyi yaşayan, bunu her boyutta; din, dil, kültür, etnik sorunlar ve sınıf, cins ve çevre düzeyinde derinliğine yaşanan, klasik milliyetçi, dini çözüm ve çatışma yaklaşımlarının iflas ettiği, demokratik barışçıl bir çözüme şiddetle ihtiyaç duyulan bir konuma gelindiği belirtilebilir. Demokratik Ortadoğu Birliği, tarihi gelişmeye yanıt verebilecek bir kavram ve slogandır"* diyor.

Ortadoğu bölgesinin kapitalist gelişim sürecine geç girdiği, Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altında uzun bir süre ağır feodalizm koşullarını yaşadığı bilinmektedir. Avrupa'da gelişen kapitalizmin Doğu'ya açılmasıyla birlikte Osmanlı İmparatorluğu yarı sömürgeleşme sürecine girmiş ve bu durum Ortadoğu'da yeni çelişkilerin ve çatışmaların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Osmanlı İmparatorluğu 19. yüzyılda Kafkaslar'da ve Balkanlar'da bir yandan çatışma yaşayıp ve giderek daralırken, Ortadoğu'nun önemli kesimlerini elinde tutmaya devam ediyordu. Mısır ve Kuzey Afrika'nın diğer alanlarında başlayan yayılma, giderek Ortadoğu cephesinde de çelişkileri ve çatışmaları gündeme getirmişti.

20. yüzyılın başında I. Dünya Savaşı'yla birlikte, dünyanın, büyük devletler tarafından paylaşılmak istenmesinden bu yana, en fazla savaşlara Ortadoğu bölgesi sahne olmuştur. Uygarlığın merkezi Ortadoğu, stratejik konumu, zengin yeraltı kaynakları, büyük petrol yatakları ve geniş pazar alanlarıyla kapitalist devletlerin egemenlik ve sömürü altına almak istediği bir bölge olmuş ve bu devletler tarafından paylaşılmak istenmiştir. 20. yüzyılın ilk çeyreğindeki paylaşım savaşının ortaya çıkardığı bölücü, parçalayan etkiler en fazla Ortadoğu'da görülmüştür. Bu süreç bir yandan ağır feodal etkilerle Ortadoğu'nun gelişmelere kapatılmasını sağlarken diğer yandan da feodal çitleri yıkıp, parçalayarak gelişmelerin önü açılmıştır. Ancak bu iç dinamiklerle oluşmadığından, ulusal ve sosyal bakımdan halkların birliği ve kurtuluşunu geliştirici sonuçlar vermemiştir. Tersine çok daha fazla çelişkiler yaratmıştır. Bu durum, ulusal bilincin uyanmasına ve gelişmesine yol açmakla birlikte ulusal parçalanma, değişik kapitalist devletler arasında halkların, ulusların, ülkelerin bölüşülmesi, bağımlı hale getirilmesi süreçleri yaşanmıştır.

Bu durum zaten ağır etnik, dinsel, mezhepsel çelişki ve çatışmalara sahne olan bölgeyi; ulusal bölünmüşlük ve parçalanmışlıktan kaynaklanan tahrip edici çatışma durumuna ve yine sınıfsal mücadelelere götürmüştür. Bu çerçevede Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra parçalanan, küçük devletçiklere bölünen Ortadoğu toplumları, çıkarlarını dış güçlere dayanmakta görmüş ve ağır bir bağımlılık süreci yaşamaya başlamışlardır.

Klasik sömürgeciliğin parçalandığı ortamda, değişik kapitalist devletlerin egemenliği altındaki toprak parçaları kendi içinde krallık, emirlik biçiminde küçük devletçikler biçiminde örgütlenmişlerdir. Bu devletlerin toplumsal ve ulusal temelleri yoktur veya oldukça zayıftır. Bu durum, bölünmüşlüğü ve parçalanmışlığı içermektedir. Sağlam bir sınıfsal temele dayanmayan, çok dar bir çıkar sistemini ifade eden, çağdışı kalmış, ulusal parçalanmışlığa bağlı olarak oluşan bu devletçikler, bu süreçte kendilerini dış güçlere bağlamak zorunda kalmışlardır.

Bunun yanında egemenliklerini sürdürebilmek için, bir yandan birbirleriyle çelişki ve çatışmalı durumu gündemde tutarken, diğer yandan da ilişkilerine ve dünyada gelişen kutuplaşmaya göre paktlaşmalar yaşanmıştır.

Bölge, Sovyet ve ABD bloklarının en fazla çekiştiği, çatıştığı, mücadele ettiği bir alan durumuna gelmiştir. Bu anlamda iki dünya blokunun en fazla mücadeleyi yaşadığı, giderek de kilitlenmenin yaşandığı bölgedir. Sorunları çözmek yerine çözümsüzlük içerisinde tutulan bölge, iki kutuplu dünyanın hakimiyeti altında yaşamıştır. Bölgenin stratejik konumu, zengin hammadde kaynakları, geniş pazarı, petrol ve su kaynakları, iki blokun bölge üzerindeki şiddetli mücadelesini sürekli geliştirmiştir.

Arap-İsrail, Türk-Arap çelişkisi ve çatışması Kürtlerin bölünüp, parçalanıp bir gericilik alanı olarak tutulması ve yine Farsların bölge üzerindeki etkinlik kurma amaçları, bölgeyi sürekli gergin ve çatışmalı tutmuştur. Kendileri açısından bazı çelişkileri, çatışmaları daha tehlikeli gören güçler, CENTO örneğinde olduğu gibi paktlar oluşturmuşlarsa da, bunlar sadece bazı ortak tehlikelere karşı bir ittifak olma özelliği taşımıştır.

“Ayrılıkçı, bölücü ve parçalayıcı yaklaşımlarıyla Ortadoğu'daki mevcut sorunlara çözüm bulmak, Ortadoğu toplumlarının gelişimine yol açmak mümkün değildir. Eğer bu yaklaşımlar bir gelişme yaratmışsa şimdiye kadar yaratmıştır. Bölge halkları en fazla da bu yaklaşımlardan zarar görmüştür. Bu yaklaşımların aşılması gerekir. Çelişkiler olsa da ayrılığı değil, doğru mücadele yöntemlerini içinde taşıyan, ortak iş yapmayı esas almak, sorunların büyük bölümünü çözecektir.”

"Geri bıraktırılmış güney uluslarıyla, fazla gelişmiş kuzey ulusları arasındaki eşitsizlikten, gelişme farkından doğan çelişki ve mücadele kendi doğasına uygun yol ve yöntemlerle, 21. yüzyılda da sürecektir. Daha çok bu çelişkiyi sınıf çelişkisiyle birlikte görmek, hem geri bıraktırılmış uluslarda ve hem de gelişmiş uluslarda; varolan oligarşi ile geniş emekçi halk kesimleri arasındaki bir çelişki konumunda değerlendirmek daha doğrudur."

Sovyet sisteminin yıkılması sürecinde, ABD'nin Yeni Dünya Düzeni ile hakimiyetini geliştirmek için, ilk çatışmayı Ortadoğu'da yaşatması tesadüfi değildir. Ortadoğu'nun mevcut öneminden dolayı, denetim altında tutulması gereğinden böyle bir çatışma ortaya çıkmıştır. Öte yandan dünyaya hakim olmak isteyen güçler, önce büyük çelişki ve çatışmalara sahne olan Ortadoğu'yu denetlemek durumuna itmiştir. Bölgedeki çelişkilerin derinliği, iç içe geçmesi, kördüğüm oluşturması çözümün o kadar kolay olmadığını, çözüm için koşulların olgunlaşması gerektiğini göstermiştir. Bu temelde de ABD düzenine karşı en çok direnen ve ABD'nin çözüm düzeyi doğrultusunda dahi, sorunların henüz çözülemediği bir bölge olmuştur.

Ortadoğu bölgesi, ulusal bilinç, uyanış ve örgütlenme bakımından önemli bir gelişme düzeyini yaşasa da, ulusal birlik bakımından hala ciddi bir parçalanma içinde bulunmaktadır. Başta Araplar ve Kürtler olmak üzere birçok halk topluluğu açısından bu böyledir. Toplumsal gelişme bakımından kapitalist sistemle ilişki içerisinde olan Türkiye, İran, Suriye, Mısır ve İsrail gibi ülkeler birçok alanda belli bir gelişme düzeyine ulaşmıştır. Siyasal bakımdan bazı alanlarda krallıklar yıkılmış ve cumhuriyetler kurulmuş da olsa, mevcut cumhuriyetler demokratik olmaktan uzaktır. Oligarşik, teokratik veya monarşik yapılanmaları yaşamaktadırlar. Bunun yanında krallıklar birçok alanda hakimiyetini sürdürmektedir.

Bölge açısından şu rahatlıkla söylenebilir: Çelişkiler her ne kadar çözümlenmemiş olsa da çözümler açısından olgun hale gelmiştir. Büyük çatışmalar ve acılar temelinde yürütülen mücadelelerle ortaya çıkarılan bu düzey önemlidir. Çözüm açısından görülmek ve değerlendirilmek durumundadır. Yine keskin çelişki, çatışma ve savaş yöntemiyle sorunlar çözülebildiği kadar bu çözümlerin yansıması Ortadoğu'ya da olmuştur. En son Kürdistan'da geliştirilen ulusal direniş savaşı, bütün bölge üzerinde çelişkilerin açığa çıkarılıp, çözümün dayatılması anlamında oynaması gereken rolü yerine getirmiş durumdadır.

Bu anlamda artık şiddetle de mevcut çelişki ve çatışmaların çözüm bulması mümkün değildir. Diğer yandan bölünme, parçalanma, küçük küçük güç odaklarına ayrılma, basit çıkarını dış güçlere dayanarak sürdürme anlamında, bölgede olumsuz etkiler yeterince yaşanmıştır. Böylesi bir düzen altında objektif koşullar açısından bir gelişme süreci yaşanacağı kadar yaşanmıştır. Denilebilir ki, Ortadoğu mevcut durumuyla dünyada yaşanan gelişmelerle çelişen henüz demokrasi ve özgürlükler çağına ulaşamamış olan, ona ters düşen, fakat buna da en fazla ihtiyaç duyan ve böyle bir çözümün gerçekleşmesi için de koşulların, imkanların en çok olgunluğa ulaşmış olduğu saha konumundadır. Artık geçmişin şiddet yöntemleriyle, bölgenin temel sorunlarını çözmek mümkün değildir. Bu yöntemler sorunları bütün yakıcılığıyla ortaya çıkarmış, çözümünü dayatmış, çözebileceği kadar da çözmüştür. Artık aynı yöntemlerin çözüm üretmesi mümkün değildir. Demokratik, barışçıl, siyasi yöntemlerle mevcut sorunlara çözüm bulmak, bölge toplumlarının daha ileri bir gelişim yaşamasının önünü açmak mümkündür.

Dünyadaki değişim-dönüşüm esprisi, yeni çözüm yöntemleri en fazla Ortadoğu için gereklidir. Geçmişin ayrılıkçı, bölücü ve parçalayıcı yaklaşımlarıyla Ortadoğu'daki mevcut sorunlara çözüm bulmak, Ortadoğu toplumlarının gelişimine yol açmak mümkün değildir. Eğer bu yaklaşımlar bir gelişme yaratmışsa şimdiye kadar yaratmıştır. Bölge halkları en fazla da bu yaklaşımlardan zarar görmüştür. Bu yaklaşımların aşılması gerekir. Çelişkiler olsa da ayrılığı değil, doğru mücadele yöntemlerini içinde taşıyan, ortak iş yapmayı esas almak; bölge sorunlarının büyük bölümünün çözümünü getirecektir. Bu çözümleyici tutum ulusal parçalanmışlığı, bölünmüşlüğü ortadan kaldırıp ulusların kendi iç birliklerini, örgütlülüklerini, gelişmelerini yaratacaktır. Bununla birlikte diğer uluslarla, halklarla daha sağlıklı ilişkilenme, işbirliğine girme, bu temelde de bölgesel gelişmeye katkı sunma gibi bir rol oynayacaktır. Bu nedenle dünyadaki işbirliği, paylaşım, birleşme, ortak paydalar bulup bu temelde birlikler oluşturma yaklaşımına en çok ihtiyaç duyan, fayda görecek olan bölge Ortadoğu bölgesidir. Ortadoğu halklarının bu yaklaşımına, dünyanın diğer halklarından çok daha fazla ihtiyacı vardır. Elbette bunu yapabilmek için bununla çelişen yaklaşımların, anlayışların, psikolojilerin, politikaların aşılması gerekmektedir. Toplumların, ulusların iç yapısını parçalayan, iç dinamiklerine zarar veren bir yığın ters gelişme geçen süreçte yaşanmıştır. Toplumlar, uluslar bugün bunların acısını derinden yaşamaktadır.

Soğuk savaş sürecinin çelişkili, çatışmalı politikalarının en çok yer ettiği, şekillendiği, pratiğe geçirildiği yer Ortadoğu olmuştur. Mevcut değişime karşı direnen, geçmişte kalan yaklaşım ve yöntemleri esas alan, onunla şekillenmiş olan ve hala bunda direten epeyce güç var. Bu durum, bölgenin demokrasi ve özgürlükler çağına geçmesinde, gereken değişimi, dönüşümü yapmasında ve sorunları çözerek kendisini yeni bir gelişme sürecine sokmasında engel oluşturmaktadır. Bu yaklaşımlar değişim ve gelişmeler önünde tıkayıcı etki yapmaktadır. Yine dar, çıkarcı, bencil, kendi çıkarını dış güçlere bağlanmada bulan, dolayısıyla komşularıyla, bölge güçleriyle ilişki yerine çelişki ve çatışmayı esas alan yaklaşımlar, gelişim ve değişim önünde engel oluşturmaktadır. Bu anlayışların aşılması ve yöntemde düzeltmenin, değişimin yapılması, bölge açısından mutlak bir gereklilikti̇r. Böyle bir değişim, bölgenin iç dinamiklerini harekete geçirecek ve gelişme ortaya çıkaracaktır. Bölge halklarının yararına olan, onları hem ulusal düzeyde, hem bölgesel düzeyde geliştirecek olan yol ve yöntem de budur. Bu olmazsa geçmişte olduğu gibi dış güçler bölge üzerinde, kendi çıkarları doğrultusunda bir sistemin gelişmesi için çaba harcayacaklardır. Kaldı ki, bu konuda yoğun çabaları da var. Örneğin ABD, kendi hakimiyetini içeren dünya düzenini bölgeye oturtmak için yoğun bir çaba içerisindedir. Eğer bölge güçleri kendi iç dinamiklerini harekete geçirmezlerse, yeniden dış güçler egemen hale gelecektir. Bu da bölge halklarının arzulayacağı bir durum olmayacaktır. Bölge halkları açısından toplumsal gelişmenin önünü açacak, gelişme yönünde ilerletecek olan iç güçlerin kendi dinamikleriyle hareket etmeleridir.

Bu açıdan Ortadoğu halklarının, ilerici halk güçlerinin, demokratik bir Ortadoğu Birliği stratejisi ile hareket etmeleri hayati önemdedir. Toplumsal gelişmenin sağlıklı ilerlemesi, başta Kürtler, Araplar olmak üzere birçok ulusal bünyede varolan bölünmüşlüğün, parçalanmışlığın giderilmesi, uygun bir ulusal birliğin yaratılması açısından, böyle bir bölgesel birliğin yaratılması gerekmektedir.

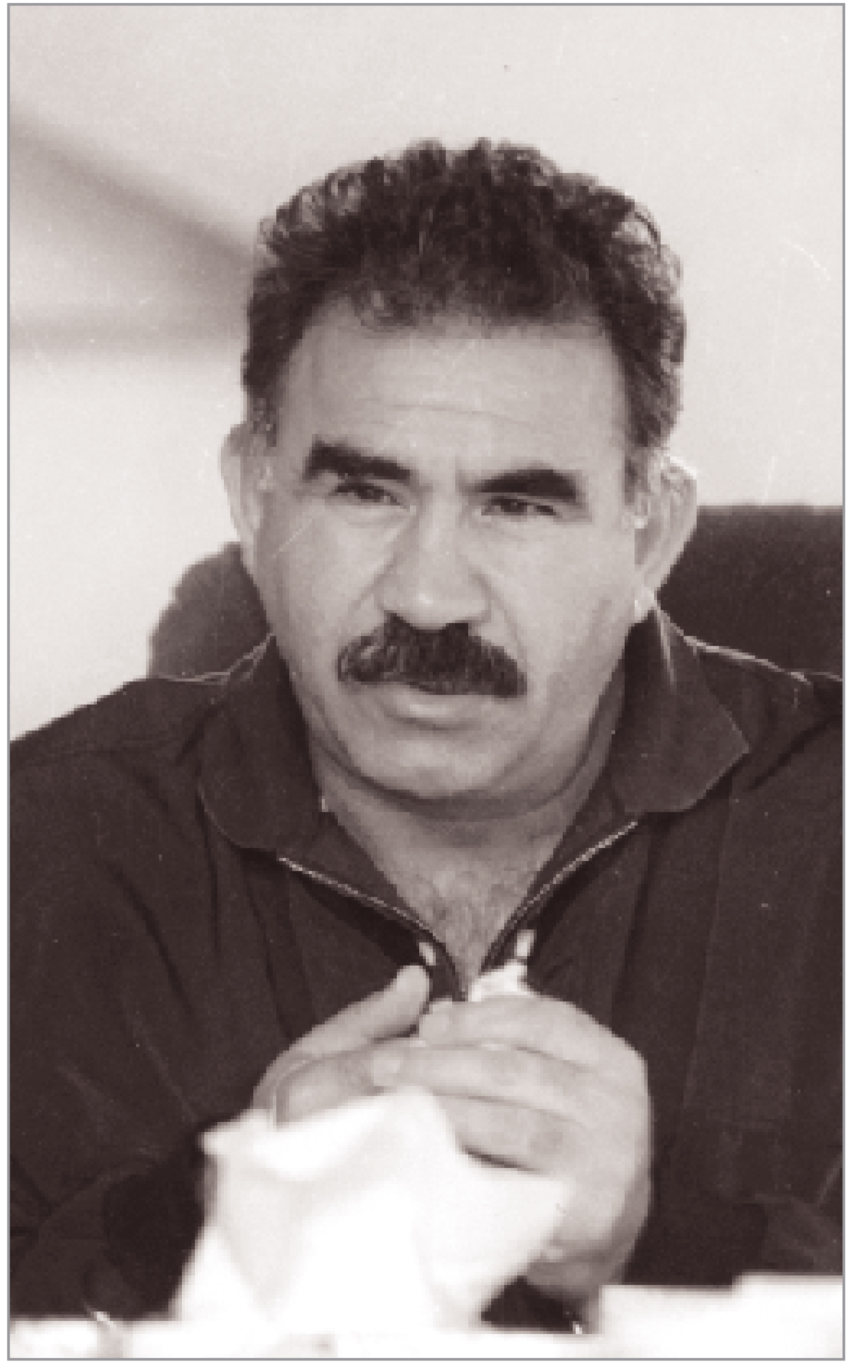
Bölge kaynaklarının halkın yararına işletilmesi, halkların büyük bir ekonomik, sosyal, kültürel gelişmeyi yaşamaları, büyük tarihleriyle bütünleşmeleri ve tarihlerine yakışır bir biçimde, yeniden doğuş yaparak, insanlığın gelişimine katkı sunmalarının yolu buradan geçiyor. Böyle bir yaklaşım hem uluslar düzeyinde, hem de sosyal ve bölgesel düzeyde önemli bir güçlenmeyi, gelişmeyi ortaya çıkartacak ve Ortadoğu halklarını, dünyadaki stratejik yerine uygun bir ekonomik, sosyal, siyasal yer tutmaya götürecektir. Bu doğrultuda bölgede dünden bugüne önemli mücadeleler de verilmektedir.

Şimdiye kadar bölgede yaşanan durum böyle bir gelişmeye fırsat sunmadı. 21. yüzyıla girerken en çok değiştirilmesi, düzeltilmesi gereken bölgedeki bu tersliktir. Öyle görülüyor ki, bu tersliği düzeltecek çözümleri geliştirme yönünde, önümüzdeki süreçte bölgede yoğun mücadeleler yaşanacaktır. Daha şimdiden yeni bir yaklaşımla sorunları çözme çabaları gelişiyor. Hem dünyaya hakim olup kendi çıkarları doğrultusunda düzen oluşturmaya çalışan güçlerin ve hem de bölgesel güçlerin, bölgedeki ilerici halk güçlerinin bu yönlü yaklaşımları, çabaları var ve bu daha da gelişecektir.

Bu çabaları çatışmaya götürmemek, birbirlerinin önüne engel oluşturmamak, farklılıkları da görme temelinde, karşılıklı ilişki ve uzlaştırma yöntemiyle, bölgenin sorunlarını çözmeyi esas almak gerekir. Bölge sorunlarının karmaşıklığı böyle bir gelişimi zorunlu kılıyor. Ortadoğu güçlerini, dinamiklerini daha fazla harekete geçirerek halkların, ulusların, toplumların yararına olan ve toplumların hak ettiği düzeyde barışçıl, demokratik, özgürlükçü bir sisteme kavuşturmak, siyasi mücadeleyi bu hedefler doğrultusunda uygun yöntemlerle yürütmek en doğru ve gerekli olanıdır. Daha şimdiden böyle bir sürece en ters bir konumda olan Türkiye de ciddi bir değişiklik yaşamaya başlamıştır. Bu gelişme bütün bölgeyi etkileyebilecek, hatta yön verebilecek bir karaktere sahiptir. Avrupa ile sorunlarını çözme doğrultusunda ileri bir noktaya gelmiş olan Türkiye'nin, giderek Ortadoğu ile ilişkilerini yeniden gözden geçireceği ve yeni bir düzene kavuşturacağı kesindir. Yine Arap-İsrail çelişkisinin çözümünde en son halka olarak İsrail-Suriye görüşmeleri giderek yoğunlaşmıştır. Bunun da bölgedeki değişim ve demokratik işbirliği temelinde, sorunların çözüme kavuşturulmasında yeri önemli olacaktır.

Bu temelde giderek Irak'a yeni bir sistem kazandırma gerçekleşirse, bu durum Kürt sorununun bölge düzeyinde çözüme kavuşturma yanında, bölgedeki demokratik dönüşümde ve bölge halklarının demokratik birliğinin yaratılmasında önemli bir rol oynayacaktır.

İran, bölge düzeyinde şimdiye kadar çatışma yöntemlerinin geliştirilmesinde önemli bir çabanın sahibi olmuştur. Ancak ortaya çıkmıştır ki, dar, klasik milliyetçi ve dini yaklaşımlar bölge sorunları için çözüm olamamaktadır. İster Araplardan ve Türkiye'den gelen klasik milliyetçi yaklaşımların çözümsüzlüğü olsun, ister İran cephesinden gelişen dini yaklaşımların çözümsüzlüğü olsun, bunlar artık sorunları belli bir noktaya getirmiş, çözüm üreteceği kadar üretmiş ve ileriye gidemeyeceği açığa çıkmıştır. Bu temelde İran'ın, bir durum değerlendirmesi yaparak, değişen koşullara göre kendi durumunu değerlendireceği kesindir. Varolan konumuyla, siyasi gerçeklikle bir çelişki oluşturduğu, çatışmalı konumda bulunduğu açıktır. Bu durumunu sürdürmesi, çatışmalara yol açar. Fakat son zamanlarda bir eğilim biçiminde de olsa böyle bir çaba içerisinde olduğu görülmektedir. Kendini demokratikleşme yönünde dönüştürebilirse, bölgedeki demokratik dönüşüm ve birlik doğrultusundaki gelişmelerle uyumlu ve olumlu bir güç haline gelebilir. Benzer bir biçimde çeşitli alanlarda varolan monarşiler, krallıklar da demokratik süreçle ciddi bir tehlike ve çelişki içinde bulunmaktadır. Bölgede sorunları çözecek bu yeni yaklaşım; demokratikleşme, dönüşüm, işbirliği, ortak yaşam ve çalışma koşullarını yaratacağı gibi, geliştirilecek bir bölgesel birlik yaklaşımı da; gerici siyasi yapılanmaları dönüşüme uğratacak ve o toplumlarda demokratik gelişmelerin yolunu açacaktır. Ortadoğu'da demokratik dönüşüm ve Ortadoğu halklarının demokratik birliği demek; dünyada demokrasinin hakimiyeti ve insanlığın demokrasiyle özgürlükler çağını etkili bir biçimde yaşaması, insanlığın dünya çapında istikrara kavuşması demektir. Ortadoğu geçmişiyle de güncel konumuyla da bölgede böyle bir yere ve role sahiptir. Bu açıdan demokrasi ve özgürlükler çağının en çok sonuç alacağı, hakim hale geleceği ve insanlık için yönlendirici olacağı saha Ortadoğu'dur. Uygarlığın doğuşuna beşiklik edip, insanlığın doğuş ve gelişiminin önünü açtığı gibi, Ortadoğu halkları demokratik dönüşüm ve demokratik birlik yaklaşımlarıyla da, insanlığın demokrasi ve özgürlükleri en ileri düzeyde yaşamalarına öncülük edebilecektir. Bugün bunun uzağında durması, böyle bir gelişmeyle çelişkili olması bölgenin bu konumu yakalayamayacağı anlamına gelmez. Tersine mevcut konumuyla bu gelişmelere ne kadar ters olursa olsun tarihsel gerçekliği, güncel konumu, taşıdığı potansiyeller ve dünyada tuttuğu yer, bölgeyi böyle bir öncülük rolüne aday kılmaktadır. Bölge halkları tarihleriyle, bugünkü potansiyelleriyle ve yaşam özellikleriyle, demokrasi ve özgürlükler çağının öncüsü ve geliştirici gücü olabilirler. Bu dinamiğe sahiptirler. Buna güçleri vardır, kendileri için gelecek yaratacak olan ve kendilerine yakışan da budur.

Türkiye

Ortadoğu'da birikmiş sorunların çözümü için demokratik dönüşüm, barış ve kardeşlik temelinde halkların demokratik birliğinin yaratılmasında Türkiye'nin, yani Anadolu ve Mezopotamya'nın yeri ve rolü belirleyici düzeydedir.

Yaşadığı ekonomik ve sosyal gelişme, taşıdığı potansiyel ve dış ilişki çerçevesi ve yine stratejik köprü konumuyla Türkiye böyle bir öncülük konumuna sahiptir. Türklerin Anadolu'ya gelişi ve Kürt-Türk ittifakının sağlanmasıyla birlikte, Ortadoğu'da bir egemenlik oluşturduğu ve dünya imparatorluğu kurma iddiası taşıdığı ve yüzyıllarca da bu iddiasını sürdürdüğü bilinen bir gerçekliktir.

Bu konum yüzyıllarca süren doğu batı çatışmasının temelini oluşturmuştur. Dinsel, ulusal görünümlerle ortaya çıkan bu çatışmalar uygarlık sürecinin önemli bir gelişimini yaratmıştır. Günümüzde bu çatışma yaklaşımını aşan ve

"Türkiye, Kürt sorununu çözme ve bu temelde demokratik açılımları sağlama ile tarihsel bir süreç yakalamış bulunmaktadır. Ya iç ve dış gelişmeyi sürdürecek ya da içte baskı, şiddet ve sömürüyü sürdürüp, Kürdistan'da ise çatışma ve katliamı esas alarak, büyüme ve gelişme potansiyelini böyle bir çatışma içerisinde tüketecektir. İş böyle bir ikileme gelip dayanmıştır."

"Anadolu ve Mezopotamya'nın önemli bir kesimi, Avrupa devletlerinin egemenliği altına girmekten kurtarılmış, Türk-Kürt ilişkisi ve ortaklığına dayalı yeni bir egemenliğin kurulması yönünde bir mücadeleyle sonuca ulaşılmıştır. Öyle kritik bir süreçte savaşta yenilmiş bir imparatorluk ortamında sonuca gitmek kuşkusuz önemlidir. Önemli bir başarıdır. Bunun temelinde halklar arasındaki ilişki, ittifak, kardeşlik, ortak vatan ve ortak kurtuluş yaklaşımı vardır."

onun yerine çelişkileri farklı yöntemlerle çözmeyi esas alan buluşma, uzlaşma ve işbirliğini geliştirme biçiminde ilk kez bir durum değişikliği yaşanmaktadır ve dünyadaki değişim bakımından böyle bir gelişmenin büyük bir önemi vardır.

Ağır feodal etkiler altında merkezi bir sistemle şekillenen Osmanlı İmparatorluğu'nun, Batı Avrupa'da gelişen kapitalizm karşısında gerileyip, direnemez hale gelmesiyle birlikte, Ortadoğu'nun uygarlık dünyasına etkisinde bir gerileme, daralma ve etkisizleşme süreci yaşanmıştır. Giderek yarı sömürge-bağımlılık altına giren Osmanlı İmparatorluğu, Avrupa ile çelişki, Rusya ile çatışma ve içte katı feodal yaklaşımlarla sistemi ayakta tutma çabası kendini 19. yüzyılın başından itibaren gittikçe daraltmış, yoğun bir iç ve dış çelişki, çatışma içine sokmuştur. 19. yüzyıl boyunca içten gelecek bir bölünmeyi önleme, dıştan gelen saldırılara karşı kendi birliğini ve egemenliğini koruma mücadelesi giderek daha fazla bir daralmayı, tutuculuğu ortaya çıkarmış ve dünyada yaşanan gelişmelerin dışında kalmasına neden olmuştur. Her ne kadar 19. yüzyılın başından itibaren Batılılaşma, Batı koşullarına göre kendini düzenleme gibi bir yaklaşıma sahip olmuş veya öyle görünmeye çalışmışsa da, esasta Batı'dan gelen baskı ve güç karşısında, kendini daha da katılaştırma, tutuculaştırma, gerilik içinde tutma yaşanan bir olgu olmuştur. Batı'da kapitalizm gelişip dünya üzerinde egemenlik kurmaya yöneldikçe, en çok yayılmak istenilen saha Osmanlı, Ortadoğu ve Türkiye olmuştur. 20. yüzyılın başına gelindiğinde imparatorluk kısmen, Balkanlar'da ve Kafkasya'da toprak kaybına uğrayarak daralmıştır. Bu durumdan kurtulmak ve dıştan gelen baskıyı önleyebilmek amacıyla Alman cephesine katılıp, Birinci Dünya Savaşı'nda yenik düşünce, galip devletler tarafından bölünme ve parçalanma ile yüz yüze gelmiştir.

Yenik düşmüş imparatorluğun enkazı üzerinde, kısmen ayakta kalan orduya dayalı kemalist hareket öncülüğünde, Türkiye'yi tümden parçalama ve egemenlik altına alma girişimlerine karşı bir ulusal kurtuluş mücadelesi verilmiştir ve bu mücadele 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşuyla zafere ulaşmıştır. Kapitalist büyük devletlerin Osmanlı egemenliğindeki toprakları parçalayıp, paylaşmaya çalıştığı bu süreçte kemalist hareket, yeni bir egemenlik yaratmak ve egemenlikleri altında bulunan toprakları korumak amacıyla aldıkları Kürt desteğiyle yeni bir mücadele başlatmıştır. Sonrasında Türk-Kürt ilişkisi ve ittifağı biçiminde Türkiye Cumhuriyeti devleti kurulmuştur. Tıpkı 16. yüzyılda Ortadoğu'da Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğini yaratmada Türk-Kürt ittifakı, Kürtlerin Türklere desteği nasıl ki, sonuç almada tayin edici rol oynamışsa, Birinci Dünya Savaşı sonrasında Anadolu'nun tümden Avrupa devletlerinin eline geçmesine karşı mücadelede de Kürtlerin, Türklere desteği tayin edici bir rol oynamıştır.

Bu temelde Anadolu ve Mezopotamya'nın önemli bir kesimi, Avrupa devletlerinin egemenliği altına girmekten kurtarılmış, Türk-Kürt ilişkisi ve ortaklığına dayalı yeni bir egemenliğin kurulması yönünde bir mücadeleyle sonuca ulaşılmıştır. Öyle kritik bir süreçte savaşta yenilmiş bir imparatorluk ortamında sonuca gitmek kuşkusuz önemlidir. Önemli bir başarıdır. Bunun temelinde halklar arasındaki ilişki, ittifak, kardeşlik, ortak vatan ve ortak kurtuluş yaklaşımı vardır. Böyle bir ulusal kurtuluş hareketi hem Avrupa devletlerinin Anadolu'ya hakim olmasını önlemek açısından, hem dünya halkları açısından ve hem de yeni doğan ve dünya halklarının kurtuluşuna önemli destek sunan Sovyet sisteminin güvenliği açısından önemli bir anlam ifade etmiştir. Yine süreç açısından böyle bir gelişme, dünyadaki devrimsel gelişmelerin yaratılmasında önemli bir rol oynamıştır.

Mustafa Kemal önderliğinde yürütülen ulusal kurtuluş hareketinin başarısı ve Batı'dan gelen baskı ve saldırılara karşı, ordunun örgütlülüğü temel rol oynarken, gelişmekte olan burjuva ve yarı-feodal sınıflara dayalı olarak gelişen ve sonuca giden bir harekettir. Osmanlı İmparatorluğu gibi feodal bir yapılanmanın yerine cumhuriyetin geçirilmesi oldukça ileri bir durumdur. Ordunun etkinliğine dayalı, çeşitli burjuva hakim sınıfların çıkarını esas alan bir sistem de olsa, hem dünyadaki devrimsel gelişme içindeki yeri hem de feodal imparatorluğa karşı bir cumhuriyet rejimini ortaya çıkarması ileri bir durumdur. Fakat bu cumhuriyet daha sonraki süreçte, doğuşunda ve başarısında oynadığı rolden giderek uzaklaşmıştır. Türk-Kürt ittifakını, yine ulusal kurtuluş mücadelesinde mümkün olduğu kadar halka dayanma, halkı harekete geçirme durumunu bir yana bırakarak, daha fazla dış emperyalist sisteme bağlanma, Kürdü inkar etme ve hakim sınıf egemenliğini her şeyin üstüne çıkarma yönünde bir gelişmeyi yaşamıştır.

Cumhuriyet, halka dayalı, halk yönetimini içeren bir demokratik gelişmeyi yaşayamamıştır. Tersine, emperyalizme bağımlılık içerisinde, kendisini kapitalist gelişmeye açmış, gelişen bağımlı kapitalizmin ekonomik, sosyal sistemi üzerinde cumhuriyetin oligarşik yapısı ve yönetimi ortaya çıkmıştır. Yine diğer yandan Anadolu'da emekçi halk üzerinde giderek artan faşist baskı ve sömürü, Mezopotamya'da Kürt halkına karşı inkar ve imha siyaseti, bunun Türkiye'ye özgü bir sömürgecilik yaklaşımıyla, Kürtlerin asimile edilip, ulusal yok oluşa götürülmesi temelinde ilerletilmesi yaşanmıştır.

Özellikle '25'ten sonra ortaya çıkan isyanlarla birlikte cumhuriyetin doğuşundaki yaklaşımlar bir yana bırakılmıştır. Cumhuriyet, asimilasyon ve inkar siyasetine yönelerek gelişen bu isyanları daha çok şiddet ve katliamlarla bastırarak, kendini halkın hoşnutsuzluğu karşısında daha fazla savunma ve dışa daha çok bağlama durumunu yaşamıştır. Böyle bir yaklaşımla Kürt ve Türk halkları üzerinde tam bir siyasi, askeri denetim sağlayan cumhuriyet, özellikle '50'den itibaren kendini daha fazla dışa açmış, kapitalist-emperyalist sisteme bağlamış, böylece Türkiye'yi dış sömürüye açarak, işbirlikçi bir yapılanmayı ortaya çıkartmıştır. Bu, devletin oligarşik gelişimini daha çok arttırmış, devletle halk arasındaki kopuşu daha da ileri götürmüştür.

Bu temelde Anadolu'da, Türkiye'de ve Kürdistan'da gelişen bir ekonomik, sosyal sistem vardır. Dışa bağımlılık ortamında oluşan yeni ekonomik ve sosyal temel üzerinde yeni ideolojik, siyasi akımlar ortaya çıkmış, devletteki oligarşik gelişmeye karşı cumhuriyetin demokratikleştirilmesi mücadelesi başlatılmıştır. Özellikle 1970'lerin başından itibaren 12 Mart darbesiyle, devletin faşistleştirilmesi girişimlerine karşı büyük bir demokratik devrim mücadelesi, şiddet dahil her türlü yöntemi, içinde barındırarak geliştirilmiştir. 12 Eylül askeri darbesinin, oligarşik devleti faşist diktatörlüğe dünüştürme çabalarına karşı, demokrasi mücadelesi daha çok Kürdistan'a kaymış, Kürdistan'da ulusal demokratik hedefler doğrultusunda şiddetli bir demokrasi savaşımı yürütülmüştür.

1970'lerin başından günümüze kadar 19. yüzyıldan bu yana gelen çatışmaların bir devamı olarak, Türkiye yoğun bir çatışma ortamını yeniden bu biçimde yaşamıştır. Bu savaşım devletin oligarşik gelişimine karşı, devleti ve toplumu demokratikleştirmek, demokratik bir cumhuriyeti geliştirmek amacıyla yürütülmüş bir savaşımdır. İster '70'lerde Türkiye'de yürütülen demokratik devrim mücadelesi olsun, isterse 80'li ve 90'lı yıllarda Kürdistan'da geliştirilen ulusal demokratik devrim mücadelesi olsun, tamamen emperyalizme bağımlı oligarşik yapılanmaya karşı cumhuriyetin demokratikleştirilmesi uğruna yürütülen mücadeledir. Demokratik gelişim önündeki engeller, devrimci şiddetle kırılmaya çalışılmış ve demokratik yaşamın önü bu biçimde açılmaya çalışılmıştır.

Görülüyor ki, dünyada ve bölgede yaşananlara paralel olarak, Türkiye'de de son iki yüz yılda büyük çatışmalar yaşanmıştır. Yani Türkiye sahası da bazen şiddetlenen, bazen zayıflayan savaşlara sahne olmuştur. Böyle büyük bir çatışma ve savaş ortamında, Osmanlı İmparatorluğu gibi feodal merkezi devlet yapısı dağılmış, parçalanmış, yıkılmış yerine, bağımlılık biçiminde de olsa kapitalist temellere dayalı, gittikçe demokrasi mücadelesine de sahne olan bir cumhuriyet yapılanması ortaya çıkmıştır.

Son iki yüzyılın büyük savaşımlarıyla, Türkiye'deki sorunların çözümü ve toplumsal gelişmenin önündeki engellerin aşılması için, oynatılması gereken rol şiddetle oynatılmıştır. Kürdistan'daki ulusal demokratik devrim savaşı, demokratik gelişme önündeki bütün engelleri darbeleyerek ve Türkiye gerçeğini açığa çıkartarak, sorunların çözümünün gündemleştirilmesinde en önemli gelişme olmuştur. Şiddet temelinde süren devrimci demokratik mücadelenin ulaşacağı düzeye ulaşmış ve çözümleyiciliği pratikte görülmüştür.

Özellikle 12 Mart ve 12 Eylül darbesiyle, devleti faşist temellerde yeniden örgütleme ve cumhuriyeti faşist bir diktatörlüğe dönüştürme çabalarına karşı, başta Türkiye'de başlayan demokratik devrim savaşımı, giderek 80'lerin ortalarından itibaren, kesintisiz olarak Kürdistan'a kayarak, silahlı mücadeleyle, bu faşistleştirme çabası darbelenmiş, devletin gerçek yüzü ortaya çıkartılmış ve gericiliğe ağır darbeler vurulmuştur. Böylece Türkiye'de demokratik dönüşüm için oldukça elverişli bir ortam, demokratik dönüşümün mutlak zorunluluğu olgusu ortaya çıkartılmıştır. Kürdistan'da gelişen devrimci savaşıma karşı, Türkiye'de 12 Eylül darbesi temelinde geliştirilen dört başı mamur bir özel savaş rejimi olduğu açıktır. Bu temelde devlet sonuna kadar merkezileşmiş, toplumda savaşa dayalı bir yönetim egemenliği ortaya çıkartılmış, bütün kaynaklar savaşa seferber edilmiş, toplum hak arayamaz, çıkarlarını göremez ve çıkar mücadelesi yürütemez hale getirilmiştir.

Böyle bir savaş sürecinde ortaya çıkan devlet büyümüş, merkezileşmiş ve bütün kaynakları ele geçirip, askerileştirmiştir. Fakat bunun karşısında, toplum ve halk örgütsüz bırakılmış, güçsüz düşürülmüş, birey bağımlı ve köle haline getirilmiştir. Bu durum özel savaş rejiminin oligarşik yapılanmasını zirveleştirmiş, devletle toplum arasındaki çelişki en üst noktaya çıkarılmış, toplum örgütsüz ve zayıf duruma düşürülmüştür. Bir yandan böyle bir uçurum ortaya çıkmış, diğer yandan böyle bir gelişme içerisinde, zengin daha zengin, yoksul ise daha yoksul bir biçimde kalmıştır. Vurgunculuğun, soygunculuğun ve sömürünün ayyuka çıkarılması ile toplumda paylaşım en üst noktaya vardırılmıştır. Bir yandan da yaşanan büyük sömürü, eşitsizlik ve vurgunculuğu gizlemek için aşırı derecede baskı, şiddet ve köleleştirme hareketi yaşanmıştır.

Yine Türkiye böyle bir süreçte bir yandan savaş, diğer yandan ise aşırı derecede baskı ve sömürü içerisinde önemli bir ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve ayrışmayı da yaşamıştır. Bir yandan yaşanan bu ekonomik ve sosyal gelişme, diğer yandan Kürdistan'da gelişen ulusal demokratik devrim savaşımının Türkiye'deki her türlü gericiliğe vurduğu ağır darbe, Türkiye'de içinde bulunulan düzenin mutlaka değiştirilmesini gündeme getirmiştir. Ne yaşanan ekonomik sosyal gelişme bu üst yapıyı kabul etmektedir, ne de Kürdistan'da yürütülen mücadele karışısında bu üst yapının ayakta durma, kendini yaşatma şansı kalmıştır. Bütün iç yüzü açığa çıkartılmış, ağır bir biçimde darbelenmiş ve Türkiye toplumu nezdinde de teşhir olup, deşifre edilen, kabul görmeyen bir olgu olma gerçeği iyice açığa çıkarılmıştır. Bütün bu gelişmeler karşısında üst yapı daraldıkça daralmış, yürütülen mücadelede devletin askeri ve siyasi güçleri bütünüyle kullanılmıştır. Türkiye'de çatışma, sorunlardan uzak durma ve çözümsüzlük bir politika haline getirilmiştir. Bu durum devletin ve toplumun içten yozlaşmasına, çürümesine, çeteciliğin, lümpenizmin, soygunculuğun, kültürel kaos ve yozlaşmanın en ileri düzeye varmasına yol açmıştır. Olumsuzluklara rağmen bütün verilerin gelişme yönünde olması yanında, dış gelişmeler ve Kürdistan'da yürütülen mücadele temel sorunları çözmek için yeni açılımlar gösterirken, ortaya çıkan bu daralma ve kilitlenme tam tersine bu tür gelişmelerin önünü tıkatmakta ve çözümsüzlüğü derinleştirmektedir.

İşte böyle bir süreçte artık şiddetin çözüm gücü olmayacağı gerçeği açığa çıkmıştır. Çünkü böyle bir çözümsüzlüğü çözebilmek için daha ileri bir düzeyde aşırı katliam ve soykırıma dayalı şiddet uygulaması bile çözüm olmayacaktır. Çünkü böyle bir şiddet zaten değişik biçimlerde hep uygulanmıştır. Ortaya çıkan olumsuz durum bu şiddet uygulamalarının sonucu olmaktadır.

Diğer yandan dünya koşulları da böyle bir şiddet için fırsat ve imkan vermemektedir. Artık Türkiye'nin, sorunlarını ölçüsüz şiddetle çözmesi durumunun -NATO ile ikili ilişkiler çerçevesinde- Türkiye'nin müttefikleri bile kaldıramamaktadır. Şiddet ortamı ve istikrarsızlık üretici sermayenin yatırım alanı bulmasını ve işlevsel hale gelmesini engellemektedir. Bir zamanlar çatışma ortamından yararlanarak, savaş rantçılığı biçiminde çıkar sağlayan bir çete haki-

"Son iki yüzyılın büyük savaşımlarıyla, Türkiye'deki sorunların çözümü ve toplumsal gelişmenin önündeki engellerin aşılması için, oynatılması gereken rol şiddetle oynatılmıştır. Kürdistan'daki ulusal demokratik devrim savaşı, demokratik gelişme önündeki bütün engelleri darbeleyerek ve Türkiye gerçeğini açığa çıkartarak, sorunların çözümünün gündemleştirilmesinde en önemli gelişme olmuştur."

> "Böyle bir süreçte artık şiddetin çözüm gücü olmayacağı gerçeği açığa çıkmıştır. Çünkü böyle bir çözümsüzlüğü çözebilmek için daha ileri bir düzeyde aşırı katliam ve soykırıma dayalı şiddet uygulaması bile çözüm olmayacaktır. Çünkü böyle bir şiddet zaten değişik biçimlerde hep uygulanmıştır. Ortaya çıkan olumsuz durum bu şiddet uygulamalarının sonucu olmaktadır."

miyeti olmuş ve sömürü için, savaş önemli imkanlar sunmuşsa da savaşın derinleşmesi, çözümsüzlüğün uzun sürmesi, sermayenin yatırıma dönüşmesini ve kar getirmesini engellemiştir. Bu nedenle mevcut kapitalist gelişme ve hakim sınıf, çalışma ortamını tehdit eden, dolayısıyla sağlıklı bir iş ve çalışma ortamı bırakmayan savaştan zarar görür hale gelmiştir.

Savaşın, kilitlenmeyi açması, gelişmeyi ilerletmesi, büyük bir potansiyel birikim haline gelen Türkiye'yi daha da ileriye götürmesi bir yana, onun üretici güçlerini darbeleme, tüketme gibi bir rol oynamıştır. Demek ki, şiddet artık Türkiye'deki sorunların çözümü için bir yöntem olmadığı gibi, hakim sınıfların çıkar sağlayıp, kar elde etmeleri ve rahat sömürü yürütmeleri açısından da bir çözüm değildir. Tam tersine zarar veren, tahrip eden, sorunları çözmeyen bir yöntem durumuna düşmüştür. Türkiye için bir tek çözüm ve çıkış yolu belirmiştir ki, o da mevcut gelişmeyi daha da ilerletebilme, dışa açılımı, iç büyümeyi, ekonomik, sosyal, kültürel her alanda büyük gelişmeler yaratabilmek; Balkanlar'a, Ortadoğu'ya, Kafkasya'ya doğru bir yayılmayı sağlamak için sorunlarını demokratik yöntemlerle çözmek, özellikle Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin dayattığı demokratikleşme sorunlarını çözüme kavuşturmak bir zorunluluk haline gelmiştir.

Böyle bir yol ayrımında Türkiye önemli bir çatışma, tartışma, çelişki yaşamaktadır. Özellikle PKK'nin ve PKK Önderliği'nin başlattığı demokratik dönüşüm projesi, böyle bir demokratik dönüşüm sürecinin başlatılması için tarihsel bir fırsat ve imkan oluşturmuştur. Bugün Türkiye'deki ekonomik ve sosyal gelişim düzeyi önemli bir noktaya ulaşmış ve daha da büyük gelişmelere ulaşabilmek için, sağlam bir temel haline gelmiştir. Böyle bir gelişimi sürdürebilmeleri için, Ortadoğu ve Kafkasya'ya açılma fırsatı ve bu alanlarda ekonomik, sosyal, kültürel etkinliklerin koşulları, her zamankinden daha fazla olgun hale gelmiştir. Böyle bir gelişmeyi yeni bir yüzyıla girerken, iç büyüme ve dışa açılma biçiminde, büyük bir hamle halinde sürdürebilmek bir zorunluluktur.

Demokratikleşmenin önündeki engeller nelerdir?

En başta Kürt sorunu ve Türkiye'nin içte yaşamış olduğu demokratikleşme ile yeniden yapılanma sorunudur. Bu, Kürdistan'da yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı çözüm dayatmasına bağlıdır. Türkiye, Kürt sorununu çözme ve bu temelde demokratik açılımları sağlama ile tarihsel bir süreç yakalamış bulunmaktadır. Ya iç ve dış gelişmeyi sürdürecek ya da içte baskı, şiddet ve sömürüyü sürdürüp, Kürdistan'da ise çatışma ve katliamı esas alarak, büyüme ve gelişme potansiyelini böyle bir çatışma içerisinde tüketecektir. İş böyle bir ikileme gelip dayanmıştır. Dıştaki büyük açılım imkanlarını değerlendirerek, içteki büyümeyi gerçekleştirip, demokratik açılımlarla her türlü güçsüzlüğü, zayıflığı, bastırılmışlığı gidermek, Türkiye'yi yaşanabilir, örnek bir ülke haline getirebilmek için devletin oligarşikleşmesine paralel geliştirilen Kürt inkar ve imha politikasından vazgeçmesi ve bu temelde köklü bir değişime, yeniden yapılanmaya yönelinmesi bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bunun için özel savaş sisteminin parçalanması, oligarşik yapılanmanın aşılması, bunlara karşı demokratik dönüşümden yana olan tüm güçlerin ortak bir demokrasi hareketinde birleştirilmesi ve mücadeleye sevk edilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda oligarşi ile demokrasiden yana olan halk kesimleri arasındaki çelişki ve yine Kürdistan'daki ulusal-demokratik gelişme ile oligarşik yapılanma arasındaki çelişki giderilmek durumundadır. Bu da oligarşinin aşılmasını, cumhuriyetin demokratikleştirilmesini ve Türkiye'de yeniden bir yapılanmayı gerektirmektedir. Günümüzde Türkiye'yi geliştirecek, ilerletecek olan da budur.

Demokrasinin, özgürlüğün, toplumun ve bireyin gelişimi ancak ülkenin iç sorunlarının çözümüne, değişim ve gelişim hamlesinin yaratılmasına, yeniden kuruluşun başarılmasına bağlıdır. Bu da gelip Kürt sorununun çözümüne ve Kürt sorununun çözümünü dayatan PKK'nin oynadığı role bağlanmıştır.

Kürtler

Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye'deki gelişmelere paralel olarak son iki yüzyılda, Kürdistan toprakları da büyük çatışmalara sahne olmuş, Kürt toplumu sürekli bir isyan, çatışma, katliama maruz kalmıştır. Türk yönetimi tarafından bu yüzyıllar arasında yaşanan isyanlar, 28 Kürt isyanı olarak belirtiliyor ve bütün bu isyanların en sonuncusu olan, 25 yıldır süren PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi ise 29. isyan olarak değerlendiriliyor.

Avrupa'da gelişen kapitalizm etkisini imparatorluğa dayatmış, imparatorluk da daha fazla vergi ve asker için Kürt beylerinin egemenlik alanlarını daraltmıştır. Bu durum Kürt beylerinin ayaklanmalarına, isyan etmelerine yol açmış ve 19.yüzyılda değişik bölgelerde isyanların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

20. yüzyılda cumhuriyetin kuruluşuna aktif olarak katılan, cumhuriyeti ortak devlet olarak anlayan, gören, katılmak isteyen Kürtler giderek devlet kuruluşlarından dışlanarak, inkarla karşı karşıya gelmiştir. Karşılaştığı bu inkar politikası ve 19. yüzyıldaki gibi egemen sınıfın çıkarlarını daraltması, yeni bir isyan ve çatışma dönemini Kürdistan'da başlatmıştır. Bu isyanlar dönemi 19. yüzyıldakinden daha kanlı, Kürtler açısından daha acılı ve tahripkar olmuştur. Kürt toplumu artık siyasi, askeri planda güç kaynaklarını önemli ölçüde kaybetmiştir.

Bunun yanında Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kürtlere uyguladığı örgütlü ve planlı bir asimilasyon politikası gerçeği var. Bu, Kürtler için ulusal yok oluş, başkalaşım ve Kürtlerin Türkleştirilmesi anlamına geliyor. Bu durum Kürtler açısından hem iç dinamiklerinin zarar görmesi ve hem de ulusal gelişme bakımından kendi kimliğinden, gerçeğinden uzaklaştırılıp, inkar eder duruma getirilmesi oluyor ki, o dönem tarihsel olarak en olumsuz bir dönemdir. O dönemde Mezopotamya'da bir Kürt uluslaşması mı gelişecek, yoksa tarihsel olarak Kürt halkı biçiminde şekillenen bu halk topluluğu üzerinde Türk uluslaşması mı gelişecek sorusuna birçok çevre Türk uluslaşmasının gelişeceği biçiminde bir yanıt vermektedir. Bunun nedeni Kürtlerin 19. yüzyıldaki ağır feodal yapılanma içerisinde dünyadan tecrit olup, gelişmelere kapalı olması ve 20. yüzyılın başında Birinci Dünya Savaşı ardından dünyanın yeniden düzenlenmesinde Kürdistan'ın bölünmesi, paylaşılması, savaştan galip çıkan devletlerin egemenliği altına sokulması ve büyük savaşın ardından oluşan dünya sisteminde ise Kürtlere yer verilmeyip yok sayılması vardır. Bu, değişik siyasi güçlerin kendi çıkarları doğrultusunda izledikleri politikalarla ortaya çıkmıştır.

PKK mücadelesi en olumsuz tarihsel süreçlerde ve kimsenin Kürtlüğe sahip çıkmadığı bir ortamda ulusal soruna çözüm arama ve sahip çıkma temelinde ortaya çıkmıştır. Diğer Kürt isyanlarından köklü farklılıkları vardır. Onların bir devamı gibi gözükse, aynı toplum içerisinde ortaya çıksa, aynı orijini taşısa da, kuşkusuz sosyal temelleri, ideolojik içeriği, siyasal hedefleri ve yöntemleri bakımından eski isyanlardan tamamen ayrılıklar arz etmektedir. Ulusal yok oluşa karşı bir ulusal var oluş, diriliş, kimliğini sahiplenme, örgütlülüğünü sağlama hareketi olarak gelişmiştir. Kürt toplumu ilk defa PKK ile gerçek bir ulusal uyanışı, ulusal örgütlülüğü, ulusal birliği ve ulusal başkaldırıyı yaşamıştır. Ulus ve ülke bütünlüğü böyle bir mücadele ile ortaya çıkmıştır.

20. yüzyılın son çeyreğinde hemen hemen dünyada bütün uluslar değişik biçimlerde de olsa ulusal bağımsızlıklarını sağlayıp, örgütlenmelerini tamamlayarak özgürlük içinde yaşarlarken, böyle bir sürece en son giren halklardan bir tanesi Kürt halkı olmuştur. Yani ulusal uyanış ve bilinçlenme anlamında geç kalmıştır.

PKK mücadelesi bir ulusal mücadele olarak ortaya çıkmış, fakat geçmiş isyanların içine düştüğü eksiklikleri, hataları iyi değerlendirip, Kürdistan, Türkiye, Türk-Kürt, Türkiye-Kürdistan ilişkilerini, Kürdistan'ın bölünüp parçalanmışlığını, Kürtlerin Ortadoğu'daki yeri ve rolü konularını doğru değerlendirip, oldukça dikkatli, duyarlı bir mücadele yürütmüştür. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ortaya çıkarmaya çalışmış ve nitekim bunu başarmıştır. Bu, kuşkusuz Kürtler açısından çok çok önemlidir. Varlık-yokluk ve ölüm döşeğinden tekrar dirilmesi gibi bir anlam ifade etmektedir. Fakat mücadele sadece bununla da sınırlı değildir. Türkiye'nin ve bölgenin demokratikleştirilmesinde, sorunlarının aydınlatılmasında ve çözüm yollarının dayatılmasında, bu alanda yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesi büyük bir rol oynamıştır.

15 Ağustos'la birlikte geliştirilen ve 15 yıllık kesintisiz süren savaş Kürt ulusal bilinçlenmesini, birliğini yaratırken aynı zamanda Türkiye için büyük bir demokrasi mücadelesini açığa çıkarmış, bölgede ise ulusal, sınıfsal, dinsel ve mezhepsel çelişkilerden meydana gelen sorunların açığa çıkartılıp çözüm yollarının gösterilmesinde önemli bir yer tutmuştur. Ve yine baskıcı sistemlerin aşılması, Ortadoğu'da demokratik dönüşümün ve birliğin sağlanması, halklar arasında barış ve kardeşliğin yaratılması için de önemli bir katalizör görevi görmüştür.

Böyle bir mücadele ile 20. yüzyılın son çeyreğini yaşayan Kürt toplumu, doğan yeni bir güç olarak 90'lardan itibaren gelişen yeni dünya düzenine katılma fırsatını yakalamıştır. Bu, kılpayı yakalanan bir fırsattır. Eğer böyle bir mücadeleyi yaşayamamış, böyle bir gelişmeyi sağlayamamış olsaydı, kuşkusuz artık 21. yüzyıla yönelen yeni dünya içerisinde bir Kürt varlığı, arayışı hiç olmayacaktı. Çünkü 20. yüzyıl sisteminin dayattığı ulusal yok oluş, sonuca gitmiş olacaktı.

PKK mücadelesi böyle büyük bir tehlikeyi giderdi. 20. yüzyılın Kürtleri yok sayan sistemini darbeleyerek, kendisine yaşam yeri arayan bir toplumun ortaya çıkartılmasını sağladı. Bu, yeniden doğuş ve yeni dünya düzenlemesine girme fırsatını bulmak, yakalamak anlamına gelmektedir.

Bununla birlikte Türkiye ve bölge halkları için Kürdistan bir gericilik kaynağı olmaktan çıkarılmış, Kürdistan'ın, Kürt toplumunun büyük bir demokrasiyi kuvveti haline getirilmesi sağlanmıştır. Nasıl ki, 20. yüzyılın büyük çelişkili, çatışmalı durumu Kürdistan'a büyük çatışmalar olarak yansımış, inkar ve imha olarak pratikleşmişse onu kırma mücadelesi de dünyanın yeniden oluşumunda, demokratik dönüşümünde büyük bir katkı sağlamıştır.

PKK'nin ve PKK ile ortaya çıkan, gelişen Kürt ulusal gerçekliğinin Türkiye, bölge ve dünya açısından anlamı budur. Tamamen değişime uygun, onunla bütünlük oluşturan bir özelliğe sahip. Yirmibeş yıllık mücadelesi ile bir yandan dünyada yaşanan değişime, gelişime katkı sunan bir güç olurken, diğer yandan dünyanın yaşadığı değişimden etkilenerek onun imkanlarını kullanarak kendisine çözüm yolu bulmaya çalışmaktadır. Yine Türkiye için demokratik dönüşümün önünün açılmasında, Türkiye'nin temel sorunlarının çözümünde bir anahtar güç haline gelmiştir.

Benzer bir biçimde Ortadoğu'nun diğer alanlarında da varolan monarşik, teokratik yapılanmaların aşılıp, demokratik dönüşümlerin sağlanmasında, yine Kürtler temel dönüştürücü bir güç özelliğine sahiptir. Bütün bunları sağlarken, aynı zamanda mevcut, yok edilmek üzere yaratılmış olan ulusal parçalanmışlığı tersine çevirerek, kendisini demokratik bir temelde ulusal ilişkilenme ve birliğini sağlamada da önemli gelişmeler açığa çıkartmıştır.

PKK ile ortaya çıkan Ulusal Demokratik Kürt Hareketi'nin, Türkiye ve bölge açısından taşıdığı anlam ve önem tamamen böyledir. Bunu mücadele ortaya çıkartmıştır.

PKK ve Parti Önderliğimiz, mücadelenin ortaya çıkardığı bu büyük birikimi, demokratik dönüşüm ve Halkların Demokratik Birliği'nin yaratılması yönünde kullanmış ve kullanmaya devam etmektedir.

Kendini dönüştüren PKK, Kürt ulusal demokratik kuruluşunu gerçekleştiren, gelişmenin yaratılmasını sağlayan PKK anlamına gelmektedir. Kendini dönüştüren PKK, Türkiye'de demokratik dönüşümün önünün açılması, demokratik kuruluşun gerçekleşmesi ve özgürlükçü yaşamın Türkiye'de egemen kılınması anlamına gelmektedir. Kendini dönüştüren PKK, Ortadoğu'da demokratik dönüşümün ve birliğin yaratılması, bunun önünün açılması ve öncü kuvvetinin yaratılması olmaktadır.

20. yüzyılın son çeyreğinde Sovyet sisteminin tıkanması ve yıkılmasıyla birlikte halkların büyük bir umutsuzluk ve zayıflık yaşadığı bir ortamda Kürt mücadelesi, dünya halkları için yeni bir coşku, umut ve esin kaynağı olmuştur. 21. yüzyıla girerken Kürt mücadelesi, kendi bünyesinde yaratacağı demokratik dönüşüm ve gelişme ile Ortadoğu'da Halkların Demokratik Birliğini yaratacak ve 21. yüzyılda, halkların ve emekçilerin demokrasi ve özgürlük mücadelelerine önemli katkı sunmuş olacaktır.

> "15 Ağustos'la birlikte geliştirilen ve 15 yıllık kesintisiz süren savaş Kürt ulusal bilinçlenmesini, birliğini yaratırken aynı zamanda Türkiye için büyük bir demokrasi mücadelesini açığa çıkarmış, bölgede ise ulusal, sınıfsal, dinsel ve mezhepsel çelişkilerden meydana gelen sorunların açığa çıkartılıp çözüm yollarının gösterilmesinde önemli bir yer tutmuştur."

Yeni süreçte legal partinin işlevi

Mehmet Tigris

Önderliğin İmralı Duruşmaları sırasında çerçevesini çizdiği, Kürt sorununun barışçıl ve demokratik çözüm manifestosuyla birlikte, Türkiye'deki siyasal gelişmeler ve Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesi açısından yepyeni bir süreç başladı. Ulusal kurtuluş hareketi o günden itibaren yeni politik hat doğrultusunda, deyim yerindeyse başdöndürücü hızla bir dönüşüm süreci yaşadı. PKK'nin, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni, dünyanın tüm siyasal güçlerinin dikkat kesildiği bir ortamda barışa zorlaması ve bunun ilk pratik adımı olarak 15 yıldır sürdürdüğü silahlı mücadeleye son verme kararı, tüm bölgesel devletleri etkileyen çok önemli bir politik ataktı. Kuşkusuz, bu yönelim 21. yüzyıla adım atmaya hazırlandığımız bir aşamada, dünyadaki yeni siyasal gelişmelerden de bağımsız değildi.

"Yüzyılın başından beri, özellikle II. Dünya savaşından sonra silahlı mücadeleye dayanan etnik, dini, ulusal v.b. çatışmalar, yerini demokratik uzlaşma ve bu temelde barış içinde çözümlenme sürecine bırakıyor"

Dünya çapındaki genel eğilim

Bilindiği gibi, son birkaç yıldır Güney Amerika'dan Afrika'ya, Avrupa'dan Asya'ya kadar tüm kıtalardaki birçok ülkede silahlı çatışma aşamasına varan siyasal sorunların diyalog, uzlaşma ve barışçıl yolla çözümü doğrultusunda dünya çapında bir eğilim vardır. Bu eğilim bazı ülkelerde sonuç almışken, bazı ülkelerde de görüşme ve çatışmanın içiçe geçtiği çelişik bir karakter arzetmektedir. Şüphesiz ki, reel sosyalist sistemin çöküşünden sonra dünya siyasal dengelerindeki altüst oluş ve ardından giderek oturmaya başlayan yeni dengeler, bu sürecin ana belirleyicisi durumundadır.

Sözkonusu ettiğimiz bu yangın bölgelerinde, hem çatışmaya kaynaklık eden siyasal sorunlar ülkeden ülkeye değişmekte hem de diyalog, uzlaşma ve barış süreçleri birbirinden çok farklı gelişmektedir. Ancak yine de çözüm sürecinin şu iki karakteristiğinin her yerde ortak olduğu görülmektedir.

Birincisi; iç savaşın cereyan ettiği ülkedeki devlet kurumu, çatışmaya kaynaklık eden siyasal sorunun varlığını ve bu sorundaki payını kabul etmekte, çözüm için kendi yapılanmasını, hukuk sistemini ve temel politikalarını, bir dizi reformla değişime tabii tutarak ve barışçıl siyasal mücadele kanallarını sonuna kadar açarak demokratikleşmektedir. İkincisi; çatışmanın diğer tarafı olan siyasal örgüt, silahlı savaşımı terkederek, yeniden yapılanma ve mücadele stratejisini demokratikleşen siyasi sisteme uydurmakta ve asıl olarak kendi inisiyatifinde gelişen reformlarla, köklü dönüşüme uğrayan yeni siyasi sistemde yerini almaktadır.

Kuşkusuz ki, bu iki süreç arasında diyalektik bir bağ vardır. Ne siyasal örgüt, artık eski örgüttür, ne de devlet artık eski devlettir. Silahlı mücadelenin stratejik denge aşamasındaki kilitlenme, her iki gücün değişimiyle aşılmaktadır. Otoriter, baskıcı devlet bir dizi siyasi reformlarla demokratikleşmekte, silahlı mücadeleye göre biçimlenen örgüt ise ideolojisini koruyarak, ama yeniden yapılanarak süreç içinde yeni demokratik sistemin legal bir gücüne dönüşmektedir. Demokratik devrim niteliğindeki bu siyasal dönüşüm, öz olarak böyle bir seyir izlemekte ve 3-5 yıllık bir süre sonunda, yeni siyasal sistem dengelerine kavuşmakta ve oturmaktadır. Kuşkusuzki burada süreci asıl belirleyen dinamik, siyasal örgütün haklı ve meşru mücadelesi ile arkasındaki örgütlü halk gücüdür. Nitekim uzun yıllara dayanan ve büyük fedakarlıklarla yürütülen mücadele olmasa, bu toplumsal-siyasal değişim halkasını yakalamak da hiçbir ülkede asla mümkün olamazdı.

****Önderliğin, Başkanlık Konseyi'ne yazdığı, 1 Ağustos '99 tarihli mektubunda, dünya çapındaki bu yeni eğilime dikkat çekmesi oldukça çarpıcıdır:

"Yüzyılın başından beri, özellikle II. Dünya savaşından sonra silahlı mücadeleye dayanan etnik, dini, ulusal v.b. çatışmalar, yerini demokratik uzlaşma ve bu temelde barış içinde çözümlenme sürecine bırakıyor". "Tarihi İsrail-Arap çatışması, bölgede demokrasiyi ve ekonomik gelişmeyi zorlayacak bir büyük uzlaşma sürecine girmiştir. Yeni İsrail hükümeti ile Suriye'nin öncülük edeceği bu süreç, çok önemli gelişmeleri –eğer başarılı olunursa– beraberinde getirecektir. Suriye'nin daha şimdiden yakın ilişki içinde olduğu birçok gruba silahlı mücadeleye son verme, bunun yerine sosyal-siyasal bir çerçeveye kendilerini oturtma çağrısı önemlidir.

İspanya'da ETA silahlı mücadeleye son vermemekle birlikte yeni bir görüşme sürecine, epeyi hazırlanmış durumdadır. İrlanda bu süreci yaşıyor. Kolombiya çatışmalı da olsa, diyalog sürecine girmiştir. Afganistan benzer bir durumu yaşıyor. Buna benzer birçok soruna, benzer yöntemlerle çözüm bulunmaya çalışılıyor. Üzerinde yoğun durabilir ve şüphesiz önümüzü aydınlatacak sonuçlar çıkarabilirsiniz. Ama, dünya çapında genel eğilimin bu olduğu ve klasik askeri güce dayalı mutlak zafer arama yolunun geçersizliği ortadadır. En büyük askeri güce sahip devletler, ilginçtir daha çok, bu çözüm yöntemini kendi ülke ve rejim çıkarlarına dayalı olarak geliştiriyorlar. ABD, AB başta olmak üzere, insan hakları ve demokratik adımlarla, kendi çıkarlarını da esas alarak dünyayı şekillendirmek istiyorlar. Bu yeni durumu kavramayan hareketler ve özellikle problem yaşayan ülkeler eski yöntemlerde ısrar ederek, çıkmazı derinleştiriyorlar. Sonuçta dünyanın yeni konseptiyle uyum sağlamaktan da kurtulamıyorlar. Dikat edilirse, burada büyük güçlere teslim olma değil en pratik uzlaşma yollarını bulmak büyük önem taşıyor ve gerçekleşen bu oluyor."

Dünya çapındaki genel eğilim ve Önderliğin bu konuya yaklaşımı, kendi somutumuzda, 15 yıllık savaştan sonra başlayan bu yeni sürecin ana temasını ve çerçevesini çizmeye yetiyor. Nasıl bir süreçten geçtiğimizi anlamaya ve bu yeni dönemde genel olarak legal alanın, özel olarak legal partinin artan rolüne dikkat çekmeye de yardımcı oluyor.

Ulusal mücadelede legal alanın yeri ve artan önemi

Türkiye Cumhuriyeti'nin oluşum sürecinde asli kurucu öğe olarak rol oynayan Kürt halkının, daha sonra varlığını, dilini, kültürünü, tarihi değerlerini ve tüm ulusal haklarını reddeden bir inkâr, imha ve asimilasyon politikasıyla karşı karşıya kalması, her haklı talebinin soykırıma kadar varan, zalimce baskılara uğraması ve yasal-anayasal sistemin resmi ideoloji doğrultusunda barışçıl-legal mücadele kanallarını sürekli kapalı tutması, son 15 yıllık savaş sürecinin ana nedeniydi. Bu somut koşulların zorlaması sonucu, o dönemin temel ve stratejik mücadele alanı illegal çalışmalar ve özünde de gerilla idi. Gerilla, Özgürlük Mücadelesi'nin motoruydu. '90'dan itibaren, sistemin bağrında açılan gedikler ve sağlanan kitleselleşme ile birlikte, legal alana da olanaklar açıldı. Ne var ki legal-yasal alan, tali ve taktik bir alan olarak kaldı. Zira illegal ve silahlı mücadele olmadan, legal alan önaçıcı olamazdı. Kuşkusuz, milyonlarla ifade edilen halk kitlelerini salt yeraltı çalışmaları ile örgütlemek de mümkün değildi. Ancak ulusal dirilişin başarılması ve kurtuluş sürecinin ilerletilmesinde, illegal ve silahlı mücadelenin belirleyici olduğu da tartışmasızdı. Ne var ki ülkemizin somut koşullarından dolayı zorunlu olan bu durum, yine de legal alanın önemini azaltmıyordu. Bugün daha net olarak açığa çıktı ki; o dönemde legal alana gereken önemin atfedilmemesi, Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle ortak mücadele momentinin yakalanmaması ve metropol çalışmalarına yeterince ağırlık verilmemesi büyük bir eksiklikti.

Son 9 yıllık süreçte, legal-illegal koordinasyonunda sorunlar da yaşandı. Birbirlerine önemli katkılar sunması ve soluk aldırması gereken bu iki alan, birbirine karıştırma ve gereksiz müdahaleler yüzünden zaman zaman önemli kayıplara da neden oldu. Devlet de bu süreçte boş durmadı. İki alanın karşıt konuma getirilmesi amacıyla özellikle legal parti alanında önemli bir çaba gösterdi. Belki tam bir başarı sağlayamadı ama, bu alanın işlevini yerine getirmemesinde de azımsanmıyacak bir rol oynadı. Legal parti sıradan bir burjuva partisinin performansını dahi tutturamadı. Kürdistan'dan metropollere göçeden milyonları örgütleyemedi. Türk halkı ile kucaklaşamadı. Toplumsal muhalefete öncülük edecek bir cazibe merkezi haline gelemedi. Gündemi yakalama ve kamuoyuna yön verme gücüne kavuşamadı. Kendi ayakları üzerinde durabilecek bir örgütlenme ve kadro yapısına ulaşamadı. Yasaların belirlediği dar sınırlar içinde kalma ve meşruiyeti esas almama gibi legaliteyi sağ yorumlayan bir anlayış, sürecin egemen çizgisi oldu. Genel olarak orta sınıfların tutumunu yansıtan bu çizgi, dipten gelen devrimci dalgaların önünde adeta bir set işlevi gördü. Tabandaki ve legal partiye destek veren halk kitlelerindeki dinamizm üst organlara yansımadı. Adeta hazır olanın üzerine oturuldu, hatta hazır olan bile çarçur edildi. Erken iktidar olma hastalığı, yani ucuza, emeksiz ve çabasız bir biçimde, kendini yaratılan değerler üstünde yaşatma eğilimleri ortaya çıktı. Kuşkusuz ki bu eleştiriler genel hatlarıyla da olsa, daha da arttırılabilir. Legal parti çalışma ilkeleri, işleyişi, örgütlenme ve kadro politikası, kadroların eğitimi, kitle ve ittifaklar politikası masaya yatırılıp, deyim yerindeyse didik didik edilebilir. Ancak konumuz bu değil...

Yeni bir sürece girdik. Özgürlük Mücadelesi açısından artık yepyeni bir sayfa açılmış durumda... Özgürlük Hareketi'nin silahlı mücadeleye son verip, siyasal-demokratik bir çerçeveye oturma kararı, eski mücadele stratejisini kökten değiştirdi. Çünkü savaş döneminde tali ve taktik bir alan olarak değerlendirilen legal parti alanı, bir geçiş sürecinden sonra stratejik bir alan niteliğine kavuşacaktır. Kuşkusuz ki bu süreçte devlete de düşen çok büyük sorumluluklar vardır. Yasal-anayasal değişiklikler, Kürtlerin kendilerini siyasal ve kültürel alanda özgürce ifade etme koşullarının hazırlanması, köklü bir demokratikleşme reformunun gerçekleştirilmesi, genel af gibi hukuksal araçlarla bir barış ve yumuşama atmosferinin oluşturulması zorunludur. Hak arama ve kendini ifade etmede, barışçıl-legal kanalların sonuna kadar açık olması, sadece halklararası kardeşliğin ve demokrasinin tökezlemeden yürümesinin teminatı değil, aynı zamanda barış ve istikrarın da teminatı olacaktır. Kuşkusuz ki bu yeni süreç, bizden de her bakımdan yeni bir dönüşüm, yeni bir anlayış ve dönemin ruhuna denk düşen sürekli bir hamle bekleyecektir. Hatta denebilir ki, değişimin derinliği esas olarak bizim mücadele ve örgütlenmemize bağlı olacaktır.

Önderlik, Başkanlık Konseyi'ne yazdığı 1 Ağustos 1999 tarihli mektubunda, bu konuya da değinmekte ve legal partiyi de çok yakından ilgilendiren şu perspektifi sunmaktadır:

"Açık ki bu (yeni) durum, PKK'den her bakımdan dönüşüm bekleyecektir. Dönüşüme zorlayacaktır. Klasik yapısıyla Türkiye'de rol oynayamaz. Sadece yasallık açısından değil, ideolojik-politik çizgi ve uygulama biçimlerinde kapsamlı yenilik kaçınılmazdır. Direkt muhataplık beklenmemeli. Muhtemelen HEP-DEP-HADEP sürecini daha da aşan yasallığa doğru yaklaşım kadar, tutarlı bir demokrasi programı yaratıcı kültürel çalışmalar doğru örgüt ve çalışma tarzına dayalı çözümler isteyecektir. İçten tutarlı bir Türkiye vatanseverliği kadar, özüne inanmak kadar koruyup geliştirme kararlılığına dayalı bir demokratik cumhuriyet temelini esas kılacaktır. Yine politikanın, tam bir demokratik sistem altında barışçıl yürütülmesini gerekli kılacaktır. Dikkat edilirse örgütsel açıdan olduğu kadar, bireysel yaşama kadar varan bir dönüşüm sözkonusudur. Bölge için derinliğine bir kültürel-demokratik program gerekecektir. Ayrılıkçı dar yaklaşımların gereksizliği açıkça ortaya konacaktır. Temelde bu hususların yeni bir üslupla, barışçıl, yapıcı ve inandırıcı biçimde devlete ve topluma yansıtılması, kabul görme sorunlarını başarıyla aşmayı gerektirecektir."

Bu perspektif ışığında, Özgürlük Hareketi'ni ve onun bir parçası olan legal partiyi bekleyen, çok önemli bir dönüşüm atılımına ve yeniden yapılanmaya gereksinim olduğu açıktır. Herşeyden önce legal parti eski konumu, temposu, örgütlenme yapısı ve gevşek çalışma tarzıyla yürüyemez, sürece ayak uyduramaz. Ciddi bir parti olarak örgülenmek ve kendisini baştan aşağıya yenilemek zorundadır. Çünkü kendi iç örgütlenmesini sağlam bir temele oturtmayan ve iç yetmezliklerini aşamayan bir partinin halkla kaynaşması, kitleselleşmesi ve sürecin beklediği işlevi yerine getirmesi beklenemez. Kısa, orta ve uzun vadeli hedefleri belirlenmiş programlı bir çalışma, iç kararlılık ve iç yenilenme şarttır. Legal parti bu yeni dönemde ayrılıkçı dar yaklaşımları aşarak bir Türkiye partisi hüviyetinde, Türkiye'nin tüm sorunlarına çözüm projeleri üreten ciddi bir parti kimliğine uluşmak durumundadır. Cumhuriyetin demokratikleştirilmesi programının yaşama geçirilmesinde; siyasal çalışmaları, halkla bütünleşmesi ve derinliğine örgütlenmesi ile öncü bir parti konumuna gelebilmelidir.

Legal Partide Çalışma İlkeleri

Türkiye'de yasalar, siyasal partilere çok müdahale eden, çalışma ve işleyişini belirleyen tüzük maddelerinin neredeyse tamamına yakınını, yasa hükümleriyle, dar bir çerçeveye sıkıştıran bir nitelik arzetmektedir. Bu nedenle legal partideki demokratik işleyiş, o kısıtlı tüzük maddelerine hapsedilemez. Resmi tüzük yanında, mutlaka yaşayan-gerçek bir tüzüğe sahip olmak durumundayız. Bu tüzüğün çalışma ilkelerini ise temel hatlarıyla şöyle özetleyebiliriz:

A) Tüm parti işleyişi, Demokratik Merkeziyetçilik ilkelerine uygun olmalıdır. Ne merkeziyetçilik adına parti içi demokrasi katledilmeli, ne de demokrasi adına merkeziyetçilik reddedilmelidir. Kuşkusuz ki legal partide esas olan yan demokratik yöndür. Ancak parti bir *"fikir kulübü"* veya *"sosyal kulüp"* de değildir. Karar alma süreçlerinde demokrasi sonuna kadar işletilmeli, karar alındıktan sonra ise azınlık çoğunluğa, tüm üyeler ve organlar merkezi karara uymalıdır.

B) Partideki tartışma süreçlerine tüm üyeleri ve kitleyi katacak bir anlayış mutlaka egemen kılınmalıdır. Geniş bir üyelik ve delege sistemi oluşturulmalıdır. Tabanın yönetime katılımı ve halkın denetimine açıklık vazgeçemeyeceğimiz bir ilkedir. Legal parti bir demokrasi okulu olmak durumundadır.

C) Partide rapor-talimat sistemini mutlaka oturtmalıyız. Alt örgüt veya üyeler, üst örgütlere faaliyetlerini içeren bilgileri düzenli olarak sunan raporlar vermeli; üst örgütler ise alt örgütlere ve üyelerine; Genel Merkez bütün alt örgütlere ve tüm parti üyelerine, emir-talimatları içeren genelgeler yayınlamalı ve kararların pratikte gereğince uygulanıp uygulanmadığı kontrol edilmeli, denetlenmelidir. Aynı şekilde üye ve alt örgütler de, Genel Merkeze kadar tüm üst örgütleri aşağıdan yukarıya bir denetim ve gözetim altında tutmalıdır.

D) Tarihimizde derin kökleri olan sömürgeciliğin olumsuz etkisi ile kollektivizm ve örgütlü yaşam, bizde oldukça yaralıdır. Bu konuda yapısal hastalıklarımız vardır. Ayrıca kapitalizmin bireyciliği teşvik eden ideolojisi, bu hastalıklarımızı daha da ağırlaştırmıştır. Oysa kollektivizmi sağlıklı olarak işletmeden, örgütlenme ve partileşme güçlendirilemez. Birçok kişinin birlikte ortak çalışma yapabilmeleri, enerjilerini ortaklaşa kullanabilmeleri ve ortak kararlar doğrultusunda birlikte hareket etmeleri, bir başka anlatımla kollektivizm ilkesini kararlılıkla uygulamaları, vazgeçilemez çalışma prensibimiz olmalıdır.

E) Legal partide eleştiri-özeleştiri-ikna yöntemi hassasiyetle işletilmelidir. Bilindiği gibi eleştiri; eskiye, yanlışa ve gelişmeyi engelleyen herşeye karşı bir yıkma hareketidir. Ancak sadece yıkmak değil, aynı zamanda yeniyi, doğruyu, güzeli geliştirme ve egemen kılma hareketidir. Bu nedenle eleştirinin yapıcı ve ilerletici olmasına özen gösterilmelidir. Özeleştiri

"Türkiye'de yasalar, siyasal partilere çok müdahale eden, çalışma ve işleyişini belirleyen tüzük maddelerinin neredeyse tamamına yakınını, yasa hükümleriyle, dar bir çerçeveye sıkıştıran bir nitelik arzetmektedir. Bu nedenle legal partideki demokratik işleyiş, o kısıtlı tüzük maddelerine hapsedilemez. Resmi tüzük yanında, mutlaka yaşayan-gerçek bir tüzüğe sahip olmak durumundayız"

“Eski dönem legal parti kadrolarında görülen en önemli hastalıklardan biri de; bürokratikleşme, halkın içinde eriyememe, kendini halkın üzerinde görme ,ve deyim yerindeyse kapağı Parti Meclisi gibi üst organlara atarak, yaratılan değerler üzerine oturma hastalığıydı. Yeni süreçte bu sağ sapmaya karşı mutlaka kararlı bir iç mücadele yürütülmeli ve bu unsurlar hoşgörüyle karşılanmamalıdır”

ise, kesinlikle bir günah çıkarma değildir. Eleştirinin kendi özüne yöneltilmesidir. Kişinin veya örgütün kendi yanlışlarını, eksikliklerini görmesi ve bunu büyük bir içtenlikle, cesaretle ortaya koyması ve aşma iradesini göstermesidir. Eleştiri ve özeleştiri yöntemi doğru bir tarzda uygulanmadan, bir örgütün güçlenmesi mümkün değildir.

F) Üzerinde mutlaka hassasiyetle durmamız gereken bir diğer çalışma ilkemiz disiplindir. Önderlik *“disiplin her şeyden önce kurallara uygun çalışmadır. Lafta değil özde kurallara uygun çalışma, parti ruhuna, siyasal çizgisine uygun başarılı çalışmadır.”* der. Bizim disiplin anlayışımız, gönüllülüğe dayalı ve yaratıcılıkla ele alınandır. Disiplin, hem başarının olmazsa olmaz şartıdır, hem de saat gibi bir çalışma tarzına ulaşmanın tek yöntemidir. Bu nedenle, vazgeçilemez bir çalışma prensibimiz olmak durumundadır.

G) Her örgüt, karar alma süreçlerinde mutlaka toplantılara gereksinim duyar. Her düzeydeki parti içi toplantılarımız, güçlü kararlar çıkarabilmeli, sorunlara çözüm gücü olabilmeli, iyi örgütlenmeli ve gündemi önceden ilan edilmiş olmalıdır. Toplantılarımızın tutanaklara geçirilmesi alışkanlığını da mutlaka edinmeliyiz. Her Büyük Kurultay öncesi veya önemli politik kavşaklarda geniş bir temsil niteliği olan Konferanslar örgütlemeyi gelenek haline getirmeliyiz. Yeni süreçte Bölge Meclisleri'ne mutlaka işlerlik kazandırmalıyız.

H) Her parti örgütünün kendi mahalinde kitlelerle periyodik toplantılar düzenlemesi, seminer ve panel gibi etkinlikleri örgütlemesi, kitle bağlarının gelişmesi açısından zorunludur. Parti'de Genel Başkandan üyelere kadar herkes, her türlü yöntemle kitle bağlarını geliştirmekle yükümlüdür. Kitleler karşısında ve kendi örgüt bünyemizde hem öğretmen, hem de öğrenci olmayı mutlaka başarmalıyız.

Kitleselleşemeyen bir parti amaçlarına ulaşamaz. Partileşemeyen kitleler ise, kendiliğindenlik çıkmazında dağılmaya mahkumdurlar. Partinin kitle politikası ise, hem Kürt, hem de Türk halklarını kapsamalıdır. Dar milliyetçi yaklaşımlar, kesinlikle yeni sürecin ruhuna aykırıdır. Halklarımızın siyasallaşmasına ve kardeşliğine hizmet eden bir politikayı mutlaka kitle çalışmamızın merkezine oturtmak durumundayız.

Legal Partinin Örgütlenmesi Üzerine

Örgütlenme konusunu değerlendirince, bunun merkezinde yeralan kadro politikasından başlamak en doğrusudur. Zira kadro, örgütün yapı taşıdır. Parti çizgisini hayata geçiren ve örgütü oluşturan temel elemanlardır. Zaten nicel ve nitel olarak güçlü kadrolara sahip olmayan bir parti, kitleleri örgütleyemez, işlevini başarıyla yerine getiremez. Savaş döneminde, illegal ve silahlı mücadelenin stratejik öneminden dolayı, illegal partide 24 saat çalışma, herşeyini mutlak şekilde örgüte bağlama ve profesyonel çalışma, bu alanın kadrolarında esas iken, legal parti kadrolarında bu niteliklerin asgarisi yeterli görülürdü.

Şimdi artık yeni bir süreç başladı. Giderek legal alan stratejik bir önem kazandığından dolayı, eski legal parti kadro politikasıyla bu yeni dönemde yürüyemeyiz. Mutlaka çok ciddi bir kadro politikası ve buna bağlı olarak bir kadro eğitim politikası belirlemek durumundayız. Eskiden olduğu gibi daha çok burjuva partilerinin güçlü etkisini taşıyan, halkçı özellikleri son derece sınırlı, hatta bundan yoksun elit, orta sınıf mensubu kişiliklerle yeni dönemin ağır görev ve sorumlulukları karşılanamaz. Kuşkusuz ki yine onlarla yürümesini ve onları yürütmesini bileceğiz, ancak zorlu görevlerin adamları olmadığını da gözden uzak tutmayacağız. Evet, bu yeni süreçte mücadele biçimi değişmiştir. Ama ideolojimizin özünden ve yaşam anlayışımızdan taviz veremeyiz. Bu nedenle, legal parti kadro politikamız yeniden gözden geçirilmek durumundadır. Giderek stratejik önem kazanan bu alan, eskiden temel olarak değerlendirdiğimiz ve kadroları üzerinde hassasiyete durulan alandaki, yetişkin profesyonel kadrolarla mutlaka takviye edilmelidir. Hem de sadece Merkezi organlarda değil, il, ilçe, belde örgütlerine ve mahalle komisyonlarına kadar uzanan tüm örgüt birimlerinde, bu eğitimli kadroların istihdamı sağlanmalıdır.

Kuşkusuz ki sadece bu yetişkin kadrolarla da yetinemeyiz. Yoğun, bilimsel, kapsamlı ve süreklilik arzeden bir eğitim politikasıyla legal partiye yeni kadrolar kazandırılmalıdır. Yaratıcılık ve üretkenlik her düzeyde teşvik edilmelidir. Eğitim politikası, ideolojik-politik amaçlar doğrultusunda toplumu ve bireyi, bilinç ve emek yoğunluğuna sevketmeyi, bu temelde kişiyi dönüştürmeyi ve yeni insan tipini oluşturmayı hedeflemelidir. Üstelik legal alandaki her kadro, düzenin tüm pisliklerinin tehtidi altındadır. Zaten böyle bir eğitimi başaramayan hiçbir siyasal gücün düzenin bağrında ayakta kalması ve düzen karşıtı ideolojik özünü koruması mümkün değildir. Bu nedenle konu oldukça hassatır. Üzerinde mutlaka önemle durulması gerekmektedir. Bir legal parti okuluna kesinlikle ihtiyaç vardır. Partiye projeler hazırlayacak ve deyim yerindeyse partiye bir mutfak görevi görecek araştırma kuruluşu ya da enstitü gibi kurumları, özgür üniversite gibi bilim yuvalarını oluşturmak, mutlaka ulaşılması gereken hedefler olarak belirlenmelidir.

Eski dönem legal parti kadrolarında görülen en önemli hastalıklardan biri de; bürokratikleşme, halkın içinde eriyememe, kendini halkın üzerinde görme ve deyim yerindeyse kapağı Parti Meclisi gibi üst organlara atarak, yaratılan değerler üzerine oturma hastalığıydı. Yeni süreçte bu sağ sapmaya karşı mutlaka kararlı bir iç mücadele yürütülmeli ve bu unsurlar hoşgörüyle karşılanmamalıdır. Düzenin her türlü pisliğini, yozluğunu ve düşürülmüşlüğünü parti içine taşıyanlar, görmezden gelinmemelidir. Kadrolar, kitle içindeki siyasal çalışmanın ileri hattı olan ilçe örgütlerinde ve bu örgütler bünyesindeki komisyonlarda sınanmalı, halk içindeki çalışmalarında, emekleri ve yeteneklerine göre yükselmeli ve değer kazanmalıdırlar. Bu konudaki ölçü, mücadeleye verilen emek ve yaratılan değer olmalıdır.

Bu yaklaşımdan, aynı zamanda ilçe örgütlerine ve komisyonlara bu süreçte ne kadar önem vermemiz gerektiği sonucu da çıkarılmalıdır. Zira halkı kazanacak ve örgütleyecek olan asıl olarak bu birimlerdir. Bu birimlere gereken önemi vermeyen hiçbir demokratik partinin, halk içinde örgütlü bir siyasi güç olması mümkün değildir.

Bilindiği gibi komisyonlar, çalışmaların belli özel alanlarda yoğunlaştırılması, bu alanlara ilişkin tüm faaliyetlerin derlenip toparlanması ve merkezi çalışmalarla birleştirilebilmesi için kurulan alt örgütlerdir. Özcesi; legal partinin en küçük birim örgütlenmesidir. Daha önce kurulan, ancak beklenen işlevini gösteremeyen işçi-emekçi, kadın, gençlik, mahalle vb. gibi komisyonlar, bu yeni süreçte hassasiyetle değerlendirilmeli ve dönemin ruhuna uygun olarak yeniden yapılandırılmalıdır.

***İşçi-Emekçi Komisyonu*:** İşçi ve emekçi potansiyelinin bulunduğu her yerde, bunların özellikle toplu olarak bulunduğu fabika vb. üretim merkezlerinde, işyerlerinde ve örgütlü bulundukları sendikalarda örgütlenebilmelidir. Açık ki bu komisyonun, mutlaka işçi ve emekçilerden oluşturulmalı, mümkünse sendikal çalışmalarda deneyimli ve işçi sınıfı ideolojisiyle donanımlı elemanlardan örgütlenmelidir. Bu komisyon, bir çalışma programı çerçevesinde kendi bölgesindeki her işyerinde ve sendikada komiteleşmeyi hedeflemelidir. Örgütlediği işçi ve emekçilerin kendi işkollarındaki sendika yönetimlerine seçilebilmeleri için gerekli eğitsel ve örgütsel çabaları göstermelidir.

***Kadın Komisyonu*:** Yeni süreçte belki de en önem kazanan örgüt birimleri olarak görülmelidir. Özgürlük Hareketi'nin yarattığı her mücadele alanında, kendi özgür iradesiyle yerini alan kadın, özgürleşme sürecine büyük bir adım atmıştır. Kadını bağımsız kişiliğe, siyasal kimliğe kavuşturmak ve bu yönlü harekete geçirmek, yaşamın öznesi haline getirmek bu komisyonların temel amacı olmalıdır. Kadın siyasal yaşamın destekçisi ve geri planında kalanı değil, bizzat katılımcısı ve yürütücü gücü olarak yerini almalıdır. Bu şekilde kadın, sadece ulusal ve sınıfsal baskı ve sömürüye karşı değil, aynı zamanda bin yılların erkek egemenlikli toplumuna karşı cins olarak kurtuluş mücadelesinde de önemli bir güç sahibi olacaktır.

***Gençlik Komisyonu*:** Yeni süreçte çok büyük bir önem kazanmıştır. 15 yıllık savaş döneminin en ağır yükünü omuzlayan gençlik, yeni dönemdeki siyasal-demokratik ve kütürel çalışmaların da en dinamik gücü olacaktır. Bu nedenle yetkin kadrolarla takviye edilmelidir. Gençlik gelecek ise, geleceği kazanmak için gençliği kazanmanın, toplumların kendilerini yaşatmalarında belirleyici rol oynadığı, çok açık bir gerçektir. Bu nedenle egemen sınıflara düzenin pisliklerine ve yozlaştırma etkilerine gençliği kaptırmamak, geleceğimiz açısından stratejik önemdedir.

***Mahalle Komisyonları*:** Legal parti ilçe örgütlerinin, üzerinde en hassasiyetle durması gereken alt örgütlerden biridir. Her mahallede, mümkünse o semtin halk içinde en değer verilen parti üyelerinden oluşturulmalı, sokaklara kadar inen bir örgütlenme ağına kavuşturulmalıdır. İnsanlarla bire bir ilişkiyi temel alan bir siyasal çalışma tarzına sahip olmalıdır. Her parti üyesinin evi, deyim yerindeyse o mahalledeki bir parti çalışma bürosuna dönüştürülebilmelidir. Örgütlemede, daha somut olarak legal partiye üye kazanmakta, mahallenin sorunlarında insanların günlük yaşam problemlerine kadar her türlü ilişkilenme tarzını değerlendirmelidir. Evlerde toplantılar, evlere ziyaretler, sevinçli ve acı günlerinde insanlarla birlikte olmak, gerektiği zamanlarda destek ve dayanışmayı örgütlemek vb. gibi yöntemlerle verimli ve sürekli bir çalışma tarzı tutturulmalıdır. Bu tarzla, kapatılan Refah Partisi'nin nasıl kitleselleştiği somut bir örnektir. Mahalledeki her seçim sandığını oluşturan seçmenleri tek tek bir değerlendirmeye tabi tutarak, onlarla ilişkilenmeyi ve partiye kazanmayı esas alan uzun vadeli, sabırlı bir çalışma tarzının başarısı, Refah Partisi somutunda kesin olarak kanıtlanmıştır.

***Kitle Örgütleri Komisyonu*:** Yeni süreçte siyasal-demokratik mücadelenin gereği olarak bu tür bir örgütlenmeye kesin ihtiyaç vardır. Bilindiği gibi demokratik toplum, özünde örgütlü bir toplumdur. Dernek statüsündeki demokratik kitle örgütleri, sendikalar, meslek odaları, meslek dernekleri, vakıflar ve kooperatifler demokratik toplumun çok önemli yapı taşlarıdır. Emekten yana bir legal parti, bu kitle örgütlerinde örgütlü bir güç olmadan ve onların politikalarını halkın çıkarları lehinde etkileyemeden önemli bir siyasi aktör olamaz. Kuşkusuz ki legal parti, kitle örgütlerinin örgütsel bağımsızlığına saygı gösterecektir. Ancak bu kitle örgütleri içindeki üyeleri aracılığıyla, onların politikalarını etkiliyebilmeyi de, temel bir hedef olarak belirleyecektir. Nasıl ki askeri açıdan bir arazideki dağ zirveleri, tepe noktaları stratejik bir önem arzediyorsa, aynı şekilde demokratik-siyasal mücadele açısından, kitle örgütlerinin seçimle gelen yönetimleri benzer bir stratejik değer taşımaktadır. Bu nedenle, yeni süreçte mutlaka önemsenmelidir. Örnek olarak; Diyarbakır merkez ilçede, 18 Nisan seçimlerinde HADEP'in oyu %70'lere varırken, acaba devrimci yurtseverler, kitle örgütleri, sendikalar ve meslek odalarının yüzde kaçında yönetimdedirler? Bu sorunun yanıtının hiç de tatmin edici olmadığını biliyoruz. Bu nedenle yeni süreçte, özellikle legal demokratik mücadelenin stratejik bir önem kazanmasından dolayı, bu komisyonun ve çalışmalarının kesinlikle ciddiyetle ele alınması gerektiğini, bir kez daha vurgulamak gerekmektedir.

İnançlar Komisyonu: Binyıllardır toplumları derinden etkileyen ve inanç sistemlerinin, bugün bile önemli bir sosyal fenomen olduğu tartışmasızdır. Ne var ki egemenler, ezilenleri kontrol altında tutmak amacıyla din ve inanç toplulukları arasında *“böl-parçala-yönet”* politikasını, yüzyıllardır canlı tutmaktadırlar. Ülkemizde de kökleri tarihin derinliklerine uzanan müslüman, hristiyan, ezidi, alevi, sünni vb. gibi din, mezhep ve inanç toplulukları arasında çatışmaların körüklenmesi, tarihin acı deneyimleriyle sabittir. Ayrıca son yıllarda, islam dinini siyasi istismar aracı haline getiren malum gerici çevrelerin, ne derece sinsi planlar içinde olduğu bilinmektedir. Zaten bu komisyonların görevi de; bünyesindeki inanç temsilcileri arasındaki diyalog ve hoşgörüyü tüm topluma taşırarak, ulusal birlik ve halklarımızın kardeşliği önündeki bu hainane planları boşa çıkarmak olmalıdır.

Bu altı komisyon yeni süreçte temel çalışma komisyonları olarak değerlendirilebilir. Bunların yanında ihtiyaçlar doğrultusunda daha değişik komisyonlar da oluşturulabilir. Hatta her il veya ilçenin özgün koşullarından kaynaklı ihtiyaçlara yanıt olacak komisyonlar da kurulabilir. Örneğin; Çevre Komisyonu, kültür-sanat, göçzedeler, köye dönüş, mevsimlik tarım işçileri, işsizler, basın-yayın, hukuk ve Köy Komisyonları gibi...

Bunlardan özellikle Kültürel Çalışmalar Komisyonu'nu yeni dönemde legal partinin temel komisyonları arasında saymamamız, bu tür çalışmaların MKM gibi kültürel kurumlarda organize olmasından ötürüdür. Önderliğin de sürekli dikkat çektiği gibi, bu yeni süreçte kültürel programların uygulanması, özellikle gençliğin müzik, folklor, tiyatro, sinema vb. gibi kültürel-sanatsal çalışmalara ağırlık vermesi ve Kürtçe dil kurslarının örgütlenmesi, köylerde okuma odalarının kurulması önemsenmelidir. Bir yandan uzun yıllardır Kürt dili ve kültürel değerleri üzerindeki yasal-anayasal engellemelere karşı, toplumun tüm demokratik çevrelerinin desteğini alan bir çalışma örgütlerken, diğer yandan Mahatma Gandhi'nin barışçıl direngenliğiyle, kültürel değerlerimize sahip çıkmamız dönemin ruhuna uygundur. Bir diğer özelliğiyle, kültürel-sanatsal çalışmalar, bir örgütlenme aracıdır. Kitleleri motive eden tılsımlı bir anahtardır. Mutlaka değerlendirilmelidir. Son 15 yıllık tarihimizin acıları, başarıları, insanlarımızın kahramanlıkları ve devrimsel dönüşümler, sanatsal eserlerle ölümsüzleştirilmelidir. Yaşanan Kürt rönesansının, kültürel ve sanatsal çalışmalarla gelecek kuşaklara kalıcı bir miras olarak bırakılması için, tüm enerjimiz seferber edilmelidir. Bu nedenle öncelikle MKM gibi kültürel kurumlarımız başta olmak üzere legal parti bünyesindeki kültürel çalışmalar komisyonlarından, yeni süreçte çok önemli hamleler beklenmektedir. Ayrıca bu komisyonların, ulusal azınlıkların dil ve kültürel değerlerini yaşatmaya çabalayan çevrelerle ilişkilenmesi ve ortak tavır geliştirebilecek demokratik zeminler yaratması, halklararası kardeşliğin perçinlenmesine de hizmet edecektir.

Örgütlenme sorununu değerlendirirken, bizde genellikle üzerinde hassasiyetle durulmayan aidat konusuna da dikkat çekmek gerekiyor. Oysa *“her üyenin örgütüne bağlılığı aidatı ile ölçülür”* anlayışını parti içinde egemen kılmak, üyeye kavratmak ve aidat toplama sistemini oluşturmak ciddi bir partinin vazgeçemeyeceği bir iç işleyiş unsurudur. Zira nicel anlamında çok düşük bir miktarda dahi olsa, üyenin örgütüne düzenli bir aidat ödemesi bağlılığı güçlendireceği gibi, tabanın yönetimi denetlemesini de teşvik edecek ve örgütsel ilişkilerin gelişmesinde de olumlu bir rol oynayacaktır. Yeni süreçte aidat sistemini düzenli bir işleyişe kavuşturmak kadar, üye kampanyaları açarak legal partiyi nicelik açısından da güçlendirmek, artık bir zorunluluk olarak kabul edilmelidir. Yine bir örgütlenme aracı olarak nitelenebilecek periyodik bülten sorununa da, yeni dönemde mutlaka kalıcı bir çözüm bulunmalıdır.

Legal partinin, örgütlenme alanında çok çeşitli ve kapsamlı sorunlarının olduğu biliniyor. Bu sorunların bir kısmı, bizzat legal partinin yetersizliklerinden kaynaklansa da, önemli bir kısmı devletin savaş döneminde özellikle Kürt coğrafyasında uyguladığı hukukdışı baskı ve engellemelerden kaynaklanıyordu. Örneğin 18 Nisan seçimlerinde HADEP Şırnak, Siverek ve Hilvan'da oy sıralamasında birinci partiydi. Ancak bu merkezlerde belediye başkanı adayı dahi çıkaramadığı gibi, halen buralarda il ve ilçe örgütlenmesi ve siyasal çalışmaları oldukça zayıftır. Özellikle Sivas, Erzincan, Maraş, Malatya, Elazığ gibi birçok ilde, neredeyse HADEP "yok" düzeyindedir. Önderlik yeni süreçte, bu zayıflıkların mutlaka aşılmasını isterken şöyle diyor;

“Demokratik mücadeleyi iyi yapacaksın. Gençler dağa gideceklerine, barış grubu olarak bu bölgelere gitsinler. Görevlendirin, bir-iki kayıp da olsa birşey olmaz. Cizre gibi bir yerde yoksan, sen bir hiçsin. Demokratik mücadeleyi orada bir coşku, moral tarzında yapmak gerekir. İbadet gibi çalışmak gerekir.”

Ayrıca Kürdistan dışında metropol çalışmalarının yetersizliği de yine seçimlerde alınan oy oranlarından bellidir. Özcesi; HADEP mevcut örgütlülük düzeyi ile demokratik çözüm sürecinin kendisine yüklediği görev ve sorumlulukları karşılamaktan oldukça uzaktır. Bu alandaki eksikliklerini süratle gidermek için örgütsel piramidin her kademesinde kendisini fedai düzeyinde adamış, deyim yerindeyse *“bir ekmek, bir çorbaya 24 saat çalışan”* örgütçü kadrolara ihtiyacı vardır. Özellikle Kürdistan'da gerillanın çekilmesi ile birlikte doğan boşluğun, böylesi siyasi kadrolarla doldurulması tarihsel bir zorunluluk-

“Komisyonlar, çalışmaların belli özel alanlarda yoğunlaştırılması, bu alanlara ilişkin tüm faaliyetlerin derlenip toparlanması ve merkezi çalışmalarla birleştirilebilmesi için kurulan alt örgütlerdir. Daha önce kurulan, ancak beklenen işlevini gösteremeyen işçi-emekçi, kadın, gençlik, mahalle vb. gibi komisyonlar, bu yeni süreçte hassasiyetle değerlendirilmeli ve dönemin ruhuna uygun olarak yeniden yapılandırılmalıdır”

Devamı sayfa 18'de

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Nizamettin Taş (Botan yoldaş) değerlendiriyor

PKK, Başkan APO'nun belirleyeceği stratejiyi ve taktiği uygulamaktan sorumludur

12 Ocak tarihinde, Parti Önderliğimizin durumuna yönelik yapılan liderler zirvesinde verilen kararda, açığa çıkan şudur; Kürdistan devriminin, gerçekten bilindiğinden daha fazla Önderlik gerçeğiyle bağlantılı bir durumu var. Geçmişte de Önderliğin durumu bizi bağlıyordu ve bizim için belirleyici bir konumdaydı. Fakat şimdi komploya rağmen açığa çıkan gerçek şu; artık Önderlik tümüyle Türkiye'yi de bağlıyor. Türkiye'nin siyasal, diplomatik, hatta ekonomik bütün kararları, Önderliğe kilitlenmiş durumda. Önderlik çizgisi, geçmişte de şüphesiz Türkiye'nin gündemini belirliyordu. Ama bu sefer tamamen pratikleşmiş durumdadır.

Liderler zirvesinde verilen karar bir devlet kararıdır. Yürütmesi de, şimdi bütün engellere rağmen devletin aldığı kararı uygulama yükümlülüğünü üstlendi. Unutmayalım ki, bu yöneticiler bir yıl önce Parti Önderliğimizi tasfiye etmek için komployu gerçekleştirenlerdir. Ama daha bir yıl geçmeden, Türkiye'nin devlet ve yürütme gücü, Önderliğimizin çizgisini uygulayacak duruma gelerek onun kararını verdi.

Bundan şu sonuç çıkıyor; 21. yüzyıl tamamen Önderliğin belirlediği çizgi doğrultusunda gelişecek. Bu kaçınılmaz bir durumdur. Liderler zirvesinden çıkan kararın sonucunu objektif olarak böyle değerlendirmek gerekiyor. Başka bir doğrultu artık asla olamaz. Sadece bizde değil Türkiye'de de olamaz. Hatta Türkiye, Ortadoğu içinde belirleyici bir konuma sahip olduğu için -biraz gecikmeli, inişli çıkışlı da olsa- artık Ortadoğu'nun kaderinin de kesinlikle Türkiye'nin verdiği bu kararla bir doğrultuya girdiği kesinleşti. Böylece 21. yüzyılın çoğu özellikleri, Önderlik belirlemeleri ve bu temelde pratikleşme doğrultusunda ilerliyor. Liderler zirvesinde verilen karardan çıkarılması gereken birinci sonuç budur.

Buna bağlı olarak çıkarmamız gereken sonuçlar var. Bizim bütün çalışmalarımız tamamen Önderliğimize kenetlenmek zorundadır. Geçmişte Önderlikle aramızda mesafe açtığımız, suni denge oluşturduğumuz için bu çizgi zafere ulaşmadı. Eğer Önderlik ve Parti birliği suni denge biçiminde bir çelişkiye düşmemiş olsaydı, ne böyle bir komplo gelişirdi, ne de biz bu durumu yaşardık. Önderliğin tekrar açığa çıkardığı en önemli gerçeklerden bir tanesi de budur. Bunu çok iyi görmemiz gerekiyor. Gelecek açısından bu önem taşıyor. Eğer bundan sonra da bu mesafeyi aşamaz, Önderliği yaratıcı bir tarzda pratikleştiremezsek; kongre ve parti bunun gücü olmazsa tehlike yine gündemde olacaktır. Bu anlamda tehlike aşılmış değildir.

Dolayısıyla bizim önderlik gerçekliğini tekrar tekrar bilince çıkarmamız gerekiyor. Önderlik, gerçekten de bu açıdan uluslararası komployu boşa çıkarmakta ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 12 Ocak'ta verdiği kararda son derece belirleyici bir konum arz etmektedir. Denilebilir ki, Önderlik tek başına, hem komployu boşa çıkardı hem de devleti bu kararı almaya götürdü. Yani Önderliğin İmralı mahkemesinde yaptığı savunmalar ve ondan sonra geliştirdiği peş peşe adımlar, hem Türkiye'yi hem de bizi bu duruma getirdi.

Bizdeki stratejik değişiklik, zaten Önderlik tarafından en zor koşullarda kararlaştırıldı ve uygulandı. Aslında bu bir deha çalışmasıdır. Geçmişte bazı liderlerin böylesi tavırları vardı. Örneğin Dimitrov'un da böyle tarihi bir mahkeme konuşması, savunması vardır. Bu, bir direnme çizgisi, sosyalizmi faşizme karşı savunma temelinde geliştirdiği bir savunmadır. Ama unutmayalım ki, Dimitrov'un zaferi Sovyetlerin gücünden kaynaklanıyordu, Dimitrov'un olağanüstü dehasından değil. Şimdi Önderliğin böyle bir durumu da yok. Buna rağmen Türkiye'yi değişim-dönüşüm pratiğine soktu. Belki de parti tarihimizde Önderliğin en önemli, belirleyici, sonuç alıcı ve zafer kazanan çalışması, yakalandıktan sonraki süreçte gerçekleşti.

Şimdi kararı biraz böyle anlamak gerekiyor. Bunda kesinlikle Önderliğin belirleyici pozisyonu vardır. Tabii PKK bunun yerini alamaz, strateji değiştiremez. Hatta PKK temel taktikte de belirleyici bir konumda olamaz. PKK'nin böyle bir rolü yok. Önderlik tarafından belirlenen strateji ve taktiği yaratıcı bir tarzda uygulamaktan sorumludur. Yani PKK ile Önderliğin rolünü karıştırmamak gerekiyor.

O halde bize düşen görev nedir? Önderlik tarafından belirlenmiş olan stratejiyi ve taktiği PKK gücü olarak son derece yaratıcı bir tarzda pratikleştirmektir. İşte partinin ve yapılacak olan 7. Olağanüstü Kongre'nin alacağı karar ve uygulama gücü burada yatıyor. Bunun dışında başka misyon yüklememek gerekiyor.

O zaman liderler zirvesinde verilen kararı, bizim kendi stratejik çizgimiz doğrultusunda pratikleştirmemiz önem kazanıyor. Bu anlamda PKK 7. Olağanüstü Kongresi rolünü yerine getirecektir.

Bundan sonra ayrıntılar önem kazanıyor. Bizden istenen şudur; stratejik değişikliği resmileştirmek. Zaten bu gerçekleşti. Gerisi ayrıntıdır. Bu önemlidir fakat bundan sonra esas önem arz eden bizim pratikleşmemizdir. Neden? Çünkü Türkiye karar aldı, idam kararını erteledi. Ancak idam kararını ortadan kaldırmadı. Bu, şu anlama geliyor; önümüzdeki süreçte eğer biz pratikleşirsek idam kalkar, yoksa tehlike ortadan kalkmış değildir. Hükümet değişikliği tekrar tehlikeyi gündeme getirebilir. Kaldı ki bireysel imha yolunu bile deneyebilirler. Bu bir tehdit de değil, gerçektir. Gerçekleşebilir.

Biz bunu nasıl önleyebiliriz? Bunun tek şartı var; o da süratle pratikleşmemizdir. Yani 7. Olağanüstü Kongre'nin bu stratejiyi hiç geciktirmeden olduğu gibi, son derece yaratıcı bir tarzda, eskiden olduğu gibi kendisiyle Önderlik arasına mesafe koymadan, Önderlikle bütünleşerek, Önderlik çizgisini anladığı, kavradığı, pratikleştirdiği oranda tehlikeyi ortadan kaldırabiliriz. Bütün çalışmaları da tek bir noktada odaklaştırmamız gerekiyor.

Yeni stratejinin yaratıcısı Önderliktir varlığı da Önderliğe bağlıdır

Bu stratejinin yaratıcısı Önderliktir, varlığı da Önderliğe bağlıdır. Zaferi de Önderliğe bağlı olacaktır. Dolayısıyla bizim için Önderliğin yaşaması; gündemden sapmamak, gündemin gerisine düşmemek, zafer kazanmak, tehlikeleri önlemek için bağlı kalmamız gereken tek hedeftir. Önderliğin yaşatılması bu çizginin zaferidir. Böyle anlamak gerekiyor.

Önderliğin yaşaması zaferin ve Kürt sorununun çözümü anlamına geliyorsa, o zaman biz de parti olarak acil hedefler programımızı, bundan sonraki bütün çalışmalarımızı barışın garantiye alınmasına ve idamın ortadan kalkmasına göre kilitlemek zorundayız. Özcesi şu anda acil hedef olarak bütün çalışmalarımızı bağlayacağımız temel çalışma, esas hedef; idamın ortadan kaldırılmasıdır. Eğer böyle acil bir hedef tespiti yapmaz, iç-dış pratik adımlarımızın tümünü bu hedefe bağlamazsak, sapmış ve gündemi yakalamamış oluruz. Dolayısıyla bu eksen üzerinde politika ve pratik yapmamız gerekiyor.

Şimdi bunun yolu, bizim derhal Türkiye'de içselleşmemizden geçiyor. Elbette buna bağlı olarak yurt dışında, Avrupa'da yürüteceğimiz diplomasi ve cephe faaliyetlerini, devletlerle ilişkileri, yine diğer parçalardaki çalışmaları, burada sürdürülecek olan temel çalışmalara hizmet edecek bir pozisyona getirmeliyiz. Bunu süratle Türkiye'de pratikleşmemiz biçiminde formüle etmeliyiz. Biz, Türkiye'de siyasal bir güç olarak ağırlığımızı koymazsak, Türkiye idam kararını ortadan kaldırmaz. Çünkü devletin elinde tehdit aracı ve koz olarak sadece idam var. Onun için idam kararını kolay kolay kaldırmaz.

Bunun karşısında bizim de avantajlarımız var. Türkiye AB'ye girmek istiyor. Eğer gerçekten girmek istiyorsa o zaman idamı kaldırmak zorundadır. Türkiye'de böyle bir zemin de var. 12 Ocak'ta karar verilirken yürütme gücü bile ağırlıklı olarak; "eğer biz idamı gerçekleştirirsek tekrar şiddet olgusu ve savaş gelişebilir, tekrar askerler ölür" mantığına dayanarak MHP'yi ve Türk toplumunu biraz ikna etmek istediler. Devlet de böyle bir koza dayanarak bu kararı aldı.

Şimdi bizim büyük bir gerilla gücü var. Bu gücümüzü koruyoruz. Türkiye de bunu tespit etmiş durumdadır. Mevcut durumda söz konusu kararın alınmasında bu hususun ve tespit edilmesinin önemli rolü var.

Türk halkıyla birlikte demokratik bir çalışma çok önemlidir

Türkiye ekonomisinin düzeltilmesi, Ortadoğu'da lider pozisyonuna gelmesi ve 21. yüzyılda demokrasi sürecine girmesi açısından şiddetin olmaması gerekiyor. Biz de bütün bunları gerekçe yaparak, büyük hamlesel bir idam karşıtı süreç geliştirmeliyiz. Affı da şu anda gündeme sokmak gerekir, ama aftan ziyade idamın kaldırılmasını hemen gündemleştirmeliyiz. Bunun için de kendimizi Türkiye'ye taşırmamız gerekiyor.

Siyasal çalışmalarda da şu anda cepheleşmek tehlikelidir. Örneğin Türkiye'deki siyasal partilerle, diyaloğu geliştirecek bir politika üretmemiz yerindedir. Yapmamız da gerekiyor. Geçmişte neden böyle bir diyaloğa gitmiyorduk? Çünkü şiddet temelinde ezmeyi esas alıyorduk. Ama şimdi, eğer Türkiye'de demokratik yasal veya siyasal çalışma sürdüreceksek, o zaman şiddet öğesi ortadan kalkar. Dolayısıyla birlikte yaşamamız kaçınılmazdır. Onları askeri şiddetle ezmeyeceğimize göre, o zaman temel olarak bu cepheleşmeyi de kaldırmamız gerekiyor.

Türkiye'de siyasetin üslubunu da örgütlememiz gerekiyor. Burada taktik açıdan bağlı kalmamız gereken nedir? Demokrasiyle, çözümle çelişen kesimleri teşhir etmek, ama diğer bütün kesimleri dönüştürmeyi esas alan bir siyasal yaklaşım içinde olmak doğrudur. Bu açıdan yasal çalışma alanı çok iyi örgütlenerek ciddi bir atağa geçmelidir.

Türkiye'de şovenizme karşı kardeşlik şiarını yükseltelim

Bununla birlikte tabii yoğun bir propaganda ve çalışma kesin gerekiyor. Biz, şu anda Türk halkından yüz kişiyi bile bir toplantıya çekersek, onlarla birlikte bir toplantı, bir şölen düzenlersek, bu, kesinlikle şovenizmin aşılmasına hizmet eder.

Türk halkıyla birlikte demokratik bir çalışma yapmak çok önemlidir. Bizim kesinlikle bunu geliştirmemiz gerekiyor. Onun için çatı örgütünü oluşturmamız, onlarla birlikte yeni oluşumlara gitmemiz, bunun da ötesinde özellikle halk gücünü, kitle gücünü kesinlikle ön plana çıkartmamız gerekiyor.

Liderler zirvesinde idama yönelik bir karar çıksaydı bu kesinlikle kamuoyunun gücünden kaynaklanırdı. Korkunç şovenmilitarist bir yapılanma var. Bunu aşmamız gerekiyor. Dolayısıyla, şovenizme karşı kardeşlik şiarını yükseltmemiz, bu temelde de Türkiye'de demokrasiden yana bütün kitleleri, sınıfları ayağa kaldırmamız, onlarla birlikte hareket etmemiz çok önemlidir.

Kürt kitlesini de ayağa kaldırmamız gerekiyor. Bunda şehit aileleri bizim açımızdan çok önemli bir halkadır. MHP, şehit ailelerine dayanarak bu kadar güçlendi. İdam kararını da bunların tepkisine dayandırarak yapıyor. Şimdi bizim de Kürdistan'da zıtlaşma temelinde değil, böyle dar intikamcı bir mantıkla değil, ama kesinlikle serhildan kitlesini yeniden yaratmamız gerekiyor. Bunun için yoğun bir şekilde bütün şehit ailelerine gitme, anmalar yapma ve ön plana çıkarmamız yerinde olacaktır. Zaten ulusal bilincin gelişmesi ve değerlere sahiplenme açısından, kitlelerin de böyle bir tepkisi ve beklentisi var. Şehitlerimizi vesile yaparak, böyle kitleleri yeniden ulusal bir güç, bir serhildan gücü olarak devreye sokabiliriz.

Bütün bunları PKK'nin Türkiye'de siyasallaşmasının zemini yaratma açısından belirtiyorum. Bunlar geliştirilebilir. Bunu yaparken tabii yapıcı, geliştirici bir üslup kullanmaya dikkat etmemiz, bunun yanında da cepheleşmeden kaçınmamız gerekiyor.

Süreç çok hassaslaştı ama bizim çatışma zeminini artık ortadan kaldırmamız gerekiyor. Şimdi yapmamız gereken başka hamleler var; örneğin Kuzey'de kalan güçlerimizi iklim koşulları el verir-vermez çekmemiz gerekir. İlk yapılması gereken; provokasyon ortamına, çatışma ortamına açık olan bu zemini ortadan kaldırmaktır. Çünkü kalan gruplar, ya imha edilecek ya çatışacaktır. Her ikisi de yeni süreci sabote eder, dolayısıyla şartlar oluşur oluşmaz ilk yapmamız gereken Kuzey'de kalan güçleri geri çekmektir.

Şunu da söyleyeyim; Önümüzdeki süreç gelişmeler ne yönlü olursa olsun, zaten klasik gerilla tarzının –ve dolayısıyla konumlanmasının– mevcut durumda sonuca gitmeyeceği görülmüştür. Farklı durumlar ortaya çıksa bile mücadele tarzını değiştirmek gerektiği açıktır. Bu konuda yakın geçmişte yoğun bir tartışma süreci de yaşamıştık. Gerilla tarzı, fedai tarzı hepsi değerlendirilmişti. Eski tarzı da biz mahkum ettik. Dolayısıyla, bizim içerdeki güçlerimizin kalmasının başka yönlü bir gerekçesi de yoktur. Sadece bize zarar verir. Onu kaldırırsak ortamı çok daha olumlu yönde etkileyebiliriz.

Diğer yandan biz de var olan dogmatik yaklaşımları aşmamız gerekiyor. Eğer çözümden yanaysak, Türkiye'de çözümün öncüsüysek ve buna rağmen kendi içimizde tıkanıyor, çözüm yaratamıyorsak, o zaman dışa yönelik çalışmaların çözümünde de inandırıcılığımızı yitiririz. Dolayısıyla bütün arkadaşların, özellikle Önderlik yakalandıktan sonraki süreçteki çalışmasını, onun üslubunu, onun tarzını tekrar tekrar, çılgınlığa hiç düşmeden, tepki duymadan, sakin ve soğukkanlı bir tarzda gözden geçirmesi gerekiyor. Dogmatizm sanıldığından fazla bizi zorluyor.

Dogmatizm ve rantçılık Türkiye'de de savaşın, çatışmanın gerekçesi, çözümsüzlüğün nedeni durumundadır. Bizde de dogmatizm ve rantçılık, çatışma ve çözümsüzlüğün nedenidir. Dolayısıyla çözüme doğru giderken, Türkiye tarafından da çok tarihsel bir adım atıldı. Bizde de zaten atılmış bulunuyor. O zaman 12 Ocak'ta alınan kararın, bizdeki sorunların çözümüne de vesile olmasını, bir zihin açıklığı, bir kavrayış gücünü gerçekten geliştirmesini beklemek gerekiyor.

Bu konuda bütün parti militanlarımızın, cephe çalışanlarımızın, halkımızın, dostlarımızın hem Türk halkının hem de yönetiminin kendini tekrar gözden geçirmesi gerektiğini belirtiyorum.

Kürtler Demokrasinin Motor Gücüdür

“Yeni dönemin, kapsamlı ve gerçekten anı anına temsili temelinde bir özeleştirisellikle aşılabileceği, bu temelde doğru yoldaşlık, yaşam ve ilişkilerinde ifade edilme gereği açıktır. Ayrıca yeni dönemin barışçıl ve demokratik, çok zengin yasal örgütlenme ve mücadele biçimlerine ulaşma gereği vardır.”

PKK 7. Olağanüstü Kongresi'ne
Değerli yoldaşlar!

Daha kapsamlı bir değerlendirme ile kongrenize katkıda bulunma istemimi, mevcut imkanlar ve zaman çerçevesinde ancak özce sunmaya çalışacağım. Değineceğim hususlar, daha önceki savunmalarım ve Konsey'e hitaben yazdığım mektupların derli toplu bir ifadesi olacaktır. Bunlar sizlerin oldukça yoğunlaştığınız ve Kongre'de kapsamlı tartışmalarla aydınlatıp, kararlaştıracağınız temel konulardır. Yapmaya çalıştığımız açılım; dünya çapında meydana gelen değişimin, önümüzdeki dönemin program, stratejik ve taktik çizgisine, ne tür bir değişiklik getireceğine ilişkin olacaktır. Çok kısa bir taslağını sunmaya çalışacağım.

1- Öncelikle, yakalatılma tarzımın aydınlatılmaya halen şiddetle ihtiyacı vardır. Son yüzyıllardaki Kürt hareketleri üzerindeki oyunların, en tehlikeli ve kapsamlı bir özetiyle karşı karşıya olunduğu, her geçen gün daha iyi anlaşılıyor. İşin garip tarafı, oyunun Türkiye'ye yönelik kısmı da az boyutlu ve yüzeysel olmayıp, en az PKK'ye ve bana yapılan kadar derinlikli, kapsamlı ve uzun vadelidir. Şüphesiz bunun altında, kökeni tarihe uzanan, karşılıklı yanlışlıkların büyüttüğü ve çağdaşlıkla bağdaşmayan yaklaşım, yapı ve ilişki tarzının rolü temeldir. Anadolu ve Mezopotamya üzerinde klasik hesapların güncelliğiyle de bağlantılıdır. Şahsıma yönelik komplo da, bu temelden kaynaklanan ama her odağın ve ülkenin, uzun vadeli ve güncel çıkarlarına dayalı yaklaşımların, acımasızlık kadar hesapçılığı da bir o kadar gerçektir. İki yol vardı; dağ yolu ve Avrupa yolu. İkisi de tutulmuştu.

Dağa çıkma kırk yıllık özlemimdi. Ama bu, çatışmayı derinleştirecek ve çıkmazı zamana yayarak daha da uzatacaktı. Acı ve kayıplar taraflarca çok daha yoğun yaşanacaktı. Kuzey Irak oyununda 1925'in daha geliştirilmiş bir modeli uygulanacaktı. Bu yüzden gözüm tutmadı. Dikkat ederseniz, '98 Eylül ateşkesini tek taraflı da olsa kabullenme ve hatta dolaylı da olsa ilişkileri değerlendirmeye ihtiyaç duymaktaydım. Çünkü, iki tarafın da kontrolü yitirme ve dışa bağlanmaları gün geçtikçe gelişiyordu. Bunu önlemek bana daha doğru geliyordu. Savaşı en çok tırmandırabilecek bir aşamadaydım. Moral ve siyasi anlayışım bunda zorlanıyordu. Aşırı tekrar durumu görülüyor, bu bıkkınlık yaratıyordu. Savaş eğer mutlak gerekliyse bir çelişkiyi çözmek için baş vurulabilinecek bir araçtır. Ama böyle bir konumdan düştü mü, onu sürdürmek gittikçe cinayete dönüşecekti. Bunu sezinliyordum. Çıkmaz biraz da böyleydi. Çıkmazı derinleştirme değil çözüm arıyordum. Biraz sorumsuzca da olsa Avrupa çıkışı bu nedenleydi. Aslında plan daha Suriyede'yken NATO kapsamında olmakla birlikte, oldu bittiye gitirilme durumu da vardı. Görünüşte Türkiye için çok acil ve haklı bir nedene dayalı olan, benim etkisizleştirilme durumum, özünde Türkiye'nin bu amacının çok ötesinde kullanılmaya çalışıldığını görmek açısından da önemlidir. Sanırım her iki tarafın acil ve sıkışık yönleri görülerek geliştirilen, derinleştirilen bir plandır bu. Yununistan ve İsrail'in konumu bu noktada önem taşıyor. Merkezi planlama Londra kaynaklıdır. '25'e de oldukça benziyor. ABD büyük güç olmanın gereğini yapmaktadır. Avrupa, özellikle Almanya çizgisine ters düşme pahasına, beni dışlamayı çıkarına daha uygun buluyordu. Eğer kalınacaksa, İtalya üzerinde ve her şeylerini kabul etmeye dayalı, biraz da onurunu yitirmiş, zamana yayılmış bir kabul biçiminde olunacaktı. İtalya hükemeti acemi ve sorumsuzcaydı. Rusya, İMF'den kredi almak için en aşağılık bir satma konumundaydı. Büyük ihtimalle Yunan hükümeti tarihi bir oyun içindeydi. Bana göre, Türkiye'nin de tam derinliğini görmediği nokta buradadır. Yununistan korktuğu veya çare bulmadığı için Kenya'ya kaçırmadı. Ya imha ya da tam bir bela durumu yaratmak için bunu göze aldı. Her iki yaklaşım çok acımasız ve ahlaksızcadır. Bugünkü gazetelerde gözüme çarptı, bir bakan diyor ki; *“ikinci bir Truva atı”* rolüydü. Doğruya yakın bir değerlendirme. Ama ben, ateş topu, çarmıha gerilme biçiminin de göz ardı edilmemesi gerektiğini vurguladım. İsrail, bölge stratejisinde mükemmel bir fırsat olarak değerlendirmek istedi. ABD'nin benzer stratejik hesapları var. Daha da uzatabilirim. Belki benim şahsımda PKK, halk ve isyanlar tarihine dayalı olarak bu konuda ciltler dolusu kitap yazılabilir. İleri de yazılmalıdır. Komplo küçümsenecek bir konu değildir. Önümüzdeki süreçte daha da yoğunca üzerinde durulacağı kanısındayım. Bu kısa değerlendirmeyi tartışmalarınıza biraz katkı olsun diye belirtiyorum. Derinleşecek ve sonuç çıkaracak güçte olduğunuza inanıyorum. Daha dışarıdayken fazla güvenemeyeceğimiz dış güçler nedeniyle, 1993-97 girişimlerini tereddütsüz geliştirirken bu durumun etkisi kesindir. İmralı sürecinin ve takındığım tavrın altında bu tarihi etkenler rol oynamaktadır. Sorgulama ve mahkemedeki tavrımı, bir siyasi çıkış göstermek için değerlendirirken de, temelde bu etkenler rol oynuyordu. Bütün dünya, Türkiye hatta sizler de şoke oldunuz. Ama doğrusu buydu. Başka türlü her davranış, iç ve dış komplocuların amacına düşmek biçiminde olacaktı. Şimdi bazıları –Okçuoğlu, CanYüce, Meral vb. – diyor ki; *“bu, Genelkurmay ve burjuvaziye hizmet ve yalvarmadır.”* Bunlar doğru şeyler değil. Aslında tanımakta güçlük çekmeyeceğiniz, başta Kürt kökenli olmak üzere çok sayıda iç ve dış güç, planını ya erken bir imhaya ya da kaba bir değerlendirmeye dayandırmıştı. Bunu bekliyorlardı. Çok iyi niyetli arkadaşlarımız da bunu tek doğru devrimci tutum sanıyorlardı. Bence art niyetli komplocularla bağ aydınlanırken, yanlışlıklarımız da kendini açıkça göstermektedir. Savaşın aşırı tekrarlanma ve yozlaşma durumu muazzam bir rant, sahte kişilik çerçevesi oluşturmuştur. Bunları aşmak da çok önemliydi. İşte Türkiye'deki depremin –siyasi anlamda– altında bu yatmaktadır. Büyük demokratik dönüşüm ihtiyacı da bu tavırla bağlantılı gelişmektedir. Ordunun hakim çizgisinin Genelkurmay şahsında kendi ağırlığını hissettirmesini *-bazıları ne kadar anti-demokratik bulsa da-* bildiğiniz gibi ben '97'den beri en uygun seçenek gibi değerlendirmiştim. Yoksa bir teslimiyet yaklaşımı değildi. Doğru bir yaklaşıma saygı duymaydı. Siyasi oligarşinin bu tavrın karşısında ne kadar engel teşkil ettiği de açıkça ortadadır. Bununla, ilişkideyim demiyorum. Bu mümkün de olmaz. Ama tavır yakınlığı da açıktır. Böyle görülmesi daha gerçekçi sonuçlara götürür. Giderek bu çizginin hakim olacağını hukuki, siyasi sonuçlarını ve bize yönelik yönlerini de iyi görmeliyiz.

2- Kongrenizde kapsamlı bir dünya ve bölge değerlendirmesi yapacağınız açıktır. 20. yüzyıl sona ererken, iki kutuplu soğuk savaş dünyasının aşıldığı, bunun temelinde de bilimsel teknik devrimin rol oynadığı bir gerçektir. Üretim güç ve ilişkilerinin önemli gelişmeler ve farklılıklara yol açtığı, nükleer enerji ve tekniğin bir dehşet dengesiyle birlikte, bolluk için imkan yarattığı, klasik siyasi organizasyonların; devletin yetmediği, derinden demokratikleşmenin bu değişimlerle daha da hızlandığı, artık 21. yüzyılda demokratik değer yargılarının, ölçülerinin hakim olduğu bir çağ değerlendirmesi doğrudur. Sorunların daha da karmaşıklaşması kadar, çözüm yollarının barış ağırlıklı, demokratikleşme ve insan haklarına dayalı olarak geliştiği de o denli açıktır. Ortaçağa toprak hakimiyeti, yeni çağa sermaye hakimiyeti çağı demek ne kadar doğruysa; bu, içine girilen çağa da –post modern değil– insan hakları ve demokrasi çağı denilse yeri olacaktır.

Ortadoğu'ya da bu temelde yaklaşılabilir. Ağır Ortaçağ kalıntıları, bürokratik devlet kapitalizmi, gaspçı gelişmemiş burjuvazisiyle, büyük tarihiyle adeta cücelik biçiminde bir çelişkiyi yaşıyor. Bunu her boyutta –din, dil, kültür, etnik, sınıf, cins, çevre– derinliğine yaşayan, klasik milliyetçi ve dini çözüm ve çatışma yaklaşımlarının iflas ettiği, demokratik barışçıl bir çözüme, şiddetli ihtiyaç duyulan bir konuma gelindiği belirtilebilir. **Demokratik Ortadoğu Birliği** tarihi gelişmeye yanıt verebilecek bir kavram ve slogandır. Kapsamlı tartışıp sonuç çıkarabilecek, özellikle Kürtlerin bölge genelinde siyasal sınırlarla oynamadan; demokratizmin motor güçlerinden biri olduğunu gösterebilecek, kararlaştırabilecek güçtesiniz.

3- Türkiye üzerine değerlendirmeler, biraz daha somut ve özgün yapılmalıdır. Özellikle cumhuriyet, oligarşikleşme ve demokratikleşme gibi bir çok değerlendirme de yeniden yapılanmaya ihtiyaç gösteriyor. Geçmişte, biraz da küçümseyerek baktığımız Cumhuriyetin, kuruluşu ve dayandığı ulusal kurtuluş değerlendirmesi, daha özgün ve derinlikli bir yaklaşımı gerektirir. Atatürk'ün cumhuriyetçiliğini oligarşikleşmeyle karıştırmak büyük bir yanlıştır. Cumhuriyet aslında büyük bir devrimdir. Atatürk daha sağlığındayken demokrasinin farkında ve bazı adımlar atmak istiyor. Oligarşikleşmeye karşı tavrı var. Fakat bilinen iç-dış gelişmeler ve isyanlar nedeniyle bu başarılamıyor. Eğer inkar edilmezse 1919-24 yaklaşımlarında, demeçlerinde demokratik çözüm tarzının ipuçlarını bulmak mümkündür. İsyanlar yepyeni bir dönem yarattı, birçok olumsuz gelişmeye iradesi dışı yol açtı, *–tıpkı güneydeki gibi–* daha sonraki dıştalanma, inkar ve Kürt ağalığının oligarşiye alınması, yeniden değerlendirmeye ihtiyaç gösteriyor. Burada da çözümlemeleri sömürgecilik kavramları ile değil, ortak katılış, kuruluş, isyanların niteliği, dıştalanma gibi aynı zamanda oligarşiye halef biçiminde ve günümüze doğru da temel demokratikleşme sorunu olarak koymak bilimsel olmak kadar, pratik politik değeri olan bir yaklaşımdır. Bunun sonucunda doğal olarak, ortak vatan ve üniter cumhuriyet yapısı temelinde demokratik siyaset yapmanın önemi, bu temelde de yeniden partileşme gereği ortaya çıkacaktır. 21. yüzyıla büyük bir demokratik dönüşüm ihtiyacıyla girmeye çalışan Türkiye'nin, en ağır problemi olan Kürt sorununu ve PKK'yi doğru çözümleyerek bu tarihi hamleye geçerlilik sağlayabileceğini, temel tezler olarak koymak durumundayız. Türkiye tartışmalarını ve yeniden partileşmenin bu temelde aydınlatma gereğini ve karar gücünü ortaya koyacak güçte olduğunuza inancımı belirtiyorum.

4- Diğer önemli bir konu, PKK'nin yapısına ilişkin olanıdır. 20. yüzyıl reel sosyalizminin, çok ham bir tarih ve toplum anlayışına dayalı olarak programlaştırılan; yine çok hazırlıksız ve benzerdir deyip, kaba bir ulusal kurtuluşçu anlayışla yönlendirilen eylem yapısı, '90'lara kadar sorunu ortaya koyma ve kimliği kanıtlama gibi olumlu gelişmelere yol açtıysa da, '90'lardan itibaren demokratik çözüm şansını *–ki süreç yeni ve taraflar klasik çatışma anlayışında katıldılar–* yakalayamaması, giderek ağırlaşan ve yozlaşan tekrarlama, durumu dar boğaza götürüyordu. Bunda bir önemli etken de, aslında bir türlü aşılamayan, özünde köylülüğün eşkiyavari, komplocu, fırsatçı yaklaşımının, “Dörtlü Çete” tabiri ile dile getirdiğim ve '87'lerden itibaren oldukça pratiğe damgasını vuran yaklaşımının da önemli rolü vardır. PKK'nin konumuna ilişkin değerlendirmeler uyarıcıydı. Yanıt vermeye çalıştım, fakat istenilen başarıyı yakalayamadık. Bünyesel yanlışlık zamanımızda aşılamadığı için, bir yandan ırkçı milliyetçilik ve savaş rantçılığı, diğer yanda etnik milliyetçilik ve savaş ağalığı son derece tehlikeli bir durum yaratıyordu. PKK'nin son iki kongresi bu durumları aşabilirdi. Eleştiri yapıldı, ama kurumlaşmaya ve kadrolaşmaya hakim kılınamadı. Gelişen, Türkiye'de şovenizm, Kuzey Irak'ta ilkel milliyetçilikti. Ucuzca dökülen kanın üzerine siyaset yapmaya koyuldular. Çıkmaz veya önlenmesi gereken temel bir siyasal görev de bu yönlüydü. Şüphesiz program yapısı zamanında değiştirilse ve demokratik çözüme yönelim derinliğine oturtulsaydı ve 1993-97 denemeleri sonuç verseydi, daha olumlu ve başarılı sonuçları beraberinde getirebilirdi. Geç de olsa yerine getirilmesi gereken görev halen budur. Türkiye'nin siyasal bütünlüğü temelinde kapsamlı bir demokratik program, bölgeye ilişkin daha da derinleştirilip somutlaştırılmış yaklaşım, büyük bir önem taşır. Doğru bir cumhuriyet anlayışını ve birliğini, sağlam bir demokratik cumhuriyet yurttaşlığında gören, bunu programının temeline koyan öncünün, demokratik anayasal süreçte tarihi rolünü oynayacağı açıktır. Rol bu anlamda öncülük düzeyindedir. Yani Demokratik Cumhuriyet yurttaşlığının, kavramların özüne uygun ve iyi özümsemiş kadrolarla temsili, kesinlikle büyük demokrasi dönüşümüne cevaptır ve tarihsel anlama sahiptir. Bunu kapsamlı bir şekilde ortaya koymak, programa bu temelde ulaşmak, yeni program anlayışında karar kılmak görevi ile karşı karşıyasınız. Üzerinde en çok tartışacağınız nokta budur. Bu konuda da, çözüm ve karar gücünüzün güçlü olduğuna dair inancımı belirtmek durumundayım.

5- Böylesine yenilenmiş bir program anlayışının, beraberinde yeni stratejik ve taktik yaklaşımları getireceği açıktır. Stratejik hedef olarak “*Türk sömürgeciliği, iç ve dış dayanakları*” gibi saptamaların aşılması, bunun yerine “*oligarşik yapı ve uzantıları*” demenin daha gerçekçi ve çözümleyici olacağı kanısındayım. Yine “*Ulusal kurtuluşçuluk*” yerine “*Demokratik kurtuluş*” kavramının daha doğru bir mücadele anlayışına hizmet edeceği, legal mücadele diline uygun olduğu açıktır. Bu temelde çıkarları demokrasiden geçen birçok gücün geniş ve doğru bir mevzilenmeyi yakalayacağı, iç ve dış ortamın adeta bunu zorladığı da görülmesi gereken temel bir stratejik husustur. Büyük anayasal demokratik tartışmalar, insan haklarının iç sorun olmaktan çıkması, ABD'den AB'ye, AGİT'ten BM'ye kadar uluslararası platformların bu stratejik gelişmeyi esas aldığı, Türkiye'nin de bölgesinde bu gelişmelerin tarihi önderliği gibi bir konumu teşkil ettiği, görülmesi gereken diğer bir stratejik husustur. Temel taktik olarak da şiddetin aşılmak durumunda kaldığı, sorunların çözüm dili değil, ağırlaştıran yanı olduğu belirtilmelidir. PKK'nin, özellikle '87'lerden beri özüne ters türeyen, komplocuğu ve avare-asi çeteciliği ile iç içe geliştirilen şiddet anlayışının, en olumsuz bir gelişme yanı olarak görülmelidir. Büyük tahribat ve acılara bu ters şiddet anlayışı nedeni ile yol açılmıştır. Bu, özde hakim olması gereken *“meşru savunma”* anlayışını aştı, suçsuz-yersiz birçok çatışmaya girildi ve en tehlikeli yan olarak da, özümüz ile ters kişiliğe yol açtı. Çıkmazın en önemli bir nedeninin de bu olduğu, taktik saptamanın da ötesinde muazzam bir boşalmaya, başkalaşmaya yol açtığı görülmelidir. Yeni dönemin, kapsamlı ve gerçekten anı anına temsili temelinde bir özeleştirisellikle aşılabileceği, bu temelde doğru yoldaşlık, yaşam ve ilişkilerinde ifade edilme gereği açıktır. Ayrıca yeni dönemin barışçıl ve demokratik, çok zengin yasal örgütlenme ve mücadele biçimlerine ulaşma gereği vardır.

6- Sonuç bölümü olarak da, yürüttüğüm barış çalışmaları ve gücel politik çizgiyi iyi açmak gerekir. Bu mektubumun ana konusu da; yürüttüğüm barış çalışmaları iki kritik aşamayı yaşamıştır. Birincisi; verilen mücadelenin stratejik barış kararlılığına ulaştığı dönem çatışmalı da geçse, '93'ten Eylül '99'a kadar silahlı mücadeleye son verme aşaması. Bu yersiz ve acı kayıplara da yol açsa, yurtdışına kadar çıkışı ifade eden bu kararlılığın birliktelik içinde gelişmesi önemlidir. Her hareketin tarihinde bu dönemler vardır ve kritiktir. Dikkat edilmezse bir çok sakıncalara yol açabilir, dolayısıyla önemli ve başarılı bir gelişme olarak değerlendirmek gerekir. Ondan sonra gelen dönem; kararlılığın kanıtı olan pratik gelişmeler ve gönüllülük temelinde, Barış ve Demokratik Uzlaşma amacını sembolize eden iki grubun, yasalara tabii olma hareketidir. Bunun anlamı barış kararlılığının ciddiyeti kadar, uygulanma gücünde olunmasının kanıtlanmasıdır. Kendisi küçük ama sonuçları büyük bir adım atma ile karşı karşıyayız. O noktada duruyoruz. Kongreniz, barışın bu üçüncü merhalesi temelinde karşılık vermekle yükümlüdür. Birçok benzer pratikte bu merhaleler, ilgililerin karşı karşıya gelmeleri ile geliştirilir. Bizde böyle olmayacağı ortada. Dolayısıyla yöntemler, dolaylı ve açıktan olamaz. Sanırım devlet bu konuda duyarsız değildir. Tam tersine büyük bir duyarlılık, hatta büyük tecrübesi ile bir iç bünye sorunu olarak hazırlıklıdır. Kendi dili ve yöntemi ile yanıtlarını ortaya koyacaktır. Bir anlamda, taraflar paralel doğruları, uygun anda buluşturmak amacıyla, at başı oluşturma ve uygulamayla yüz yüzedir. Hata yapmamak, dengeleri çok iyi görmek, yerinde yaratıcı adımları atabilmek, bu süreçte büyük rol oynayacaktır. Geçmişte yakalayamadığımız, dolaylı ve başarılı uygulama dilini ve yöntemini bulmamız büyük önem taşır.

a- Halen içinde bulunduğumuz barış sürecinin derinleştirilmesi ve sonuca doğru götürülmeye çalışılmasına devam edilmelidir. Atılan adımlar ortamı yumuşattı ve daha elverişli adımlara inanç getirdi. Ama yetmediği de açıktır. Objektif olarak bakıldığında devlet üzerinde yaratılacak en önemli etki ve dolayısıyla beraberinde yol açacağı önemli gelişmeler, kongrenizin bütün dünyaya silahlı mücadeleye son verme ve barış yapma kararlılığında olduğunu ilan etmesidir. Yine bununla birlikte, anayasal demokratik bir süreç temelinde devletle, toplum yapısında yasal bütünleşme kararlılığınızı da geliştirmelisiniz. Tek taraflı da olunsa kararlılığınız bu yönde oluşmalıdır. Bunu hedefleyen ayrıntılı bir barış planına ulaşmalısınız. Yani kongreniz somut, bahsedilen çerçevede kapsamlı, uygulanabilir bir barış planında karara ulaşmalıdır. Kongre sonrasında ilan da edilebilir. Bu hususlar ileride daha iyi değerlendirilir.

Bu arada dış güçlerin oyununa düşmemek kadar, bel bağlamamayı, güvenceyi, devletin tarihine ve büyüklüğüne yaraşır yaklaşımlarında görmek istediğinizi, özenle vurgulayabilirsiniz. Bu temel tutumlar barış planınızda ifade edilip, buna uygun pratik adımlar geliştirildikçe, tahmin ettiğim kadarıyla devlet bazı adımları daha cesaretli atabilecektir. Çünkü artık eli ayağı bağlı değildir. Yani cepheniz bir tehdit kaynağı olmaktan çıkmış, anayasal demokratik düzenle bütünleşmeye hazır, devletin olgunluğuna ve hatta affediciliğine yaraşır bir tutumun sonuca gitmede büyük rol oynayacağı belirtilir. Bu durumda barış planınız biraz bekleyip olumluluk temelinde daha cesur uygulama adımlarına başvurabilir. Benim rolüm sanıyorum burada önem taşıyor. Daha önceki belirlemelere ek olarak söylemeliyim ki, bu bir köprü rolü olabilir. Devletin ve sizlerin konumunu objektif olarak değerlendirip, bu rolümü bundan sonra daha da önemle oynayacağım. Zaten Yargıtay'dan sonra başlayan süreç siyasi nitelikte olup, TBMM'den AİHM'e kadar bir seyir izleyecek, hatta sürekli olumlu adımlar siyasi süreci de o denli olumlu etkileyecektir. Bu yönlü gelişmeler toplumda yankı buldukça, devlet de sanırım dönüşüme önderlik düzeyinde yanıt vermek ve layık olmanın gereği olarak olgun davranacaktır. İhtiyaç duyulan yasaları ve diğer tedbirleri rahatlıkla çıkarabilecek, uygulayabilecektir. Oyun oynama ve intikamcı davranma küçüklüğüne düşeceğine inanmıyorum. Gerçek devlet, bu süreçte ve çözümde çıkarı bozulan bazı çevreler olsa da susturmasını bilecektir. Bizde de bazı çatlak sesler çıkabilir ama zayıf ve etkisiz olacakları da açıktır. Bu kanıdayım. Umarım yanılmıyorum. Devlete ilişkin yaklaşımlara, siz de bu üslupla yaklaşırsanız, sanırım daha doğru ve sonuç alıcı olacaktır. Bu noktada şunları belirtmeyi tarihi bir görev biliyorum: Biz asla cumhuriyetin özüne karşı değiliz, tam tersine onun için varız. Onunla ve toplumla demokratik temelde buluşmak en büyük özlem ve amacımızdır. Acılar bunun faturası olarak görülmeli ve bu bütünlük gerçekleşmelidir. Tarihi hedef olarak devlet niye kolaylık sağlamasın? Büyük yanlışlıklar yapılmış olsa da, sonuçta kazanan Demokratik Cumhuriyet oluyor. Belki çok iyi niyetli bir yaklaşımdır, ama doğruluğuna kuşku duymuyorum, sonuçta başarılı olunacağına da. Dış gelişmeler de bunda olumlu ve etkili rol oynayacaktır. Türkiye'nin temel politikası bu yönlü olduğuna göre başarıyla yürünecektir. Geçmişin acıları önümüzü ve umudumuzu karartmamalıdır. Elimden geleni bu inançla göstereceğimi, gelişmeleri sizlere aktarabileceğimi, sizlerden de bu temelde duyarlı ve başarılı olmanızı, şüphesiz bekleyeceğim. İleride belki daha da değinilebilir, ama yayın koordinesine ve kurallarına çok önem verilmeli, temsilcilerini yetkin kılmalıdır. Çünkü biraz da ilişki, diplomasi, bu kanallarla beslenip hayat bulacaktır.

b- Diğer yol hiç bahsetmek istemediğim, ancak büyük bir anlayışsızlık ve talihsizlik olarak karşımıza çıkacak olan, yeniden daha da büyümüş çatışmanın ve çıkmazın yoludur. Bunu, sınırlı da olsa bizde ve Türkiye'de isteyen bazı çevrelerin varlığı bilinmektedir. Ama karşılıklı olarak istemediğimiz ve önlemeye çalışacağımız bu olumsuzluğa, fırsat verilmeyeceğine de inanıyorum. Ama her zaman ve her yerde barışa, güvenilir demokratik bir ortam ve yapıya ulaşıncaya kadar kutsal ve meşru savunma hakkını özümüze bağlılık temelinde kullanacağımız açıktır. Bu öz, yasal-demokratik-kültürel-özgür yaşam hakkıdır. Geçmişten çıkarılacak dersler temelinde, bu hakkı en uygun ve hiçbir yersizliğe düşmeden başarıyla kullanacağınıza da inanıyorum.

Bu temelde 7. Olağanüstü Kongre'nizin çözümleyici ve başarılı olması kadar onun insanlığa, bölgeye ve Türkiye'ye hayırlı olmasını, Demokratik Cumhuriyetle taçlandırılması dileğimi belirtirken, hepinizi sınırsız sevgi ve özlemimle kucaklar ve selamlarım.

4 Aralık 2000-İmralı
Abdullah Öcalan

“Demokratik Ortadoğu Birliği tarihi gelişmeye yanıt verebilecek bir kavram ve slogandır. Kapsamlı tartışıp sonuç çıkarabilecek, özellikle Kürtlerin bölge genelinde siyasal sınırlarla oynamadan; demokratizmin motor güçlerinden biri olduğunu gösterebilecek, kararlaştırabilecek güçtesiniz.”

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran Kalkan yoldaşla yapılan röportaj

YOK ETMENİN EN KOLAY YÖNTEMİ DEĞİŞİMİ ÖNLEMEKTİR

• **Serxwebûn:** *Geride bıraktığımız yüzyılın dünya emekçi sınıfı ve ezilen ulusların mücadeleleri açısından kısa bir panoramasını çizebilir misiniz?*

Duran Kalkan: Tabii bu uzun bir konu. Çünkü 20. yüzyıl işçi ve emekçi kesimlerin mücadelelerinin zirveye ulaştığı bir yüzyıl. Uluslar bakımından ise ezilen ulusların mücadele ettiği yegane bir yüzyıl.

19. yüzyılda ulusal gelişme, yüzyılın yarısına kadar daha çok feodalizme karşı bir mücadeleydi. Yüzyılın sonuna doğru batıda gelişen ulusal devletlerin, doğu uluslarını baskı altına almaları ve buna karşı ezilen halkların ulusal gelişme, kurtuluş mücadeleleri biçiminde ortaya çıktı. 20. yüzyılda ulusal kurtuluş hareketleri, bir bütün olarak ulusların kapitalist sistem tarafından baskı altına alınmaları, sömürgeleştirilmeleri ve bu temelde bir dünya hakimiyetinin kurulması sömürgecilik temelinde ortaya çıkan sisteme karşı gerçekleşti. Elbette bu da, işçilerin ve ezilen sınıfların mücadelesi ve onların gelişimiyle orantılı bir durum. Bu mücadele, Ekim Devrimi'nin ulaştığı düzeye kadar çıktı. Her iki mücadele de sıkı sıkıya birbirine bağlı. Ezilen, baskı altına alınan halkların ulusal kurtuluş mücadeleleri, işçi ve emekçi kesimlerin zirveye ulaşan mücadelesine dayalı olarak bu mücadelenin ortaya çıkardığı değerler temelinde gelişim gösterdi. Birbirini etkilediler, birbirine dayandılar, birbirine bağlı oldular. Daha çok da ezilen ulusların mücadelesi sınıf savaşımına bağlı oldu. Sınıf ve ulus mücadelesinde insanlığın ulaştığı en ileri düzeyi ortaya çıkardılar. Hem mücadele anlamında hem sonuçlar itibariyle böyle bir düzey yakalandı.

Yüzyılın sonunda bunlar harmanlanıyor, bir senteze kavuşturuluyor. İdeolojik çerçeveden politikaya, örgütsel yapıya, mücadele yöntemlerine ve taktiklerine kadar hepsi yeniden düzenleniyor. Bunlar toplumsal yaşam alanında ortaya çıkan gelişmeler. Şimdi toplum yaşamına daha fazla mal ediliyor.

Şöyle bir kanı vardı; bu mücadeleler toplumsal yaşama nasıl yansıyacak? Nasıl yaşamsallaşacak? Bu bir sorundu. Hatta bu konuda kuşkular vardı. Aslında bu durum şimdi aşılıyor. Sanki sınıf ve ulus mücadeleleri hiç yaşamsallaşmayacak, sadece bir mücadele biçimindeki bakış durumu aşılıyor. İnsan yaşamıyla toplum bütünleşiyor. Kuşkusuz ulaşılan düzey, ileri ve yaşamsallaşan bir düzeyi ifade ediyor. Biraz da toplumsal gelişmenin, mücadeleler temelinde geçen yüzyıldaki durumundan daha üst bir duruma geçişi yaşanıyordu. Elbette insanlığın gelişimi açısından bu önemli. Nitekim ekonomik, toplumsal ve bilimsel teknik gelişme yönü bu temeldedir. Bütün bunlarla bütünleşme, gelişim ile birlikte önemli bir toplumsal yaşam düzeyi ortaya çıkıyor.

Şimdi bu mücadeleler nasıl gelişti? Elbette bunun hikayesi uzun ve kapsamlı. Çünkü 20. yüzyıla girerken ezilen işçi sınıfı, kendisi için bir sınıf haline geliyordu. İşçi sınıfı ideolojisi, bilimsel sosyalizm yeni yeni kurumsallaşıyordu. 19. yüzyılın ortalarından itibaren bu alandaki araştırma, inceleme ve tartışma temelinde sağlanan gelişme düzeyi, 20. yüzyılın başında artık ideolojik-siyasal bir çizgi durumuna gelmişti. İlk defa kendi içinde bir tartışmayı, ayrışmayı pratiğe aktarma yaşanıyordu. İşçi sınıfı partisi bu ideolojik-siyasal çizgiye bağlı olarak, politik-pratik mücadele bakımından ilk deneyimlerini yaşıyordu. 1. Enternasyonal biçimindeki dernek şekillenmesinden, 2. Enternasyonal'in o ilk sosyal demokrat partilerine ulaşmıştı. Avrupa'da işçi sınıfı partileri, sosyalist partiler kuruluyordu. Bunlar dar öncü militan bir çevrenin örgütleri olarak ortaya çıkıyorlardı. Fazla gelişmemekle birlikte pratik mücadele bakımından sınırlı deneyimleri vardı. Örneğin işçi sınıfının İngiltere'deki mücadelesi; kaba ve en ilkel bir pratik mücadeleydi. Yine Fransa'daki mücadele biraz daha örgütlü, kitle eylemliliğini içeriyordu. İngiltere'deki gibi yıkıcı, kırıcı olmaktan öte toplumsal yaşama daha örgütlü bir geçişi içeriyordu. Bu biraz ideolojik gelişimle birliktenlik arzediyordu ve Paris'te ulaştığı bir iktidar, Komün deneyimi var. Taktikler bakımından sınırlı öncü bir işçi kesiminin katıldığı yasal mücadeleden, gösterilere, barikat savaşına kadar değişik alanlarda yürütülen bir mücadeleydi. 20. yüzyıl böyle bir temel üzerinde gelişti, bunu devraldı.

Elbette devraldığı düzey ile 20. yüzyılda ortaya çıkan gelişim düzeyi oldukça farklı. Teorik, ideolojik bakımdan sınıf ideolojisi en büyük açılımını sağladı ve büyük bir gelişmi yaşadı. Öyle ki, burjuva ideolojisini mahkum etti. Kendi içinde de ayrışmaları, genişlemeleri yaşadı; tutucu, dogmatik, kalıpçı yaklaşımları oldu, yaratıcı özünü zaman zaman kaybetti. Ancak bir ideolojik hakimiyet de sağlandı.

Nihayetinde 20. yüzyıl ortalarında işçi sınıfı ideolojisinin dünya üzerinde hakimiyeti gerçekleşti. İşçi sınıfı ideolojisi bu pratik mücadele ile insanlık ve toplumlar tarafından benimsendi. Örneğin 2. Dünya Savaşı'nda böyle bir ideoloji temelinde yürütülen büyük savaşın ortaya çıkardığı zafer, insanlık açısından taşıdığı anlamla birleşince büyük bir hakimiyeti ortaya çıkardı. Daha sonra daralma ve yaratıcı özünü kaybetme temelinde bir tıkanmayı yaşadı. Dayandığı maddi temeller eski biçimiyle biraz parçalandı. Yüzyıl boyunca sosyalist ideolojinin gelişimi karşısında baskı altında kalan burjuva ve küçük burjuva ideolojiler bunu fırsat bilerek bu baskıdan kurtuldular. Her ne kadar "bu ideoloji çöktü, bizimki doğrudur" diye çıkış yaptılarsa da gerçek böyle değildir. Aslında bunlar büyük baskıdan kendini kurtarma eğilimleridir, aksine bir güçlenme değildir. İşçi sınıfı ideolojisi, sosyalist ideoloji kendi gelişim seyri içerisinde belli bir zayıflamayı, duraksamayı, dogmatizmi, kalıpçılığı ve daha çok da kendini siyasi çıkarlara bağlama gibi bir durumu yaşadı. İşte sorun buradan kaynaklandı.

> "21. yüzyıl ulusal ayrılmalar yerine uluslararasılaşma, insanlığın bütünleşmesi yüzyılı olacak. Bunlar yüzyıla giriş ile birlikte var. Mevcut toplumsal gelişme düzeyi ve dünyada insanlığın ulaştığı düzey bunu daha çok zorunlu kılıyor. Artık insanlığı kimse parçalayamaz. Böyle uluslarmış, devletlermiş yok. Belki bir süre; Avrupa, Ortadoğu, Asya, Orta Asya ve Afrika gibi bölgesel yapılar sürebilir ama bunlar da hızla aşılacak."

Tabii mücadele anlamında büyük bir tecrübe, deneyim yaşandı; halk ayaklanmalarından halk savaşlarına kadar. Sınıf mücadelesi en yasal demokratik biçimlerinden en yasa dışı, illegal, şiddet içeren militan düzeye kadar; en dar öncü militan eylemden en geniş kitlelere, milyonlara, on milyonların eylemine kadar çok zengin eylemsellikler biçimini ortaya çıkardı, pratikleştirdi. Nihayetinde bu mücadele Ekim Devrimi gibi büyük bir devrime yol açtı. Birçok ülkede iktidar oldu veya iktidarı etkiledi, yönetime ortak oldu. Öyle ki, 20. yüzyıl dünyanın gelişimine yön verdi. Ekim Devrimi 20. yüzyıla yön veren büyük bir devrim hareketidir. Her ne kadar 20. yüzyıl son on yılında bu temelde ortaya çıkan siyasi şekillenme bir çöküşü yaşadıysa da, çöküş sürecinde de dünyadaki gelişmelere yön verdi. Ekim Devrimi bu anlamda 20. yüzyılı belirleyen en büyük olay oldu.

İşçi ve emekçi sınıfın mücadelesi toplumsal yaşama etkide bulunacak bir düzey kazandı. Ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadeleleri böyle büyük bir sınıf mücadelesi temeline dayandı, onun öncülüğüne kavuştu ve onun bir açılımı olarak burjuvaziye, gericiliğe ve emperyalizme karşı mücadele olarak ortaya çıktı. Hem ideolojik siyasi çizgi bakımından, hem örgütsel taktiksel bakımdan büyük açılımları yaşadı. Öncü parti örgütlenmesinden ulusal kurtuluş cephelerine, halk kurtuluş ordularına kadar geniş bir örgütlenmeyi; Çin'de, Vietnam'da, Afrika'nın çeşitli ülkelerinde, Latin Amerika'da halk savaşı gibi uzun süreli savaşları ortaya çıkardı. Bağımlı, sömürgeleştirilmiş bütün ülkelerde az çok, kısa ve uzun süreli halk savaşlarına kadar büyük bir savaşımı ortaya çıkardılar. Bu, savaş tarihine hem stratejik, taktik gelişim bakımından hem de pratik şiddet, eylem düzeyi bakımından önemli katkılar sundu, savaş bilimini geliştirdi. Halk savaşının, gerilla savaşının, savaş biliminе katılması yarattı. Şimdi bütün bunlar insanlığın hazinesi. Sentezleme dediğimiz olay; şimdiye kadar sınıf ve ezilen uluslar temelinde ortaya çıkan bu mücadelenin birikimlerinin insanlığın, toplumlara kazandırılmasıdır, toplumsal yaşam düzeyinin ileri düzeye sıçratılmasıdır.

Bu açıdan bu süreci iyi anlamak gerekiyor. Bu kadar büyük mücadelelerin ardından böyle bir süreç yaşanmak zorundaydı, yaşanmadan olmazdı. Bu uzun sürdü, zaten mücadele süreci de kısa değildi. Bu mücadelelerin ortaya çıkardığı birikimler bir senteze ulaştırılmadan daha ileriye gidilemezdi. O zaman yok olur giderdi. Bu açıdan böyle bir süreç, doğal bir gelişme süreciydi. Farklı biçimlerde, daha değişik yol ve yöntemlerle olabilirdi, denilebilir. Örneğin Sovyet-ABD çatışmasında sonuç, farklı güçlerin katılımı ile biraz daha değişik olabilirdi. Bu mümkündü. Fakat şu kesin olacaktı; bütün bu mücadelelerin hepsi içiçe geçecekti, işte şimdi bu gerçekleşiyor. Sadece yöntemleri ve etki düzeyi biraz farklı. Artık mücadele eden güçlerin karşılıklı konumları bu durumu ortaya çıkardı, gelişme böyle oldu. Bu objektif bir veridir. Bunu böyle görmek, kabul etmek, iyi anlamak, yeni bir düzeyde yeni bir şekillenme ortamını görüp, değerlendirip buna göre yeni ideolojik, siyasi, örgütsel, pratik yaklaşımları geliştirmeyi bilmek gerekiyor. Ezilen sınıflar ve ulusların gelişimini sağlamak açısından böyle bir yaklaşıma ihtiyaç var.

Örgütsel gelişme bakımından Avrupa'da belli uluslar düzeyinde ortaya çıkan partiler, küçük öncü grupların partisi olmaktan çok, bütün dünyadaki işçi sınıfı partilerini, hemen hemen bütün toplumlarda geniş kitleleri içine alan partiler olarak ortaya çıktılar. Sosyalist, komünist ve işçi partileri her tarafta kuruldu. İktidar oldular, toplumları yönettiler, hatta muhalefette kaldılar ve yasal, yasa dışı mücadeleler yürüttüler. Şimdi de dünyanın her tarafında sosyal demokrat partilere kadar böyle birçok parti sözkonusu. Eğer hepsini bir yelpazede ele alırsak, günümüzde de dünyanın yönetiminde rol oynayan bu partilerdir.

• *20. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkan, Kürt halkının yanısıra ezilen uluslar için de bir umut haline gelen PKK hareketinin özelde Kürt halkına, genelde dünya insanlığına vaat ettikleri nelerdi? Özcesi nasıl bir ütopya?*

PKK devrimler yüzyılının büyük devrimci hareketidir. Yüzyılın başında ortaya çıkan değil son çeyreğinde ortaya çıkan bir harekettir. Yüzyıl içerisinde ideolojiden pratiğe kadar çok değişik alanlarda, yine dünyanın dört bir yanında yürütülen mücadelelerin ortaya çıkardığı tecrübeyi, birikimi kendine esas alarak ve onları özümseyerek şekillenen, bütün bu mücadelelerin Kürdistan'da temsilini gerçekleştiren bir harekettir. Zaten Kürdistan gibi bir ülkede böyle bir hareketin ortaya çıkması ancak dünyada büyük gelişmelerin yaşanmasına bağlı olabilirdi. Çünkü tecrit edilmiş bir ülke, sonderece geri bırakılmış, yok sayılan, yok edilmek istenen bir toplum sözkonusu. Elbette böyle bir toplumda öncü bir hareket olarak insanlığın, ezilen sınıfların, ulusların gelişimini sağlayacak bir hareket ortaya çıkamazdı. Bu diyalektiğe aykırıdır. Ancak dünyadaki büyük gelişmelerin birikimlerini, tecrübelerini edinerek ve onlardan edinilen güçle böyle geri bir topluma müdahale edilebilirdi. Bu anlaşılır ve doğal bir durumdur.

Bu anlamda Kürdistan'da geri, olumsuz bir objektif zemine dayalı olarak PKK ortaya çıktı. Ama dünyadaki gelişmeler bakımından ise kendine oldukça ileri ve zengin bir düzeyi esas aldı. Yani sınıf mücadelesinin zirvede olduğu, yine ulusal kurtuluş mücadelelerinin, her türlü ideolojik, pratik, askeri gelişim bakımından yükseldiği, sömürge sisteminin dağılıp, parçalandığı bir süreçte ortaya çıkan ve bütün bu gelişmeleri kendine temel alan bir harekettir. Elbette bu anlamda dış gelişmeler bakımından avantajlı, ama Kürdistan'daki objektivite bakımından ise avantajsız bir konumu arzetti. Zaten dünyadaki gelişme büyüklüğü ile Kürdistan'daki geriliği dengeleyerek ortaya çıkabildi. İçinden çıktığı koşulların izlerini taşıdı ve ona göre şekillendi.

Şimdi PKK şuradan etkilendi, buradan etkilendi deniliyor. Yani etkilenmemeli miydi? Mümkün mü, içinden çıktığı dünya başka biçimde, kendisi ayrı biçimde olacak değildi elbette. Mutlaka o zamanki koşulları, sınıfların, ulusların ve insanlığın yaşadığı durumu yaşayacaktı. Zaten PKK geri kalmış, insanlıkla ters duruma düşürülmüş bir toplumu insanlığa ulaştırma, yeniden katma hareketi olarak ortaya çıktı. Çok ileride olan, insanlığın önüne geçmiş bir toplumun daha da ileriye götürülmesi değil, tam tersine insanlıkla ters düşürülmüş, insanlıktan dışlanmış, hatta gelişmesi durdurulan, yok edilmek istenen bir toplumu çağa ve insanlığa ulaştırma hareketi oldu. Bu açıdan elbette çıktığı dönemin özelliklerini taşıyacaktı ve taşıdı da. Gelişmelerin Kürdistan'a aktarılması, Kürdistan'da maddileştirilmesi hareketi oldu. Bu bakımdan mümkün olduğu kadar yaratıcı olmayı esas aldı. Bu önemli bir özdür. Böyle yaptığı için de gelişmelere ters düşen yaklaşımlar PKK'nin önünde çok fazla ayak bağı olmadı.

Sosyalist mücadelenin, ezilenlerin mücadelesinin duraksadığı, belli bir çöküşü yaşadığı dönemde PKK gelişme sağladı. Yaratıcı özü nedeniyle bunu sağladı. Bu öz, kendisinin belli bir eleştirel bakış açısına sahip olmasını getirdi. Eleştirel yaklaşımla gelişme sürecini belli ölçüde bir yeterlilikle takip etmesi mümkün oldu. Elbette bu konularda eksiklikleri olmadı değil; belli dönemlerde içinde bulunduğu sürecin gereklerine uygun bir yaklaşım gösteremedi. Bu nedenle taktiksel mücadeleyi, gelişimi ortaya çıkaramadı. Bu da kendisini zorladı, felsefesine, ideolojisine uygun bir tutum olmadı. PKK bu açıdan belli bir zorlanmayı yaşadı. Belki diğerlerinde olduğu kadar bir çöküş, yıkıntı getirmedi ama günümüzde PKK'de böyle bir zorlanma yaşanıyor.

Genel planda ise varolan ideolojik esasları, idealleri kendisine veri aldı. Ütopyası; sosyalizm ütopyası, insanlığın

özgür, eşit, adil ütopyasıdır. Bunu somut koşullara uygun bir biçimde toplumda yaşamsallaştırma çalışması olarak ele aldı. PKK insanlık için kurtuluşu; özgürlük, eşitlik, adalet bakımından insanlığın en ileriye gitmesini esas aldı. Bu uğurda mücadele etmeyi kendisine ilke edindi. Bunu bir mücadele ve mücadele eden güçlerin yaşamı olarak gördü. Yaşamsallaştırmayı esas aldı. Özellike mücadele güçlerini ve bu mücadele temelinde toplumu ilerletmeyi; toplumda bu tür ideallerle çelişen anlayışların, duyguların, düşüncelerin, davranışların, yaşam kalıplarının, ölçülerinin kırılması için çalıştı. Toplumun da onları kırarak, onlardan kurtularak kendini ilerletmesini esas aldı.

Kürdistan'da ulusal ve demokratik bakımdan önemli devrimsel gelişmeleri ortaya çıkardı. Kürt toplumuna dayatılan süreci tersine çevirmeyi bildi. Kürt toplumunu insanlığın, çağın dışında tutan her türlü gerici, feodal, aşiretçi, çağ dışı ilişkileri, anlayışları, yaşam ölçülerini parçaladı, paramparça etti. Bu bakımdan Kürt topluma büyük alt üst oluşu yaşattı.

Toplum, bu düşüncelerin yaşamsallaşabilecek düşünceler olduğunu gördü. Tabii bir de Sovyet pratiği var: Kanunla, salt yasal iradeyle toplumsal gerçekliği ve toplumsal gelişmenin yasalarını hiçe sayarak, bu işi yürütmenin mümkün olmayacağı ortadaydı. PKK'nin Kürdistan'daki pratiği bunu aşan, Sovyetler'de uygulanan sistemin tersi bir pratik oldu. Toplumsal gelişme yasalarına, yine siyasal mücadele yasalarına uygun bir yaklaşım oldu. Hem devrimsel zorlamanın etkisi altına girdi, hem de kendi yasalarıyla yürüyen bir mücadele olarak gördüğü için, ne kadar zorlama olursa olsun ona tepki duyan, onun dışında kalan, onu reddeden bir duruma düşmedi. Tersine zorlansa da, güçsüz de olsa büyük bir coşkuyla, katılımla benimsedi. Kendisi için çok yeni olanı benimseyebildi. Bir zift gibi yüzyıllarca kendisini sarıp, çağın gerisinde tutan anlayışları, yaşam ölçülerini rahatlıkla ve büyük bir hızla yıkabildi. Böyle büyük bir devinimi, değişimi kanıtladı, yaşayabildi. Bunları Kürt toplumunda gerçekleştirebildi. Aslında ideolojik gelişme budur.

Tabii gerçekleşen düzey, PKK'nin öngördüğü düzey değildir. Fakat PKK'nin öngördüğü temelde yürütülen mücadelenin şimdiye kadar toplumu ilerletme düzeyi bu. Esas olan, bu çerçevede öyle çok kendiliğindenciliğe düşmeden, fakat diğer yandan da ''ben istiyorum, istediğim gibi olacak'', diye salt yasal zorla toplumları kalıplara sokacak gibi yaklaşımlara da asla düşmedi. Toplumsal çelişkileri çözmek, eşitsizliği, baskıyı, sömürüyü giderecek; toplumu daha özgür, daha eşit, daha adaletli, katılımcı ve paylaşımcı yaşayan düzeye götürmek için mücadele etmek, bunun ideolojisini, örgütünü ortaya çıkarmaktır. Doğru yaklaşım bu, ütopya bu, pratikleşme bu. Salt bundan kopuk sözde bazı iyi şeyleri istemek bir şey de, ama bu fazla anlam ifade etmiyor, yeterli olmuyor. Bu istemler, bu pratikleşmenin gerekleri böyle yerine getirilirse toplumsal yaşamı ilerletiyor, değiştiriyor. Toplum buna büyük bir coşkuyla, azimle katılıyor ve içselleştiriyor. Şimdiye kadar yürütülen PKK mücadelesi bunu ortaya çıkardı.

Tabii belirlenen, öngörülen bir sürede planlamalarla sosyalizm ütopyaları gerçekleşmez. Bu mümkün değil, ama bu temelde yürütülecek mücadele doğru bir çizgide ve yasalarına uygun yürütülürse, toplumu müthiş etkisi altına alıyor, yönlendiriyor, ilerletiyor, değiştiriyor, toplumun diğer geriliklerini yıkıyor ve ileri gelişmeler, yaşam ölçüleri ortaya çıkartıyor. Biz, PKK mücadelesiyle kanıtlanan bir gerçek olarak bunu ifade edebiliriz.

• *PKK temel mücadele biçimi olarak askeri savaşım yerine yasal siyasal mücadeleyi esas alacağını ifade etti. Bu, PKK ütopyasında bir değişim anlamına mı geliyor? Bundan sonraki mücadele yöntemleriniz ve araçlarınız neler olacak?*

Tabii mücadele araçları kuşkusuz amaçlara bağlı. Fakat amaçların dereceleri, düzeyleri var. Siyasi hareketler bakımından sorun ideolojik ütopyalar olursa bu farklı. Tabii ideolojik amaçları, ütopyaları gerçekleştirme, ona ulaşmak için yürütülen mücadele, pratikleştiği zaman politik mücadele oluyor. Politik mücadele örgütle, taktikle yürüyor. Bunun planlarının, belli zaman dilimlerinde, belli mekanlarda gerçekleştirilmesi gerekiyor. Böyle olunca politik süreçlerin kendine has amaçları ortaya çıkıyor. Tabii bu, ideolojik amaçlarla, ütopyalarla bağlantılı. Onunla çelişmeyen, ama daraltılmış politik süreçlerin amaçları oluyor bu, mücadelenin araçları daha çok bu süreçlere bağlı araçlardır. Bir bütün olarak bir ideolojik ütopyaya bağlı araç yoktur, kesinlikle olamaz. İdeolojik süreç kesinlikle böyle bir süreç değil ve bu mümkün de değil.

İdeolojinin pratikleşmesi politika oluyor. Politikasız bir ideolojik gelişme olamaz, yaşamsallaşmaz. Sadece söz, istem düzeyinde kalır. O açıdan araçlarla amaçları karşılaştırma gündeme girdi mi, onu ideolojik amaçlar olarak almamak lazım. Politik süreçlerin amaçları olarak almak gerekir. Her zaman da böyledir. Bu bizim mücadelemiz açısından böyle oldu. İdeolojik ütopyamız, amaçlarımız ayrıdır. Bunlar çok uzun vadelidir. Kürt toplumunun içinde bulunduğu bir süreçte, mesela '70-80'ler sürecinde bu ütopyanın pratikleşmesi bir ulusal kurtuluş süreci olarak ortaya çıktı. Politika; ulusal kurtuluş politikası. Amaç ulusal kurtuluş sağlama, ulusal bilinç, örgüt, birlik, eylem, kurumlaşma olarak ortaya çıktı. Araçlar, bunu yaratma araçları oldu.

Amaç araç bütünselliği böyledir. Ulusal yok oluş dayatılmıştı, varolmak için ulusal yok etmeyi dayatan güce karşı kendini var eden bir güçle, duruşla ortaya çıkmak gerekliydi. Bu savaş oldu, silahlı mücadele böyle ortaya çıktı. Yani silahlı mücadelesiz kendini ulusal ifade, kültür, kimlik düzeyinde geliştirme, yaşatma mümkün değildi. Kendini tanımlamak bile olanaksızdı. Ancak kendini, kendisini yok eden güce karşı savunarak ifade edebilirdi. Bu, savunmayı gerektirirdi. Savunma, yok etme karşısında örgütle, yaşamla, silahla savunma şeklinde giderek topluma yayıldı ve silahlı mücadele olarak ortaya çıktı. Silahlı mücadele aracı, içinde bulunulan koşullarda öngörülen amaçla bağlı olan araç olarak ortaya çıktı. Bu rolünü oynadı. Kürdistan'da fazlasıyla kullanıldı. Az da değil, uzun süre de kullandı. Belki başka ülkelerde oynadığı rol kadar, belki partimizin öngördüğü kadar oynayamadı ama kendisi için öngörülen temel rolleri oynadı. Sürecin tamamlanması bakımından bunu tamamladı.

Şimdi politik düzeyde amaçlar da değişiyor, buna bağlı olarak araçlar da değişiyor. Fakat ideolojik ütopyada değişim kuşkusuz yok, olmaz. İdeolojik amaçlar gelişirler, yenilenirler, daha geniş ifadeye kavuşurlar. Toplumsal gelişmeye bağlı olarak gelişim de kaydederler ama değişmezler. Yani yok olmazlar.

> “Kürdistan ve Ortadoğu büyük bir ideolojik, kültürel gelişme zemini olabilir. Kürtler, bu alanda kendilerini geliştirmeye vererek dünyada toplumsal yaşamın ulaştığı bu düzeyin yaratacağı sorunları çözecek bir yaşam ve ideolojik düzeyi ortaya çıkarabilir. Bunu bölgenin derin, zengin kültürel, tarihsel temeline dayandırarak insanlığın bu alandaki sorunlarını çözebilir.”

Tabii belirli bir politik sürecin amacı değişir. Geçen politik sürecin amacı belirttiğimiz gibi; ulusal kimliği, ifadeyi, örgütlülüğü ortaya çıkarmaktı. Bu silahlı savunma aracı ile gerçekleşmiştir.

Şimdi yeni bir politik süreç gündeme giriyor. Mevcut ideolojimizde de gelişme var.

PKK dünyayı, insanlığı daha iyi tanıyan, Kürt toplumunu insanlığa ulaştıran, çağla bütünleştiren bir hareket oldu. Kuşkusuz bu anlamda dünyadaki gelişmeye bağlı olarak ideolojik bir gelişmeyi yaşadı. İnsanlık gelişiminin geri süreçlerinde kalmış olan bazı anlayışları değiştiriyor, geride bırakıyor. Gelişmeye uygun anlayışlar da ediniyor. Şimdi yeni bir politik süreç ortaya çıkmıştır. Bu politik süreç dünyadaki, Türkiye'deki durumla, Kürdistan'daki gelişmeyle bağlantılıdır. Ulusal kimlik, ifade, örgütlülüğü yaşamaktan ulusal gelişmeyi demokratik bir sistem içinde yaşamayı öngörüyor. Dünyadaki gelişimi de artık eskisi gibi ulusal ayrılma, ulusal kopuş yerine uluslararasılaşma, uluslararası ilişkilenmeyi öngörüyor. Bu durumda Kürdistan'daki ulusal kimlik ve ifade bakımından ortaya çıkmış gelişme düzeyini daha ileriye götürmek, ulusal gelişmeyi yaşatmak, demokratik yaşamı, geliştirmekten geçiyor. Bu anlamda demokratik kuruluş, demokratik mücadele, dönüşüm ulusal gelişmeyi, ulusal yaşamı içine alan bir süreç oluyor. Politik süreç böyle olurken araçlar da buna göre belirleniyor. Geçmiş süreçlerin araçlarını bu süreçte olduğu gibi uygulamak mümkün olmuyor.

Bu sürecin politik araçları ne olabilir? Bunu değerlendirdik, tartıştık ve tartışıyoruz. Böyle bir politik amaç değişimine uygun olarak araç değişimi, mücadele yöntemlerinde değişim ortaya çıkıyor. Mücadele stratejisinde değişim denilen durum böyle gerçekleşiyor. Elbette demokratik değişim, kuruluş ve gelişmeyi içeren siyasal demokratik mücadele stratejisi olarak ortaya çıkıyor. Buna göre örgütsel araç, eylem biçimleri belirleniyor, belirlenmeyi gerektiriyor. Geçmişin öyle kendini ifade etmek için silahlı savunma zorunluluğu bulunmuyor. Değişim bu çerçevededir.

Bu anlamda yeni bir siyasal süreç, siyasal bir strateji oluşturuluyor. Tabii biz bunu sadece Kürt toplumu için öngörmüyoruz. Kürt tuplumundaki böyle bir siyasal süreç, Türkiye ve Ortadoğu'yu çok yakından etkileyen, ilgilendiren, bir süreç olarak da ortaya çıkıyor. Bu anlamda genel bir demokratik değişim dönüşümü, ulusal gelişmeyi demokratik dönüşüm çerçevesinde yaşama, bir de uluslararası ilişkiyi demokratik özgür birlik çerçevesinde geliştirmeyi içeriyor. Buna göre bir siyasal mücadele, örgütlenme, eylem biçimleri, uygun propaganda, çalışma ve örgüt biçimlerini bulup uygulamayı içeriyor. Önümüzdeki mücadele sürecinde böyle bir yaklaşımla mücadele yöntemlerimizi bulacağız, örgüt biçimlerimizi geliştireceğiz ve uygulayacağız.

Gericilik değişimi istemiyor

• *21. yüzyılın eşiğinde PKK bir değişim dönüşüm sürecine girdiğini duyurdu. Buna bağlı olarak 7. Olağanüstü Kongre'ye gidiyor. Böyle bir değişim ve dönüşüme ve bir kongreye neden ihtiyaç duydu?*

Değişim ve dönüşüm yaşanan gelişmelerle ortaya çıktı ve bir zorunluluk oldu. Kürdistan'da ulusal demokratik devrim mücadelesi yürütüldü. Bu bir düzey kazandı. Artık yeni süreç ortaya çıktı. Bu, '90'ların başında yaşandı. Siyasal iktidar sorununu çözmedi. Yaşanan ulusal demokratik dönüşüme, devrimsel gelişmeye uygun siyasi yapılanmalar oluşmadı, ortaya çıkmadı, bu çözümlenemedi. Ama toplumsal devrim ve bunun objektivitesinin gelişimi gerçekleşti. Objektif temelde yaşanan değişim ve gelişmeyle eski siyasal yapılanma arasında ciddi bir çelişki oluştu.

Çatışmayla siyasal yapılanma sorunu çözümlenemeyince farklı yöntemlerle çözüm bulmak bir zorunluluk haline geldi ve mücadele stratejisindeki, yol-yöntemdeki değişim böyle ortaya çıktı.

Şu olsaydı yine de değişecekti; böyle bir çatışma sürecinde o yöntemlerle siyasi iktidar sorununa bir çözüm bulunsaydı, siyasi yapıda değişiklik yaratılsaydı da yeni bir süreç ortaya çıkacaktı. Buna göre yeni bir siyasal süreci tanımlayıp yeni stratejiler, örgütlenme ve mücadeleleri esas alacaktık. Parti kongrelerimiz bu olacaktı; içinde bulunulan koşullara uygun olarak bu gelişmeyi değerlendirecek, tartışacak, planlayacak ve buna göre yeni strateji, yeni taktikler belirleyip yürütecekti.

Şimdi bir yandan devrimsel gelişme olup, diğer yandan siyasal sorun bu yöntemle çözümlenemeyince bir karışıklık ortaya çıktı. Bu yöntemle biz sorunu çözümleyemedik, yöntem değişikliği de yapamadık. Böylece uzun süre çözüm üretmeyen bir yöntem içerisinde kaldık. Aslında bu bir tıkanma, belli bir çözümsüzlükte ortaya çıkardı. Uzun bir süre böyle çözümsüzlük içerisinde şiddetli bir mücadeleyi yaşadık. Karşılıklı tıkanma, çözümsüzlük olgusu görülünce, artık çözüm bulmak, çözüm üretmek üzere bir değşim zorunluluğu gündeme geldi. Bunu parti olarak gündemleştirdik. Özellikle Önderlik Gerçeği bunu 98'de somut olarak gördü ve değişimin mutlak zorunluluğuna işaret ederek böyle bir süreç başlattı.

Gericilik, bunu uluslararası komployla önlemeye çalışıyor, yani partinin değişimini önlemeye çalışıyor. Çünkü değişmezse yok olacak, yok etmek istiyor. En kolay yok etmenin yöntemi değişimi önlemektir. Değişimi önledin mi, zaten kendi içerisinde yok oluyor, çürüyor. Bu, uluslararası komplonun değişimi önleme ve değişemeyerek partinin tasfiyesini, çöküşünü gerçekleştirme hareketidir. İşte bununla mücadele ediyoruz.

Bununla mücadele etmenin en doğru yolu değişim yapmaktır. Bütün zorlukları göğüsleyerek, engelleri aşarak, ne pahasına olursa olsun değişim sürecini ilerletmek ve değişimi mutlaka başarmak gerekiyor. Böyle bir süreci '99 yazından itibaren çok stratejik düzeyde yaşıyoruz. Parti Önderliği özellikle uluslararası komployu değerlendirme temelinde bu kararlılığını daha fazla geliştirdi. Koşullar olumsuz da olsa bunu mutlaka yapmak gerektiğini ortaya koydu ve parti böyle bir sürece girdi.

Kongre, bunu gerçekleştirme çalışmasıdır. Çünkü böyle bir şeyin gerçekleşmesi, partiye malolması ancak bir kongreyle olabilirdi. Yani bu, en üst düzeyde bir kararı gerektiriyor. Bu da bizde partinin tüzüğüne göre kongre kararı oluyor. Bir de parti geneline malolması da ancak bir kongre kararıyla olur. Çünkü parti yapısı ancak kongre kararıyla en ileri düzeyde benimseyebilir. Bu düzeyde bir değişim böyle gündeme girince bunu gerçekleştirmenin, tamamlamanın organı olarak kongre bir zorunluluk oldu. 7. Olağanüstü Kongre böyle gündemleşti, kararlaştırıldı ve gerçekleşiyor. Bu, esas olarak da partinin yeni bir stratejik süreci artık kongre düzeyinde planlayarak, kararlaştırarak başlattığı bir çalışma olacak.

7. Kongre'ye kadar ki süreç de stratejik bir süreçtir. İçinde stratejik değişimleri öngören evreleri de vardır. Merkez toplantısı, Parti Önderliği de daha önce kararlar aldı, ama bütün partiyi en üst düzeyde bağlayıcılık bakımından kongre bu stratejik değişimin gerçekleştiği, yeni stratejik sürecin kararlaştırıldığı bir organ oluyor.

• *PKK 7. Olağanüstü Kongresi Kuruluş Kongresi olarak tanımlanıyor. Bir de 1978'deki Kuruluş Kongresi var. 1. Kongre'den sonra 7. Kongre'yi Kuruluş Kongresi olarak tanımlamanın nedenini ve doğuracağı sonuçları biraz açabilir misiniz?*

Tabii yanlış anlaşılmamalı. Yani '78'deki gibi yeni bir parti kurma, sıfırdan başlayarak yeni bir güç ortaya çıkarma, -Kürdistan'da zaten parti yoktu– İlk defa bir parti ile tanışıyor gibi, PKK'nin kurulduğu zamandaki gibi bir parti kuruluşu olarak görmemek lazım. O zaman yirmi yıllık mücadeleyi ve gelişimi inkar etmek olur.

Şu anlamda bir kuruluş kongresi; yeni bir stratejik süreç başlatıyoruz, stratejik değişiklik yapıyoruz. Önüne yeni bir stratejik ve politik süreç koyuyoruz. Buna göre mücadele stratejisi belirliyor. '78'de de parti kurulurken önüne bir siyasal strateji çizmişti. Bu strateji Kürdistan Devrimin Yolu -Manifesto- kitabında mücadele stratejisini belirlemişti. Daha sonra Kürdistan'da Zorun Rolü kitabında çok daha açık biçimde bir halk savaşı stratejisi Kürdistan'a özgü olarak tanımlandı. Geçen bütün süreç, bu strateji temelinde yürütülen mücadele süreci oldu. Bu, siyasal olarak da, mücadele anlamında da bir stratejik süreçtir.

Bu stratejik süreç tamamlanmıştır. Yeni bir stratejik süreç başlatıyoruz, kararlaştırıyoruz. Daha önceki ile hiç bağı yok mu? Kuşkusuz var. Çünkü daha önceki süreçte stratejik olarak öngörülen sürecin hedefleri, buna uygun araçları ve yöntemleri vardı. Bu araçlar kullanıldı. Bu hedefleri gerçekleştirmek için mücadele edildi. Bir kısmı gerçekleşti, bir kısmı yarım gerçekleşti, bir kısmı gerçekleşmedi. Yarım kalanların tamamlanması, gerçekleşmeyenlerin yapılması gerekiyor. Bu, eski stratejik süreçle olmuyor, artık yeni bir stratejik sürece devredilen görevler olu-

yor. Elbette bu yeni sürece göre yeni görevler de ortaya çıkıyor. Bunların hepsi bir stratejide tanımlanıyor. Buna uygun mücadele stratejisi ve taktikler de belirleniyor.

Şimdi bu sürecin amaçları, hedefleri, araçları, yöntemleri farklı. Dolayısıyla partinin örgütsel biçimi, çalışma yöntemleri de farklı olacak, değişecek. İşte yeniden yapılanma buna deniliyor. Parti şimdi olduğundan farklı örgütlenecek, farklı çalışacak. Kendisini yeniden yapılandıracak. Yeniden kuruluş derken bu değişim, dönüşüm kastediliyor.

Düz, mekanik, teknik bir değişimi değil, dönüşümü öngörüyor. Bir stratejiden başka bir stratejiye göre kendisini dönüştürmeyi, uyarlamayı öngörüyor. Hiç olmayan bir partinin kurulması değil de, yeni bir stratejiye göre kendisini dönüştürmesi anlamına geliyor. İşte bu anlamda bir kuruluştur. Düz anlamamak gerekiyor. Bu çerçevede de kendini yeniden şekillendirme kongresidir. 7. Olağanüstü Kongre'nin böyle anlaşılması gerekiyor.

Parti bunu 6. Kongre'de de gündemleştirdi ancak gerçekleştiremedi. Buna uluslararası komplo dayatıldı. Hatta 5. Kongre de kısmen öngörmüştü, fakat derinliği yakalayamadı. Teknik bir reform kongresi oldu. Kürdistan'daki gelişmenin ve dünyadaki değişimin derinliğine uygun bir değişimi kendinde yaratamadı. Zaten tıkanma, zorlanma burada ortaya çıktı. PKK'nin stratejik düzeyde en büyük eksikliği de bu oldu ve bu, mücadele tarihi boyunca yaşadığı en büyük eksiklikti. Bunu 6. Kongre ile aşmak istedik, ancak uluslararası komplo buna fırsat vermedi. Şimdi ise kompoloya karşı belli bir mücadele içerisinde; komployu daha iyi anlama, süreci derinliğine kavrama temelinde bu değişikliği yapıyor. 7. Kongre bu anlamda 6. Kongre'nin devamı biçimindedir. Araya komplo girdi ve kongreyi boşa çıkartmak istedi. 6. Kongre'nin öngördüğü değişim, şimdi bu kongre ile gerçekleştirilmek isteniyor.

Ortadoğu felsefenin merkezi

• PKK Önderlik Gerçeği ile bağlantılı olarak PKK felsefesinden ve diyalektiğinden sözediliyor. Bu Ortadoğu'daki toplumsal gelişmişlik ile ilintili midir? Bunu nasıl izah edebilirsiniz?

Elbette her ideolojik siyasal hareketin dayandığı felsefik bir temeli olmak durumunda. Her yaşam bir felsefedir. Zaten yaşama bakış açısı felsefenin kendisi oluyor. İster bilerek ister bilmeyerek yaşama bağlı olduğun bir felsefe vardır. Tabii insan bunu bilince çıkaran varlıktır. Gelişmiş insan daha fazla bilen ve daha etkili, bilinçli yaşamı öngören, bu anlamda yaşama daha fazla hükmetmeyi sağlayan bir varlıktır.

İnsanın gelişmişlik düzeyi bununla ölçülüyor. Örgütler ve partiler, hareketler toplumları ve insanlığı böyle bir gelişmişliğe götürme mücadelesidir. Bunun için her ideolojik siyasal hareketin, ideolojik siyasi amaçlarına yön veren ve buna bağlı olan bir felsefik temeli olmak durumundadır. Bu anlamda PKK'nin bir felsefik temeli vardır. Yaşamı anlama, yaşama bakışı, yaşamı yönlendirme durumu vardır. Zaten ideolojisi, politikaları ve mücadele biçimleri bundan çıkıyor. Bu felsefesiyle uygun olarak yaşamı değiştirmeye çalışıyor. Örgütü ve eylemi bunu gerçekleştirme hareketidir. Bu konuda ideolojik amaçlarının güçlülüğü, eyleminin sağlamlılığı; felsefesinin, yaşama bakış açısının, yaşamı anlama durumunun gücünden kaynaklanıyor.

PKK'nin felsefik temeli buradan bakıldığında güçlüdür. Bu, bir ideolojik siyasal hareket olmasından, toplumsal hareket olmasından kaynaklanıyor. Fakat felsefesi nasıl böyle ortaya çıktı denilirse; bunun tarihsel geçmişle, çevre ile bağlantısı vardır. Yani Ortadoğu ve Kürdistan gerçeği ile bağlantısı var. Yine uluslararası gelişme gerçeği ve bilimsel gelişme ile de bağlantısı var.

Bilimin ulusu, sınıfı yoktur. Bilim evrenseldir, insanlığındır. Böyle olmazsa zaten bilim olmaz. Öyle bazı kesimlere uyarlanan, başkalarına yaramayan bilim, bilim değildir. Bu açıdan insanlığın geliştirdiği bakış açısıyla da bağlıdır. Tabii bütün bu bakımlardan önemli bir zemin, temel vardı. Daha önce de belirttim; PKK'nin ortaya çıktığı dönemde insanlığın felsefik gelişimi en ileri düzeydeydi. Mücadele gelişimi bakımından sağlamdı. Onu yaşamsal özünden kopartan yaklaşımlar olsa da insanlık aslında büyük bir gelişmeyi bu bakımdan yaşıyordu.

Ortadoğu bölgesel olarak uygarlığın merkezi. Yaşamın, insan yaşamının en çok geliştiği bir saha. Üretim bakımından, ürün bolluğunun sınırlılığı bununla çelişmez. Yani bir yerde çok fazla üretim oluyor diye orada yaşam çok fazla gelişmiştir anlamına gelmez. Teknik, üretim araçları gelişmiştir. Ortadoğu ürün bolluğu bakımından çok geri bir yer değil. Toplumsal yaşamın bütün yönleriyle gelişimi bakımından dünyada önemli ve öncü bir düzeyi ifade ediyor. Belki yaşayanlar tam iyi anlayabilmiş değildir veya Batı'nın emperyalist etkilemeleri temelinde bölge insanları kendi gerçekliğinden uzaklaştırılıyor ve bu nedenle kendi durumunu iyice bilmiyor. Ama bölgede varolan temel sağlamdır. En ileri insan düzeyini ifade ediyor.

Bu iyi sahiplenilmezse, formüle edilmezse, insanlığa yeterince mal edilemezse bile bir gerçektir. Başkaları bunu alıp kullanıyor, kendilerine mal etmeye çalışıyorlar. Avrupa bu konuda çok çaba harcıyor. Güçleri var ve bu güçlerine dayanarak bunu yapıyorlar. Mevcut durumda bölgedeki toplumlar maddi olarak güçsüzdür, ama bölgenin böyle bir gücü var. Yaşamın en çok geliştiği, dolayısıyla felsefenin de en çok geliştiği bir saha oluyor. İnsan yaşamını iyi anlayan ve çok yönlü yaşanılabilen bir saha.

Kürdistan'da belki sömürgecilik tarafından bu çok geriletilmiş, çok zayıflatılmış ve daraltılmış. Toplum yaşamı iyice yüzeyselleştirilmiş, daraltılmıştı. Bu bir olumsuzluktu, ama bölgedeki güçlülük ve dünyadaki gelişme Kürt insanının çağın dışına atılmasının yarattığı dehşet durumuyla birleşince, bunlar PKK'ye daha sağlam bir yaşam felsefesi kazandırdı. Bir yandan dünyada, bölgede Kürt toplumu açısından içinde yer aldığı alanda büyük gelişme ve güç kazandırırken, diğer yandan ise bu kadar gelişme verisine ve tarihsel temele sahip olmasına rağmen böyle dıştalanmışlık, yaşam dışına atılmanın oluşturduğu çok sert çelişki böyle büyük bir yaşam felsefesini, büyük ideolojik siyasi çizgiyi ve büyük mücadeleyi ortaya çıkardı.

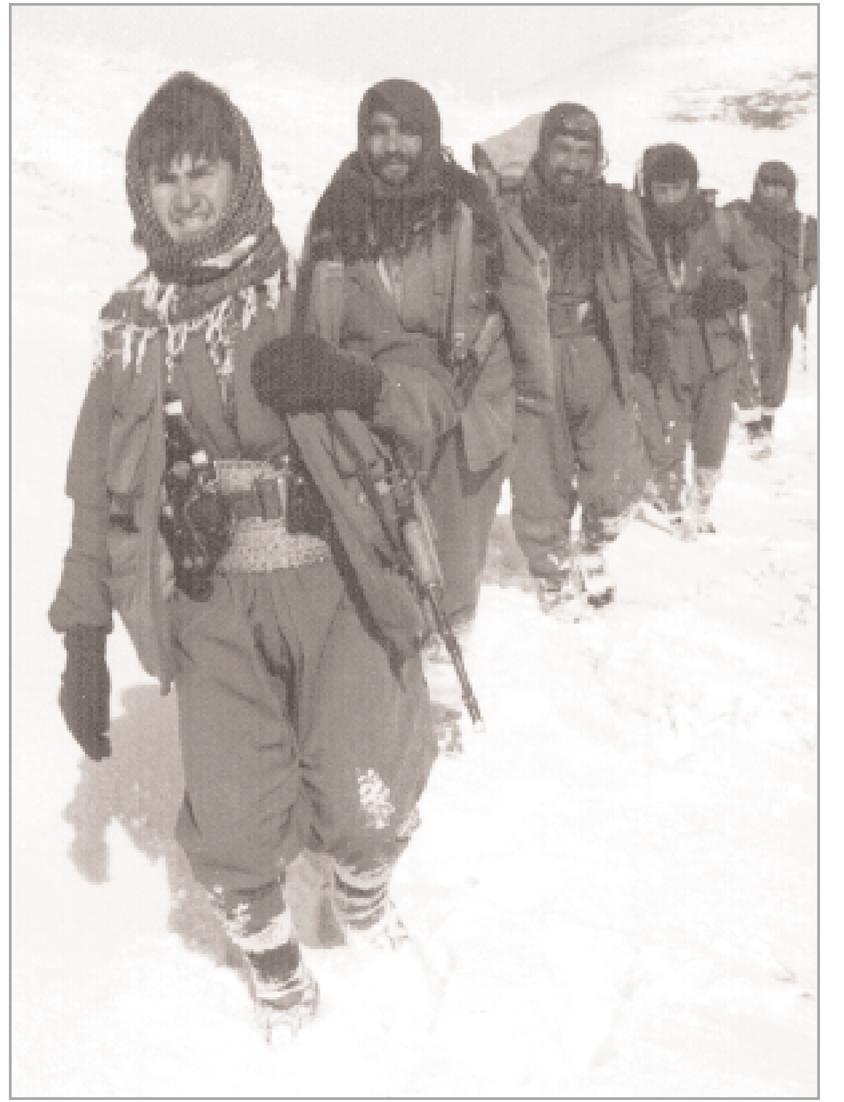
Parti Önderliği bunu bir ilke, bir felsefe olarak benimsiyor. Zaten bu gelişmişliğe, güce karşı bu kadar çağın dışına atılmışlıktan duyulan dehşet, buna duyulan tepki, bunun ortaya çıkmasının yarattığı utanç, bizim yaşama atılışımızın, mücadele yürütmemizin temeli oldu. Bu manifestoda vardır. Manifestonun çıkış gerekçesi budur. Serxwebûn Gazetesi'nin ilk sayısında Parti Önderliği'nin yazdığı yazıda bu vardır. PKK'nin felsefesi orada saklı. Tabii kendisinin ve partisinin gelişim diyalektiği, yaşamı anlama biçimi vardır. Esas olarak bunu ortaya çıkartan dinamik, bunun çıkışına yol açan çelişki böyle büyük bir çelişkidir.

"PKK insanlıkla ters duruma düşürülmüş bir toplumu insanlığa ulaştırma, yeniden katma hareketi olarak ortaya çıktı. İnsanlıktan dışlanmış, gelişmi durdurulan, yok edilmek istenen bir toplumu yeniden çağa, insanlığa ulaştırma hareketi oldu. Bu açıdan PKK çıktığı dönemin özelliklerini elbette taşıyacaktı ve taşıdı da. Gelişmelerin Kürdistan'a aktarılması, Kürdistan'da maddileştirilmesi hareketi oldu."

Anahtar PKK'nin elinde

• Yeni bir yüzyıla girdik. Önümüzdeki yüzyılda siyasal anlamda ne tür gelişmeler olabilir? Sizce dünyamızı nasıl bir gelecek bekliyor?

Dünyada ne tür gelişmeler olacaktan öteye ve ondan önce, acaba biz ne yapabiliriz, neler yapsak iyidir, neler yapma imkanlarımız var? Bunlar üzerinde kafa yormak daha gerçekçi, daha somut olur. Aslında Kürt toplumunun gelişimi için, hem kendisini geliştirmesi hem de halklara, insanlığa katkı sunması açısından önemli bir çağ açılmıştır. 21. yüzyıla giriş böyle bir çağın açılışıdır. Diğer ulusların 20. yüzyılda yaşadığı gibi gelişmeleri belki ulusal örgütlenme bakımından Kürtler yaşayamadılar. Bu düzeyi tutturamadılar, ama yine de yüzyılın sonunda insanlıkla bütünleşen ve kendilerine böyle ufuk açan bir düzeyi yakaladılar. PKK bunun yakalanması hareketidir. Bunu görmek gerekli ve esas olan da budur, diğeri işin biçimidir. İktidar oldular, siyaset kurdular, devlet oluşturdular ama şimdi o devletler yıkılıyor ve çoğu da gereksiz hale geldi. Belki giderek bir çoğu toplumların başına bela da olacak. Eğer bu açıdan süreci iyi değerlendirebilirlerse, mevcut durum belki de Kürtler için bir şans olarak da görülebilir.

Parti Önderliği daha önceden bunu şöyle formüle ediyordu. *"Devlet olma fırsatını ele geçirdik mi, güleceğiz devletle, hiç ciddiye almayacağız"* diyordu. Bu bir PKK yaklaşımıdır. Şimdi yaşanan süreç de böyle bir süreç. Yani 20. yüzyılda diğer ulusların 21. yüzyıla geçişle birlikte kazandıkları gelişmeyi, Kürtler de kendine özgü olarak sağladılar denilebilir. Bu gerçekleşmiştir ve önemli bir durum.

20. yüzyıl Kürtler açısından kaybetme yüzyılıydı. Fakat son çeyrek yüzyılda son bir çıkışla kaybetmeyi tersine çevirip insanlıkla bütünleşmeyi sağladı. Şimdi bunu ilerletebilir. Bu açıdan diğer toplumlar gibi olmasa da Kürt toplumunun da 21. yüzyılda önemli bir gelişme ufkunun, imkanlarının olduğunu insan rahatlıkla söyleyebilir. Bunu görmek, bunu anlamak ve buna göre kendine şekil vermek; düşünce, örgüt ve eylemi buna göre geliştirmek çok önemli. Eğer gerçekten bu toplum içinde yaşanacaksa, örgüt olunacaksa, halklarla insanlıkla birlikte bu toplum ilerletilecek ve yürütülecekse bu noktayı görmek önemli. Şimdi bu bakımdan Kürt toplumunun önemli fırsatları var, bunlar kendine özgü fırsatlar. Önemli oranda şansı var, tabii zayıflıkları da var. Hem zayıflıkları hem de bu fırsatları iyi görmek gerekiyor.

Şimdi yakalanan düzey bu bakımdan önemli. Türkiye açısından da, bölge açısından da gerçekten önemli bir anahtar olma rolü var. Yani böyle bir gelişme dinamiğini ele geçirmiş durumda. Türkiye'nin ve bölgenin çağın gelişimine ters olan konumunun düzeltilmesi anahtarını elinde tutuyor. Tabii bu önemli bir fırsat, büyük bir güç kaynağı. Bunu görüp yaşama dönüştürmek, hem kendisini hem komşu halkları ilerletecek ve büyük bir bölgesel ilerleme ortaya çıkartacak.

Ortadoğu'da ilerleme, insanlığın ilerlemesi demektir. Unutmayalım uygarlık beşiği diyoruz. Ortadoğu belki bilim, teknik, askerlik bakımından büyük güce sahip değil, fakat kültür bakımından dünyanın merkezi. Böyle olmasaydı, Ortadoğu üzerinde bu kadar kıyamet kopartılmaz, kavga yürütülmezdi. Herhalde bu sadece Arapların petrolü için olmuyor. Bu çok dar bir düşünce, çok ekonomist bir yaklaşım. Bu da var, ama esas bu değil, daha geride kalan etkenler. Ortadoğu deyip geçmemek gerekli. Avrupa kendine bir yer biçemiyor. Hem teknik maddi gücüne hem kültürel gücüne dayanarak öncü olarak dünyaya yön vermeye çalışıyor. Ama Ortadoğu'nun da insanlığın yaşamına, gelişimine yön verme gücü, imkanı ve böyle bir kültürel düzeyi var

Bu anlamda Ortadoğu'nun da kendine özgü 21. yüzyılda insanlığın gelişimine öncülük etme, yön verme şansı var. Ortadoğu'da bu şansı en iyi kullanabilecek güç ise Kürtlerdir. Peki neyle olabilir bu? Bunu görmemiz önemlidir. Çünkü başkalarının öncülük etme, yön verme özellikleri ile Kürtlerinki bir değil. Belki maddi gücü, bilimsel teknik gücü yok; bilimi geliştirecek, tekniği ilerletecek ve dünyaya, insanlığa yön verecek, katkı sunacak denilemez. Yine dünyayı istikrar içinde tutacak, güvenliği sağlayacak büyük bir askeri güç olduğu söylenemez. Eğer 21. yüzyılın gelişimini bu bakımlardan ele almak istersek Kürtlerin öncülük anlamında yapabilecekleri bir şey yok. Ancak arkadan ulaşmaya çalışırlar. Ama bunlar işin bir yanı. 21. yüzyıl bir de böyle ulusal ayrılmalar yerine uluslararasılaşma, insanlığın bütünleşmesi yüzyılı olacak. Bunlar yüzyıla giriş ile birlikte var. Mevcut toplumsal gelişme düzeyi ve dünyada insanlığın ulaştığı düzey bunu daha çok zorunlu kılıyor. Artık insanlığı kimse parçalayamaz. Böyle uluslarmış, devletlermiş yok. Belki bir süre; Avrupa, Ortadoğu, Asya, Orta Asya ve Afrika gibi bölgesel yapılar sürebilir ama bunlar da hızla aşılacak.

İnsanlık bütünleşmeye gidiyor. Buradan şu çıkıyor; tamam maddi gelişme kuşkusuz olacak, bilim teknik önemli yön verici olacak ama işin bir de kültürel boyutu var. Bu kültürel boyutu insan geliştirebilir.

Şunu da söyleyebilirim; Kürdistan ve Ortadoğu büyük bir ideolojik, kültürel gelişme zemini olabilir. Kürtler, bu alanda kendilerini geliştirmeye vererek dünyada toplumsal yaşamın ulaştığı bu düzeyin yaratacağı sorunları çözecek bir yaşam ve ideolojik düzeyi ortaya çıkarabilir. Bunu bölgenin derin, zengin kültürel, tarihsel temeline dayandırarak insanlığın bu alandaki sorunlarını çözebilir. Hatta varolan maddi toplumsal gelişmenin ortaya çıkaracağı sorunları, çelişkileri çözme yöntemlerini bulmakta önemli bir yer tutabilir, çözüm gücü haline gelebilir. Bölgenin tarihiyle de böyle bir şey uyumludur.

Bu açıdan ideolojik çalışma, insan ve toplum yaşamı üzerinde durma, gelinen maddi düzeyin sorunlarını çözecek yaşam düzenlerini ortaya çıkarma, toplum yaşamını geliştirmeye günümüzde sosyalizm diyoruz. Belki ilerde adı da değişebilir. Fakat insanın topluma en iyi katıldığı, toplumsal yaşamın, ortak yaşamın en iyi geliştiği, çelişkilerini ve sorunlarını kendi içinde çözdüğü, böylece insanlık kültürünün, yaşam kültürünün daha ileri düzeye gittiği bir sistemi geliştirebiliriz. Bence Kürtler kendilerini buraya verebilirler, bu yönde gelişme yaratabilirler. Bu, PKK ile de, bölge gerçeği ile de, Kürdistan'ın mevcut konumuyla da uyumludur. Böyle bir şeye kendilerini verirlerse çevre halkların mevcut durumda yaşadıkları sorunları çözmelerine fırsat verir, imkan yaratır. yol-yöntem verir, bir de onları birleştirir. Çünkü diğer bölge güçleri çözemiyorlar.

Bu, bir Ortadoğu Birliği biçiminde de düşünülebilir. İşte demokratik özgür birlik, toplumların, ulusların iç içe geçmesi budur. Nitekim Ortadoğu'da bunun temeli vardır. Kürt ulusal gelişiminin bundan sonra kendini yaşatabilmesi de ancak böyle bir uluslararası birliğe, özgür birliğe, ilişkilenmeye bağlıdır. Bu olmadan Kürtler kendi ulusal gelişmelerini yaşayamazlar. Hem kendini ilerletmek hem bölgedeki halkların sorunlarını çözmelerine yardımcı olmak, katkı sunmak, hatta ön açmak; işte anahtar rolü diyoruz, onları birleştirmek, bir bölgesel birliğe doğru gitmek mümkün olabilir. Bu mevcut yaşam düzeninde değil, daha ileri bir toplumsal ve sosyalist yaşam düzeni ile olabilir. Bu da dünya açısından önemli bir çözüm gücü ortaya çıkartabilir.

Bölgedeki bu gelişme Ortadoğu'yu 21. yüzyılda dünyanın, insanlığın sorunlarına çözüm bulan bir gelişme alanı haline getirebilir, öncü kılabilir, insanlık gelişimine katkı sunabilir. Kuşkusuz diğer bakımlardan gelişmeler olacak; bilimsel teknik gelişme, ekonomik gelişme büyüyecek, üretim gelişecek, uluslararasılaşma gelişecek.

Bu tür gelişmeler, daha fazla bunun yaratacağı toplumsallaşmayla bireysel duruş arasındaki çelişkiyi arttıracak, bu da büyük sorunlar yaratacak. İşte bu çelişkiyi çözmenin anahtarı Ortadoğu'dan gelişebilir. Böyle geliştirilirse o zaman 21. yüzyıl insanlığına katkı sunma, onların gelişmelerinden etkilenme, yararlanma, onların sorunlarına da bu bakımdan katkılar sunarak etkide bulunma, hatta sorunların çözme bakımından öncülük etme gibi bir rol oynayabilir. Bunları hayal etmek, tasarlamak, hatta böyle bir ideolojik çerçeveye kavuşturmak, bunun örgütlerini kurup bu temelde çalışmalar yürütmek, çaba harcamak bence yerindedir. Belki şimdi çok fazla temeli görünmüyor, ama gelişme bu yönlü olabilir.

PKK'nin önümüzdeki süreçte kendisini yeniden yapılandırması, yeni gelişmeler yaratması, şekillendirmesi bu temelde olacak. Bu hususlar ileriki süreçte partinin önüne çıkacak ve parti kendini bu biçimde bu tür sorunlara çözüm bulmak için örgütleyerek çözecek. Kürt toplumu da böyle bir gelişmeyi yaşayacak.

Ben bu konuda dünyadaki gelişmeye önemli bir katkı sunma bakımından PKK'nin, Kürtlerin oynayabileceği rol olarak bunları böyle belirtmeyi daha yararlı buluyorum.

Fazilet ne yapmak istiyor

Türkiye 12 Ocak'ta önemli bir karar süreci yaşadı. Koalisyon hükümetinin parti başkanları bir araya gelerek, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Genel Başkanımız hakkındaki infazın gerçekleştirilmemesi kararıyla birlikte, Kürt sorununu tartıştılar. Yedi buçuk saat süren bu toplantıda çıkan karar, gerek uluslararası kamuoyunda gerekse Türkiye'nin iç kamuoyunda belli bir rahatlamaya yol açtı. Her ne kadar önceden örgütlendirilmiş bazı kesimler, buna karşı bir tutum içerisine girseler de bunlarda belirleyici olmaktan uzaktı.

AIHM'nin kararına kadar dosyanın başbakanlıkta bekletilmesi yönündeki bir çözümü, Türkiye'deki siyasi parti temsilcilerinin çoğunluğu, önemli medya kuruluşları ve köşe yazarları doğru bularak desteklediler. Dosyanın meclise gitmesi halinde gelişmelerin nasıl seyredeceği biçimindeki yorumlar bu seçeneğin mantıklı, sağduyulu bir tercih olduğunu gösteriyor. Zaten istikrarlı ve barış içinde bir Türkiye için başka türlü düşünmek olamazdı.

Bu dönemde istikrar istemeyen ve süreci provoke etmek isteyen çevreler de vardı. DYP ve Fazilet partisi böylesine tehlikeli ve sonuçları ağır bir oyunu sonuna kadar oynamada ısrar ettiler. Çete partisine dönüşen DYP'yi anlamak zor değil, peki İslam kardeşliği söylemini ağzından eksik etmeyen Faziletin amacı nedir? Türk ve Kürt çatışmasının daha da körüklenmesinde ne çıkar bekliyor? Bu sorular üzerinde ciddi ciddi düşünmek, kimlik ve kişiliğini tanımak gerekiyor.

Başından kararın verildiği güne kadar, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın idam edilmesi temelinde bir politika izleyen Fazilet partisi; Milliyetçi Hareket Partisi ve onun tabanını da kışkırtarak, hem oy toplamak istedi, hem de Türkiye'yi karanlığa sürüklemek istedi.

12 Ocak kararının ardından Fazilet partisi Genel Başkanı Recai Kutan, Abdullah Öcalan'ın idam edilmesini istemediğini, esasta ise idamın kaldırılmasına karış olduğunu belirterek, niyet ve amaçlarını farklı gösterme gibi bir çabaya girdi. Bir atasözü vardır; "*Evdeki hesap çarşıya uymaz.*" Fazilet'in yaşadığı durum da budur. Yaptıkları hesap tutmayınca, şimdi "*takiyye*" yapma ihtiyacı duyuyorlar. İşte böylesine ikiyüzlü bir yaklaşımın sonucu, Kürdistan'daki teşkilatları içerisinde sorunlar yaşanmaya başlandı. Eleştiriler yoğunlaştı. Son olarak Diyarbakır milletvekili Haşim Haşimi ve Ağrı milletvekili Celal Esin partilerinden istifa ettiler.

Böylesi bir kararın Kürt halkına karşı verilmiş bir idam olacağını Fazilet partisinin bilmemesi düşünülemez. Peki Fazilet partisi Kürt halkına karşı neden husumet içindedir? Neden generallere yaranmak için, sisteme yaranmak için, sürekli Kürt halkına saldırmayı esas alıyor? Kürt halkı -içinde çeşitli zenginlikleri olsa da- Müslüman bir halktır. Fazilet'in, bölgede seçilmiş birçok milletvekili de vardır. Bölgede teşkilatları ve örgütleri vardır. Ancak; Kürt halkının kimlik ve kültürel haklarının tanınması, soruna çözüm olunması gereken bir dönemde; o inkarcılıkta ısrar eden duruşu ve Müslüman kardeşliği kavramıyla bir halk gerçeğini gizleme tutumundadır. Kargaşa ve çatışma ortamının gelişmesi bu anlamda karşı olmadıkları, karşı çıkmadıkları bir yaklaşım oluyor.

Fazilet partisi Kürt sorununa nasıl bir çözüm öneriyor. Parti programına baktığımız zaman modern çağdaş bir parti görünümünde olmasına rağmen özü ile sözü bir değil, söylediği ve yaptığı şeyler farklı farklıdır. Programında; "*Bu meyanda Birleşmiş Milletler Evrensel Beyannamesi, Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi, AGİK ilkeleri, Helsinki Nihai senedi ve diğer uluslararası hukuk normlarında ifadesini bulan insan haklarının eksiksiz olarak uygulanmasının zorunluluğuna inanır*" diyor. Programdaki bu belirlemeleri doğru buluyoruz. Ancak Fazilet'in idam konusundaki yaklaşımı bununla çelişmektedir. Ya program doğru söylüyor, ya da Recai Kutan. Aslında her biri insanları aldatmanın, takiyye yapmanın bir yönüdür. Orta sınıf karakterinden kaynaklanan kaypak, sürekli değişen ve günlük çıkarlar peşindeki bu sınıfsal yaklaşım, her türlü değerin önüne çıkarılabilmektedir. Alternatif anayasa hazırladıkları, ülkenin değişmesi gerektiğini savundukları ve en çok da demokrasi, insan hakları savunuculuğu yaptıkları bir süreçte "*idam çığlıklarıyla ortaya atılmaları*" bu sınıfsal karakterini bilenler açısından şaşırtıcı bulunmamaktadır. Pragmatist politikacılığın bir sonucu olarak; dün karşı oldukları şeylerin yanına rahatlıkla geçebilir, yanında olduklarını da karşısına alabilir. Bu anlamıyla aslında siyasette ve devlet yönetiminde bir istikrarsızlık unsurudur.

Türkiye'de, İsrail ile ilişkilere en çok karşı olan Refah Partisi olmasına rağmen, İsrail ile en stratejik antlaşmalar Erbakan'ın Başbakanlığı döneminde yapıldı. Bunun gibi muhalefette iken karşı oldukları bir çok şeyin iktidara geldiklerinde tamamen tersini yaptılar. 1999 yılında ABD'ye giderek daha önce karşı oldukları birçok cemaat ile bir araya geldiler. Elbette toplumlar arası ilişkileşmelere karşı değiliz. Burada belirtmek istediğimiz Faziletin siyasal çizgisidir.

Peki din istismarına dayalı oy avcılığıyla siyaset sahnesinde yer edinmek isteyen Fazilet Partisi, nasıl oldu da böylesine gelişti. Hatta 28 Şubat'ta generallerin müdahalesiyle iktidardan düşürüldü.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesiyle birlikte buna karşı özel savaş rejimi tarafından halkın dine olan bağlılığı dikkate alınarak Kürdistan'da bazı oluşumlara gidildi. Bunların bir ayağı Hizbullah adı ile bilinen kontr-gerilla örgütlenmesidir. Ve esasta halkı şiddetle sindirme yöntemini esas alıyordu. Diğer ayağı ise Kürdistan'da tarikatları, camileri, kuran kurslarını ve dini okulları geliştirerek, ideolojik olarak rejime olan güveni sarsılan ve kopan halkı devletin yanında tutmak ve siyasal bir partinin bünyesinde örgütleyerek düzen içine entegre etme temelinde Refah Partisi'ni geliştirmek. Özal döneminin İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu: "*Kürdistan'da eli tespihlilerin sayısını artırırsak PKK meselesini çözeriz*" biçimindeki ifade, devletin nasıl bir yönelim içinde olduğunu açık bir şekilde göstermektedir.

Kürdistan'da yaşanan 15 yıllık savaş boyunca, halkımızın dini duygularını istismar temelinde bu tür oluşumlar geliştirildi ve halka karşı kullanıldı. Bir yönü kan, şiddet ve işkenceye dayalı bastırma, diğer yönü ise ideolojik yaklaşımla İslamiyeti kullanarak, Kürt halkının yaşadığı asimilasyon sürecini daha da derinleştirerek, imhacı ve inkarcı devlet politikasına katkı sunmadır.

Bu planın birinci ayağı Hizbullah olurken, ikinci ve en tehlikeli ayağı ise önce Refah Partisi sonra da Fazilet Partisi olmuştur.

Bu durumları dikkate almadan son günlerde "ortaya çıkan" Hizbullah olayı bütün basın ve medya kuruluşlarında hayretler içinde verilmektedir. Sanki yeni bir olay açığa çıkarılmış gibi yaygaralar koparılmaktadır. Sanki kimse ne duymuş ne de biliyordu.

Herkesin yakın tarihe daha dikkatli bakmasını salık veriyoruz. '90'lardan beri bu konu üzerinde yazıyoruz ama kimsenin "ilgisini" çekmedi. Ancak, 12 Ocak kararından sonra, cenazeler toplu şekilde çıkarılmaya başlayınca, herkes Hizbullah tehlikesinden bahseder oldu. Bu, direk derin devletin oluşturduğu bir cinayet yapısıdır. 3000 yurtsever, aydın, demokrat ve emekçi katledildi. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin önü bununla alınmak istendi. Hizbullah bizzat derin devletin kendisidir. Kimse gelişmeler karşısında fazla şaşırmasın. "Devlet illegalleşti, meşruiyetini kaybetti, yasaları bile geçerli değil" dediğimizde bunlar vardı. Bu cesetlerin sorumluları bizzat derin devletinde kendisi ve yönetenleridir.

Sorun, neden şimdi bunlar açığa çıkarılıyor? Bütün faili meçhul cinayetler bunların üzerine atılarak devlet temize çıkarılmak isteniyor da ondan. Bunun üzerine düşünmek ve bunu anlamak gerekiyor. Devletin bu 15 yıllık savaşın muhasebesini iyi yapması gerekmektedir. Özel savaş yöntemleriyle inkar ve imha sürecini devam ettirmek, başka bir yanlışa gitmek anlamı taşımaktadır. Bu çatışma ortamında birilerini olayların sorumlusu gösterip asıl sorumluları tarih karşısında temiz gösterme, sorunları ağırlaştırarak devam ettirir. Kürt sorunu çözülmediği sürece devlet, böylesi cinayet şebekelerine ihtiyaç duyacak ve bizzat örgütleyecektir. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel şöyle diyor; "*Hizbullah bilinmeyen bir olay değildir. Bu kadar cinayet işlenmiş hepsi biliniyordu bunun. Başlangıçta PKK'ye karşı çıkmış bir harekettir. Hizbullah, başlangıçta buna karşı halkın kendisini korumaya kalkması gibi bir olaydır. Yani evvela halkı korumaya yönelmiş bir hareket.*"

Bunlar devletin en üstü tarafından olayların sorumluluğunun kabul edilmesidir. Olayların ve teşkilatların bir plan dahilinde geliştirildiğinin beyanıdır. PKK'ye karşı kurulmuş bu sözde "Müslüman" örgüt 3000 Kürt aydınını ve bir çok Kürt yurtseverini öldürmüş. Acaba bunların katili kuranlar değil midir?

Bunun içindir ki, Parti Genel Başkanımızın geliştirdiği barışçıl temelde siyasal çözüm projesi, herkes tarafından desteklenmesi gereken bir olgudur. Bu devleti illegaliteden ve suç örgütü olmaktan kurtarma, temizleme, şeffaflaştırma ve demokratikleştirme çabasıdır. Aksi taktirde geçmişi aratacak gelişmelerin yaşanmaması mümkün değildir.

Bu planın diğer ayağı olan Fazilet Partisi ise Türk-İslam sentezi üzerinde ve böylesi bir ideolojik temel ile şekillenen, dini siyasete alet eden ve geçmişten beri devam edip gelen bir siyasal misyonun temsilcisi konumundadır. Sınıfsal olarak Anadolu tüccar, eşraf ve esnaf takımına yani orta sınıfa dayanır. Genelde ticaret kesimini esas alır. Büyüyüp gelişme istemini, tekelci uluslararası sermaye gücü karşısında rekabet gücü zayıf olduğu için, kendisini milliyetçi göstererek yapma eğilimi içindedir. AB'ye girişe karşı oluşunu milli duygular gibi gerekçelere bağlamak istese de, temsil ettiği sınıfın çıkarları ile çeliştiğinden böyle hareket etmektedir. Siyasal üslup olarak da, burjuvazinin temsilcisi olması itibarıyla modern bir örgütlenme görüntüsü verir. Burada din sadece kullanılan bir araç konumundadır. Pragmatist politikacılığıyla, aşırı materyalist bir yaklaşım gözlenmektedir. Faziletin üzerindeki bu gerçekler din, türban, inanç özgürlüğü vb. kılıflarla örtülmeye çalışılmaktadır.

MSP' nin bir devamı olan bu gelenek, 12 Eylül öncesinde gelişen halk muhalefetini eritmede, özel savaş rejimi tarafından uzun süre kullanıldı. Bir kesimi devrimci muhalefete karşı vurucu güç, diğer kesimi ise ideolojik saldırı gücü olarak kullanıldı. Milli Cephe hükümetleriyle, halk muhalefetine karşı en azgın tutumu alanlar da yine bunlardı.

12 Eylül darbesiyle birlikte düzene muhalif olan radikal İslami unsurlar tasfiye ve terbiye sürecine alındı. Erbakan çizgisi ise, ileride gerekli olur diye bir kenarda tutuldu. Bu çizgi kemalist geleneğinin politik ustalığı ve tarzıyla rejime İslami temelde gelen saldırılara karşı hem bir can simidi hem de kitleleri ideolojik temelde gerici düzene bağlama aracı oldu. '83'te seçimlere dahi alınmadılar. Rejime her türlü bağlılık gösterilerine rağmen bir kenarda tutuldular.

Ancak '84 yılındaki 15 Ağustos atılımından sonra, özel savaşın planlaması değişikliğe uğradı. 12 Eylül askeri cuntasının zaferini ilan ederek sivil yönetime geçtiği, siyasal oluşum ve süreçleri belirlediği böylesi bir dönemde, 15 Ağustos'da silahlı mücadelenin ilanı, rejimi yeniden düşünme ve yapılanma sürecine soktu. Halkın direnme umudu yeniden gelişmişti. "*72 saatte bitireceğiz*" denilen olay giderek halk içinde yankı bulunca ve direnişe destek gelişince, bir kenarda tutulan Erbakan çizgisi devreye sokuldu. Bugün devlet yönetiminde olanların o gün yasaklı siyasiler olduğu biliniyor. Bunlar da böylesi bir çıkıştan sonra yeniden siyaset yapma hakkı kazandılar. Kendilerine özel savaş rejimi tarafından; düzen dışına kayacak veya kayma ihtimali taşıyan toplumsal kesimleri kontrol etme ve düzen içinde tutma görevi verildi.

1984'lerde sonra Kurdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ivme kazanmasıyla birlikte, Refah Partisi'nin yükselişe geçtiğini görüyoruz. Bu kendiliğinden yaşanan bir siyasal başarı değil, özel savaş politikalarıyla doğrudan bağlantılıdır. Hem Kürt halkının hem de Türk halkının devlete güvenini yitirdiği ekonomik, sosyal, siyasal sorunlarına çözüm aramaya doğru yöneldiği bir süreçte, Kürt halkının mücadeleye akmasını engellemek için, "islami kardeşlik", "ümmetçilik" söylemleriyle çıkış yaparken, "*Adil Düzen*" sloganı ile de Türk halkına kendini bir umut olarak sundu. Dolayısıyla böylesi bir çalışma ile devletin desteğini de arkasına aldı. Refah'ın "*Türk-İslam ideolojisi*", esasında devletin de ideolojik şekillenmesine denk düşüyordu. Bu yüzden ekonomik ve siyasi örgütlenme imkanları sunuldu. Refah'ın kitlelere ulaşması ve düzene bağlayabilmeleri için, kurumlara izin verildi ve bizzat devlet tarafından örgütlendirildi. İmam Hatip Liseleri, Kuran kursları ve camiler kurulup geliştirilerek, kitlelere ulaşmaları sağlandı. Yine tarikatlar ve cemaatlar bu dönem tekrar örgütlenmeye başladılar. Bunların en fazla geliştirildiği alan da Kürdistan olmaktadır.

Kürt halkını, "*İslam kardeşliği*" vb. propagandalarla aldatarak ve muhalif görüntüsüyle onları içine alarak düzene olan tepkilerini eritmeyi denediler. Halkın Emek Partisi'nin kapatılması ve yurtsever potansiyelin siyaset yapma imkanını bulamaması, diğer düzen partilerinin de bölgede teşhir olmaları ve savaş partileri olarak tanınmaları Refah'ın işini kolaylaştırdı. Kürt halkının dini duygularının güçlü olması ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önüne engel çıkarılmasının yöntemi olarak kullanılması; Refah'ı, kısa sürede Kürdistan'da önemli bir konuma getirdi. Ancak özel savaşın planları bir yönüyle ters tepti. Refah, Kürdistan'da geliştirilmek istendi, ancak Türkiye'de daha fazla gelişti. Bu özel savaş rejiminin planlarını da olumsuz temelde etkiledi. Metropollerde belediye yönetimlerine geldiler. Birçok sorunun ve istikrarsızlığın kaynağı konumunu aldılar.

Sosyal, siyasal ve ekonomik sorunlardan bıkan kitlelere kendisini bir alternatif gibi sundular. Sloganları ve söylemleriyle sanki düzene karşı ve düzeni değiştirme kararlılığında olduklarını yansıttılar. Bu yüzden '95 seçimlerinde birinci parti konumdaydılar. Ancak Refah-Yol iktidarı döneminde bir düzen partisi olma kimliği daha da netleşti. Seçimler öncesi verdiği sözlerin hiçbiri yerine getirilmedi. Adil düzen diye iktidara gelenler, toplumu "*Çete düzenine*" mahkum etti. Kürt sorununa İslam kardeşliği çerçevesinde çözüm bulma yerine, aşırı milliyetçi yaklaşımları ve şovenizmi körükleyen tutumlarıyla sorunu daha da ağırlaştırdılar.

Türk-İslam ideolojisi temelinde "*Öncü Türkiye, Büyük Türkiye*" sloganlarıyla Kürt halkının yok sayılması süreci daha da derinleştirildi. Özü ve sözü bir olmayan bu parti, iktidardan önce ne söylediyse iktidarları döneminde tam tersini yaptı. İktidar dönemindeki icraatlarını araştıranlar ve gözlemleyenler bunu iyi bilirler.

Bu iktidar dönemindeki gelişmeler, özel savaşı bile kaygılandıracak bir boyuta geldiğinde 28 Şubat müdahalesi yaşandı. Direk özel savaş bahçesinde büyütülen bu silaha, kontrol dışı bir gelişmeye doğru giderken ve istikrarsızlık unsuru olması nedeniyle generaller tarafından dur denildi. Refah Partisi'nin devamı olarak Fazilet Partisi kuruldu. Şimdi Fazilet Partisi için de kapatma davası açılmış bulunmaktadır. İhtimal odur ki, kapatma kararı da verilecek. Prensip olarak parti kapatmayı doğru bulmuyoruz. Demokratik sistemin bütün kurum ve kuruluşlarıyla doğal gelişiminden yanayız. Partiler kapanır, yerine yeni partiler kurulur ve sorunlar olduğu gibi devam eder. Devletin ve sistemin değiştirilmesi en doğru yöntemdir. Fazilet Partisi de dahil herkesin anlaması gereken en önemli nokta şudur: Kürt sorunu çözülmeden, normal bir demokratik sistem kurulamaz. Özgürlükleri kimse savunamaz. Herkes "*takiyye*" yapar. Kürt halkına saldırmakla da kapatılmaktan kurtulamazlar.

İdama ilişkin tutumundan da görebildiğimiz kadarıyla Fazilet Partisi tehlikeli oynamaya devam ediyor. Kan üzerinde siyaset yapmak, şimdiye kadar kimseye fazla bir şey kazandırmadı, bunda ısrar edenler en çok bundan zarar görenler olacaktır. Demokrasi, insan hakları ve özgürlükler sadece partinin çıkarları söz konusu olduğunda düşünülmemeli, evrensel değerler ve ilkeler olarak algılanmalıdır. Bunlar Kürt halkı için de geçerli olabilmelidir. Dini, ırkçı amaçlar, sınıfsal çıkarlar temelinde kullanma en çok da sahibine zarar verecek politikalardır.

Fazilet Partisi, rejim kendisine her yöneldiğinde Kürt hareketine, onun Önderliğine ve Kürt halkına saldırarak kendisini korumaya çalışma kurnazlığından artık vazgeçmesi gerekir. Bir halka saldırarak belki büyük bir parti oldu, gelişti, ancak bundan sonra bu politika geriye gidişinin de başlıca nedeni olacaktır.

Kürt halkı artık dostunu ve düşmanını iyi tanımaktadır. Rejim de daha önce kullandığı araçları bir tarafa atmaktadır. Hizbullah olayı bunun açık bir örneğidir. 28 Şubat'ta da böylesi bir olay yaşandı. Devlet içinde çeteleşmiş kirlenmiş kesimlere karşı tavır alındı.

Sonuç olarak; Fazilet Partisi devletin de imkanlarını kullanarak, 12 Eylül sonrası Kürdistan'da açılan camiler, okullar, Kuran kursları ve tarikatlar yoluyla gelişti. Yurtsever kesimlerin siyaset yapamamalarından dolayı tercih edildi. Hatta HADEP' in alması gereken milletvekillerinin çoğunluğu Fazilet Partisi'ne gitti. Şimdi Fazilet Partisi PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın idamını onaylar türden duruşuyla kendi temellerini sarsacak bir çaba içerisindedir.

Halkımızın Fazilet Partisi'nin bu niyetini iyi kavrayarak buna karşı bir duruş içinde olması bir zorunluluktur. Fazilet Partisi'nin demokrasi, insan hakları ve kardeşlik söylemleri altında yatan; savaş kışkırtıcılığıyla, halkımızı inkar etmek ve böylece yeniden rejime yaranmaktır. Dini duyguları istismar edilen tüm insanların, bu oyunları görerek barışa şans tanıyacak alternatifleri desteklemeleri, demokratik bir cumhuriyete ulaşmanın yoludur.

Kürdistan'da Fazilet teşkilatlarında faaliyet yürüten, *Fazilet camileri*'ne giden bütün Kürtlerin, dini duygularının ve inanca bağlılıklarının istismar edildiği bu son gelişmelerden daha iyi anlaşılmaktadır. Bu çevreler içinde yoğun bir tartışmanın olduğu gözleniyor.

Fazilet ve Hizbullah olayında Kürt halkının nasıl bir istismar ile karşı karşıya olduğu açık görüldü. Bunlar bir madalyonun iki ayrı yüzüdür. Biri Kürt yurtseverlerini katlederek sindirme ve rejimi kurtarma çabasındadır, diğeri de ideolojik esaslar temelinde Kürtleri Türkleştirme ve İslam kardeşliği söylemiyle rejime ve Türklüğe bağlama planıdır. Hiçbiri de İslam'ın temsilcisi konumunda değildir. Dini siyasal amaçlara alet etmektedirler. Halkımız bunlara karşı duyarlı olmalı, Kürt varlığı dili ve kültürüne sahip çıkarak, din silahını halkımıza karşı kullanan, bu temelde halkımızı bölüp parçalayan şer güçlerinin elinden bu kozu almalıdır. Bu da yurtsever bir bilinçlenmeyle mümkündür.

Bunları iyi tartışmalı ve doğru sonuçlara varmalıyız. Mücadelemiz, geldiği aşama itibarıyla bu gerçekleri açığa çıkarmış bulunmaktadır. Bundan sonra de birlik ve beraberliğimizi daha fazla geliştirerek özel savaş rejiminin, bu tür oyunlarını boşa çıkaralım. Dini duygularımızı da özgürce yaşamamızın yol budur. Din istismarcılarını iyi tanıyalım, teşhir edelim ve içimizden kovalım. Kürt halkının düşmanları Kürt halkı içinde örgütlenememelidir. Bu konuda herkese önemli görevler düşmektedir. Barış, demokrasi ve özgürlük önündeki bu engeli aşalım.

Savaş Rantçısı çeteciliğe karşı duyarlı olalım ve aktif mücadele edelim

Halkımıza ve Komuoyuna

Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaş şahsında partimize ve ulusal demokratik mücadelemize dayatılan uluslararası komplo ile onu boşa çıkartma mücadelemiz önemli ve kritik bir noktaya gelmiş bulunuyor. Uluslararası bağlantılı savaş rantçısı çete odakları, Kürt ve Türk halklarına dayatılan komployu boşa çıkartan barış ve demokratik dönüşüm sürecini sabote etmek için ellerinden gelen her türlü çabayı harcıyorlar. Böyle komplocu ve provokatif saldırılar hem Türkiye cephesinde hem de partimiz etrafında gelişme gösterirken, bunların hepsi de Genel Başkanımızın katledilmesi üzerinde odaklaşıyor. Başta yurtsever halkımız ve dostalrımız olmak üzere tüm demokratik güçlerin bu tehlikeli ve gerici saldırganlığa karşı duyarlı olması ve mücadele etmesi gerekiyor.

Türkiye Cumhuriyeti yönetiminin, Genel Başkanımızın durumuna, dolayısıyla Kürt sorununun barışçıl-demokratik çözümüne ilişkin karar verme sürecinin yaşandığı bugünlerde, on beş yıllık savaş ortamında göbeklerini şişirmiş olan rantçı çevrelerin büyük bir hezeyanla 'idam' diye çığırtkanlık yaptıkları, çıkar sağlayacakları çatışma ortamının yeniden gelmesi için çaba harcadıkları açıkça görülüyor. Dün Ahmet Taner Kışlalı'yı katlederek böyle bir çatışma ortamını yeniden yartmak isteyen rantçı çete çevreleri, şimdi de Genel Başkanımız için idam diyerek böyle bir çatışma ortamına kavuşmayı arzuluyor. Kendi çıkarlarını Türk ve Kürt halklarının çatışmasında gören bazı dış güçler barış ve demokratik çözüm sürecini sabote etmek için her türlü oyuna başvururken, çağ dışı kalmış gerici Türk ve Kürt çevreleri de bu oyunların içteki uzantıları biçiminde rol oynamaya çalışıyorlar. İşbirlikçi hain Kürt çevrelerinden faşist çetelere kadar uzanan geniş bir cehpe, barış ve demokratik dönüşüm sürecini sabote edip çatışma ortamını yeniden getirmek için her türlü çabayı harcıyor.

Böyle kritik bir karar sürecinde saldırıların yoğunlaştıran uluslararası komplo güçlerine pratimiz içinden de bazı provokatörler katılmış bulunuyor. Partimizin iyi niyetli bütün yaklaşımlarına ve çabalarına rağmen, kendilerini ihanete götürmekte ısrarlı olan bu zavallılar, çıkarlarını savaşta bulan ve göbeklerini kanla şişiren rantçı çete çevrelerinin ve uluslararası komplo güçlerinin bir uzantısı haline gelmiş oluyorlar. Partimiz, Başkan Apo önderliğinde barış ve demokratik dönüşüm sürecini kararlılıkla geliştirdikçe, çeteciliğin partimiz içindeki uzantıları da bir bir ortaya çıkıyor.

Bilindiği gibi, komplo sürecnde aşağılık bir ihaneti yaşayan Mahir Welat kişiliği vardı. Partimizin geliştirmeye çalıştığı barış ve demokratik dönüşüm sürecine karşı yeni bir tasfiyeci-provokatif girişim olarak cezaevlerinde M. Can Yüce kişiliği ortaya çıkmıştır. Şimdi de dönüşüm sürecinin kalıcılaşmaya doğru gittiğin bir aşamada bu tasfiyeci-provokatif eğilimin bir parçası olarak gerilla içinde Kazım ve İsa kişilikleri ortaya çıkıyor. Partimizin mücadele stratejisini değiştirdiği ve kendini yeniden yapılandırmaya yöneldiği böyle köklü bir değişim ve yenilenme sürecinde ortaya çıkan bu tasfiyeci-provokatif eğilim, her türlü değişim ve yenilenmeye karşı çıkarak, çetecilikte ısrar ederek, uluslararası komplo karşısında partimizi örgütsüz, donanımsız ve güçsüz bırakmak isteyerek komplonun hareketimiz içindeki uzantısı oluyor.

Şunu herkes bilsin ki, partimiz, gösterdiği son derece olumlu yaklaşım ve harcadığı her türlü çabaya rağmen Kazım ve İsa'nın TC sınırları dışına çıkaramamış; bu kişiler uzun süre değişik yöntemlerle partimizi oyaladıktan sonra yanlarındaki küçük birer grupla birlikte 2000 yılı başından itibaren partimizden kopup bilmediğimiz yerlere gitmişlerdir. Partimizin çizgisine ve kararlarına karşı çıkarak kaçıp giden bu kişiler, yılbaşından itibaren partimizden kopmuşlardır ve artık partimizle herhangi bir ilişki ve bağlantıları kalmamıştır. Dolayısıyla bu kişilerin bundan sonraki yaşamlarından ve yapabilecekleri olası şeylerden partimiz sorumlu değildir. Özellikle silahlı olmaları ve yanlarında az sayıda silahlı savaşçının bulunması nedeniyle ve yaşadığımız sürecin hassasiyetinden ötürü bu husus önemlidir ve herkesin duyarlı olması gerektirir.

Partimizin geliştirdiği yeni sürece karşı, M. Can, Kazım ve İsa kişiliklerinde somutlaşan tasfiyeci-provokatif eğilim, '93 yılından ateşkesi sabote eden işbirlikçi çete çizgisinin doğrudan bir devamıdır. Mücadele tarihimizin böyle önemli dönemeçlerinde ve yaşadığımız kritik süreçlerde hep böyle provokatif girişmler ortaya çıkmış, süreci sabote etmeye ve partimizi içten tasfiyeye çalışmıştır. Bütün bu tasfiyeci provokatif girişmelerin son halkası ve en haincesi olan bu girişim de, yaşadığımız değişim ve dönüşüm sürecini sabote etmek, bu kritik anda partimizi içten tasfiyeye uğratmak, böylece Başkan Apo'nun katledilmesi ortamına hizmet ederek uluslararası komployu başarıya götürmek istemektedir. bu nedenle bu eğilim, Türkiye'deki savaş rantçısı çeteciliğin bir parçası, Parti Önderliğimizi katletmek ve böylece Türk ve Kürt halklarını düşman ederek biribirine kırdırtmak isteyen uluslararası komplonun partimiz içindeki uzantısı durumundadır.

Görülüyor ki, kendisini ulusularası komploda ifade eden savaş rantçısı çetecilik, bazı dış güçlerden Türk ve Kürt çevrelere, oradan da partimizin içine kadar geniş bir alanda saldırılarını yoğunlaştırmakta ve böyle kritik bir anda barış ve demokratik dönüşüm sürecini sabote etmeye çalışmaktadır. Her ne kadar geçmişe göre epeyce geriletilmiş ve zayıf düşürülmüş olsa da, yine de rantçı çetecilik ciddi bir güçtür ve süreci sabote edip çatışma ortamını hakim kılmak için çok yönlü provokatif girişimlere başvurabilir. Bu nedenle, başta komploya karşı olan Türkiye yöneticileri ve tüm demokratik çevreler olmak üzere herkesi uyarıyor, özellikle böyle kritik bir süreçte olması provokosyon girişmlerine karşı duyarlı olmaya ve mücadele etmeye çağırıyoruz!

Partimiz, geçmişte olduğu gibi şimdi de bu tür provokatif eğilimleri büyük bir kararlılıkla ve birlik içinde mahkum ediyor. Geçmişte bu tür sabote eğilimlerini boşa çıkartarak tarihi süreçleri başarıyla kazındığı gibi, bugün de her türlü tasfiyeci-provokatif eğilime karşı çok yönlü ve azimle mücadele ederek bu kritik süreci başarıyla aşmayı hedefliyor. Bunu başarma gücü de her zamankinden daha fazla vardır. Şimdiden tüm toplumu sarmış ve Türkiye'yi etkisi altına almış olan demokratik değişim çizgisiyle, en zor koşullarda bile olsa halka doğru yolu gösterebilen büyük Önderliğiyle, kahraman şehitleri ve yıkılmaz birliğiyle partimiz, her türlü komployu ve provokasyonu boşa çıkartacak güçtedir. Bunun için de büyük bir hemlesel çıkışın başlangıcındadır.

Bu temelde tüm parti militanların ve yurtsever halkımızı, bu yeni mücadele hamlemize çok yönlü hazırlanıp aktif katılmaya, uluslararası komplonun yoğunlaşan saldırılarına karşı aktif mücadele etmeye, partimize içten dayatılmaya çalışılan her türlü tasfiyeci-provokatif eğilime karşı son derece duyarlı ve donanımlı olarak birlik-bütünlük içinde kararlılıkla karşı durmaya, Başkan Apo'nun ışıklı yolunda büyük bir güven, cesaret ve azimle yürümeye çağırıyoruz!

Yaşasın Başkan Apo'nun ışıklı yolunda birleşen ve ilerleyen PKK!

Kahrolsun her türlü provokasyon ve tasfiyecilik!

6 Ocak 2000
PKK Merkez Komitesi

12 Ocak kararı Türk ve Kürt halkları için yüzyılın kararı olacaktır

Basına ve Kamuoyuna

Dünyamızın demokrasi ve insan hakları ilkeleine göre kendisini yeniden düzenlediği, 21. yüzyıla bu temelde giriş yapmanın kaçınılmaz olduğu bir dönemde, Türk-Kürt ilişkilerinde çağdaş ölçüleri esas alan bir çözümle Türkiye'yi yeni yüzyıla taşımak, hem zorunlu hem de onurlu bir görevdir. Olumsuzlukları aşarak bu görevin gereklerini yerine getirmek, etnik kimliği, düşünce ve inancı ne olursa olsun. Türkiye toprakları üzerinde yaşayan herkesin yükümlülüğüdür. Mevcut durumda Hükümette yer alan parti liderlerinin 12 Ocak tarihinde Genel Başkanımız Abdullan Öcalan yoldaş hakkında verilen idam hükmünü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yürütmeyi durdurma kararına uygun olarak Başbakanlıkta bekletme kararına varmaları ve bu yükümlülüğün gereklerini karşılama fırsatını yaratmış ve demokratik cumhuriyeti geliştirmenin önünü açmıştır. Bu karar Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu ağır sorunları gidererek, herkesin grur duyacağı, gelişmesi ve korunması için katılım göstereceği Demokratik Türkiye gerçeğine ulaşma ortamının yaratılmasına güç katmıştır. Böylesine önemli ve tarihi rol yüklediğimiz söz konusu karar, Türk ve Kürt halklarını büyük ölçüde rahatlatmış ve umutlu kılmıştır. Partimiz Hükümette yer alan parti liderlerinin aldığı kararı etraflıca değerlendirmiş, tarafların gereklerini yerine getirmesi halinde, Demokratik Cumhuriyet doğrultusunda gelişmesini ve güçlenmesini süreklileştiren Türkiye gerçeğine ulaşmak için bu kararın bir başlangıç özelliği taşıdığı sonucuna varmıştır. Kurtuluş Savaşı'nın zafere ulaşmasında ve Cumhuriyet'in kuruluşunda Amasya Tamimi'nin oynadığı role benzer bir rolü, yeni dönemde çağdaş demokratik Türkiye'nin kuruluşunda da bu kararın oynaması mümkündür. Burada önemli olan, yapılan başlangıcın hiçbir kaygıya kapılmadan yeni adımlarla sürdürülmesi, Türkiye'nin önünü kesmek isteyen iç ve dış güçlerin oyunlarına ve engellemelerine fırsat tanınmamasıdır. O zaman görülecektir ki, Türkiye her ferdinin grur duyup sahiplendiği müreffeh bir ülke, bölgede ve dünyada etkili bir güç haline gelecektir. Geçmişte olduğu gibi bugün de Türkiye'yi sorunları içerisinde boğmak isteyen, gelişmesini ve büyümesini engellemeye çalışan iç ve dış güçler vardır. Genel Başkanımızın hakkında verilen idam kararının uygulanması için ısrar edenler, bu konuda kışkırtmalarını günlük olarak sürdürüp siyasi rant peşinde koşanlar Türkiye'nin gerçek dostu olamazlar. İster içten, ister dıştan kaynaklansın, bu konudaki tahrikler gelişen Türkiye'nin önünü kesmeye yöneliktir. Genel Başkanımıza karşı düzenlenen uluslararası komplo bu gerçeği bütün boyutlarıyla gözler önüne sermiştir. Bu komployla Türk ve Kürt halkları içinden çıkılmaz bir kaosa sürüklenmek istenmiştir. Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaş, komplonun amaçlarını daha ilk anda görmüş ve tüm çabasını komplonun sonuçsuz bırakılması doğrultusunda sarf etmiştir. Genel Başkanımızın Türk ve Kürt halklarınını çıkarlarını ifade eden öngörülü yaklaşımı temelinde büyük bir kararlılıkla harcadığı bu değerli çabaları, Türkiye'nin böyle güçlü karar verebilmesinin ve yeni bir yola girebilmesinin önünü açmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin sağduyulu yöneticileri de Genel Başkanımızın bu çabalarına değer biçmişler ve yaşanan sorunların giderilmesi yönünde tavır koymuşlardır. Liderler zirvesinden çıkan yüzyılın kararı, Türkiye'nin barış ve demokrasi yoluna dönülmez bir biçimde girdiğini göstermektedir.

Türkiye'nin sağduyulu yöneticileri, demokratik güçleri ve gerçek milliyetçileri emin olmalıdırlar ki, partimiz Demokratik Cumhuriyet çerçevesinde hep yapıcı geliştirici ve güçlendirici bir tutum içerisinde olacak, Türkiye'nin zayıf düşürülmesine ve çıkarlarının zarar görmesine müsade etmeyecektir. Kürt halkı Cumhuriyetin kuruluşundaki asli kurucu öğelerden biri olma rolünün bir benzerini de Demokratik Cumhuriyetin kuruluşunda sergileyecektir. Bunun için partimiz ve halkımız Türkiye Cumhuriyeti ve demokratik güçleriyle diyalog içinde olmanın gereğine inanmaktadır. Bu inançla liderler zirvesinin aldığı tarihi nitelikteki karar temelinde Türkiye'nin demokratik dönüşümü ve yeniedn kuruluş, Kürt sorununda barışçıl çözümün geliştirilmesi ve Genel Başkanımızın özgür ve sağlıklı çalışma ortamına kavuşması için gereken pratik çalışmaların geciktirilmeden yapılmasını gerekli görüyoruz. Bunun ilk adımı olarak tüm demokratik güçleri idam cezasının kaldırılması için etkin bir demokratik kampanya yürütmeye, bu temelde güçlü bir dayanışma ve yoğun bir çaba göstermeye çağırıyor; uluslararası topluluğu da bu çabalara desteğini güçlendirerek sürdürmeye davet ediyoruz.

14 Ocak 2000
PKK Merkez Komitesi

Yeni süreçte legal partinin işlevi

Baştarafı sayfa 9'da

tur. Ustelik uluslararası komplonun sahipleri, Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi planından vazgeçmiş değillerdir. Bu Kürt UNİTA'sı planının bir parçası olarak, bazı Kürt işbirlikçilerinin legal alanda da harekete geçirildiği bilinmektedir. Unutulmamalı ki siyaset asla boşluk kabul etmez. Geçiş sürecinde kaçınılmaz olarak doğan bazı alanlardaki boşlukların, süratle doldurulmaması durumunda, bunun komplo güçleri tarafından doldurulacağı besbellidir.

Bilindiği gibi, Cumhuriyetin demokratikleştirilmesi mücadelesinde yalnız değiliz. Bu onurlu mücadelede Türk halk güçlerinden de örgütlü çaba içinde olan siyasi partiler, sendikalar, kitle örgütleri ve aydınlar vardır. İttifaklar ve ilişkiler geliştirilmeye çalışılırken; *"Kim ve hangi güç, ne kadar yürümek istiyorsa ve gücü neye yetiyorsa, onunla o kadar yürünür"* hususuna dikkat etmek, hepsinden yapabileceği kadarını beklemek gerekmektedir. Yeni dönemin ruhuna uygun olarak, bu kesimlerle sistemli bir diyalog ve yakınlaşma sürecine girmek, hatta bu çabayı bir Çatı Örgütü ile taçlandırmak, artık bir zorunluluktur. Sözkonusu bu çatı örgütünün, Türk ve Kürt halklarının özgür birlikteliğini sağlayacak bir demokrasi programı etrafında halkalanması durumunda, önemli bir dinamik gücün doğacağı açıktır. Zaten yeni demokratik bir anayasanın yürürlüğe konulması, dil ve kültür özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması, ademi merkeziyeti sağlayacak demokratik bir yerel yönetimler yasasının çıkarılması, düşünce ve ifade özgürlüğünü kısıtlayan tüm yasal engellemelere son verilmesi Kürt cağrafyasında savaş döneminin doğurduğu tüm yaraların sarılması ve anti-demokratik tüm uygulamalara son verilmesi, idam cezasının kaldırılması, Genel Af gibi tüm demokratik adımların atılabilmesinin ön koşulu, böylesi bir örgütlülük ve iradenin açığa çıkarılmasına bağlıdır. Hiç kuşku yok ki, Demokratik Cumhuriyet de, sonuçta halklarımızın harekete geçmiş, örgütlü, kitlesel gücünün eseri olacaktır. Zira doğal ve toplumsal yaşamın kesin bir yasası vardır; *"Herkesin hayat hakkı, mücadele gücü kadardır."*

Önümüzdeki süreçte legal partinin kitle politikası, hem Kürt, Türk halklarını hem de dini ve milli azınlıklardan herkesi kapsayıcı olmalıdır. *"Dar milliyetçi"* yaklaşımlar kesinlikle sürecin ruhuna aykırıdır. Bu konuda Önderlik İmralı'dan kapsamlı bir pespektif de vermiş bulunuyor:

"Program ve yaygın kadro örgütlenmeleri ile tüm Türkiye halkına ulaşmak, aradaki yabancılaşmayı kırmak, ruhen ve pratik olarak birliği sağlam kılmak temel bir görevdir. Unutmamak gerekir ki, Türkiye halkının, emekçi kesiminin gerçek demokratik gücü oluşturulmamıştır. Demokrasinin en temel sorunu da budur. Bundan sonra en temel bir çalışma, Türk emekçilerinin yaygın demokratik gücünü ve sivil inisiyatiflerini demogojik politikacıların ağzından kurtarıp, öz kimliğine ve çıkarlarına dayalı, iradesini bağımsız politika ile ortaya koyan, barışın ve kardeşliğin sağlam halkası haline getirmek olmalıdır."

Yeni süreçte legal partinin işlevi üzerine değerlendirme yaparken, 37 HADEP belediyesinin rolüne de kısaca değinmek gerekir. Herşeyden önce bu belediyeler, yerel bazda da olsa Kürt halkının özgür iradesiyle oluşmuş kısmı iktidar organlarıdır. Önderliğin deyimiyle bu dönemde *"en güzel barış kaleleri"* olmalıdırlar. *"Yalnız sokakları değil, yürek ve beyinleri de süpürmelidirler."* Halkın hizmetinde olmalı, halka değer vermelidirler. Seçim öncesi *"Yerel Yönetimler Programı"* ile halka söz verdikleri, halk belediyeciliğini tüm yönleriyle pratikleştirmelidirler. Bu demokratik mevziler, bir yandan barış ve demokratik çözüm sürecinin kaleleri olurken, diğer yandan demokratik, şeffaf, katılımcı ve halkın hizmetinde bir belediyecilik anlayışını yaşama geçirmeyi başarırlarsa, hiç şüphesiz ki bununla halk kazanacaktır, özgürlük kazanacaktır. Ancak sürecin gereklerine ve halka verdikleri sözlere bağlı kalmazlarsa, *"en lanetli bir konuma düşecekleri"* kesindir. Zira bu mevziler, aynı zamanda asil topuğu gibi vurulacak, en zayıf noktalarımızdır da... Bu nedenle, üzerlerine ne kadar titrense, yeridir. Yeni dönemdeki hassasiyetleri dolayısıyla, partinin ve halkın gözü bu organların üzerinden hiçbir zaman eksik olmamalıdır.

SONUÇ

Kökeni yüzyıllara dayalı Kürt sorununun, halklarımızın eşitliği ve gönüllü birliği temelinde barışçıl, demokratik çözümü için tarihsel bir fırsatın yakalandığı bu aşamada, legal alanın ve özel olarak legal partinin rolü, olağanüstü bir önem kazanmıştır. Savaş dönemine kıyasla görev ve sorumlulukları artmıştır. Legal parti herşeyden önce ciddi bir parti olarak kendisini baştan aşağıya yenilemek, iç yetmezliklerini aşmak ve güçlü bir biçimde örgütlenmek zorundadır. Çünkü kendi iç örgütlenmesini sağlam bir temele oturtmayan bir hareketin, kitleleri örgütlemesi beklenemez. Uzun, orta ve kısa vadeli hedefleri belirlenmiş programlı bir siyasal çalışma içine girmeli, demokratik işleyiş ilkelerine titizlikle uymalıdır. Dönemin eylem dilini kavramalı ve demokratik cumhuriyetin, mutlaka halklarımızın örgütlü kitlesel gücünün eseri olacağını bir an bile gözardı etmemelidir. Türk halk güçleriyle, emekçileriyle demokrasi programı çerçevesinde ortak hareket etme momentini mutlaka yakalamalıdır. Halklar açısından öyle dönemler var ki, binyılların kaderini şekillendirir. Yeni süreç, işte böyledir. Bu süreçte legal kurumlarımızdan beklentilerin ne derece büyük olduğu, yeterince açık değil midir?

Güzel bir ezgiydi Serhat

Cudi yolculuğunun başladığı o zamanlarda, güzel açılmalarla bezenmiş bir ilişki içindeydik. Şimdi onu söylemek için iyidir. Yolculukta Serhat'ı yitirdik. Dağlara ve vadilere karıştı ve bir daha dünya gözüyle görünmedi. Daha onlarca, belki yüzlerce insanın yanıbaşımızda toprağa karışıp kaldığını ve bir daha topraktan, toprağın eğilimlerinden, dağlarından ve vadilerinden ayrılmadıklarını gördük. Hiçbiri için '*ölmek*' deyimi yerinde değildi. Toprakla birleşme isteklerini her zaman taşıyorlardı, zaman içinde öyle geçtiler. Ve zaman içinde hep orada, geçtikleri o Kürdistan'da kaldılar.

Şimdi, **yağmur** içindeyken, yeni bin yılın bu son sağırmasında sizlere Serhat'ı söyleyeceğim. Bende anlatan **yağmurdur** diyeceğim ve bunu böyle bileceksiniz.

Şimdi, bir zamanların Med ve Pers soylularının kaplan avına çıktıkları Zagros'un güneydoğu eteklerinde, sararan bir vadi içindeyiz. '98 kışında ve '99 başlangıcında da burada, fırtınanın güzel oluşması içindeydik. 15 Şubat fırtınasında da burada, karşımızdaki tepeler, üstümüzdeki Zagros dorukları kar savrulması içindeydi. Rüzgar esmesi ve onun öfkeli bağırması içindeydi. İşte o zaman Serhat da buradaydı. Bu yerin bütün kayalarında ve ağaçlarında birlikte türkü söylerdik ve bakardık. Sis ve bahar içinde **uzakta** dolaşırdık. O geniş ve serinlik dolu günler içinde, **uzak** tepelerde akşamı beklerdik.

Serhat, batıda Şekif dağı ufuklarının üstündeki Venüs'e bakardı ve sevinirdi. *"Benim yıldızım işte orda"* derdi. *"Sadece senin değil, o herkesin **yıldızıdır**"* deyişimi duymazlıktan gelir, ruhunun kapılarını o **yıldız** süresince kapatırdı. Venüs, akşamın **uzağında** kaybolduktan sonra, karanlık daha soğurdu ve eski yüzlerimizi giyinirdik; o eski şarkılar söylerdi: "*Bilirim yok senden bana bir faide ey gül...*" veya "*siyah kanatları koskocaman açılan -ve arkasında güneş doğmayan büyük kapıdan- geçince başlayacak bitmeyen hüzün bu gece...*" diye söyler ve sürerdi. Sonra herhalde söz toprağa gelirdi; topraktan konuşmamı sever, isterdi: *"Toprağın! Bazen keşfedilmemiş bir **ülke** oldu bana -ve bazen mezar-, dönüp bir çocukluğu öldüğüm sürekli...*"

Şimdi onun son öyküsünü söylüyorum:

Bahar ayları çıktığı zaman, yürüyüşe geçtik. Bir menzilimiz yoktu, **yürüyüş** bizim verili sınırları ihlal ederek girdiğimiz bir **ülke** idi, bir **yurt** idi. Hep onda, yani **yürüyüş** ve Kürdistan içinde kalacaktık. Serhat ikircikliydi önceleri; belki söylemeye dilinin varmadığı bir sevgisi vardı. O acı günlerde, Ammar idam sehpasının altında beklerken, yaşamak korkunç bir acıydı; daha da dayanılmaz olanı, utanç veriyordu. Hiç kimsenin dönüp küçük ayrıntıları konuşmaya zamanı yoktu.

Şimdi söylediğim bu yerden Van ve Urmiye arasındaki dağlara, oradan Van topraklarına ve Hakkari'ye geçtik. Aylar sürdü **yürüyüş**. Vardığımız her yerde Serhat, gerilla topluluklarına şarkılar söylüyordu. Güzel bir ezgiydi Serhat; Onun sesindeki içtenlik dağlarda söylediği şarkılarda daha açıktı.

Temmuz ayı başlarında Faraşin yaylalarındaydık.

Faraşin, Başkale-Çatak-Beytüşşebap üçgeninin güney köşesindedir. Faraşin köyü ile Kato Jirkan arasında en yüksek dağ, Serhesin doruğudur. En yüksek noktasında demir bir sütun bulunan Serhesin ve çevresindeki bazı tepelerin dorukları, Mısır piramitlerine benzer. Doğudaki Faraşin yaylalarından çıkarak Serhesin'e vardığınız zaman, üç saat batıda daha yüksek ve sivri bir doruk karşılar sizi. Kato Jirkan'a varmak için önünden geçmeniz gereken bu dağın adı Nismo'dur ve doruğunun hemen dibinde yaban ördeklerinin yurt edindiği bir göl vardır. Bu da Nismo gölüdür. Gerillalar bu göle çok bağlanmıştır. Bu gölün başında yapılan bir toplantının resmini bulduk. Komutan Nismo gölünün kıyısında, sırtını Nismo doruğuna yaslamış, ders veriyor. Gerillalar, bu eşsiz göle karşı kutsal kelimeleri dinliyorlar.

Serhat'la biz 11 Temmuz günü akşamı, Faraşin'den Kato Jirkan'a geçiş yapacaktık. Yanımızda Kamereman Halil Dağ ile rehberimiz ve güvenlik sorumlumuz Sadık vardı. Serhesin dağı eteklerinde, Kûna Hirçê denilen küçük ve dar vadide, Serhat ile son yemeğimizi yedik: Salyangoz çorbası. Toplaması bendendi, Serhat ile birlikte temizledik ve pişirdik. Rehberimiz Sadık, "*Şeytana benzeyen*" bu küçük yaratıkları yemeyi, hatta bu yemeği yaptığımız kabı bir daha kullanmayı kesin bir dille red etti. Birkaç metre arkamızda, gerçek bir kuş köyü vardı. Korunaklı bir uçuruma, yan yana, alt alta, üst üste çöpten ve çamurdan yuvalar kurmuş, neşe ve hareket dolu iç içe, bir arada yaşayan ve yüzlerce kırlangıçtan oluşan bir kuş sosyetesine, ilk kez burada tanık olduk. Serhat'ın bu yabanıl ve güzel kanatlılar toplumunu oturup saatlerce seyrettiğini gördüm. Kuşlar, gerillaların kendilerini izlemelerinden hiç rahatsızlık duymuyorlardı.

Akşamın gölgeleri batı yamaçlarından vadilere indiği zaman, biz kırlangıç köyünden hareket ettik. Serhesin doruğuna vardığımızda, zaman akşam çökmüştü. Serhat, yürüyüşte hep yaptığı üzere, teybinden "*Titanik*" filminin müziğini dinliyordu:

"*Every night in my dreams I see you, I feel you*
That is how I know you go on.
Far across the distance and spaces between us
You have come to show you go on.
Near, far, wherever you are..."

Benim tedirginliğim burada başladı. Yüksek yamaçlarda henüz erimemiş kar benekleri ve bir kartal, daha ileriye gitmememiz gerektiğini söylüyordu. Halil ve Sadık, o gece Nismo gölü yakınlarında kalmamız ve yarın gün içinde, Karayılan'ın çok sevdiği Nismo'yu görüntülememizi istiyorlardı. Ben ise, Nismo gölünü dönüş yolculuğuna bırakmaya, hemen bu gece beklemeksizin Kato Jirkan veya daha kuzeydeki Masiro yönüne geçmeyi istiyordum. Halil ile kavga edecek dereceye gelene kadar tartıştık. Beklemeksizin geçme önerisini Serhat'a götürdüm. Hiç beklemediğim halde, Serhat da kalmayı istiyordu. Çaresiz, o gece orada, Serhesin doruğunun iki saat kadar batısında bir yamaçta kaldık.

Tam o gece Türk ordu güçleri ve korucular operasyona çıkmışlardı. Bizim bundan haberimiz yoktu. 12 Temmuz sabahı erkenden, saat 00:4 sıralarında, Sadık arkadaş keşif için biraz yukarıya çıktı. Bu arada Serhat'ı da uyandırdık. "*Çok ilginç dört düş gördüm*" dedi, "*Annem buraya gelmişti birinde, tam burada konuşuyorduk.*" Diğer düşlerinin neler olduğundan da sözetti, ama artık bunları hatırlamıyorum. Saat 4.20'de Sadık koşarak geri geldi ve askerlerin bize doğru, doruktan aşağıya kollar halinde yaklaştıklarını söyledi. Çantalarımıza ve silahlarımıza sarıldık. Bulunduğumuz vadiden aşağıya küçük bir su akıyordu, onu izledik. Ben önden koşuyordum, arkamda Halil vardı. İki dakika sonra dönüp baktığımızda, Serhat'ın olmadığını gördük. Sadık geri döndü, bekledik. Yeniden Serhat'ı gördüğümde, ağır adımlarla kayalık dere yatağından aşağıya inmeye çalışıyordu. Çantası sırtında, silahı kolunda, deri muhafaza içindeki sazı ise omzundaydı. Şaşırmış görünüyordu, hepsi o kadar.

Beş dakika kadar yokuş aşağı indikten sonra, sağımızdaki Mamêmus tepesinden inen yeni bir dere ile karşılaştık. Bulunduğumuz yer, Besta arazisinden geçen Masiro suyunun başlangıcı idi. Buraya varıncaya kadar, Sadık üç kez geri dönerek arkada kalan Serhat'ı bize yetiştirdi. Sağa, Mamêmus yamacına, suyun akış yönünün tersine döndük. Böylece, aynı zamanda üstümüze gelen asker kollarına karşı gidiyorduk. Çünkü onların istekleri, bizi aşağıya, tuttukları Masiro vadisine doğru sürmekti. Yirmi adım kadar sonra, yüklerimizin ağırlığını farkettik ve çantalarımızı, parkalarımızı otların içine alelacele sakladık. Yalnız Halil, mini-tv kamerasının bulunduğu çantasını bırakmadı. Saat 4.30 sıralarında, sabah alacasında bize doğru inen iki asker kolunu gördük. 4.35 sıralarında onlar bizi farkettiler ve bir anda mevzilenerek ateşe başladılar. Aramızdaki uzaklık, ilk anda 50 metre kadardı. Önümüzde Mamêmus yokuşuna vurmamız için geçmemiz gereken bir düzlük vardı. Yüzlerce asker her türlü silahla 50 metreden ateş ederken, bu düzlüğü geçmemiz gerekiyordu. Ancak ondan sonra mevzilenme olanağımız olabilirdi.

Güvenlik sorumlumuz Sadık konuştu: "*Durmayın!*" Aklıma gelen her şeye küfrederek Serhat'a son bir kez baktım. Yüzünde aynı şaşkınlık vardı. Öte yandan sanki çok sakin görünüyordu, bizim gibi telaşlı değildi. Düzlüğe vurduğumda, üzerinde mısır patlatan kızgın bir saç üzerinde koşuyor gibiydim. Kendimizi sakınacak bir konumumuz, siper alacak bir tek taş, bir çalı bile yoktu. Binlerce mermi, her yanımızı sıyırarak bahar otlarını biçerken, yapmam gereken, ama hep ertelediğim şeyleri düşündüm. Ardından Halil ve Sadık da düzlüğü geçtiler. Dönüp onlara baktım, sağlam görünüyorlardı. Ama Serhat yoktu. Orada kalmış, düzlüğü geçememişti. Hiçbirimizin bir anda yağmur gibi inen binlerce mermiden kurtulma gibi bir şansımızın olması o an düşünülemezdi. Bereket askerler ve korucular yeteneksizmiş ve bizim kadar soğukkanlı değillermiş.

Birbuçuk saatte, binlerce silahın ateşi altında, arkasına sığınacak tek bir mevzi olmadığı halde, Mamêmus tepesine batı yönünden çıktık. Tepeyi tutması gereken asker ve korucular hala nefes nefese, tepenin doğru yamacındaydılar. Yüz metre farkla o sabahki koşuyu biz kazanmıştık.

Bir ömür gibi geçen, birbuçuk saat süreyle, her türlü silahın ateşi altında Mamêmus tepesine tırmanırken, daha doğudaki Alan vadisi başlangıcında, korucu ve asker kolları arasında pimleri düzeltilmiş bombalar ve emniyeti açık silahlarımızla akşama kadar kımıltısız beklerken, Serhat'ın o su kıyısında, **Nismo** gölü yakınlarında, **Nismo** sevdası uğruna şehit olduğunu düşündük. Asker ve korucular, nereye gittiğimizi de gördükleri halde, hemen aralarında olduğumuz halde, akşama kadar üstümüze gelmediler. Onlar açısından akıllıca olan da buydu. Çünkü biz, son saldırımızın çok etkili olması için, birkaç adım yanımıza kadar sokulmalarını bekliyorduk.

Serhat o gün, 12 Temmuz 1999'da, saat 11.00 sıralarında sağ esir düşmüştü.

Daha sonra koruculardan alınan bilgilere göre, Serhat'ı askerler değil, Jirkan aşiretinden genç bir korucu sağ yakalamıştı. Askerler onu aldıktan sonra, kolundan vurmuşlardı. Daha sonra Hakkari'ye götürüldüğü, ikinci bir operasyonda yeniden dağa getirilerek, yakalandığı yerin onbeş saat kadar doğusunda, Faraşin yakınlarındaki **Eraban** dağı eteklerinde kurşuna dizmişlerdi. Cesedini aylar sonra gerillalar bulduklarında, elleri arkadan bağlıydı. Serhat, esir düşmeyi kabul etmişti belki, ama teslim olmamıştı. Öldürülme sebebi bu olmalıydı.

Onun son hikayesi budur. Yürüyüş ise devam ediyor.

Mücadele arkadaşları adına
Hüseyin Kaytan

Başkale'nin yiğit komutanı

Adı, Soyadı: **Davut KARAKOYUN**
Kod adı: **Eşref**
Doğum yeri ve tarihi: **Helizo köyü-Gürpınar- Van, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **Temmuz 1999, Hizan Yaylaları-Garzan**
Görevi: **Tabur komutanı**

"Yağmur gibi kurşun yağıyordu hertaraftan. Bombalar, roketler, havan topları ve diğer silahlar ortalığı cehenneme çevirmişti. Doğadan toprağın, çiçeklerin kokusu değil sadece barutun kokusu yayılıyordu. Spirez yine bir çatışmaya tanıklık ediyordu. Yüzlerce asker ve sadece bir avuç gerilla..."

Evet. Sadece bir avuç gerillaydı direnen. Ve yüzlerce askerin bu kadar gümbürtüsü bu yüzdendi. Karanlık çökmüş ama çemberde olan gerilla grubu henüz geri çekilememişti. İç içe girmişti çatışma. Kim asker kim gerilla belli olmuyordu. Herkes herkese kurşun sıkıyordu. Korucular Kürtçe *'teslim olun, yoksa hepiniz ölürsünüz'* diye bağırdıkça, gerillalar daha bir gayrete gelerek çatışıyordu.

'Yoldaşlar. Yoldaşlar' diye bağıran kontrgerilla komutanının sesi yayılıyordu etrafa. Sesini incelterek ve alaylı bir edayla bağırıyordu. Psikolojik baskı uyguluyordu gerillalar üzerinde. Sinirlerini bozarak birilerinin galeyana gelmesini ve avlanmasını arzuluyordu. *'Yoldaşlar, bakın buradayım henüz vuramadınız beni, hadi ama sizi bekliyorum...'*

H. artık dayanamamıştı bu sesin çirkinliğine. Sinirleri de bozulmuştu. Zaten dün akşam yaptıkları eylemde bir kaç yaralı vermişlerdi. Çok sevdiği can yoldaşları yaralanmıştı. Üstüne üstlük bir de çatışma çıkmıştı. Ve o ses hep bağırmaktaydı. *'Yoldaşlar hah, hah, hah...'* Ya bu adamı vuracak ya da kendisi şehit olacaktı.

Yavaş yavaş sürünmeye başladı. Karşıdan gelen kurşunların ona değmesi içten bile değildi. Ama herşeyi göze almıştı. Ve sessizce yaklaştı sesin geldiği tarafa. Dikkati elden bırakmıyor, kurşunların dışına çıkmaya çalışıyordu. Bir kaya vardı hemen önünde. Hem kayanın arkasında hem de çevresinde bir kaç mevzi daha vardı. Ses o kayanın arkasından geliyordu. Ve beklemeye başladı. O sesi bir daha duymak istiyordu. İlelebet kimsenin duymaması şartı ile. Bombalarını hazırladı.

Karanlıktı, hem de çok karanlık. Hani göz gözü görmüyor derler ya öyle. Sadece kurşun ve roketlerin ışığı bozuyordu bu gizemli karanlığı. Bütün gerillalar etrafa dağılmış, çatışıyorlardı. Bu yüzden hiçbir asker yaklaşamıyordu. Dağınık oldukları için kalabalık görünüyorlardı.

Eylem başarılı geçmişti. Ama üslerine geri dönmeden bir dağ yamacında üslenmişlerdi. Gaflet, diyordu bu durumu anlatan Eşref. *'Biraz yorulduğumuz için birşey olmaz burada üslenelim, dedik. Zaten yaralı arkadaşlar vardı yanımızda, onlarda dinlenelim diyordu. Aslında arkadaşları dinlememeli ve hemen daha güvenli yerlere çekilmeliydik. Ama...'*

Lokman ve Mehmeti Goyi yaralıydı. Eşref de bu çatışmada yaralanmıştı. Akşama doğru askerlerin operasyona çıktığı telsiz anonslarından belli oluyordu. Bir ara telsizden *"Şimdi vadiye indiler"* anonsu geldi. Telsizi dinleyen gerillalar bunu fazla dikkate almadılar. Tepeye çıkmaya başladılar. *"Şimdi tepedeler." "Kayalıkların içinde dinleniyorlar."* Anonslar bir türlü susmak bilmiyor, ayrıca gerillaların da hareket tarzını an an söylüyorlardı. Sinir küpüne dönmüştü gerillalar. Hepsi bu sinir bozucu telsiz anonslarının etkisine girmişti. Silahlarının emniyeti açıktı. Her an tetikte yollarına devam ediyorlardı.

"Yaklaşıyorlar." "Herkes hazır olsun." Bütün gerillalar acaba bu anonslar doğru mu yoksa psikolojik savaş mı yürütülüyordu bir türlü anlayamamıştı. Ama tedbiri de elden bırakmıyorlardı. Belirli bir süre ilerledikten sonra mola vermişlerdi.

Yorgunluk ve stres dinlenen gerillaları gevşetmiş, tatlı bir uykuya sürüklemişti hepsini. Ama telsiz anonsları susmak bilmiyordu. Ve hemen ardından da çatışma başlamıştı. O zaman anladılar telsiz anonslarının doğru olduğunu.

Eylemin ardından böyle bir çatışmaya girmek yaralı arkadaşların morallerini bozmuştu. Kendileri çatışamıyordu. Yoldaşları onları korumak için canla başla savaşıyor, askerleri yanlarına yaklaştırmıyordu.

"H. cankulağı ile etrafını dinliyor, o sesi bekliyordu. Biri susturmalıydı bu sesi. Bu görevi H. üstlenmişti.

Çok geçmeden yine o şuh, sinir bozucu sesiyle bağırdı kontra elemanı komutan. 'Yoldaşlar....' *H. nın beklediği an gelmişti. Ses hemen önündeki taşın arkasından geliyordu. Hemen pimlerini çekerek bombalarını attı taşın ardına ve çevresine. Bir, iki, üç... Ard arda patladı bombalar. Ve ses kesildi. Bir daha* 'yoldaşlar ...' *diyemedi kontra elemanı."*

Bombaların sesiyle sanki herşey durmuştu. Gecenin karanlığına sessizlik hakim olmuştu. Ve bir ses duyuldu. *'Komutan öldü!'* Bu şok haber etkisini göstermiş, askerler ve korucular arasında panik başgöstermişti. İnisiyatif gerillaların eline geçmişti. Komutanları ölen askerler korkudan donmuşlardı. Bir kaç gerilla vurup kahraman olmayı düşünürken, canlarını nasıl kurtaracaklarının telaşına düşmüşlerdi. Ölüm korkusu hiç birşeye benzemez. Elinde silahta olsa ya korku seni öldürür, ya da karşıdan gelen kurşunlar...

Hemen gerisin geri çekildiler. Fırsat bu fırsat diyen gerillalar da bir kaç arkadaşı savunmaya koyarak yaralılarını alıp çıktılar o cehennem yerinden.

Eşref'in eline ve vücudunun birçok yerine lav silahı parçaları isabet etmişti. Belirli bir süre tedavi olduktan sonra Xaxurke'ye dönmüştü. Bu çatışmayı anlatırken gülümsüyor, *'nasıl kurtulduk anlamıyorum'* diyordu. Tedavi oldukları yerde kapı hızla çarptığında hepsi birden sıçrayarak ayağa kalkıyorlarmış. *'Etkisini bir süre atamadık üzerimizden, daha sonra yavaş yavaş geçti.'* diyordu Eşref.

Bu olayı anlatan Eşref mütavaziliği elden bırakmıyor, hep diğer arkadaşları öne çıkarıyordu. Sanki çatışmada bir rolü yokmuş da, çatışmayı yürütün diğer arkadaşlarmış gibi. Aslında eylem sırasında bütün komuta Ondaydı.

1991-92 kışında Xaxurke'de Karargah'ta yapılan kadro eğitimlerinde manga komutanı idi. Devre sonunda '92 bahar pratiği için tekrar Başkale'ye Bölük komutanı yardımcısı ve bölge yönetimi olarak gitti. Şanssız Perîxan eylemi sonucu, iyi bir başlangıç yapamasalar da yapısını elinden geldiği kadar koruyarak içeriye girebilmişti.

1993 yılında Gerdi mıntıkasında hareketli takımın komutanı olarak görev yaptı. Büyük güçlerle hareket etmek tehlikeli olduğu için, güçlü arkadaşlardan oluşturulmuş bir takım, pratik faaliyetlerde bulunuyordu. Gerdi'de Türk devletinin yönelimleri ve yanlış uygulanan bazı pratikler sonucu, yoğun bir koruculuk vardı. Korucu olan aşiretlere yaklaşım ve onlara uygulanması gereken politikalar konusunda, Başkale'de yürüttüğü pratikten dolayı tecrübesi vardı Eşref'in. *"Yapabilirsen koruculuğu bıraktıracaksın, eğer bırakamıyorsa, baskı varsa, bu defa gerillaya kurşun sıkmamasını sağlayacaksın"* diyordu. Bu amaçla bir çok defa korucularla görüşmeler yapmış ve politikayı hayata geçirmeye çalışmıştı. Hatta bir defasında tek başına ve silahsız olarak Gerdi aşiret reisi Reşit Ağa'nın yanına giderek, onunla, koruculuğu bırakması noktasında görüşme yapmıştı. Kürdün eve gelen misafire kurşun sıkmayacağını bildiği için böyle bir girişimde bulunmuştu. Bu gözü kara komutanın yakalaşımı Reşik Ağa'yı da çok etkilemiş, çevresindekilere; *"O çok yiğit bir insandır"* demişti. Anlaşma ile sonuçlanan görüşme daha sonra Türk devletinin yönelimi sonucu boşa çıkartılmıştı.

Bu görüşmeden dört gün sonra bir çatışmada ayağından vurularak tekrar tedavi olmaya gitti. *'Bundan sonra artık yaralanmak bana yasak'* diyordu. *'Üçüncü defa kurşun yersem bu kez yaralanmayacağım...'*

Sol ayağı dizden yukarı yara almıştı, ameliyat sonrasında 15-20 tane civata takmışlardı bacağına. Platin taktıkları için fazla hareket etmiyordu. Yaralı olmasına rağmen hep neşeliydi. Savaşa yine gitmek için hazırlanıyor, malzemelerini tamamlamaya çalışıyordu.

Van'ın Gürpınar ilçesinde dünyaya gelmiş. İlk ve ortaokulu burada okumuş, ardından da '89 yılında partiye katılmış. Kendi deyimiyle yarı gönüllü katılmış. *"Van'dan Başkale'ye geliyorduk bir kaç arkadaşla birlikte. Hepimiz gerilla saflarına katılacaktık. Yolda gerillaların yol kesme eylemi ile karşılaştık. O zamanlar 17-18 yaşından büyük olanları* 'Zorunlu Askerlik Kanunu' *ile saflara alıyorlardı. Bize* 'siz zorunlu olarak partiye katılacaksınız' *dediler. Ben dedim* 'heval biz zaten gönüllü katılmaya geldik. Ben gönüllü katılacağım.' *Ama grup komutanı inat ediyordu* 'Askerlik kanununa göre katılacaksınız' *diyordu. Yok askeri, yok gönüllü tartışma uzuyordu. En son* 'tamam yarı askeri, yarı gönüllü katılalım o zaman' *diyerek bir noktada anlaştık."*

Tedavisi belirli bir noktaya ulaştıktan sonra, ama henüz iyileşmeden Zağros çadırlarına geldi. Her gün ayağındaki kireçlenmeyi gidermek için karın içinde yürüyor ayağını zorluyordu. Uyardığımız zaman *"Heval bu yaz ben pratiğe çıkmalıyım. Ya ayağım burada kırılır ya da ben pratiğe çıkarım"* diyordu. Onun erken iyileşmekteki azmi hepimizi etkilemişti. Sağlam bir insanın zor yürüdüğü karda, O saatlerce yürüyordu. *"Bundan daha iyi fizik tedavi olmaz"* diyordu. Büyük bir irade savaşı ile kendisini pratiğe hazırlıyordu.

Zağros'un kışları zor olurdu, bazen öyle fırtınalar kopardı ki onbeş metre aralıklı çadırlar arasında bağlantılar kopardı. Hele hele çadırla Xakurxe arasındaki mesafeyi bahar ayında geçmek her yiğidin karı değildi. Çünkü bu dağ İskendere bile aman vermemişti. Değil insanın, hayvanın yaşaması, ot bile yaşayamazdı Zagros kışlarında. Eşref arkadaş, PKK'nin dışında hiçbir gücün bir grup insanı bile bu dağda konumlandıramayacağını söylüyordu.

6 ay geçmişti. Gün pratiğe gitme günüydü. O aylarda Zagros'u geçmek çok tehlikeli de olsa kampa ulaşıp ilk düzenlemede pratik sahalara geçmek istiyorduk. Özellikle Eşref arkadaş her sabah Zagros'un tepesine bakıyordu, bulutsuz bir gökyüzünü görmek için. Çünkü *"küçük bir bulut dahi olsa geçmek tehlikelidir"* diyordu.

Beklenen gün gelmişti. O gün gökyüzünde bulut görünmüyordu. Karın sertleştiği sabah saatlerinde yola çıktık. Yaklaşık 18 saat süren bir yürüyüş sonrasında kampa ulaşmıştık ve hiçbir arkadaşa zarar gelmemişti. Bu Eşref'e olan güvenimizi daha da arttırmıştı.

Bahar düzenlemesinde, iki takım öncü birlik olarak Gerdi mıntıkasına geçecekti. Bu takımların birinin başında Eşref arkadaş vardı. Diğer takım komutanı tereddütlü davrandığı için alana girmedi. *"Eşref arkadaş geri dönüş yenilgidir"*, *"Mutlaka geçeceğiz."* diyordu. Ki sonuçta öyle de oldu. Geçerken Başkale gücünü görmüştük. Eşref arkadaş güçlü öngörüsü ile *"Çok savaşçı bir yapı, ama yönetim savaşa güç getiremeyecek"* diyordu. Çünkü yönetimin kendi arasındaki ilişkileri sağlıklı değildi. Sonuçta da öyle oldu. Başkale pratiği başarısız geçmişti.

Gerdi'de bir süre kaldıktan sonra tekrar Başkale'ye gönderildi. Yıl sonuna doğru Eşref'i ameliyat eden doktor ayağındaki platinin çıkması gerektiğini bu halde yürüyemeyeceğini, bu yüzden mutlaka gelmesini istemişti. Bu yüzden istemeden de olsa doktora gider. Doktor ayağındaki platini çıkarırken dehşete kapılmıştı. Çünkü ayağındaki platin eğilmişti. Bir insan bu acıya uzun süre nasıl dayanabilir, diye hayret ediyordu.

1995 yılında Zap alanına gönderilerek, burada yapılan eğitime katıldı. Daha sonra eyalette toplam üç tane olan fırtına takımlarından birisinin başına geçti. Bu takımla birçok eylem ve çatışmaya katılmış başarılı bir pratik sergilemişti.

1995, 26 Ağustos'unda yaşanan Güney Savaş'ına bölük komutanı olarak katıldı. Savaştan sonra Önderlik Sahasına giderek burada yapılan eğitime katıldı. Aynı zamanda Önderliğin yakın koruması idi.

Bir dönem burada kaldıktan sonra tekrar ülkeye geçer. Giderken Önderlik Eşref'e; *"Burada senin için ne değişti"* diye sorar. *"Başkan'ım yaşatılmak istenirse, Önderlik sahasına gelmeden de Önderlik pratikte yaşatılabilir. O yüzden bu alanın farklılığı bizzat*

Önderlik ile fiili bir diyalog içerisinde olmadır." Başkan bu cevaba *"Doğru, sorun Önderliği görüp ya da görmeme değil. Herkesin bulunduğu alanda Önderliği doğru uygulama sorunudur"* diye karşılık verir.

1996 yılında tekrar Başkale'ye bölge yönetimi olarak gönderilir. Başkale-Gürpınar alanında bulunan güçlerin sorumlusudur. Giderken yolda bir manga komutanı kaçar. Karargah hemen yapının geri dönmesi talimatını verir. Çünkü savaş pratiğine yeni giren güçler kötü ve çok kayıplı bir çatışmaya denk gelirse, o pratikten yıl boyunca hayır çıkmazdı. Ama eğer alana girmezlerse yapı psikolojik olarak olumsuz etkilenecekti. Yapıya korku hakim oldu mu savaştırmak çok zordur. Bu yüzden Eşref arkadaş inisiyatifini kullanarak alana geçer.

Alanı çok iyi tanıyordu. Yol güzergahı, konumlanma, erzak ve cephane depolarının yeri, olası bir çatışmada tutulması gereken yerler, karşı gücün konumlanması, geri çekilme yerleri vs. gibi konularda her zaman hazırlıklıydı. Ve kesinlikle bildiklerini yoldaşları ile paylaşıyordu. *"Pratiğe çok hızlı girip, erken yorulmayın ve kesinlikle ilk eylemde çok ses çıkartacağım yanılgısına düşmeyin. Çünkü çok ses çıkartacağım derken riskli eylem yapıp darbe alabilirsiniz. Yapı ilk darbeyi yedi mi yıl boyunca toparlanma sorunu yaşar."* diyordu. Bunu anlatırken yaşadığı olumlu ve olumsuz tecrübelere dayanıyordu. Savaşa bakış açısında işi şansa bırakma gibi bir durumu yoktu. Kendisi kontrol eder, mutlaka bir-iki keşfe katılırdı. Çok güvendiği bir komutan yanında varsa o farklı. Eylem planlamalarında, keşiflerde veya eyleme girerken hep müteyaziydi. Herkesi dikkate alır, herkesin görüşüne değer verirdi. Mesela bir eylem planlaması yapılıyordu. Başkale-Van-Güzeldere yolu üzerinde görevli asker ve korucuları saldırı yapılacaktı. Planlamada: *"Heval herkes dikkatle incelesin, planlamayı. Hiçbir boşluk kalmasın. Kim nerede görevli ne yapacak bilinsin. Karşımızda hasta, savaşamayan, silahları pas tutmuş, bize kurşun sıkmayacak askerler yok. Bu yüzden ciddi yaklaşın. Sakın küçümsemeyin."* Oldukça cesaretli olmasına rağmen somut verilere göre davranırdı. O savaşta cesaretli olmanın, savaşı yürütmeye yetmeyeceğini çok iyi biliyordu. Hep; *"Heval bir komutanın cebinde 40 tane planlama olmalı ki; biri bittiğinde diğerini devreye koymalı, yani planlamasız kalmamalı."* Ve gerçekten de Eşref arkadaşın kimse plansız kaldığına rastlayamazdı. Bir kaç yıllık beraber pratiğimiz oldu, plansız kaldığına rastlamadım, her zaman hazırda planı vardı, biri boşa çıktımı ikinci bir planı direk hayata geçiriyordu. O açıdan vakti kesinlikle boş geçmiyordu.

Eşref arkadaş teori ve pratiğin birliğine inanırdı. *"Herkes yaptığı kadar konuşsun, bildiği kadar yapsın"* derdi. Oldukça politik bir insandı. Bir çok konuda çok az konuşur, görüş belirtirdi. Konuşmaları daha çok somut konu ve kararlar şeklinde olur, bunu kavratmak için de detaylarıyla anlatırdı. Halkla da ilişkisi bu tarzda idi.

O savaşın pişirdiği, savaş içerisinde ideolojiyi, politikayı öğrenen bir komutandı. İnsanları iyi tanır, ona göre davranırdı. Ve herkese verecek bir cevabı mutlaka vardı. Bir gün bir korucu köyüne girmiştik, korucularla toplantı yapıyorduk. Köyden bir korucubaşı, -biraz şişman ve kurnaz biri- *'heval özel timler de sizin gibi elbiseler giyerek köyleri dolaşıyorlar, o yüzden köye gelirken size ateş edebiliriz, eğer böyle olursa bizim kusurumuza bakmayın. Kesin ya sizi özel-tim sandığımız için ya da tanımadığımız için ateş etmişizdir'* diyordu. Eşref arkadaş hemen söze girdi: *'Yok yok sizin kusurunuza bakmayız birşey olmaz niye kusurunuza bakalım ki, insan hata yapabilir. Mesela ara sıra biz de sizin bulunduğunuz alanlara geliyoruz. Sizin köyün ışıklandırmaları karakolunkine çok benziyor, bazen karakol sanıp saldırı yapabiliriz, siz de bizim kusurumuza bakmazsınız artık'* deyince korucubaşı korkuyla; *'Aman heval kurban olayım, biz size hiçbir mermi atmayacağız istediğiniz zaman gelin gidin.'* dedi.

Uzun savaş pratiği içerisinde yer alan bir insan ister istemez katılaşır. Ama bunun yanın da duygular da üst düzeyde hassaslaşır. Eşref arkadaş da böyle bir durumu yaşıyordu. Uzun süre savaş içerisinde kalması Onu bir düzeyde sertleştirse de, aslında çok derin bir duygu yoğunlaşmasını yaşıyordu. '96 sonlarında girilen bir çatışmada Çiyazan adlı genç yoldaşının şehadetinde tanık olduk. Eşref arkadaş bu olaydan çok etkilenmişti. Sessiz sessiz gözünden akan yaşlar, ta yüreğinin derinliğine iniyordu. Bir sigara yaktı. Cenazeye dokunmak istediğini söyledi, önce izin vermedik, dokunduktan sonra sarılmaya başladı. Onu koparmaya gücümüz yetmiyordu. Çatışma devam ediyordu. Arkadaşın cenazesini saklayıp geri çekilmemiz gerekiyordu. Mantıklı olan buydu. Eşref arkadaş her ne kadar duygusal bir atmosferde de olsa mantıklı olanı yaptı.

Kışı Kelareş'te geçirmişti. Kelareş yüksek tepeleri, derin vadileri ve sur gibi dizili taşlarıyla gerçek bir doğa harikası. Heryerde siyah peynirimsi büyük taşlar. Ve her biri sanki özenle bırakılmış. Bu dağ uzaktan bakıldığında girilemez bir kale, içerden de bir şehrin sokaklarına benziyordu. Kış yoğunlaşması burada tamamlandı. Bahar ayında da Gürpınar'a bölük komutanı olarak gitti. Daha sonra yapılan düzenleme ile Başkale bölge sorumlusu oldu.

1997-98 kış sürecinde Botan gücü ile birlikte içerde üstlenmişti. Tabi bu durum devletin marjinalleşen PKK teorisine tersti. O yüzden çok şiddetli yöneldi. Binlerce askeri bir anda havadan indirme ile alana bırakan Türk ordu güçleri, imha ederiz mantığıyla hareket ederken, operasyon gerillanın yönelimiyle hüsrana uğramıştı. Sonraki süreçlerde de operasyonlar yoğunlaştı. On binle başlayan yönelim yüzbinlere ulaştı. Ve Kato operasyonu yönelimin zirvesi olmuştu. Eşref arkadaş bu esnada hareketli taburun komutanıdır. Ve o yüzden, birçok komutan orda olmasına rağmen, çatışmanın pratik koordinesini Eşref arkadaş yapar. Burada bulunan güçlerin kurtuluşu mucizevi bir olaydır. Ve bunda Eşref arkadaşın payı büyüktür.

Partimizin 6. Kongresi'ne katılan Eşref arkadaş kongre sonrası düzünlemede Garzan Eyaletine müdahale olarak gider.

Garzan eyaletinde kökleşen bazı ihanet odakları birçok arkadaşın şehadetinde etkili olmuştur. Ve yıl 1999, aylardan Temmuz.

İhanet bu sefer Eşref ve 12 arkadaşını seçmişti. Dört bir yandan saldırıyorlardı. Arazi çıplaktı. Çatışacak tek bir mevzi, siper edilecek tek bir taş yoktu. İlk çatışmada dört arkadaş şehit düşer. Eşref arkadaş yaralanır. Diğer arkadaşlara *"kendinizi kurtarın ve partiye ulaşın"* talimatını verir. Gitmemekte direten arkadaşlara kızar. *"Talimattır, ulaşacaksınız"* der. Bir süre daha çatıştıktan sonra mermisi tükenir. Bu arada dört arkadaşı daha şehit düşmüştür.

Artık kurtuluş umudu yoktur. Ama teslimiyeti de asla kabul etmez. Askerler Onun kurşununun bittiğini fark ettiği için canlı yakalamak isterler. Bu yüzden teslim ol çağrısı yaparlar. Askerlerin ve korucuların *"Teslim ol çağrılarına"* Eşref arkadaşın verdiği cevap, genç bedeninde patlayan bomba olur.

Garzan'da şehit düşen Otamatik Mervan, Hayri, Kemalê Spirti, Yasin, Harun vb. yoldaşlara bu kez çok genç bir komutanda eklenmiştir. Eşrefê Başkale!

Eşref yoldaş!

Pratiğin her zaman yolumuzu aydınlatan bir meşale olacaktır. Ve asla yere düşürülmeyecektir.

Mücadele arkadaşları adına
Xweşmer

Dağların aslanı Şero

Adı, soyadı: **Şergo ŞEXO**
Kod adı: **Şero Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Meydan köyü (Akbaş) - Afrin, 10 Aralık 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **Ağustos 1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **Ağustos 1998, Xakurkê -Deşta Harte**

"Birilerini anlatabilmek; evet, birilerini anlatabilirsin. Ama, efsanevi olabilenleri anlatabilir misin? Çok zor...

Evet, dağların aslanı Şero! Seni anlatmak istiyorum. Ama, nasıl anlatabileceğime karar veremiyorum. Hangi özelliğini, hangi yönünü, hangi duruşunu? Şehadetini görmek, nasıl biz yoldaşlarını zorlamışsa; seni anlatabilmekte o kadar zor oluyor.

Biliyor musun Şero Heval, babandan senin doğduğun günün kısa hikayesini dinledim. Bunu da dinleyince, yazmakta daha fazla zorlandım. Zor alsa da, seni anlatmaya çalışacağım."

Şero heval; 1975 yılında Afrin'in yurtsever köylerinden Meydan'da dünyaya gelir. 1975 yılı Güney Kürdistan'da Barzani hareketinin çıkışının son bulduğu dönemlerdi. Şero hevalin babası oğluna bundan dolayı *"Şergo"* adını takar. Amacı; *"Kürtler özgürleşmedikçe, savaşın bitmeyeceğini"* ilan etmektedir.

Şero heval, yurtsever bir ortamda büyür. 15 yaşında ailesiyle beraber Almanya'ya gelir. Almanya'da liseyi bitirir. Aynı zamanda lise yıllarında iken, Hünerkom'un ilk öğrencilerinden olur. İlk Kürt ulusal korolarından olan *"Koma Berxwedan"*da yer alır. Şero hevalin mücadeleyle tanışmasının yılını vermek oldukça zor. Çünkü O, daha çocukluğunda Kürt mücadelesiyle tanışır ve gelişir.

1993 yılında arkadaşlara ülkeye gitmek istediğini bildirir. Arkadaşlar, Şero hevalin eve gidip, ailesini ikna ederse gidebileceğini söyler. Şero heval eve gidip, ailesine durumu bildirir. Ailesi olumlu karşılayıp, destek sunar.

Böylece Ağustos 1993 yılında direk ülke sahasına gider. Ülke sahasında Zagros eyaletinin birçok bölgesinde kalır. Kaldığı her yerde de iz bırakır. Savaşta, eylemde, görevde, sanatta, neşede, fedakarlıkta hep önde idi. İç dünyası ve yaşamı devrimci yarışla dolup taşardı.

Şero heval, Kürdistan tarihini tüm inceliklerı ile öğrenmeye çalışırdı. Yoldaşlarına, tarihten kesitler sunar; tiyatro ve skeçler yapardı. Başkan Apo, *"bir devrimci en iyi tiyatrocudur"* der, Şero heval de, devrimi tüm iliklerine kadar yaşayan canlı bir tiyatro sanatçısıdır.

"Hatırlıyor musun Şero heval? Seninle 'Tiyatro'da, Dehak'ı nasıl canlandırabiliriz?' diye tartışıyorduk. O zaman sen, ihanet üzerine tartışmamız üzerine 'Beni savaşta bir kurşunun yere düşürmesi zordur. Ama ihanetin kurşunu için bir şey diyemiyorum' demiştin. Sanki olacakları biliyor gibiydin."

Şero arkadaş, savaş sahasında birçok eylemde kahramanlıklar sergiledi. Bazı eylemlerde küçük sıyrıklar da aldı. Birinde ayağından ağır şekilde yaralanmıştı. Ama yılmadı, inadına direndi ve halkı için savaştı.

Son eylemde de yiğitçe davrandı. Ama ihanetin komplo ve pusuşu, O'nu fizikmen aramızdan aldı. İhanet O'nun ruhunu ve emellerini yenemedi, aksine daha da canlandırdı.

Ağustos ayıydı. Taburumuz birçok eylem yapıyordu. Bu eylemlerin hep ilk adamı, Şero heval oluyordu. Son eylemde, genel arkadaş yapısı O'nun katılmasına taraftar değildi. Ama Şero hevalin içindeki ateş ve halk sevgisi, O'nu durduramıyordu. O, zorla kendini eylem grubuna koydurttu. Eylem grubuna girince de; saldırı da usta olduğu için, saldırı grubunun komutanı oldu. Eylem için herşey hazırdı. Eylem yerine vardığımızda, planda olmayan bir düşman noktası çıktı. Bunun üzerine eylemi, yeniden bir keşif için erteledik. Ancak o anda taburumuzun en gözde iki komutanı olan Menal ve Şero arkadaşlar; *"Biz planda olmayan düşman noktasına bakıp, gelelim"* diyerek, hızlıca hareket ettiler. Öyle hızlı davrandılar ki, *"dur"* diyemeden aşağıya indiler.

Sanki ihanet kurşunu Onları bekliyordu. Önce silah sesleri, sonra düşen iki özge can. Evet ihanet kurşunu bu iki kahramanı aramızdan aldı. Tüm arkadaş yapısı orada yemin ederek, bu iki kahraman hevalimizin intikamlarının alınacağını belirttiler. Aradan bir ay geçmeden, Şero ve Menal arkadaşların yiğit yoldaşları ihanetçilere öyle bir ders verdiler ki, bu güruh unutamayacakları bir gece yaşadılar.

Şero ve Menal hevaller Xakurxe'de birçok tepe ve çeşmede adlarıyla yaşıyorlar. İhanet; yalnız ve yalnız Onların bedenlerini aramızdan alabilmiştir. Onlar yüreklerimizde, duygularımızda, ruhlarımızda her gün bir yönleriyle yaşıyor ve yaşayacaklardır.

Mücadele arkadaşları

Adı, soyadı: **Meral KAYA**
Kod adı: **Rojda**
Doğum yeri ve tarihi: **Erzurum, Karayazı, Söylemez köyü, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994 Erzurum**
Şehadet tarihi ve yeri: **1997 Erzurum Kızıl mecit vadisi**

Rojda heval 1977'de Erzurum Karayazı'nın Söylemez köyü'nde, ortahalli bir ailenin çoçuğu olarak dünyaya gelir. Henüz küçük yaşlardayken ailesi metropollere gidiyor. Rojda heval, metropollerde Kürt gerçekliğinden uzak bir ortamda büyür. 1994 baharında, Kürdistan'daki köylerini ve akrabalarını ziyaret etmek amacıyla ailesiyle birlikte köye gelir. Rojda heval, Kürdistan'da bir çok gerçekliği görür. Bir gün köylerine düşman, tanklarıyla ve çok sayıda askerleriyle operasyona gelir. Rojda heval, düşmanın bu vahşiliğini ve halka nasıl eziyet, işkence yaptığını görünce, çok şaşırıyor. Köydeki akrabalarından soruyor; *"Askerler niçin köye gelmişler?"*

Rojda hevalin akrabası olan köylü oturup tüm durumları Rojda hevale anlatıyor. Rojda hevalin soruları gittikçe büyür. Köylü anlatıyor: *"Daha önceden bir grup hevaller bizim köyden geçiyor, bunun üzerine de düşman, 'neden sizin köye gelmişler, siz onlara yardım ve yataklık ediyorsunuz' diyor. Ve onun için bize işkence ve hakaret ediyorlar"* diyor. Köylünün bu konuşması, Rojda hevali çok etkiliyor. Düşmanın çirkinliğini gözleriyle gören Rojda heval, şöyle bir cümle kullanıyor: *"Eğer bizde biraz namus, onur varsa, bizimde artık bu tür hakaretlere dur dememiz gerekiyor"*!

Aradan bir hafta geçtiktan sonra, Rojda heval'in köylerine bir grup gerilla geliyor. Gerillayı gören Rojda heval, gerilladan çok etkileniyor. Köyde örgütlediği bir arkadaşıyla birlikte, 1994 sonbaharında devrim saflarına katılma kararı alır. Ve katılır. Erzurum eyalet karagahına gelir. Rojda heval metrepollerde büyüdüğü için, ilk süreçlerde fiziki olarak çok zorlanır. Ama tüm zorlanmalara rağmen, hiçbir zaman moralini bozmaz. Ondaki irade, iddia, moral, arkadaş yapısını çok etkilemiştir. Kısa bir süreç geçtikten sonra, yaşamın tüm koşullarına adepte olur. Rojda hevaldeki bu irade, inanç ve bağlılık gün be gün artar. '94-95 sürecinde açılan kış sürecindeki eğitim devresine katılır ve eğitimde mücadelenin gerçekliğini görüp, bu yönlü kendisindeki bir çok yetersizliği yenmeye ve bahara daha güçlü çıkmak için, her yönüyle kendisini güçlendirmeye çalışır. Rojda hevalin yaşama bakış açısı çok derindi. Çok az konuşurdu. Fakat konuştuğu zaman da, çok derin ve çok mantıklı sonuçları dile getirirdi.

Baharın gelmesiyle eyalette yeni düzenlemelere gidilir. O süreçte Rojda heval, hareketli birlikte yer alır. Bingöl Karlıova'ya (Çavreş dağları) pratiğe gider. Aldığı bir çok birikimi, yaşamın her dalında uygulamaya çalışır, pratiğe çıkışın coşkusu ve mutluluğunu yaşıyordu. Bölükteki herkes Rojda hevalin iradesine, dürüstlüğüne, inancına çok saygı duyuyordu. Ve her konuda ona yardımcı oluyorlardı. Kısa sürede pratik sahada kendisini geliştirdi. Bir anısı şöyledir:

Bir gün Çavreş bölgesi'nin (Geyik vadisinde) düşman sızma yaparak bölüğü kuşatmaya alır. Rojda heval, sabah ateş yakmak için odun toplar. Odun toplarken sızma yapan düşmanı görür Bunun üzerine elindeki odunları bırakıp, hemen arkadaşlarına haber verir. Rojda arkadaşın haber vermesi sayesinde birlik hiç kayıp vermeden mevzileniyor. Akşama kadar çatışma devam ediyor. Hiç bir kayıp verilmeden geri çekiliniyor. Geri çekilmeden sonra gidilen noktada arkadaşlar Rojda hevalin bu duyarlılığını ve keskin gözlülüğünü övüp şakalar yapıyorlar.

Rojda heval 1997 ilkbaharının başlarında Erzurum eyaletinde çıkan genel operasyonda düşmanın kuşatmasına giriyor. Bir manga arkadaşıyla beraber sonuna kadar savaşarak büyük bir kahramanlık sergiliyor ve şehitler kervanına katılıyor. Mücadelelerinin önünde saygıyla eğiliyoruz.

Rojda hevalin çok sevdiği bir mücadele arkadaşıyla yazdığı bir şiir:
(Rojda hevalin günlüğünden)

BİZ KİMİZ

Ben bu dağların efsanesiydim
Ben halkımın öncüsüydüm
Ben düşmanın korkulu rüyasıydım
Ben özgürlüğe susamış bir insandım
Ben bu dağlarda yanan bir meşaleydim

Sen umut
sen sevda
Sen kavgam
Sen düşmanın göğsündeki hançerdin
Sen karanlığı aydınlatan gerillaydın

Ben zorluğu çeken
Ben acıları paylaşan
Ben zorluğa göğüs geren
Ben bu kadar güzelliği gören
Ben …… İntikam haykıran gerillayım

Sen hasret
Sen bahar çiçeği
Sen namlunun ucundaki kurşun
Sen faşistlerin korkusu
Sen bir ulusun öncüsüsün

Ben emperlayizme kan kusturan
Ben meclislerin tartışması
Ben ezilen tüm halkların öncüsüyüm
Ben zafer deyip haykıran gerillayım

Biz kimiz
Birimiz hepimiz için
Hepimiz birimiz içindir.

1 Temmuz-1996
Ş. Rojda ve Kartevin hevaller

Mücadele arkadaşları

Kaybettiğim yerden tekrar kazanmak istiyorum

Adı, Soyadı: **Hükmiye SEYHAN**
Kod adı: **Ruken-Beritan**
Doğum yeri ve tarihi: **1975, Mardin-Nusaybin**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **Aralık 1999, BDT**

Partimizin kutup yıldızı Başkan APO'ya

1975 Mardin Nusaybin doğumluyum. Parti içinde Rûken ve Beritan kod isimlerini kullandım.

Feodal özelliklerin hakim olduğu, ilkel de olsa yurtseverlik ölçülerinin belli oranda korunduğu yoksul bir köylü ailesinde büyüdüm. Ailenin en büyük çocuğu olarak erken yaşlardan itibaren geleneksel değer yargıları temelinde yetiştirildim. Ortaokulu Nusaybin'de bitirdim. '90'da Nusaybin'de gerçekleşen ilk serhildanlarda yer aldım. İlk o zaman partiyi tanıdım ve yüreğimi verdim. Serhildanların coşkusu ve verdiği büyük moralle saflara katılma kararı aldım. '90'da İzmir alanından çıkış yaptım, yaklaşık dört ay metropol çalışmalarında görev yürüttüm. İyi bir pratik sergileyemedim. Cins olarak yaşadığım zaaflar, yanılgı ve yetmezliklerim nedeniyle yenilgili bir pratik sergiledim. İradesiz ve eksik duruşumla karşı cinsle ilişkilenerek en olumsuz ilişki tarzını yaşadım. Düzen içinde açığa çıkmayan ve bastırılan güdüler parti ortamında, yüce değerler ortamında açığa çıkmıştır.

Ardından tam da ülkeye gidecekken yakalandım. 16 gün süren yoğun sorgulama sürecinden sonra tutuklanıp Buca cezaevine götürüldüm. Cezam kesildikten sonra da Çanakkale cezaevine gönderildim. İlk kez bu alanda kendi cins gerçekliğimle karşılaştım. Kadının geçmiş köle yaşamı, zayıflıkları ve yaşadığı yenilgileri, yanılgıları burada tanıdım, öğrendim, zorlandım. Kabullenmede ayak direttim. Bu durum karşısında yoğun yaptırım sürecine tâbi tutuldum. Oldukça önemli sonuçlar çıkardım. Ancak bu sonuçlara denk bir çıkış yapamadım. Bunda, alanda çıkan tasfiyeci kişiliğin tarzı da belirleyicidir. Sürekli en ağır yargılamalarla kişiyi ezip bastırdıktan sonra, kişiyi adeta bütün değerlerden soyutlayıp, hep olumsuzluklarla hiçleştirdikten sonra, kendisine bağlaması birçok şeyi tıkadı. Kadının davasına kendisini en fazla katmaya çalışan ve en fazla yoğunlaşan kişi olduğunu sansa da, aslında bu yaklaşımıyla her şeyi kendisinde merkezleştirerek tıkattı. Buna karşı benim duruşum ise partili kadın duruşu değildi. Güçsüzlükte, zayıflıkta derinleşen kişiliğimle ve apolitik yaklaşımlarımla tasfiyeci pratik karşısında sürüklendim. İrademi belirleyen değil, belirlenen oldum.

Geçirdiğim uzun bir deneyimden sonra şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Parti Önderliğimizin dediği gibi, zayıf kadın aslında hiç yaşamayan, ölümlü kadındır. Her türlü olumsuzluğa, sınıf dışı tasfiyeci yaklaşımlara zemin sunan kadındır. Bunu çok iyi anladım. Şimdi geç kalmış olsam dahi, kaybettiğim yerde kendimi yeniden yaratmak istiyorum. Bunun kolay olmadığını biliyorum. Özgürlük ilkelerini şahsımda somutlaştırarak, büyük emek ve sorumlulukla an an uygulamak, pratikleştirmek, yaşamda derinleşerek sürekliléşmek isterdim. Ancak kendimi bulduğum bu anda, bedenimi ve yüreğimi ateşlerden geçirerek yaratmak, gerçekleştirmek istiyorum.

Başkanım!

Yakma eylemine onay vermediğinizi biliyorum. Bu konudaki talimatınız açıktır. Özellikle bu süreçte hiç kabul etmeyeceğinizin de farkındayım. Ama ihanete karşı büyüyen büyük öfkemin gücüyle, ihanete böyle bir eylemle karşı durmak istiyorum. Partimizin bu en yoğun ve coşkulu döneminde, ama bir o kadar da tehlikelerle dolu zorlu sürecinde, Demokratik Cumhuriyet projesine karşı dikilen uluslararası kompolya ve bunun içimizdeki uzantılarına karşı, sesimi ateşten yüreğimle haykırmak istiyorum. Sürece ancak böyle anlamlı bir cevap olabileceğimi düşünüyorum. Size karşı duyduğum bağlılık sonsuz. Tüm güzelliklerin ve insana ait ne varsa tüm yüce değerlerin bileşkesi olan size karşı sevgim büyük. Her zaman anlamak istedim. Layık olmak istedim. Size karşı inancımı hiçbir zaman yitirmedim. En zor anlarımda siz ve şehitler hep yanımdaydınız. Ve bugün sizin tutsak alınışınız ve güzelliklerin, yaşamın, kadının şahsında yok edilmek istenmesi, tarihin işleyebileceği en büyük suçtur. Bu suça herkesin karşı çıkması gerekiyor. Ben bu eylemle yanıt vermek istiyorum, belki anlamsız bulacaksınız veya kızacaksınız ama ben çok doğal, içimden geldiği gibi hareket etmek istiyorum. Kutsal ateşi kucaklayarak size layık olmak, size karşı geliştirilen iç ve dış dayatmalara karşı koymak istiyorum. Bunu bir zayıflığım olarak algılamayın. Aksine duyduğum amansız sevgi beni buna itiyor.

Değerli PJKK'li yoldaşlar!

Özgürlük tutkumuz, andımız büyük. Köleliğe ve zayıflıklara karşı kinimiz çok daha büyük. Öfkenin gücüyle ve kendini yeniden yaratmanın coşkusu ve azmiyle geleceğe, özgürlüğe her zamankinden çok daha yakınız. Kadının yoldaşı ve özgür kadının yaratıcısı Başkan Apo'nun özgürlük öğretisiyle önümüz berrak. Yürümemek için hiç bir neden yok. Özgürlük sembollerimiz ve yaşam gerekçemiz Zekiyeler, Rahşanlar, Ronahiler, Berivanlar, Beritanlar, Zilanlar ve Semalarımız var. Daha nice büyük şehitlerimiz var. Onlar var olmamızın ve karalılığımızın temel gerekçesidirler. Onlar olmak, onların en iyi anlayanı olmak, onları yaşamsallaştırmak yaşam gayemizdir. Başarıyı, zaferi kendimizde süreklileştirdiğimiz oranda, sınıf dışılıklara ve tasfiyeci kişiliklere zemin olmaktan çıkarız. Ancak o zaman kendimize ait olabiliriz. Kendi doğamızla bütünleşerek iradi bir güç olabiliriz. Eski köle yaşama karşı yeni yaşamın yaratılması ve kendisini gerçekleştirmesi, cins olarak kendisini tanımasından ve iç mücadeleyi çok yoğun vermesinden geçer. Başarmaktan başka şansımız yok. Özgür yaşam yolundan başka yolumuz yok. PJKK, kadının özgürlüğünün teminatıdır. PJKK silahıyla ve Parti Önderliğimizin ortaya koyduğu kadın kurtuluş ideolojisi ekseninde, başta kendisi olmak üzere, erkeği dönüştürebilir ve insanlığın kurtuluşuna öncülük edebilir. Kadının ideolojisini anlamak ve pratikleştirmek gerekiyor. Yükümüz ağır, görevimiz büyük. Ama tutku ve iddiamız da çok büyüktür.

Yurtsever Kürdistan Halkına!

Yıllardır çok büyük acılar ve ızdıraplar çektiniz. Katmerli bir sömürüye uğradınız. Yokluğu, sefaleti, sürgünü, yurtsuzluğun acısını siz yaşadınız. Uygarlığın beşiği Kürdistan'da tarihin en acımasız zoruna siz göğüs gerdiniz. Ve tarihte ilk defa sahip olduğunuz Başkan Apo kompolya getirilerek önderliksiz bırakılmak istendiniz. Kürdün, eski köle yaşamına karşı çıkarak, yol gösteren biricik ve tek önderimiz Başkan Apo'yu, uluslararası kompolyla Türkiye'ye teslim eden gerici ve emperyalist çevreler, tarihte ilk defa yolumuz aydınlanmışken, Başkan Apo'nun şahsında geleceğimizi karartmak istemiştir. Güneşimiz O'dur. Umudumuz, insanlığımız O'ndadır. O'nun sıcaklığını hissettiğiniz ve sarıldığınız oranda, acılı ve çilekeş köle yaşamınızdan kurtulabilirsiniz. Ancak o zaman rahat, huzurlu bir yaşama sahip olabilirsiniz. Her türlü ihanete ve işbirlikçilere karşı nasıl ki geçmişte çok büyük direndiniz ve kazandınız, şimdi de direnerek süreci kazanabilirsiniz. Barışa, sevgiye, yaşama büyük özleminizle, her alanda gücünüzü yoğunlaştırabilirsiniz. Özgürlük imkanları, her zamankinden çok daha fazladır. Barış ve demokrasiyi en çok siz hakediyorsunuz. Barışa en fazla ihtiyacı olanlar ve bunu duyumsayanlar, barış için en fazla mücadele etmesini bilenlerdir. Mücadele vererek hakettiğiniz onurlu toplumsal barışı yakalayabilirsiniz.

Kardeş Türkiye Halkına!

Parti Önderliğimizin ortaya koyduğu Demokratik Cumhuriyet projesi yıllardır demokrasiye, eşitliğe ve barışa susamış Türkiye halkının da en temel istemlerinin gerçekleştirilmesidir. Başkan Apo Kürt halkının olduğu kadar Türkiye halkının da önderidir. Özlemlerinin dilidir. Kürt ve Türk halklarının ortak vatanda kardeşçe yaşamasına, sizler de kardeş elini uzatabilirsiniz. Geçmişte yaratılan ön yargılar ve anlaşmazlıklar halledilemez değil, karşılıklı kucaklaşarak eski yaralar sarılabilir. Kopuş değil, bütünleşme ve beraberleşme zamanıdır. Demokrasiyi, özgürlüğü, Başkan Apo'nun öncülüğünde birlikte geliştirebilirsiniz.

BDT Sahasında yaşayan yurtsever Kürt Halkına!

Ülkede olamamanın acısını sizler de derinden yaşadınız. Ülke hasreti ve özlemiyle yüreklerinizi kavurdunuz. Ülke acısı yetmezmiş gibi, reel sosyalizmin uyguladığı yanlış politikalardan, bürokratik, dogma yaklaşımlarından sizler de nasibinizi aldınız. Her türlü yokluğu ve ifadesizliği yaşadınız. Şimdi gün, dünden kaybettiğimiz geleceği kurtarma günüdür. Dünyanın dört bir tarafına dağılmış Kürdistan yüreklerinin Başkan Apo'nun ışıklı çizgisinde tek yürekte birleşmesi günüdür. Özlemlerinizi dillendirebilirsiniz. Taylan ve Rohat arkadaşların ateşten haykırdıkları özgürlük çığlıklarına beyninizde, yüreğinizde alkış tutabilir, anlayabilirsiniz. Yurtsuzluğun öfkesiyle Kürdistan'da yaşayan halkımızın savaşına sizler de katılabilirsiniz. Barışa, özgürlüğe duyulan özlemle demokrasi sloganlarını her yerde atabilirsiniz. Anlamlı bir yaşam böyle gerçekleştirilebilir.

Değerli Yoldaşlar!

En yüce ve en değerli topluluk yoldaşlar topluluğudur. Yoldaşlar arasında yakaladığım sevgiyi, saygıyı, güzelliği başka hiçbir yerde yakalayamadım. Bu içimdeki sevgiyle bu günlere dayandım. Arkadaşlardan aldığım güç ve moral sonsuzdur. Bunun hakkını veremediğimi biliyorum. Bundan sonra ne kadar yapsam ve etsem de yoldaşlara karşı borcumu ödeyemem.

Yoldaşlar topluluğunda birbirini anlamak, güç ve destek vermek, birbirinin alnını yıldızlara değdirmek ve yoldaş için yaşama, onun için hizmet etmek en kutsal görevdir. En anlamlı yaşamdır. Burada kazanan, her yerde kazanır.

Sürece anlam vermek, doğru katılmak gerekiyorsa ve Parti Önderligimizle buluşmak isteniliyorsa; önce yanıbaşımızdaki yoldaşla kucaklaşmak, ona katılmak gerekiyor. Bu katılma en onurlu yaşama doğru katılmadır.

Parti Önderliğimizi en iyi anlayan ve dinleyen öğrencileri olarak, Apocu ruhu doğru kavramak ve bunu yaşamsallaştırarak, sürecin üstesinden gelmek gerekiyor. Bunun bir gereği de bütünleşmekten geçiyor. Özgürlük ilkelerinin savunuculuğunu da başarmak gerekiyor.

Demokratik cumhuriyet projesinin içinde insanlığın kurtulacağına, birliğin pekişeceğine inancım sonsuzdur. Bu noktada geliştirilecek tüm iç ve dış dayatmalara, amansız barış savaşımıyla karşı koyabileceğimize ve zafere ulaşabileceğimize, size ve Parti Önderliğimize duyduğum güven ve inanç kadar inanıyorum.

Barış halkların olacaktır!
Bijî Serok Apo!
Bijî PKK-ARGK-ERNK!
Bijî PJKK!
Kahrolsun her türden ihanet ve tasfiyecilik

2 Kasım 1999
Hükmüye Seyhan (Beritan)

Adı, soyadı: **Abdullah Cömert**
Kod adı: **Ali Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Karaçalı köyü-Diyarbakır, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Mayıs 1998, Geman tepesi-Metina**

Yüreğinde bir sevda saklıyordu

Yıllar önce kararmıştı, karartılmıştı dünya insanlık için. Ne sevgi, ne saygı ne de sadelik bırakılmıştı. Geride kalan tek şey sevgi adına sevgisizlik ve kirletilmiş bir insanlıktı. Hele bir de bunun Kürtlere uygulanış boyutu daha da farklıydı. Güzelliği arayanlarda vardı belki bu dünyada, ama zordu onu bulmak. Kan istiyordu, can istiyordu, gencecik bedenler istiyordu. Çünkü azılı bir canavar olan emperyalizme karşı koymak, kirletilmiş insanlığı temizlemek, yitirilmiş benliğine ulaşmak, gerçek, temiz, sade sevgiyi bulmak ve en önemlisi de anlamsızlaştırılan yaşamı anlamlandırmak zordu. Kürdistan gibi bir ülkede bunu yapmak ise katmerleştiriyordu bu zorlukları.

İşte Ali yoldaş yaşamı yaşanılır kılmak, rezillik ve çirkinlik içinde güzeli yaratmak için Amed'den çıktı bu yola ve vuruşmak gerek dedi. Uzun, ince bedeni, arkaya taradığı kıvırcık saçlarıyla, atiklik ve kıvraklığıyla ilgileri üzerine toplayan Ali yoldaş, '73'te Amed'te açmıştı dünyaya gözlerini. Ortaokulu bitirmişti. Bir süre sonra varolan adeletsizliği görerek doğru yaşam arayışlarına girişmişti. Yaşamın savaşı doğurduğunu görmüştü. Çünkü halkı eziliyordu. Ülke elinden alınmıştı ve kendi ülkesinde özgür olamamanın acısını yüreğinin ta derinliklerinden hissediyordu.

Toprak damlı evlerden çocuk çığlıkları ve kadın feryatları
yankılanıp gürlerdi uçak uğultularına karışarak
Tahta tüfeğini sımsıkı tutan elleri
ve rengarenk giysileri içinde ağlaşarak
az önce kesilen gerilla oyunlarında, şarapnellerle kanayan
oyun arkadaşları can çekişirdi Ceviz koruluklarında
burası Kürdistan'dı.

Güzellikler uğruna, insanlığa olan sevgisi uğruna Kürdistan uğruna savaşmak şarttı. Bunun yolunda yüce insanların yeri PKK olduğunu iyi biliyordu. Tüm bu büyük amaçlar uğruna yola çıktı Ali yoldaş. Çünkü artık ölüm ve yaşam arasına bir çizgi çekmek gerekiyordu. Ya doğru şereflice yaşamak ya da ayakta bir ölü olarak kalmak. Tabii eğer adına yaşamak dersen.

Şerefli ve onurlu yaşamı seçen Ali yoldaş '92 yılında Zağros'larda başladı bu uzun ve zorlu yolculuğa.

Aydın özellikleri, yaşamda ölçülü duruşu, ilkeli yaklaşımları ve heybetiyle, çevredeki tüm yoldaşlarının sevgisini kazanmıştı. Savaşkanlığı ve saldırı ruhuyla, esrarengiz bir çekiciliğe sahipti. Sarı Zagros elbiseleri içinde, kıvrak ve çevik duruşu bile çevresindekilerin güvenini kazanmasına yetiyordu. Ali yoldaş yüreğinde bir sevda saklıyordu. Sevdası büyüktü, bağlıydı ona, hem de ölümüne... Ve şöyle anlatıyordu sevgisini; "Her an milyon kere ölünecek kadar şiddetlisin."

Kıyamet koparacak yüreklerde Zagros!
Ey asırların kahrını bağrında taşıyan efsane Cilo
Elveda diyorum sana bütün hasretimle,
kan ağlayarak
o hırçın rüzgarında savrulan
tipi zerreciklerinde saklı tut
veda türkümüzü
duyuyor musun?
Çünkü biz yırtarak kar fırtınalarını yorgun tırmanışlar ertesinde
sırt çantalarımıza yaslanıp kıyamet estiren
o bıçak kayalıkların selam duruşunu unutmayacağız.
Cilo dağı yaşanılır, anlatılamaz
Her an milyon kere ölünecek kadar şiddetlidir çünkü!

İşte Ali yoldaş böyle dile getiriyor yüreğine gömdüğü aşkını. O İskenderin bile geçemediği Zagroslara verdi yıllarını ve buzlu zirvelerde dağlara yürüdü. Yüreğindeki en büyük sevdaydı çünkü Zagroslar...

Belkide Ali yoldaşı Zagroslara bağlalayan, dağların hırçınlığı, asiliği ve dokunulmamış bakire güzelliğiydi.

6 yıl Zagros'ta kalan Ali yoldaş, Amed'de aşiret çevresinin partiyi zorladığını duymuştu. Bu yüzden öneri yaparak Amed'e gitmek ister. Fakat o süreçler gruplar Amed'e geçemediği için gidemez, Metina'da kalır.

17 Mayıs 1998'de Metina alanında Geman tepesine baskın düzenleme kararı alınır. Bu eylemde düşmana *"sen buralara rahat rahat gelemezsin şayet gelirsen kaybedersin"* mesajı verilmeliydi. Gruplar hazırlanır ve baskın başlar.

Bir saat boyunca tepeden yağmur gibi gelen mermiler arasında, cesaretli insanlarla dolu saldırı grubu sessiz bir su misali sızıyordu yukarı, dağların asiliğine rağmen. Birinci, ikinci ve diğer mevziler tek tek düştü. Fakat ön mevzi ısrarla savaşıyordu. Çünkü yanlışlıkla onların kaçma yolları kapatılmıştı. Kaçacak yer bulamayan askerler savaşmaya mecbur kalmıştı. Kendini uçurumdan aşağı atan umutsuzlarda vardı aralarında. Kaçanlar, yaralananlar ve intihar edenlerin sayısı bilinmiyordu. Birçok silah kaldırılmıştı bu eylemde. İşte büyük bir coşkuyla cesaretle askerlerin üzerine giden Ali yoldaş bu eylemde şehitler kervanına katıldı.

Susmuştu Zagros, zirveleri kar altında dumanlı.
Yanık estirir ayazlarda zozan
ve yüzler kızarık, gözler sulanırdı buzul soğuklarda
Dingin akardı dağların suyu, heybetsiz
balığı çekilmiş kaya diplerinde, ormanlarda çıt yok
yaprak dökümünde ağaçlar,
Ne tavşan, ne sincap, ne uçuşanlar, ne de karınca
Derin bir sessizlik kaldı geride, ağır ağır çökerdi karanlıklar
Boş ...,
nöbetsiz ve bomboştu yollar
Ne mağara kapılarında ateş, ne de patikalarda
ayak izleri var şimdi...
Yoktu, yoktu hiçbiri,
uzaktaydı şimdi genç oğullar, kızlar
çünkü yem yeşil baharlarla gelecekti onlar.

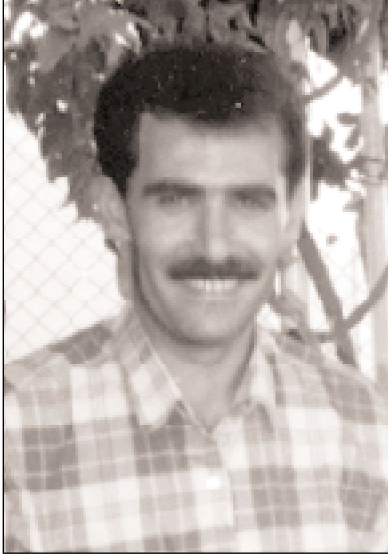
Sen ölmedin Ali yoldaş. Düşmanına inat ölümsüzleştin. Sevdan sevdamız, kavgan kavgamız, yolun yolumuzdur. Bitene kadar en son nefes, çıkana dek en son can yürüyeceğiz.

Söz onurdur onuru çiğnetmeyeceğiz.

Mücadele arkadaşları

Onlar Başkan Apo'nun fedaisi olmanın özlemiyle doluydular

Zınar ve Delil arkadaşlar aynı tarihte ve aynı alanda dünyaya geldiler. Çocukluk çağını birlikte yaşarken, aynı köyde ve daha sonrada aynı ilçede büyüyüp olgunlaştılar. Pek bilincinde olmadan aynı kaderi paylaştılar. Olgunlaştıktan sonra aynı yıllarda Varto'yu terk ettiler ve yönleri Avrupa'ya dönmüştü. 1994 yılında, Delil yoldaş Almanya'da, Zınar yoldaş ise Romanya'da parti ile ilişkiye geçip katılma kararını verdiler. Biri Avrupa'da, diğeri BDT alanında cephe faaliyetlerine katıldılar. Her ikisi de sürekli ülkeye dönmenin büyük özlemiyle doluydular. Zınar yoldaş Serhat'a, Delil yoldaş ise komşu eyalat olan Erzuruma gönderilir. Her ikisininde ulaşmak istedikleri mertebe; Başkan Apo'nun iyi birer fedai militanı olmaktı. Biri Serhat'ta 1998 baharında şehit düştü, diğeri ise Erzurum'da 1999 baharında şehit düştü. Bu her iki yoldaşımız PKK'nin binlerce şehidi gibi, Kürt halkının gerçek kahramanlarıdır. Bizlere düşen tek yol onların anılarına bağlı kalıp takipçileri olmaktır.

Adı, Soyadı: **Necmettin TAŞ**
Kod adı: **Delil**
Doğum yeri ve tarihi: **Kers köyü-Varto, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **Mart 1999, Bingöl**

Uçmaya hazır bir kuş kadar mutluyum

Delil yoldaş 1974 yılında Varto'ya bağlı Kers köyünde dünyaya gelir. On iki yaşına kadar köyde kaldıktan sonra, Varto ilçe merkezine taşınırlar. Kers'in ilçeden pek uzak olmaması sayesinde köyünden tamamen kopmaz, fırsat buldukça ziyaret eder. Zeki, atik ve coşkulu bir kişiliğe sahip olduğu için çevresi tarafından sevilen bir insandır.

Yurtsever bir aile ve çevrede büyüdüğü için daha küçük yaşlarda ulusal mücadeleyle tanışma imkanı bulur. Sempatisi de bu yaşlarda başlamıştır.

Ülkesinde yaşanan savaşın ve devletin kirli politikalarının bir sonucu olarak, O da bir çok Kürdistanlı gibi ülkesinden koparak Avrupa'ya çıkar. Ancak Avrupa'da bulunan çoğu Kürt gibi, hemen bir iş bulup para kazanmaktan ziyade önceden tanıdığı mücadeleyle ilişki geliştirir.

Bu doğrultuda, akraba çevresi tarafından kendisine yapılan baskılara-uyarılara kulak vermeden parti yayın organlarını okur, kaldığı alandaki derneğe sık sık gider, orada bulduğu arkadaşlarla tartışır ve böylece parti hakkında daha fazla biligiye sahip olur. Sonuç olarak vardığı nokta, parti saflarına katılmaktan başka bir şey değildir. Bunun üzerine sözkonusu kararını ilgili arkadaşlara iletir ve artık O, PKK'nin bir ferdidir.

Partiye katıldıktan sonra temel eğitim devresinden geçer. Eğitimden sonra hemen ülkesine giderek ARGK saflarında yer almak ister. Ancak Onun bu istemi kabul edilmez ve bir süre Avrupa'da kitle faaliyetlerinde kalması daha uygun görülür. '95-98 yılları arasında İsviçre, Fransa ve Berlin'de faaliyet yürütür. Daha sonra gençlik faaliyetleri içerisinde yerini alır. Bulunduğu alanlarda kitle ile sıcak ilişkiler içerisinde olan Delil yoldaş sevilen ve sayılan bir kişiliğe sahiptir. Kitleye son derece saygılı olduğu için insanları örgütlemekte ve harekete geçirmekte zorlanmaz. Halkımızın partiyi, kadroların şahsında gördüğünün bilinciyle hareket ederek, sürekli hal ve hareketlerine, uslup ve hitabetine dikkat eder, her yerde ve her koşul altında gerçek PKK militan kişiliğini temsil etmeye çalışır. O, asla kendini halkın üzerinde görmez, kitle faaliyetini halka bir hizmet olarak görür. Bu yüzden çalışmalarında hep bu ilkeyi esas almıştır.

Daha sonra Parti Merkez Okulu-na(PMO) gitme kararı çıkar. Kararı duyduğu andaki sevincini *"Şu an da uçmaya hazır bir kuş kadar mutluyum"* diyerek ifade eder çevresindeki arkadaşlarına. Çünkü orada her Kürdün umut olarak gördüğü Başkan Apo vardır. Bu heyecanla kısa bir süre sonra Başkan Apo'nun çözümlemeleriyle kaynayan PMO'na gider. Burada uzun bir süre eğitim görür. Özellikle yapılan kişilik çözümlemeleri doğrultusunda hem kendisini hem de insanı gerileten özellikleri anlamaya başlamıştı. *"Burada insan kendini yeniden doğmuş gibi hissediyor"* diyordu. Çünkü Başkan Apo'dan almış olduğu güç ve perspektif, Onu ve diğer yoldaşlarını yılmaz savaşçılar durumuna getiriyordu.

Kürdün en çok kaybettiği noktaları bu sayede daha iyi görmeye başlamıştı. *"Eğer insan kendi zayıflıklarına hükmederse yapamayacağı hiçbir şey yoktur"* diyordu.

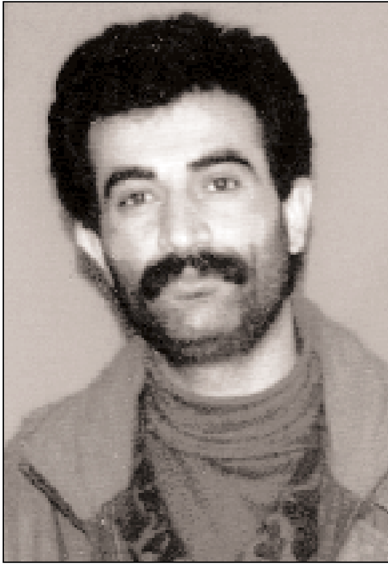
Devrenin bitimiyle Önderlik huzurunda bağlılık ve kararlılık sözünü verir. Sonra yapılan düzenlemeyle Erzurum grubuna dahil edilir. Partinin yapmış olduğu düzenleme onun için esastır. Bu yüzden büyük bir coşkuyla gideceği alana yoğunlaşır.

1998 yılının ikinci yarısıyla birlikte Erzurum grubuyla uzun bir yolculuğa başlar. Yolculuğun ilk günlerinde biraz zorlanan Delil yoldaşa, grup yönetimi tarafından, *"Seni Güney'de bırakalım"* önerisi yapılır. Ama Delil yoldaş bunu kabul etmez. Zorlansa da verdiği söze bağlı kalacaktır.

Belirli bir süre Erzurum eyaletinde görev yapan Delil yoldaş ve beraberindeki bir grup arkadaş, '99 Mart ayında bir görev gereği Tekman'a giderken Varto, Karlıova, Tekman ve Hınıs dörtgeninde bulunan Bingöl dağının acımasız koşullarında fırtınaya tutularak diğer iki yoldaşıyla birlikte şehitler kervanına katılır. Büyük bir istek ile gittiği Erzurum alanında çok kısa bir zamanda da olsa yoldaşları tarafından sevilip sayılan bir kişiliğe ulaşmıştır.

O, son nefesine kadar Başkan Apo'nun hakiki bir fedaisi olma iddiasını sürdürdü. Ne varki doğanın acımasız şartları, Delil yoldaşa imkan vermedi. O'nu alıp, aramızdan götürdü.

Biz geride kalanlar ise Onun bu son vasiyetine Başkan Apo'nun iyi birer fedaisi olarak karşılık vereceğiz. Ve asla sözümüzden dönmeyeceğiz.

Adı, Soyadı: **Nihat DERE**
Kod adı: **Zinar**
Doğum yeri ve tarihi: **Kers köyü-Varto, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **1998, Ağrı dağı**

O'nun gözlerinde Ağrı dağı hep parlıyordu

Çok sayıda sol patentli hareketin Türkiye ve Kürdistan'da boy verdiği '70'li yıllarda, Varto'nun siyasal havasında büyük bir canlılık yaşanıyordu. 1925-30 yılları arasında gelişen ve kısa bir sürede bastırılan Şex Sait ayaklanması nedeniyle, Varto ve çevresinde Türk devleti sınırsız bir baskı ve zulüm uyguladığı için 1930-70 yılları arasında Varto'ya suskunluk hakim olmuştu.

1970'li yıllarla birlikte suskunluk, yerini çok sesli bir siyasi arenaya bıraktı. Kırk yıl boyunca bastırılmış olan duygu ve düşüncelerin uyanmasıyla, birçok siyasal hareket, devrim iddiasıyla çıkıp boy vermeye başladı. Bu örgütlerin en fazla destek bulduğu yerlerden birisi de Varto oluyordu.

Sosyal yapı olarak Alevi ve Sunni Kürtlerden oluşan Varto'nun Alevileri lehçe olarak Zazaca, Sunnileri ise Kurmanci konuşurlar. Dolayısıyla böyle bir sosyal yapı düşman tarafından devrimcilere karşı kullanılmak istendi. Mezhepsel ve bölgesel çelişkilerle halkı birbirine düşürmek, devrimcilerden uzak tutmak istediler.

1977-78 yıllarına gelindiğinde Apocular olarak bilinen PKK'nin ideolojik örgütlenme çalışmaları, Varto'da da etkisini bulmuştu. Hem etkin olan solculuk, hem de ulusal düşünceler, kısa süre içerisinde büyük bir sempatizan kitlenin ve kadronun oluşmasına sebep olmuştu.

Partimizin gelişimini engellemek amacıyla geliştirilen mezhepsel çatışmalar Varto'da da uygulanmak istenmiştir. Burada yaşayan sunni ve alevi kitleler arasında çelişkiler yaratılmış, bu kılıf altında katliam planları geliştirilmek isteistenmiştir. Ancak Varto'da gelişen siyasallaşma ve halkın gerçekleri görmesi sonucu bu plan boşa çıkarılmıştır.

Varto'da yaşanan bu siyasallaşma sürecinde –1970'li yıllarda– Zınar(Nihat DERE) yoldaş dünyaya gelir. Doğduğu Batı Varto ise, düşmanın çelişki yaratmada stratejik yer olarak seçtiği sunni ve alevilerin birlikte yaşadıkları hatta kapı-komşu oldukları bir mahalle idi.

Zınar yoldaşın doğup-büyüdüğü evin dört tarafında da bulunan komşuları aleviydi. Böylece Zınar yoldaşın çocukluğu da, daha çok Alevi arkadaşlarıyla böyle bir çelişkiyi hiç yaşamadan geçer.

Daha küçük yaşlardayken tanıştığı Kürt ve Kürdistan kavramları, Zınar yoldaşın düşünce sistematiğinde ve kişilik yapılanmasında etkili olur. İlk ve orta okulu da büyüdüğü mahallede okur. Okula gittiği yıllarda, küçük yaşına rağmen, bazen çalışır ailesinin geçimine katkıda bulunurdu.

1979 yılında Varto'da *"Varto'yu Maraş'a çevireceğim"* diyen bir polisin, Apocular tarafından vurulması sonucu, cezaevine giren ve hüküm giyen ağabeyinin mahkemelerinde ve görüşmelerinde, devletin baskısını ve işkencelerini yakından görme fırsatını bulur. Öyle ki doğru dürüst Türkçe bilmemesine rağmen, Kürtçe konuşmanın yasak olmasına hiçbir anlam veremez. Zamanla bunun bir politika, Kürtlerin reddi, asimilasyon politikalarının bir devamı olduğunu anlayacaktı. Bu da Onda ister istemez tepki doğuracak ve devletin uygulamalarını gördükçe ulusal mücadeleye sarılacaktı.

1989 yılından itibaren Varto yöresine gerillalar girmeye başlamıştı. Zamanla eylemler, silahlı propaganda çalışmaları etkisini göstermeye başlamıştı. Bu dönemler faaliyet yürüten ARGK gerillalarıyla tanışır. Ancak gerillalarla sık sık görüşme fırsatı bulamaz. Dolayısıyla ulusal kurtuluş mücadelesi hakkında ciddi bir bilince de sahip olamaz. Kendisini bir boşlukta hisseden Zınar yoldaş, daha sonra '92 yılında İstanbul'a gider. Buradaki bazı arkadaşlarının etkisiyle Avrupa'ya çıkmaya karar verir. Şebekelerin yardımıyla Romanya'ya kadar gelebilir. Ancak Zınar yoldaş Romanya'da ERNK çalışanlarıyla tanıştıktan sonra Avrupa'ya geçmekten vazgeçer.

Romanya'da kaldığı süreç boyunca ERNK ile ilişki içerisindedir. Daha sonra aktif bir cephe çalışanı olarak faaliyetlere katılır. Kürdistan'dan gelip Avrupa'ya geçmek isteyen çok sayıda insanımız arasında propaganda faaliyetleri yürüten Zınar Yoldaş, bu arada kendisini de geliştirir. '94 yılına kadar Romanya'da bu faaliyetler içerisinde bulunur. Ama artık cephe çalışanlığı kendisine yetmez. Ve partiye katılma kararı alır.

Zınar yoldaşın kararı parti tarafından uygun görülerek Rusya'ya çağrılır. Burada belli bir temel eğitimden geçtikten sonra ülkeye, gerilla saflarına gitmek ister. Ama O'nun bir süre cephe faaliyetlerinde tutulması daha uygun bulunur. Böylece Zınar yoldaş Bağımsız Devletler Topluluğu sahasındaki ERNK çalışmalarına katılır. Belli bir süre Moskova'da kitle faaliyetlerinde kalır. Burada çeşitli cumhuriyetlerden, Kuzey ve Güney Kürdistan gelmiş olan kitleler arasında ulusal birlik ruhunu ve parti'nin düşüncelerini yaymaya çalışır. Planlıprogramlı çalışma tarzıyla, yaşamındaki düzenliliğiyle, sürekli cana yakın ve üstün moralli oluşuyla halkın güvenini kazanır.

Bir süre Moskova'da kaldıktan sonra Kazakistan'a gönderilir. Yeni gitmiş olduğu bu faaliyet alanında da gösterdiği yaratıcılığıyla, kısa bir süre içerisinde kitle ile ilişkilerini güçlendirir ve oluşturduğu komitelerle yoğun bir propaganda faaliyeti yürütür.

Zınar yoldaş, açık sözlülüğüyle, fedakarlığıyla, gelişmede ısrarlı oluşuyla, partiye olan bağlılığı ile kendini daha da bilinçli hale dönüştürmek için büyük çaba sarfeder. Başkan Apo'yu fiziki olarak görmemesine rağmen, O'nu doğru anlamaya çalışan ve gereklerini yerine getiren bir militandı Zınar yoldaş.

1997 yılında çok istediği gerilla saflarına katılma kararı çıkar. Ve hazırlığını yaparak Serhat eyaletine geçer. Kısa bir süre kaldığı Serhat eyaletinde yoldaşları tarafından fedakarlığı ile tanınan biridir. O, pratik çalışmalarda fedakarlıkta sınır tanımadığı gibi, teorik olarak da gelişmede sınırsız bir çaba sahibi olur. Üzerinde en fazla yoğunlaşmış olduğu husus, Parti Önderliğini iyi anlamaktır. Sık sık dile getirdiği bir nokta *"Parti Önderliğini iyi anlamak; ekmek ve su, soluduğumuz hava kadar gereklidir. Anladığımızı pratiğe geçirmek ve onun takipçisi olmak da o kadar önemlidir"* oluyor. Zınar yoldaşın sık sık dile getirdiği bu hususun takipçisi olduğu, beraberinde kalan tüm yoldaşları tarafından da hep söylenen bir sözdür.

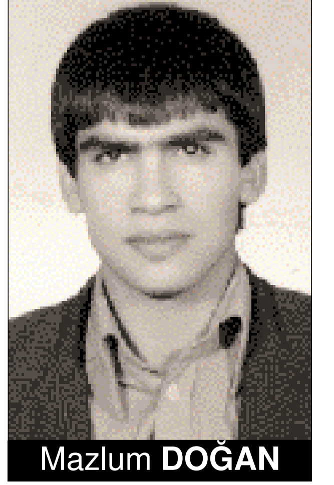
Zınar yoldaş saflarında yer almak için büyük bir isteğe sahip olduğu gerillada pek uzun bir süre kalamaz. '98 baharında pratiğe girerken, düşmana karşı büyük bir kin ve nefret içerisindedir. Bir grup arkadaşıyla birlikte Ağrı dağının doğu tarafında bir süre kalır. Burada, bir taraftan çeşitli pratik çalışmaları yaparken diğer taraftan da eylem hazırlıklarını yaparlar. Bir gece görev gereği Ağrı dağının eteğindeki köylerin yakınlarından geçerken düşmanın kahpece atmış olduğu pusuya düşerler. İlk atışta herhangi bir yara almadan pusudan çıkan Zınar yoldaş, yaralanmış olan arkadaşlarını kurtarmak için düşman ile çatışmaya girer. Gecenin karanlığında gelen kahpe bir kurşun Onun bedenine isabet eder ve "Biji Serop Apo" sloganı atarak şehit düşer.

Onun anısı bizler için bu mücadeleyi başarıya dek sürdürmenin talimatıdır.

Çıkarken

SERXWEBÛN

İlk Serxwebûn / 1982 Ocak

Mazlum **DOĞAN**

Enver **POLAT** (Selçuk Şahan)

Yüzlerce yıllık sömürgeci egemenliğin, sürekli baskı altında tuttuğu, bağrında, tarihin en ilerici ve en gerici ögelerini içiçe taşıyan Kürdistan'daki toplumsal birikim, 1960'lara gelindiğinde dünya çapında tasfiye olan sömürgeler sorununun, Ekim sosyalist devrimi ile proletarya devrimlerine bağlanması, 1960'lardan sona Kürdistan'a giren kapitalizmle birlikte, nihai kurtuluşunun objektif temellerinin de oluşmaya başlaması; 1975'lerden sonra kendi adına örgütlenebilecek duruma gelen Kürdistan proletaryasının, mücadelenin başına geçerek, ulusal kurtuluş sürecini başlatmasının etkileri ile birleşince; adeta bir sel gibi, bu gidişe ayak uyduramayan en iyi niyetli çabalar dahil olmak üzere, mücadelenin doğası ile çelişen ilkel ve gerici ne varsa önüne katarak, büyük bir hızla dünya proletarya hareketinin engin denizine doğru akmaya başladı.

Ne varki böylesine zengin bir içeriğe sahip olan Kürdistan Devriminin, dayandığı, tarihi, sosyal ve siyasal gerçekler bugüne kadar PKK programı ve Kürdistan Devriminin yolu adlı Manifesto'da yapılan genel ve özlü belirlemeler dışında, ciddi bilimsel inceleme ve değerlendirmelere konu olmamıştır. Yüzeysel yaklaşımlar veya onu kendi sınıf çıkarlarına uydurmak için yapılan yorumlar, ya Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal gerçeklerini çarpıtma ve onu zengin içeriğinden boşaltmayla sonuçlanmış veya toplumsal mücadelede en ufak bir iz bırakmadan, silik çabalar olarak kalmışlardı. Nitekim özellikle 1975'lerden sonra burjuva milleytçi kılıflara sığmayacak, sosyal-şovenizmin iğreti tezlerine takılıp kalmayacak, kısaca sömürgecilikten kaynaklanan gerici düşüncelerin, dar kalıplarını çatlatacak kadar güçlenmiş bulunan Kürdistan Devriminin doğasını kavramayan sosyal-şovenler ve yerel burjuva milliyetçileri karşısında, dehşete kapıldıktan bu devrimin engin gücünü kendi arabalarına koşmak için, onun dayandığı temelleri, keni sınıf çıkarlarına göre yorumlayan, ciltler dolusu incelemeler ve tezler yazmışlardır. Ama çok değil, 1975'lerden sonra bu çizgiler tarafından yayınlanan dergiler ve broşürler incelendiğinde dahi görülecektir ki, son altı yılda yaşanan pratiğin, gerçekleri karşısında, ileri sürülmüş bulunan sözde görüşlerin önemli bir kesimi, belki bugün yazıları bile şaşırtacak kadar açık saçmalıklar durumuna düşmüştür. Daha dün bu akımların temsilcileri ve özellikle de Kürt küçük-burjuva milleyetçiler dergilerinin bir sayfasında sömürgeciliği ve sömürge Kürdistan'ı tarif ederken, diğer sayfasında "*Kürdistan'da parlemento seçimlerinde taktik ne olmalıdır*" sorununu inceliyorlardı.

Türk burjuvazisine olan sıkı bağlılıkları nedeni ile, kendi sınıf çıkarları için dahi ciddi bir mücadeleye atılmayan bu akımlardan, Kürdistan Bağımsızlık Hareketinin sorunlarına sapih çıkmalarını ve bu hareketi savunmalarını beklemek kendi kendini aldatmak veya mücadeleden vazgeçmek olurdu. Özellikle reformist yerel burjuva milliyetçiliğinin varlık gösterebildiği tek alan olan yayın faaliyetleri incelendiğinde, görülecektirki sırf kendi örgütsüzlüklerini, programsızlık ve eylemsizliklerini gizlemek için dünya sosyal ve ulusal kurtuluş pratiklerinin ortaya çıkardığı somut gerçekleri bile ustaca çarpıtıp, bunların kendilerine tanık olarak göstermiş olan bu akımların temsilcileri, böylece, Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin ülkemizi ve halkımızı nihai kurtuluşa götürecek olan, canlı özünü boşaltmaya çalışmış, hareketimizin özgül pratiğinden söz etmek gerektiğinde ise, bağımsızlık mücadelemizin önderlerine ve onların tarihi eylemlerine, hiç de sömürgecilerden aşağı kalmayan küfür ve karalamalar yöneltmeyi, sürekli bir yöntem haline getirmişlerdir.

Kürdistan devriminin önderlerini, tarihin onlara yüklediği görevleri gerçekleştirmek için, gerekli temel adımları atmak yönünde yürüttükleri yoğun çabaları fırsat bilen yerel burjuva milliyetçileri, kökleri çok eskilere dayanan cemiyetçilik ve dergicilik tecrübelerine dayanarak, belki tarihte çok ender rastlanabilecek bir tarzda bu mücadeleye saldırmaya başlamışlardır.

Ortaya çıktığı ve gelişmeye başladığı dönemden bu yana, gerek sömürgeciler ve gerekse sosyal-şovenlerle yerel burjuva milliyetçiler tarafından, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi ve O'nun önderi PKK hakkında çok şey söylenmiş çok şey yazılıp çizilmiştir. Denebilirki bu güçlerin hemen hepsi, politikalarının ve eylemlerinin amaçlarını gerçekleştirmek için, her yolu denemişlerdir. Özellikle son yıllarda, gösterdiği hızlı gelişme nedeniyle, gerek sömürgecilerin, gerekse sosyal-şovenler ve yerel burjuva reformistlerinin manşetlerinden inmez olan bağımsızlık hareketimiz ve PKK, sömürgecilerin gündeminde devletin yapısını değiştirecek bir tehlike olma düzeyine yükselirken; diğer akımların gündemlerinde ise "*anti-PKK'cilik*"! ilkesi gibi biçimlere bürünerek baş hedef durumuna gelmişti.

Hasan **AĞDAŞ** (Proleter Celal)

Halil **İMRAZ** (Zafer)

Levent **ÇELİK** (Cıwan)

Bu aradan hemen şunu belirtelimki, dönemin zorlukları ve gerçekleştirilmesi gereken görevlerin ağırlığı ne olursa olsun, kendi zengin pratiklerinin sonuçlarını kitlelere mal etmek, Kürdistan devrimin dayandığı temelleri, siyasal hedeflerini ve düşmanın durumunu açıklamak, sömürgeciliğin emperyalist dayanaklarının özünü teşhir etmek, ülkemizdeki tarihi ve toplumsal gelişmeleri tahlil ederek, halkımıza doğru bilinçi götürmek ve gerek sömürgecilerin gerekse yanlış akımların tahribat yapmalarını engellemek için, Kürdistan Bağımsızlık hareketi ve PKK'nin önderleri, yayın alanında da uygun araçlar geliştirerek onların gerçekleri çarpıtarak kitleleri yanıltmasına fırsat vermemeliydiler.

Ama PKK, yaygın ve sürekli bir faaliyet haline getiremese de bu alanda da üzerine düşeni temel olarak yapmıştır.

1975 sonlarından başlayarak bir çoklarının alelacele, kulaktan duyma ve derme çatma düşüncelerle yayın malzemesi haline getirdikleri Kürdistan devrimine ait tezler, esas olarak Kürdistan devrimcileri tarfından ve 1973'lerden itibaren sistemli bir biçimde geliştirilmiş, önce ideolojik bir grubun dayandığı ortak ilkeler, daha sona da parti programı ve Manifesto düzeyine yükseltilip formüllendirilerek, mücadelesine yol gösteren canlı bir rehber haline getirilmiştir.

Örgütlenme ve mücadele alanında da öncelikle, Kürdistan devrimini yönetecek temel birimleri yaratmakla uğraşan Kürdistan devrimcileri, yeri geldiğinde sendikalara ve derneklerden de esas amaca hizmet edecek tarzda yararlanmışlardır.

Bu nedenle günümüz siyasal gerçekleri karşısında fazla ileri süremeseler de yerel burjuva milliyetçilerinin "*PKK bu tür faaliyetleri reddeden maceracı bir harekettir*" biçimindeki, esasta kendi programsızlık ve eylemsizliklerini örtbas etme amacına yönelik iddiaları tam bir sahtekarlık örneğidir.

PKK'nin, Kürdistan bağımsızlık mücadelesini sahte bir legalizmin batağına çekmek isteyen bu akımlara duyduğu devrimci tepkiyi istismar etmeye kalkan küçük-burjuva reformistlerinin, PKK'nin yürüttüğü mücadelenin taktik ve stratejilerinin doğruluğunu kanıtlamış olan bugünkü gerçekler karşısında söyleyebilecekleri hiç bir şey kalmamıştır. Bugün söz söyleme hakkı her zamankinden daha fazla olarak Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin yükünü omuzlayanların ve bu mücadeleyi bugün de en zor koşullar altında, büyük kayıplar pahasına azim ve kararlılıkla sürdürenlerindir. Tarih, sömürgeciler ile Kürdistan proletaryası önderliğindeki bağımsızlık mücadelesi arasında, sürmekte olan sıcak mücadelenin erittiği orta sınıf ve tabakaların ölü doğmuş hareketleri için hükmünü vermiştir ve bu mücadele PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin, sömürgeciliği layik olduğu yere kaldırıp atacağı noktaya doğru hızla ilerlemektedir. O halde proletarya önderliğindeki Kürdistan bağımsızlık mücadelesini sonuna dek savunmayı ve zafere götürmeyi varlık nedeni haline getirmiş olan bizlerin, kısa fakat zengin deneylerle dolu mücadelemize, dünya halklarının zaferle taçlanmış engin ulusal ve sosyal kurtuluş pratiklerin ve bunları temel alarak geliştirdiğimiz örgüt strateji ve taktiklerimize ve her alanda onurla yükselttiğimiz direniş ruhumuza dayanarak, başta sömürgeciler ve uşakları olmak üzere, tarihin mahkum ettiği tüm bu güçlere söylenecek çok sözümüz vardır.

Ayrıca sömürgecilerin ve yerel gericilerin karanlığa ittiği tarihi ve toplumsal gerçeklerimizi gün ışığına çıkarmak için gerçekleştirmemiz gereken görevlerimiz vardır. Dayatan bu görevlerin üstesinden gelmek için yayın hayatına başlayan **SERXWEBÛN**, üzerine düşeni yerine getirmek için elinden gelen herşeyi yapacaktır.

SERXWEBÛN, Kürdistan gerçeğinin ve bağımsızlık mücadelesinin sesini duyurmak, faşist Türk sömürgeciliği ile ülkemizdeki dayanaklarını teşhir edip bunlara karşı amansız bir mücadele yürütmek, faşist Türk sömürgeciliğinin emperyalist dayanaklarını, emperyalizmin ülkemiz, bölge ve dünya halkları üzerindeki planlarını teşhir edip, buna karşı mücadeleden dünya devrimci güçleri ile dayanışmayı güçlendirmek, sosyal-şovenizmi ve reformist yerel milliyetçiliği teşhir ve tecrit etmek, gerek Kürdistan'da, gerekse Türkiye'de sömürgeciliği ve sömürgeci faşist cuntaya karşı mücadele etmekte olan güçlerin birliğini gerçekleştirmek için, tüm imkanlarını seferber edecek ve bu uğurda amansız mücadele yürütecektir.

Fakat açıktır ki, SERXWEBÛN bu görevlerini ancak Kürdistanlı devrimcilerin, yurtseverlerin ve emekçilerin aktif desteği ile gerçekleştirebilir.

SERXWEBÛN yazı kurulu olarak biz, gerek ülkemizde gerekse Avrupa'da Bağımsızlık Mücadelemizin gür sesinin, bu alanda da duyurulmasının özlemi içinde olan halkımızın, çağrımıza büyük bir içtenlikle cevap vereceklerin inanıyoruz.

Ocak 1982

Emel **ÇELEBİ** (Mine)

Zeynep **ERDEM** (Jiyan)

Bedriye **TAŞ** (Ronahi)

Hasan **KIZILER** (Mazlum)